

พลาสติกและชีวิตในศตวรรษที่21

โดย

นายภูมิธรรม ป้อมแก้ว

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรศิลปมหาบัณฑิต

สาขาวิชาทัศนศิลป์ แผน ก แบบ ก 2 ระดับปริญญามหาบัณฑิต

มหาวิทยาลัยศิลปากร

ปีการศึกษา 2566

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยศิลปากร

พลาสติกและชีวิตในศตวรรษที่21

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรศิลปมหาบัณฑิต
สาขาวิชาทัศนศิลป์ แผนก ก แบบ ก 2 ระดับปริญญาโทมหาบัณฑิต
มหาวิทยาลัยศิลปากร
ปีการศึกษา 2566
ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยศิลปากร

PLASTICS AND LIFE IN THE 21TH CENTURY

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements

for Master of Fine Arts VISUAL ARTS

Silpakorn University

Academic Year 2023

Copyright of Silpakorn University

630120040 : ทศนศิลป์ แผน ก แบบ ก 2 ระดับปริญญาโทบัณฑิต

คำสำคัญ : ขยะไมโครพลาสติก, อันตรายจากพลาสติก, ชีวิตกับพลาสติก, ประติมากรรม

นาย ภูมิธรรม ป้อมแก้ว: พลาสติกและชีวิตในศตวรรษที่21 อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์
หลัก : ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ถนอมจิตร ชุ่มวงศ์

การสร้างสรรคผลงานวิทยานิพนธ์ “พลาสติกและชีวิตในศตวรรษที่ 21” สะท้อนให้เห็นถึงผลกระทบในการปนเปื้อนไมโครพลาสติก ผ่านกระบวนการทางศิลปกรรมจากการศึกษาในพื้นที่สำรวจข้อมูลทางทะเลที่ชลบุรีและสำรวจขยะในเขตเมืองจังหวัดนครปฐม ผลพบว่า มีขยะพลาสติกจำนวนมากในพื้นที่เมืองและชายทางทะเล พบการเผาไหม้ที่ไม่สมบรณ์เป็นส่วนหนึ่งทำให้น้ำขยะเน่าเสียส่งกลิ่นเหม็นและไหลลงแหล่งน้ำตามธรรมชาติ ฯลฯ ซึ่งผลกระทบต่อ สัตว์ที่ดำรงชีวิตในแหล่งน้ำและสุขภาพร่างกายมนุษย์

จากแรงบันดาลใจผ่านกระบวนการสร้างสรรค์งานศิลปกรรมในรูปแบบศิลปะจัดวาง (Installation) และการนำเสนอรูปแบบ (Display) ดิสเพลย์ โดยเนื้อหา 4 ประเด็น ได้แก่ ประเด็นที่ 1 นำเสนอการปนเปื้อนไมโครพลาสติกในแหล่งน้ำทะเล โดยใช้วิธีการสร้างบรรยากาศและพื้นที่ขนาดใหญ่ (Over Scale) ประเด็นที่ 2 แสดงให้เห็นถึงการปนเปื้อนไมโครพลาสติกในสัตว์ทะเลโดยใช้หลักการเปลี่ยนถ่าย (Replacement) ประเด็นที่ 3 อาหารทะเลปนเปื้อน นำเสนอลักษณะรูปทรงบรรจุภัณฑ์ในรูปแบบ (Display) ดิสเพลย์แสดงให้เห็นผลิตภัณฑ์ในซูเปอร์มาเก็ตที่เป็นอาหารปนเปื้อน ประเด็นที่ 4 ไมโครพลาสติกในอาหารสู่มนุษย์ ที่ได้รับผลกระทบจากการกินสัตว์ทะเลที่ปนเปื้อนไมโครพลาสติก โดยใช้หลักการ การดูดกลืน (Ingestion) แสดงให้เห็นอันตรายจากการปนเปื้อนไมโครพลาสติกที่มีผลกระทบต่อมนุษย์

การสร้างสรรคงานศิลปกรรมที่แสดงให้เห็นจินตนาการอันตรายของขยะพลาสติกเกิดขึ้นในสิ่งแวดล้อมและระบบนิเวศ ที่ส่งผลกระทบต่อมนุษย์และสัตว์ โดยสร้างสรรค์ศิลปกรรมที่แสดงให้เห็นความไม่ปกติของสิ่งมีชีวิต ที่เกิดจากสิ่งแวดล้อมและพิษภัยอันตรายจากขยะพลาสติก โดยผ่านจินตนาการและวิธีการสร้างสรรค์ทางทัศนศิลป์ในรูปแบบผลงานประติมากรรม

630120040 : Major VISUAL ARTS

Keyword : Microplastic waste, plastic hazards, life with plastic, sculpture

MR. Pumtum POMKAEW : Plastics and Life in the 21th Century Thesis advisor
: Assistant Professor Thanomchit Chumwong, Ph.D.

The creation of the thesis work “Plastics and Life in the 21st Century” reflects on the impact of microplastic contamination. Through the artistic process of studying the marine data in Chonburi and surveying garbage in the urban areas of Nakhon Pathom Province. The results found that there is a lot of plastic waste in urban areas and coastal areas. Incomplete combustion was found to be a part of the cause. Wastewater emits a foul odor and flows into natural water sources, etc. which has an impact on Animals living in water sources and human health.

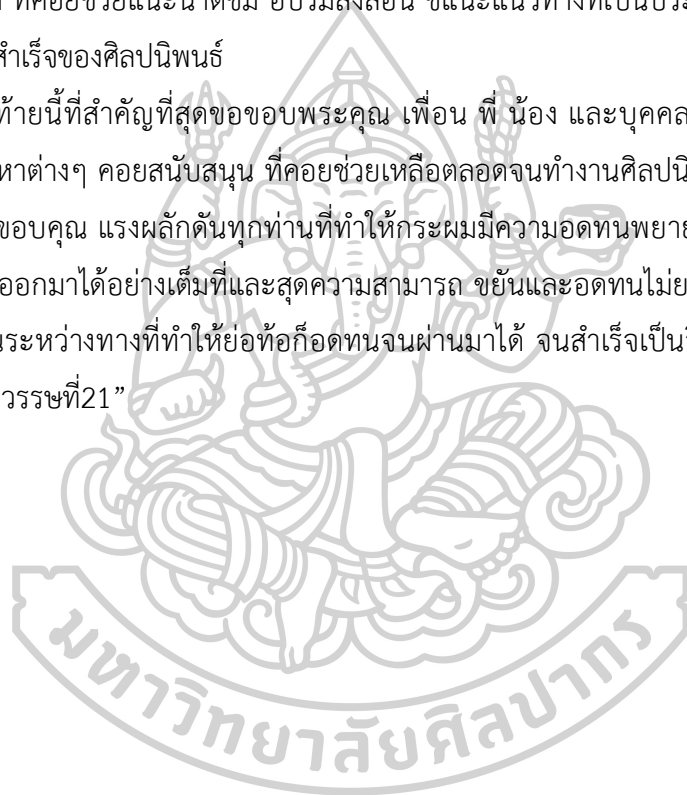
From inspiration through the process of creating art in the form of installation art. and presentation format display. The content has 4 issues: Issue 1: presents microplastic contamination in seawater sources. Using methods to create atmosphere and large areas (Over Scale) Issue 2: Demonstrate microplastic contamination in marine animals using the transfer principle. (Replacement) Issue 3: Contaminated seafood Presenting the shape of the packaging in a display showing products in the supermarket that are contaminated food. Issue 4: Microplastics in food to humans who are affected by eating marine animals contaminated with microplastics Using the principle of ingestion, shows the dangers of microplastic contamination that affect humans.

Creating art that imaginatively shows the dangers of plastic waste in the environment and ecosystem. affect humans and animals by creating art that shows the abnormalities of living things. Caused by the environment and dangers from plastic waste Through imagination and creative methods in visual arts in the form of sculptures.

กิตติกรรมประกาศ

การสร้างสรรคผลงานศิลปนิพนธ์หรือวิทยานิพนธ์ชุด “พลาสติกและชีวิตในศตวรรษที่21” สำเร็จลุล่วงตามเป้าหมายไปได้ด้วยดี ผู้วิจัยขอขอบคุณและรำลึกถึงพระคุณบิดา มารดาที่ได้สนับสนุนทั้งทุนการศึกษาทุนในการสร้างสรรค์ผลงานวิทยานิพนธ์ในชุดนี้ รวมถึงให้กำลังใจเสมอไม่ว่าจะเจอปัญหาในระหว่างการสร้างสรรค์ผลงานก็ให้กำลังใจจนวิทยานิพนธ์ชุดนี้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี และโดยเฉพาะอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ถนอมจิตร ชุ่มวงศ์ และคณาจารย์ในภาควิชา ประติมากรรม ที่คอยช่วยแนะนำติชม อบรมสั่งสอน ชี้แนะแนวทางที่เป็นประโยชน์ในการพัฒนาผลงาน ศิลปะและผลสำเร็จของศิลปนิพนธ์

สุดท้ายนี้ที่สำคัญที่สุดขอขอบพระคุณ เพื่อน พี่ น้อง และบุคคลต่างๆ ที่คอยให้คำปรึกษา วิธีการแก้ปัญหาต่างๆ คอยสนับสนุน ที่คอยช่วยเหลือตลอดจนทำงานศิลปนิพนธ์ชุดนี้สำเร็จลุล่วงไปได้ ด้วยดีและขอขอบคุณ แรงผลักดันทุกท่านที่ทำให้กระผมมีความอดทนพยายามสร้างสรรค์ผลงานศิลป นิพนธ์ชุดนี้ให้ออกมาได้เต็มที่และสุดความสามารถ ขยันและอดทนไม่ยอมแพ้ต่อปัญหาอุปสรรคที่ เข้ามาเล่นงานระหว่างทางที่ทำให้ย่อท้อก็อดทนจนผ่านมาได้ จนสำเร็จเป็นวิทยานิพนธ์ชุด “พลาสติก และชีวิตในศตวรรษที่21”

ภูมิธรรม ป้อมแก้ว

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ	ฉ
สารบัญ.....	ช
สารบัญรูปภาพ	ญ
บทที่ 1 บทนำ.....	1
ความมุ่งหมายและวัตถุประสงค์ของการศึกษา	4
สมมุติฐานของการศึกษา.....	4
ขอบเขตของการศึกษา.....	5
ขั้นตอนของการศึกษา.....	7
วิธีการศึกษา	7
แหล่งข้อมูล.....	7
อุปกรณ์ที่ใช้ในการค้นคว้า	8
บทที่ 2 ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการสร้างสรรค์	9
2.1 แรงบันดาลใจในการสร้างสรรค์	10
2.2 จากประสบการณ์	11
2.3 แหล่งที่มาของแนวความคิดในการสร้างสรรค์	12
2.3.1 พฤติกรรมการอุปโภคและบริโภคจากวัสดุพลาสติกของคนไทย	12
2.3.2 ขยะพลาสติกที่ส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม	14
2.3.3 ผลกระทบจากไมโครพลาสติกที่ส่งผลต่อการดำรงชีวิตของสิ่งมีชีวิตในธรรมชาติ	16
2.3.4 การบริโภคสัตว์ที่อาศัยอยู่ในธรรมชาติที่ปนเปื้อนไมโครพลาสติก	24

2.4 อิทธิพลและแรงบันดาลใจจากการสำรวจชายทะเลและเขตเมืองพระนครศรีอยุธยา	29
2.4 อิทธิพลและแรงบันดาลใจจากรูปแบบศิลปกรรม	33
2.4.1 ศิลปิน จานา ครูเดอร์,แมทธิว ลาเพนตา (Jana Cruder,Matthew LaPenta).....	33
2.4.2 ศิลปิน จาชา โปเกียเตอร์ (Jacha Potgieter).....	36
2.4.3 ศิลปิน เจสสิก้า ไลท์แมนิส (JESSICA LEITMANIS)	39
2.4.4 สรุปการวิเคราะห์ผลงานศิลปิน	42
2.5 สรุปข้อมูลและกรอบแนวคิดของการสร้างสรรค์	42
สรุปวิธีการสร้างสรรค์ไปสู่แนวความคิด.....	43
บทที่ 3 กระบวนการพัฒนาผลงานวิทยานิพนธ์	45
3.1 แนวความคิดของการสร้างสรรค์	45
3.2 เรื่องราวการนำเสนอในผลงาน.....	45
3.2 เรื่องราวของการสร้างสรรค์ผลงานประติมากรรมในชุดนี้.....	46
3.3 การสร้างสรรค์ผลงานก่อนวิทยานิพนธ์	46
3.3.1 วิเคราะห์ผลงานประติมากรรมก่อนผลงานวิทยานิพนธ์ ชุดที่ 1	48
3.3.2 วิเคราะห์ผลงานประติมากรรมก่อนผลงานวิทยานิพนธ์ ชุดที่ 2	50
3.3.3 วิเคราะห์ผลงานประติมากรรมก่อนผลงานวิทยานิพนธ์ชุดที่ 3.....	52
3.3.4 วิเคราะห์ผลงานประติมากรรมก่อนผลงานวิทยานิพนธ์ชุดที่4.....	54
3.4 สรุปการประมวลผลงานก่อนวิทยานิพนธ์นำไปพัฒนาสู่ผลงานวิทยานิพนธ์.....	57
3.4.1 รูปแบบ.....	57
3.4.2 เนื้อหา.....	57
3.4.3 บริบท	57
บทที่ 4 กระบวนการสร้างสรรค์ผลงานและการวิเคราะห์ผลงาน	58
4.1 การทดลองหารูปแบบในการสร้างสรรค์.....	59
4.2 ข้อมูลภาคสนาม.....	69

4.2.1 การศึกษาและการบันทึกข้อมูลเพื่อการสร้างสรรค์ จากการลงทุนที่สำรวจขยะในแหล่ง น้ำพื้นที่ในตัวเมืองนครปฐม	69
4.2.2 การศึกษาและการบันทึกข้อมูลเพื่อการสร้างสรรค์ จากการลงทุนที่สำรวจขยะพลาสติก ตามชายหาดบนเกาะล้าน จังหวัดชลบุรี	73
4.3 ผลงานวิทยานิพนธ์	77
4.3.1 การสร้างสรรค์ผลงานวิทยานิพนธ์ชุดที่ 1	77
4.3.2 การสร้างสรรค์ผลงานวิทยานิพนธ์ชุดที่ 2	90
4.3.3 การสร้างสรรค์ผลงานวิทยานิพนธ์ชุดที่ 3	101
4.3.4 การสร้างสรรค์ผลงานวิทยานิพนธ์ชุดที่ 4	110
ผลงานวิทยานิพนธ์ พลาสติกและชีวิตในศตวรรษที่ 21 (Plastics and Life in the 21th).....	122
ผลงานวิทยานิพนธ์ชุดที่ 1 ประเด็น “ไมโครพลาสติกที่แทรกตัวอยู่ในน้ำทะเล”	126
ผลงานวิทยานิพนธ์ชุดที่ 2 ประเด็น “ผลกระทบจากไมโครพลาสติกสู่สัตว์ทะเล”	131
ผลงานวิทยานิพนธ์ชุดที่ 3 ประเด็น “อาหารทะเลปนเปื้อน”	136
ผลงานวิทยานิพนธ์ชุดที่ 4 ประเด็น “ไมโครพลาสติกในอาหารสู่มนุษย์”	141
ผลงานโครงการวิทยานิพนธ์ทั้ง 4 ชุด	146
บทที่ 5 สรุปการสร้างสรรค์ผลงานวิทยานิพนธ์.....	153
รายการอ้างอิง.....	155
ประวัติผู้เขียน	158

สารบัญรูปภาพ

	หน้า
รูปภาพที่ 1 การเลือกซื้อของจากบรรจุภัณฑ์พลาสติก	13
รูปภาพที่ 2 พลาสติกที่ใช้จะกลับมาทำร้ายเรา	15
รูปภาพที่ 3 ไมโครพลาสติกชนิดปฐมภูมิที่ใช้ในผลิตภัณฑ์ทำความสะอาดร่างกาย.....	17
รูปภาพที่ 4 ไมโครพลาสติกชนิดทุติยภูมิ.....	18
รูปภาพที่ 5 เส้นทางการปนเปื้อนของไมโครพลาสติกในแหล่งน้ำ พืช สัตว์ และมนุษย์.....	18
รูปภาพที่ 6 แหล่งกำเนิด,การเคลื่อนย้าย,การปนเปื้อน,และการเปลี่ยนรูปของไมโครพลาสติกใน สิ่งแวดล้อม.....	19
รูปภาพที่ 7 เส้นทางการปนเปื้อนในสิ่งแวดล้อมของไมโครพลาสติก	20
รูปภาพที่ 8 ระดับความสัมพันธ์ของสิ่งมีชีวิตในระบบนิเวศทางทะเล.....	21
รูปภาพที่ 9 สรุปรงานวิจัยเกี่ยวกับไมโครพลาสติกในประเทศไทย	22
รูปภาพที่ 10 สรุปรงานวิจัยเกี่ยวกับไมโครพลาสติกในประเทศไทย (ต่อ)	23
รูปภาพที่ 11 ห่วงโซ่ (ไมโครพลาสติก) อาหาร	25
รูปภาพที่ 12 จำนวน ชนิด และขนาดไมโครพลาสติก ในสัตว์ทะเล 25 ชนิด ที่ใช้เป็นอาหาร.....	27
รูปภาพที่ 13 จำนวน ชนิด และขนาดไมโครพลาสติก ในสัตว์ทะเล 25 ชนิด ที่ใช้เป็นอาหาร (ต่อ)..	27
รูปภาพที่ 14 ชนิด ขนาดและสีของไมโครพลาสติกในสัตว์น้ำในทะเล.....	28
รูปภาพที่ 15 ภาพการลงพื้นที่สำรวจขยะพลาสติกที่ชายหาดบางแสน	29
รูปภาพที่ 16 ภาพการลงพื้นที่สำรวจขยะพลาสติกที่ชายหาดบางแสน	30
รูปภาพที่ 17 ภาพการลงพื้นที่สำรวจขยะพลาสติกที่ชายหาดชะอำ.....	30
รูปภาพที่ 18 ภาพการลงพื้นที่สำรวจขยะพลาสติกที่ชายหาดชะอำ.....	31
รูปภาพที่ 19 ภาพการลงพื้นที่สำรวจขยะพลาสติกที่เขตเมืองพระนครศรีอยุธยา	31
รูปภาพที่ 20 ภาพการลงพื้นที่สำรวจขยะพลาสติกที่เขตเมืองพระนครศรีอยุธยา	32

รูปภาพที่ 21	ภาพการลงพื้นที่สำรวจขยะพลาสติกที่เขตเมืองพระนครศรีอยุธยา	32
รูปภาพที่ 22	ศิลปิน จานา ครูเคอร์,แมทธิว ลาเพนตา	34
รูปภาพที่ 23	ผลงาน Natural Plasticity 2019.....	35
รูปภาพที่ 24	ศิลปิน จาซา โปเกียเตอร์	37
รูปภาพที่ 25	ชื่อผลงาน THREATENED MANATEES 2019	38
รูปภาพที่ 26	ศิลปิน เจสลีก้า ไลท์แมนิส	40
รูปภาพที่ 27	ผลงาน Excavations of the Deep Installation View 2018.....	41
รูปภาพที่ 28	ภาพลักษณะของอาหารสำเร็จรูป.....	49
รูปภาพที่ 29	คุณภาพอาหารพร้อมทานของคนเมือง	51
รูปภาพที่ 30	ขยะจากแพ็คเกจอาหารสำเร็จรูป	53
รูปภาพที่ 31	พิษภัยในอาหารสำเร็จรูป.....	56
รูปภาพที่ 32	ภาพร่าง 2 มิติ ระยะเวลาทดลอง (ลักษณะตู้แช่แข็งสำหรับอาหาร).....	60
รูปภาพที่ 33	ภาพร่าง 2 มิติ ระยะเวลาทดลอง (เก้าอี้นอกอาคารในพื้นที่สาธารณะ)	61
รูปภาพที่ 34	ภาพร่าง 2 มิติ ระยะเวลาทดลอง (ถุงบรรจุพลาสติก).....	61
รูปภาพที่ 35	ภาพร่าง 2 มิติ ก่อนจะมาเป็นผลงานชุดที่ 1 (ถุงขยะพลาสติก).....	62
รูปภาพที่ 36	ภาพร่าง 2 มิติ ก่อนจะมาเป็นผลงานชุดที่ 1 (พลาสติกปนเปื้อนในแหล่งน้ำ)	62
รูปภาพที่ 37	ภาพร่าง 2 มิติ ก่อนจะมาเป็นผลงานชุดที่ 1 (ภาพแสดงพลาสติกติดในแหล่งน้ำ).....	63
รูปภาพที่ 38	ภาพร่าง 2 มิติ ก่อนจะมาเป็นผลงานชุดที่ 1 (พลาสติกในบริบท พื้นที่สาธารณะ).....	63
รูปภาพที่ 39	ภาพร่าง 2 มิติ ก่อนจะมาเป็นผลงานชุดที่ 1 (การค้นหารูปทรงด้วยวิธีการซ้อนทับ) ...	64
รูปภาพที่ 40	ภาพร่าง 2 มิติ ก่อนจะมาเป็นผลงานชุดที่ 1 (ภาพถึงขยะกับการกรองน้ำ).....	64
รูปภาพที่ 41	ภาพร่าง 2 มิติ ก่อนจะมาเป็นผลงานชุดที่ 2-3 (ชุดสัตว์น้ำ)	65
รูปภาพที่ 42	ภาพร่าง 2 มิติ ก่อนจะมาเป็นผลงานชุดที่ 2-3 (ชุดสัตว์น้ำ)	65
รูปภาพที่ 43	ภาพร่าง 2 มิติ ก่อนจะมาเป็นผลงานชุดที่ 2-3 (ชุดสัตว์น้ำ)	66
รูปภาพที่ 44	ภาพร่าง 2 มิติ ก่อนจะมาเป็นผลงานชุดที่ 2-3 (ชุดสัตว์น้ำ)	66

รูปภาพที่ 45 ภาพร่าง 2 มิติ ก่อนจะมาเป็นผลงานชุดที่ 2-3 (ชุดสัตว์น้ำ)	67
รูปภาพที่ 46 ภาพร่าง 2 มิติ ก่อนจะมาเป็นผลงานชุดที่ 2-3 (ชุดสัตว์น้ำ)	67
รูปภาพที่ 47 ภาพร่าง 2 มิติ ก่อนจะมาเป็นผลงานชุดที่ 2-3 (ชุดสัตว์น้ำ)	68
รูปภาพที่ 48 ภาพร่าง 2 มิติ ก่อนจะมาเป็นผลงานชุดที่ 2-3 (ภาพฝูงปลาทุทะเล).....	68
รูปภาพที่ 49 ภาพร่าง 2 มิติ ก่อนจะมาเป็นผลงานชุดที่ 2-3 (ภาพการคั้นหารูปทรงปลาทุกับขยะ พลาสติก).....	69
รูปภาพที่ 50 ภาพการลงพื้นที่สำรวจขยะในแหล่งน้ำภายในอำเภอเมืองนครปฐม	70
รูปภาพที่ 51 ภาพการลงพื้นที่สำรวจขยะในแหล่งน้ำภายในอำเภอเมืองนครปฐม	71
รูปภาพที่ 52 ภาพการลงพื้นที่สำรวจขยะในแหล่งน้ำภายในอำเภอเมืองนครปฐม	72
รูปภาพที่ 53 ภาพการลงพื้นที่สำรวจขยะในแหล่งน้ำภายในอำเภอเมืองนครปฐม	72
รูปภาพที่ 54 ภาพการลงพื้นที่สำรวจขยะพลาสติกบนเกาะล้านจังหวัดชลบุรี.....	73
รูปภาพที่ 55 ภาพการลงพื้นที่สำรวจขยะพลาสติกบนเกาะล้านจังหวัดชลบุรี.....	74
รูปภาพที่ 56 ภาพการลงพื้นที่สำรวจขยะพลาสติกบนเกาะล้านจังหวัดชลบุรี.....	75
รูปภาพที่ 57 ภาพการลงพื้นที่สำรวจขยะพลาสติกบนเกาะล้านจังหวัดชลบุรี.....	75
รูปภาพที่ 58 ภาพการลงพื้นที่สำรวจขยะพลาสติกบนเกาะล้านจังหวัดชลบุรี.....	76
รูปภาพที่ 59 ภาพแบบร่าง 2 มิติ ภายนอกผลงานวิทยานิพนธ์ชุดที่ 1	77
รูปภาพที่ 60 ภาพแบบร่าง 2 มิติ ภายในผลงานวิทยานิพนธ์ชุดที่ 1.....	77
รูปภาพที่ 61 ภาพการทดลองขึ้นรูปทรงพลาสติก	79
รูปภาพที่ 62 ภาพขั้นตอนการสร้างสรรค์ผลงานชุดที่ 1 (นำเอาขยะพลาสติกใส่ถาดอบ)	80
รูปภาพที่ 63 ภาพขั้นตอนการสร้างสรรค์ผลงานชุดที่ 1 (อบขยะพลาสติกในเตาอบไฟฟ้า)	80
รูปภาพที่ 64 ภาพขั้นตอนการสร้างสรรค์ผลงานชุดที่ 1 (พอพลาสติกละลายตัวนำออกมาโรยผงเรือง แสงและปั้นเป็นรูปทรงไมโครพลาสติก).....	81
รูปภาพที่ 65 ภาพขั้นตอนการสร้างสรรค์ผลงานชุดที่1 (พอปั้นได้รูปทรงที่ต้องการแล้วนำมาแช่น้ำให้ แข็งตัว).....	82

รูปภาพที่ 66 ภาพขั้นตอนการสร้างสรรค์ผลงานชุดที่ 1 (นำเม็ดพลาสติกที่ปั่นเสร็จมาโรยบนขยะพลาสติกและใช้ความร้อนเป่าให้เกิดรูปทรง).....	83
รูปภาพที่ 67 ภาพขั้นตอนการสร้างสรรค์ผลงานชุดที่ 1 (ขึ้นโครงสร้างโดม).....	84
รูปภาพที่ 68 ภาพขั้นตอนการสร้างสรรค์ผลงานชุดที่1 (นำเอาเม็ดพลาสติกที่ใช้ทำบรรจุภัณฑ์ต่างๆ มาเข้าเตาอบ).....	85
รูปภาพที่ 69 ภาพขั้นตอนการสร้างสรรค์ผลงานชุดที่ 1 (นำเอาเม็ดพลาสติกที่เข้าเตาอบออกมา ประกอบกับตัวโครงสร้างของโดม).....	85
รูปภาพที่ 70 ภาพขั้นตอนการสร้างสรรค์ผลงานชุดที่ 1 (ทำสีพื้นผิวด้านนอกโดมให้เป็นลักษณะผิวน้ำทะเล).....	86
รูปภาพที่ 71 ภาพขั้นตอนการสร้างสรรค์ผลงานชุดที่ 1 (ภาพจากด้านในตัวโดมหลังจากทำสีเสร็จ)86	
รูปภาพที่ 72 ภาพขั้นตอนการสร้างสรรค์ผลงานชุดที่ 1 (นำเอาพลาสติกที่โรยด้วยเม็ดพลาสติกมาติดที่ผนังด้านในตัวโดม).....	87
รูปภาพที่ 73 ภาพขั้นตอนการสร้างสรรค์ผลงานชุดที่ 1 (การติดตั้งไฟแบล็คไลท์).....	88
รูปภาพที่ 74 ภาพขั้นตอนการสร้างสรรค์ผลงานชุดที่1 (การติดตั้งโปรเจคเตอร์).....	88
รูปภาพที่ 75 ภาพขั้นตอนการสร้างสรรค์ผลงานชุดที่1 (กระบวนการติดตั้งจัดวางผลงาน).....	89
รูปภาพที่ 76 ภาพขั้นตอนการสร้างสรรค์ผลงานชุดที่1 (กระบวนการติดตั้งจัดวางผลงาน).....	89
รูปภาพที่ 77 ภาพแบบร่าง 2 มิติ ด้านหน้าผลงานวิทยานิพนธ์ชุดที่ 2 (ปลาทะเลผ่าเปิดแสดงภายนอก).....	90
รูปภาพที่ 78 ภาพแบบร่าง 2 มิติ ด้านหลังผลงานวิทยานิพนธ์ชุดที่ 2 (ปลาทะเลผ่าเปิดแสดงภายใน).....	90
รูปภาพที่ 79 ภาพการทดลองทำผิวหนังปลาหูทะเลจากผ้าหนังเคลือบพลาสติก (ผลงานชุดที่2).....	92
รูปภาพที่ 80 ภาพขั้นตอนการสร้างสรรค์ผลงานชุดที่ 2 (ภาพภายในปลาเพื่อศึกษากายวิภาค).....	93
รูปภาพที่ 81 ภาพขั้นตอนการสร้างสรรค์ผลงานชุดที่ 2 (แบบร่างสามมิติใช้มาขยายแบบในขนาดงานจริง).....	93
รูปภาพที่ 82 ภาพขั้นตอนการสร้างสรรค์ผลงานชุดที่ 2 (แบบร่างการนำเสนอผลงานสองมิติ).....	94
รูปภาพที่ 83 ภาพขั้นตอนการปั้นต้นแบบผลงานชุดที่ 2 (โครงสร้างเหล็ก).....	95

รูปภาพที่ 84 ภาพขั้นตอนการสร้างสรรค์ผลงานชุดที่2 (ปั้นต้นแบบ)	96
รูปภาพที่ 85 ภาพขั้นตอนการสร้างสรรค์ผลงานชุดที่ 2 (ทำแม่พิมพ์ปูนปาสเตอร์)	97
รูปภาพที่ 86 ภาพขั้นตอนการสร้างสรรค์ผลงานชุดที่ 2 (หล่อเรซิน).....	98
รูปภาพที่ 87 ภาพขั้นตอนการสร้างสรรค์ผลงานชุดที่ 2 (หล่อยางซิลิโคน)	98
รูปภาพที่ 88 ภาพขั้นตอนการสร้างสรรค์ผลงานชุดที่ 2 (หุ้มหนังพลาสติกและทำสี).....	99
รูปภาพที่ 89 ภาพขั้นตอนการสร้างสรรค์ผลงานชุดที่ 2 (กระบวนการติดตั้งจัดวางผลงาน)	100
รูปภาพที่ 90 ภาพขั้นตอนการสร้างสรรค์ผลงานชุดที่2 (กระบวนการติดตั้งจัดวางผลงาน).....	100
รูปภาพที่ 91 ภาพแบบร่าง 2 มิติ ผลงานวิทยานิพนธ์ชุดที่ 3.....	101
รูปภาพที่ 92 ภาพขั้นตอนการสร้างสรรค์ผลงานชุดที่ 3 (แบบร่างสองมิติที่นำมาขยายแบบในงานจริง)	103
รูปภาพที่ 93 ภาพขั้นตอนการสร้างสรรค์ผลงานชุดที่ 2 (แบบร่างการนำเสนอผลงานสองมิติ).....	104
รูปภาพที่ 94 ภาพขั้นตอนการสร้างสรรค์ผลงานชุดที่ 3 (ทำแม่พิมพ์ปูนปาสเตอร์)	105
รูปภาพที่ 95 ภาพขั้นตอนการสร้างสรรค์ผลงานชุดที่ 3 (การขึ้นรูปทรงด้วยพลาสติก).....	106
รูปภาพที่ 96 ภาพขั้นตอนการสร้างสรรค์ผลงานชุดที่ 3 (การทำสีเรืองแสง).....	107
รูปภาพที่ 97 ภาพขั้นตอนการสร้างสรรค์ผลงานชุดที่ 3 (ทดลองฉายไฟแบล็คไลท์)	108
รูปภาพที่ 98 ภาพขั้นตอนการสร้างสรรค์ผลงานชุดที่ 3 (กระบวนการติดตั้งจัดวางผลงาน)	109
รูปภาพที่ 99 ภาพแบบร่าง 2 มิติ ผลงานวิทยานิพนธ์ชุดที่ 4.....	110
รูปภาพที่ 100 ภาพการทดลองทำผิวหนังมนุษย์จากยางซิลิโคน Premium Grade (ผลงานชุดที่4)	112
รูปภาพที่ 101 ภาพการปั้นขึ้นดินโครงสร้างมนุษย์ ชุดที่ 4	113
รูปภาพที่ 102 ภาพปั้นเก็บรายละเอียด ชุดที่ 4	114
รูปภาพที่ 103 ภาพปั้นรายละเอียดพื้นผิวร่างกาย ชุดที่ 4 (เสร็จสมบูรณ์).....	115
รูปภาพที่ 104 ภาพปั้นรายละเอียดพื้นผิวร่างกาย ชุดที่4 (เสร็จสมบูรณ์).....	115
รูปภาพที่ 105 ภาพปั้นรายละเอียดพื้นผิวร่างกาย ชุดที่ 4 (เสร็จสมบูรณ์).....	116

รูปภาพที่ 106 ภาพขั้นตอนการทำแม่พิมพ์ปูนปาสเตอร์ผลงาน ชุดที่4.....	117
รูปภาพที่ 107 ภาพขั้นตอนการทำหล่อผลงาน ชุดที่ 4.....	118
รูปภาพที่ 108 ภาพขั้นตอนการทำหล่อผลงาน ชุดที่ 4.....	119
รูปภาพที่ 109 ภาพขั้นตอนการสร้างสรรค์ผลงานชุดที่ 4 (ขัดแต่งทำสีเก็บรายละเอียดผลงาน)	120
รูปภาพที่ 110 ภาพขั้นตอนการสร้างสรรค์ผลงานชุดที่4 (กระบวนการติดตั้งจัดวางผลงาน)	121
รูปภาพที่ 111 ภาพผลงานวิทยานิพนธ์ ชุดที่ 1.....	126
รูปภาพที่ 112 ภาพผลงานวิทยานิพนธ์ ชุดที่ 1.....	127
รูปภาพที่ 113 ภาพรายละเอียดผลงานวิทยานิพนธ์ ชุดที่ 1	127
รูปภาพที่ 114 ภาพรายละเอียดผลงานวิทยานิพนธ์ ชุดที่ 1	128
รูปภาพที่ 115 ภาพรายละเอียดผลงานวิทยานิพนธ์ ชุดที่ 1	128
รูปภาพที่ 116 ภาพผลงานวิทยานิพนธ์ ชุดที่ 2.....	131
รูปภาพที่ 117 ภาพผลงานวิทยานิพนธ์ ชุดที่ 2.....	132
รูปภาพที่ 118 ภาพรายละเอียดผลงานวิทยานิพนธ์ ชุดที่ 2	132
รูปภาพที่ 119 ภาพรายละเอียดผลงานวิทยานิพนธ์ ชุดที่ 2	133
รูปภาพที่ 120 ภาพผลงานวิทยานิพนธ์ ชุดที่ 3.....	136
รูปภาพที่ 121 ภาพรายละเอียดผลงานวิทยานิพนธ์ ชุดที่ 3	137
รูปภาพที่ 122 ภาพรายละเอียดผลงานวิทยานิพนธ์ ชุดที่ 3	137
รูปภาพที่ 123 ภาพรายละเอียดผลงานวิทยานิพนธ์ ชุดที่ 3	138
รูปภาพที่ 124 ภาพผลงานวิทยานิพนธ์ ชุดที่ 4.....	141
รูปภาพที่ 125 ภาพผลงานวิทยานิพนธ์ ชุดที่ 4.....	142
รูปภาพที่ 126 ภาพรายละเอียดผลงานวิทยานิพนธ์ ชุดที่ 4	143
รูปภาพที่ 127 ภาพรายละเอียดผลงานวิทยานิพนธ์ ชุดที่ 4	143
รูปภาพที่ 128 ภาพรายละเอียดผลงานวิทยานิพนธ์ชุดที่ 1 ในห้องนิทรรศการ.....	146
รูปภาพที่ 129 ภาพรายละเอียดผลงานวิทยานิพนธ์ชุดที่ 1 ในห้องนิทรรศการ.....	147

รูปภาพที่ 130 ภาพรายละเอียดผลงานวิทยานิพนธ์ชุดที่ 2 ในห้องนิทรรศการ..... 147

รูปภาพที่ 131 ภาพรายละเอียดผลงานวิทยานิพนธ์ชุดที่ 2 ในห้องนิทรรศการ..... 148

รูปภาพที่ 132 ภาพรายละเอียดผลงานวิทยานิพนธ์ชุดที่ 3 ในห้องนิทรรศการ..... 148

รูปภาพที่ 133 ภาพรายละเอียดผลงานวิทยานิพนธ์ชุดที่ 3 ในห้องนิทรรศการ..... 149

รูปภาพที่ 134 ภาพรายละเอียดผลงานวิทยานิพนธ์ชุดที่ 4 ในห้องนิทรรศการ..... 149

รูปภาพที่ 135 ภาพรายละเอียดผลงานวิทยานิพนธ์ชุดที่ 4 ในห้องนิทรรศการ..... 150

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ชีวิตปกติทั่วไปของผู้อาศัยในสังคมเมืองปัจจุบันจะซื้อของที่ซูเปอร์มาเก็ตหรือร้านสะดวกซื้อ 24 ชั่วโมง และข้าพเจ้าก็เช่นกันและจากการสังเกตถึงขยะหน้าร้านสะดวกซื้อพบว่า ขยะที่เห็นได้มากที่สุดคือขยะประเภทพลาสติกในรูปแบบบรรจุภัณฑ์ต่าง ๆ ทั้งอุปโภคและบริโภค จึงนำมาสู่การสำรวจบริเวณพื้นที่อาศัยและสภาพแวดล้อมของเมืองทั้งในพื้นที่ส่วนบุคคลและพื้นที่สาธารณะ และการสำรวจกิจกรรมการใช้ชีวิตในแต่ละวันที่เกี่ยวกับพลาสติก พบว่าทุกสิ่งทุกอย่างในชีวิตประจำวันในปัจจุบัน พลาสติกเป็นส่วนหนึ่งในชีวิตและแทรกอยู่ในกิจกรรมต่าง ๆ ของผู้คนในสังคมและพบอีกว่าขยะพลาสติกเหล่านี้ผ่านการใช้ประโยชน์เพียงแค่ครั้งเดียว และด้วยคุณสมบัติที่ย่อยสลายได้ยากใช้เวลายาวนานในการย่อยสลายจึงเป็นเหตุให้จำนวนที่เพิ่มขึ้นอย่างมหาศาลและกระจายไปในที่ต่าง ๆ ของโลก

พฤติกรรมการใช้ชีวิตของผู้คนในปัจจุบันมักจะเชื่อมโยงอยู่กับพลาสติกอยู่ตลอดเวลาภายในหนึ่งวันต่อหนึ่งคน เราจะเห็นว่าจำนวนขยะที่มาจากพลาสติกมีปริมาณมหาศาลมากแค่ไหน และพลาสติกเหล่านี้เป็นการใช้งานแบบครั้งเดียวแล้วทิ้ง (Single Use Plastic) ที่สาเหตุสำคัญที่แก้ไขยากจากพฤติกรรมทิ้งขยะตามที่สาธารณะต่าง ๆ แม้มีกฎหมายและระบบการเก็บแต่ด้วยจำนวนขยะที่เพิ่มขึ้นทุกวัน ซึ่งเป็นที่กังวลอันตรายจากขยะพลาสติกอีกจำนวนมากที่หลุดรอดจากการจัดเก็บทำลายได้ทั่วมุมในบริเวณพื้นที่ต่าง ๆ และไหลลงสู่แม่น้ำลำคลองและออกมหาสมุทร ที่ก่อให้เกิดปัญหาเกี่ยวกับชีวิตที่อาศัยในท้องทะเลปนเปื้อนไมโครพลาสติกเหล่านั้นเป็นอาหารและสัตว์เหล่านั้นจำนวนมากเป็นอาหารของมนุษย์ในปัจจุบัน

จากสถิติจำนวนขยะพลาสติกที่เพิ่มมากขึ้นประมาณปีละสองล้านตัน นำมารีไซเคิลแค่ปีละ 0.5 ล้านตัน อีก 1.5 ล้านตัน ตกค้างในสิ่งแวดล้อม แน่นอนว่าประเทศไทยจัดอยู่ในอันดับ 6 ในการปล่อยขยะพลาสติกลงทะเลปนเปื้อนลงแหล่งน้ำ และดิน ซึ่งในปัจจุบันเราก็ยังเห็นกองขยะที่ถูกกองทิ้งไว้กลางแจ้ง เมื่อเวลาผ่านไปนาน ๆ พลาสติกได้รับแสงแดดจนทำให้เกิดการแตกย่อยสลายเป็นชิ้นเล็ก ๆ ทำให้สารเคมีในพลาสติกซึมลงดินและแหล่งน้ำ กลายเป็นไมโครพลาสติกสะสมในห่วงโซ่อาหารของสัตว์ที่อาศัยอยู่ในแหล่งน้ำจืดและน้ำเค็ม และปัญหาสำคัญของขยะไมโครพลาสติกส่งผลกระทบต่อ

สุขภาพร่างกายมนุษย์และสัตว์ที่เป็นห่วงโซ่การดำรงชีวิตปัจจุบัน (เสนาวงศ์, อินทร์สอน, ใบงาม, ทับทิมหิน, และ ลิ้มปิทีปการ, 2564)

ไมโครพลาสติกคือ พลาสติกที่มีขนาดเล็กกว่า 5 มิลลิเมตร เกิดจากกระบวนการผลิตเม็ดพลาสติกขนาดเล็ก มีอยู่สองประเภท คือ ประเภทเครื่องสำอางเม็ดสครับ ไยเส้นใย (Polyester) หรือจากการผลิตจากอุตสาหกรรมพลาสติก ซึ่งทำให้เกิดเป็นไมโครพลาสติกที่ปนเปื้อนในสิ่งแวดล้อมด้วยการทิ้งพลาสติกลงสู่แหล่งน้ำและไหลลงสู่ทะเล เช่น การใช้โฟมล้างหน้า หรือเส้นใยผ้าที่หลุดระหว่างซักผ้าของเครื่องซักล้าง เกิดการฉีกขาดของเส้นใยพลาสติกขนาดเล็กกว่า 5 มิลลิเมตร และรวมถึงขยะพลาสติกบรรจุภัณฑ์ขนาดเล็กต่าง ๆ ลงแหล่งน้ำก็เป็นอีกสาเหตุที่ทำให้เกิดขยะไมโครพลาสติก เพราะเกิดจากการย่อยสลายจากพลาสติกชิ้นใหญ่กลายเป็นชิ้นเล็ก และไมโครพลาสติกอยู่ในน้ำนานเท่าไรสารพิษในตัวพลาสติกก็ยิ่งมีความอันตรายสูงมากยิ่งขึ้น และผลกระทบด้านทางห่วงโซ่อาหารที่อาศัยอยู่ในทะเล เช่น แพลงตอนมีความเสี่ยงสูงที่ได้รับสารจากไมโครพลาสติกและสิ่งมีชีวิตทำห่วงโซ่อาหารที่ได้รับผลกระทบเช่นกันคือมนุษย์ ที่อาจจะบริโภคสัตว์ทะเลที่ปนเปื้อนไมโครพลาสติกเป็นอาหาร (จำปางาม, 2563)

ประเทศไทยในปัจจุบันเป็นประเทศที่มีขยะพลาสติกในทะเลมากที่สุดเป็นอันดับ 6 ของโลกโดยพลาสติกเป็นขยะที่พบมากที่สุดในท้องทะเลไทยในปัจจุบัน ซึ่งแน่นอนว่าส่งผลกระทบต่อสัตว์ทะเลที่อาศัยอยู่ในทะเลที่กินพลาสติกเป็นอาหาร อาหารทะเลจึงมีความเสี่ยงสูงต่อสุขภาพร่างกายของมนุษย์ที่ได้รับสารพิษจากขยะไมโครพลาสติกมากที่สุด ซึ่งอาหารทะเลเป็นหนึ่งในปัจจัยในความเสี่ยงต่อการรับสารพิษจากไมโครพลาสติก เพราะอาหารทะเลเป็นอาหารหลักในแต่ละมื้อที่คนไทยนิยมบริโภคอยู่ในปัจจุบัน (วิเศษพงษ์, ชาตีวิริสุข, และ ใจงาม, 2563)

การแก้ไขปัญหาของสหประชาชาติ (UN) ได้กำหนดเป้าหมายเกี่ยวกับการลดขยะพลาสติกเพื่อพัฒนาวิธีการแก้ไขปัญหาในสิ่งแวดล้อม ซึ่งในปี 2558 ได้มีการร่วมมือกันหาแนวทางการแก้ไข โดยมีเป้าหมาย 17 เป้าหมายเพื่อพัฒนาและเรียกร้องให้ทุกประเทศ - ที่พัฒนาแล้วและกำลังพัฒนารวมตัวกันช่วยพัฒนาให้เกิดความยั่งยืนในอนาคต ซึ่งเป้าหมายด้านสิ่งแวดล้อม (SDGs) กำหนดเป้าหมายที่เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมโดยหลัก ๆ คือเป้าหมายที่ 12: สร้างหลักประกันให้มีรูปแบบการผลิตและการบริโภคที่ยั่งยืน เป้าหมายที่ 13: เร่งต่อสู้กับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและผลกระทบที่เกิดขึ้น เป้าหมายที่ 14: อนุรักษ์และใช้ประโยชน์จากมหาสมุทร ทะเล และทรัพยากรทางทะเลอย่างยั่งยืนเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน เป้าหมายที่ 15: ปกป้อง ฟื้นฟู และสนับสนุนการใช้ระบบนิเวศบนบกอย่างยั่งยืน จัดการป่าไม้อย่างยั่งยืนต่อสู้การกลายสภาพเป็นทะเลทราย หยุดการเสื่อมโทรมของที่ดิน และฟื้นสภาพกลับมาใหม่ และหยุดการสูญเสียความหลากหลายทางชีวภาพ

เป้าหมายแผนพัฒนาของ (SDGs) ด้านกลุ่ม Planet แสดงให้เห็นปัญหาของสิ่งแวดล้อม โดยเฉพาะด้านขยะพลาสติกโดยมีข้อย่อย ดังนี้คือ (องค์การสหประชาชาติ, 2558)

1. สารเคมีและของเสียการปนเปื้อนของสารเคมีโดยรวม โดยสร้างความเสียหาย อย่างร้ายแรง ต่อสุขภาพของมนุษย์ โครงสร้างทางพันธุกรรมผลการสืบพันธุ์ และสิ่งแวดล้อม

2. การบริโภคและการผลิตอย่างยั่งยืน มุ่งมั่นที่จะเปลี่ยนแปลงขั้นพื้นฐาน ในวิธีที่สังคมของเรา ผลิตและเพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งทางวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และนวัตกรรมของประเทศกำลัง พัฒนา ความสามารถ ในการขับเคลื่อนไปสู่รูปแบบการบริโภคและการผลิตที่ยั่งยืนมากขึ้น โดย คำนึงถึงการพัฒนาและขีดความสามารถของประเทศกำลังพัฒนา

3. มหาสมุทรและทะเล มีความสำคัญต่อความมั่นคงด้านอาหารของโลกและสุขภาพของมนุษย์ พวกมันยังเป็นตัวควบคุมหลักของสภาพอากาศโลก ซึ่งเป็นแหล่งกักเก็บก๊าซเรือนกระจกที่สำคัญ และให้น้ำและออกซิเจนที่เราหายใจเข้าไป ในที่สุด มหาสมุทรก็เป็นแหล่ง กักเก็บความหลากหลาย ทางชีวภาพขนาดใหญ่ การพัฒนาที่ยั่งยืนซึ่งจะชี้แนะให้มนุษยชาติให้อยู่ร่วมกับธรรมชาติและนำไปสู่ ความพยายาม ในการฟื้นฟูสุขภาพและความสมบูรณ์ของระบบนิเวศของโลก ในบริบทนี้ พวกเขาเน้น ย้ำถึงความสำคัญของการอนุรักษ์และการใช้มหาสมุทรและทะเลอย่างยั่งยืน และทรัพยากร ของมหาสมุทรเหล่านี้เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน รวมถึงการมีส่วนร่วมในการขจัดความยากจน การเติบโต ทางเศรษฐกิจอย่างยั่งยืน ความมั่นคงด้านอาหาร และการสร้างความยั่งยืน การดำรงชีวิตและหน้าที่ การงานซึ่งมีจุดมุ่งหมายเพื่อ อนุรักษ์และใช้มหาสมุทร ทะเล และทรัพยากรทางทะเลอย่างยั่งยืนเพื่อ การพัฒนาที่ยั่งยืน

4. ประเทศกำลังพัฒนาเกาะเล็ก มีทรัพยากรที่แคบและฐานการส่งออก และการเผชิญกับความ ทำลายด้านสิ่งแวดล้อมทั่วโลกและผลกระทบทางเศรษฐกิจจากภายนอก รวมถึงผลกระทบมากมาย จากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและภัยธรรมชาติที่อาจเกิดขึ้นบ่อยครั้งและรุนแรงขึ้น จึงต้องมีการเร่งพัฒนาเชิงโครงสร้างภายนอกและภายในเพื่อบรรลุเป้าหมายในการพัฒนาเพื่อความยั่งยืน

ขยะไมโครพลาสติกสามารถส่งผลกระทบต่อมนุษย์ จากการบริโภคสัตว์น้ำที่ปนเปื้อน ไมโครพลาสติก และรับสารพิษเข้าร่างกายส่งผลกระทบต่อระบบการทำงานในร่างกายมนุษย์ จากสาเหตุของขยะไมโครพลาสติกซึ่งเป็นปัญหาที่ส่งผลถึงความสัมพันธ์ของระบบนิเวศแหล่งน้ำ ในธรรมชาติ เป็นการเคลื่อนย้ายสารพิษที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพร่างกายและสิ่งมีชีวิต การแก้ปัญหา และการหาทางออกที่สำคัญที่สุดคือการแก้ในระบบโครงสร้างในการจัดการกับขยะพลาสติก และการทำลายเพื่อไม่ให้เข้าสู่วงจรห่วงโซ่อาหารดังนั้นการที่มนุษย์เป็นผู้เริ่มต้นปัญหาทั้งหมด ที่เกิดขึ้น มันจึงเป็นเหตุที่ทำให้มนุษย์ต้องตระหนักและปรับเปลี่ยนวิถีชีวิตในการใช้งานพลาสติก เพื่อลดผลกระทบต่อมนุษย์ทั้งทางตรงและทางอ้อม

จากการสำรวจข้อมูลและประเด็นทางศิลปะที่ช่วยในการอธิบายในเรื่องราวของไมโครพลาสติก ที่แทรกตัวอยู่ในสิ่งแวดล้อมทางทะเล ที่เราไม่สามารถมองเห็นได้ด้วยตาเปล่าทำให้ส่งผลกระทบต่อ สิ่งมีชีวิตได้ทะเลรวมถึงผลกระทบ ที่ส่งผ่านไปยังการบริโภคสัตว์ทะเลที่ปนเปื้อนไมโครพลาสติกทำให้

การปนเปื้อนส่งผ่านมายังมนุษย์ทำให้ส่งผลเสียต่อสุขภาพร่างกายของมนุษย์ ซึ่งข้อมูลที่กล่าวข้างต้น นำมารวบรวมข้อมูลมาสร้างสรรค์เป็นประเด็นทางศิลปะ โดยสร้างสรรค์ผลงานสะท้อนให้เห็นวงจรไมโครพลาสติกที่ส่งผลกระทบต่อเป็นลูกโซ่ แสดงให้เห็นถึงพิษภัยจากการปนเปื้อนไมโครพลาสติกที่อยู่ใกล้ตัวและไม่สามารถมองเห็นได้ส่งผลกระทบต่อเป็นลูกโซ่จากสิ่งแวดล้อมสู่สัตว์ส่งผ่านไปยังมนุษย์ ศิลปะนิพนธ์ชุดนี้จึงมีการการสร้างให้มองเห็นและสามารถรับรู้ได้ถึงการปนเปื้อนในสัตว์และมนุษย์ที่ได้บริโภคสัตว์ที่ปนเปื้อนไมโครพลาสติก เป็นการสร้างจินตนาการในรูปแบบใหม่ที่เกินความเป็นจริง จากขนาดที่เล็กแปรสภาพให้มีขนาดใหญ่ให้มองเห็นได้ โดยสวมแทนวัสดุสร้างเสมือนจริงให้เกิดความคลุมเครือที่อาจจะดูไม่เป็นจริง สะท้อนให้เห็นพิษภัยอันตรายในการปนเปื้อนไมโครพลาสติกที่แทรกตัวอยู่ในธรรมชาติและสัตว์สู่มนุษย์ เป็นการสร้างการรับรู้ในรูปแบบใหม่ที่สามารถมองเห็นและรับรู้ความรู้สึกได้ถึงการปนเปื้อนในไมโครพลาสติกในวิทยานิพนธ์ในชุดนี้

ความมุ่งหมายและวัตถุประสงค์ของการศึกษา

1. ศึกษาปัญหาในวงจรของขยะพลาสติก ที่ก่อเกิดมลภาวะสิ่งแวดล้อมระบบนิเวศ และให้ผลกระทบต่อย้อนกลับมาสู่มนุษย์และสัตว์
2. นำเสนอพิษภัยอันตรายของไมโครพลาสติก ที่ให้ผลกระทบต่อสุขภาพร่างกายของมนุษย์
3. ศึกษาและสร้างสรรค์ศิลปกรรมที่แสดงให้เห็นความไม่ปกติของสิ่งมีชีวิต ที่เกิดจากสิ่งแวดล้อมและพิษภัยอันตรายจากไมโครพลาสติก โดยกระบวนการสร้างสรรค์รูปแบบผลงานประติมากรรม

สมมุติฐานของการศึกษา

ไมโครพลาสติกเราไม่สามารถมองเห็นด้วยตาเปล่าเป็นวัสดุที่ส่งผลกระทบต่อสัตว์และมนุษย์ที่ได้นำสัตว์เหล่านั้นมาบริโภคเป็นอาหาร ซึ่งในกระบวนการสร้างสรรค์ผลงานของศิลปะนิพนธ์ชุดนี้ได้หยิบยกรวงจรของขยะไมโครพลาสติก ดังกล่าวที่แสดงให้เห็นถึงภัยอันตรายที่อยู่ใกล้ตัวที่ไม่สามารถมองเห็นด้วยตาเปล่าได้ โดยการสร้างให้มองเห็นและสามารถรับรู้ได้ถึงการปนเปื้อนในสัตว์และมนุษย์ที่ได้บริโภค ผ่านผลงานการสร้างสรรค์ศิลปะด้วยหลักการการสร้างรูปทรง 2 แนวทางคือ การกำหนดให้มีขนาดใหญ่ (Over Scale) และการเปลี่ยนถ่าย (Replacement) การกิน, การดูดกลืน (Ingestion) เป็นการสร้างความแตกต่างของจินตนาการที่เกินจริง เป็นการกระตุ้นให้เกิดการรับรู้ใหม่ที่มีขนาดที่ไม่เป็นจริง และการแทนค่าความหมายวัสดุ นำเสนอให้เกิดความคลุมเครือที่เกินความเป็นจริง บ่งบอกถึงภัยอันตรายจากขยะไมโครพลาสติกที่มีผลกระทบต่อสิ่งมีชีวิต กล่าวได้ว่า “เราสามารถมองเห็นด้วยตาเปล่าได้ และสามารถรับรู้ได้ถึงอันตรายของไมโครพลาสติก” ผ่านผลงานประติมากรรมชุดนี้

ขอบเขตของการศึกษา

การสร้างสรรค์ประติมากรรมชุดนี้แยกเป็น 2 ส่วนคือ ด้านเนื้อหา และการสร้างรูปทรง

1. ขอบเขตใน ส่วนเนื้อหา เป็นการกล่าวถึงวงจรของขยะไมโครพลาสติกขนาดเล็กที่ซ่อนตัวอยู่ในน้ำทะเลที่เป็นปัญหาต่อสิ่งมีชีวิต เนื่องจากไม่สามารถมองเห็นได้ด้วยตาเปล่า ไม่สามารถรับรู้ถึงปัญหาด้านสิ่งแวดล้อม และสิ่งมีชีวิตในทะเล จากจำนวนการเพิ่มปริมาณของขยะไมโครพลาสติกขนาดเล็กสามารถส่งผลกระทบต่อการดำรงชีวิตของสัตว์ทะเล ทำให้ระบบการทางเดินอาหารของสัตว์ทะเลทุก ๆ ชนิดที่บริโภค และส่งผ่านจากสัตว์มาสู่คน

วงจรขยะพลาสติกที่เราไม่สามารถมองเห็นได้ด้วยตาเปล่า และเป็นปัญหาสิ่งแวดล้อมที่โลกยังไม่สามารถแก้ไข หากทางออกถึงแม้ว่าจะมีมาตรการในการลดจำนวนขยะพลาสติก แต่จำนวนไมโครพลาสติกที่มีในท้องทะเลในปัจจุบันก็ยังคงมีจำนวนไม่ลดลง ไมโครพลาสติกคือพลาสติกที่มีเส้นผ่าศูนย์กลางขนาดเล็กกว่า 5 มิลลิเมตร ส่วนมากจะนำมาใช้ผลิตภัณฑ์เครื่องสำอางที่เอาไว้อใช้ชำระล้างหน้า เนื่องจากไมโครพลาสติกมีขนาดเล็กเวลาชำระล้างอาจจะหลุดลอดลงท่อน้ำ จนลงไปปนเปื้อนสู่แหล่งน้ำในทะเลได้ง่าย จึงทำให้สารพิษลงไปสู่ระบบนิเวศทางธรรมชาติได้ เช่นเดียวกับขยะพลาสติกธรรมดาทั่วไปที่ยังพบเห็นการทิ้งขยะลงแหล่งน้ำ แต่ถึงอย่างไรไมโครพลาสติกก็เป็นสิ่งที่อันตรายต่อสิ่งมีชีวิตที่อาศัยอยู่ในทะเลมากกว่า จึงทำให้กลายเป็นอาหารของสัตว์ทะเลได้ง่าย และสามารถเข้าไปทำลายระบบทางเดินอาหารของสัตว์ในทะเลได้ (Kemsawasd, 2016)

2. ขอบเขตรูปแบบการสร้างรูปทรง

ใช้หลักการ การสร้างรูปทรง 2 หลักการ คือ การกำหนดให้มีขนาดใหญ่ (Over Scale) และการเปลี่ยนถ่าย (Replacement) การกิน, การดูดกลืน (Ingestion) เป็นหลักการที่ใช้ในการแพทย์ซึ่งนำมาใช้อธิบายในการสร้างประติมากรรม จำนวน 4 ชุด ดังนี้

2.1 ผลงานชุดที่ 1 ใช้รูปทรงนามธรรม ที่สามารถสร้างการรับรู้ที่ทำให้ผู้คนเห็นสิ่งที่มองไม่เห็นได้ด้วยตาเปล่า โดยสร้างพื้นที่การรับรู้จากการมองเห็นด้วยตาเปล่า เป็นการหยิบยกบริบทพื้นที่และวัตถุที่มองไม่เห็นให้สามารถมองเห็นด้วยตาเปล่าโดยผ่านกระบวนการสร้างสรรค์ในรูปแบบผลงานประติมากรรมที่เล่นกับการรับรู้ของมนุษย์ เป็นการแสดงให้เห็นถึงการซ่อนทับกันของวัสดุเป็นการแทนค่าวัสดุเพื่อให้เกิดการรับรู้จากขนาดรูปทรงที่ใหญ่เกินความเป็นจริง เป็นการแทนค่ารูปทรงที่ไม่สามารถมองเห็นด้วยตาเปล่า เพื่อแสดงให้เห็นและการรับรู้โลกของไมโครพลาสติกขนาดเล็กในแหล่งน้ำทางทะเล

โดยมีหลักการ (Over Scale) เข้ามาใช้ในส่วนการสร้างพื้นที่ในผลงานให้สามารถเข้าไปรับรู้ถึงปัญหาที่ถูกซ่อนไว้อยู่ภายในรูปทรงที่มีขนาดใหญ่เป็นการสร้างสภาพแวดล้อมเพื่อถ่ายทอดปัญหาที่ถูกซ่อนไว้ที่ไม่สามารถมองเห็นด้วยตาแต่สร้างผลงานออกมาให้เห็นถึงปัญหาที่ความจริงเราไม่สามารถรับรู้และมองเห็นความจริงที่เกิดขึ้นได้

2.2 ผลงานชุดที่2-3 ใช้รูปทรงสัตว์ แทนสิ่งมีชีวิต นำเสนอการรับรู้ใหม่เหนือความเป็นจริง โดยการใช่วัสดุผสมแทน ใช้รูปทรงที่มาจากสัตว์น้ำ โดยวิธีการสร้างรูปทรงเปิดหรือผ่ารูปทรง เพื่อให้เห็นภาพภายในร่างกายของสัตว์

โดยมีหลักการ (Replacement) เข้ามาใช้อธิบายถึงการเปลี่ยนถ่ายการปนเปื้อนในน้ำทะเลมาสู่สัตว์ทะเลเป็นการถ่ายทอดพิษภัยอันตรายมาสู่สัตว์ ทำให้เกิดการปนเปื้อนในอวัยวะร่างกายของสัตว์ทะเลจึงนำมาสู่การแสดงให้เห็นถึงผลกระทบที่ถูกเปลี่ยนถ่ายมาสู่สัตว์ แสดงให้เห็นถึงผลกระทบจากการเปลี่ยนถ่ายไมโครพลาสติกมาสู่สัตว์ทะเล

2.3 ผลงานชุดที่4 ใช้รูปทรงมนุษย์ เพื่อแสดงให้เห็นโครงสร้างภายในร่างกาย โดยใช้หลักการสร้างสรรค์เสมือนจริงมากที่สุด เป็นการขบเน้นที่พื้นผิวของรูปทรงมนุษย์ สร้างผิวหนังที่แห้งเหี่ยว แสดงให้เห็นริ้วรอยบนผิวหนังมนุษย์และอวัยวะภายในร่างกาย เพื่อให้เห็นถึงการซ่อนทับกันในรูปทรงและสภาวะในร่างกายที่ถูกคุกคามจากผลกระทบในการบริโภค “สัตว์ไมโครพลาสติก” เป็นการแสดงให้เห็นถึงผลกระทบที่อาจจะเกิดขึ้นกับสุขภาพร่างกายของมนุษย์ อวัยวะ ส่วนต่าง ๆ ที่มีส่วนผสมของพลาสติก

โดยมีหลักการ การกิน,การดูดกลืน (Ingestion) เข้ามาใช้อธิบายถึงการบริโภคสัตว์ที่ปนเปื้อนไมโครพลาสติกส่งผลทำให้เกิดผลกระทบกับสุขภาพร่างกายของมนุษย์ ที่มาจากการกินและการดูดกลืนสารพิษในไมโครพลาสติกที่ปนเปื้อนมากับสัตว์ เป็นการถ่ายทอดสภาวะผลเสียที่เกิดจากไมโครพลาสติกเข้าสู่มนุษย์

3. ขอบเขตด้านเทคนิค การใช่วัสดุขยะพลาสติกที่มีทั้งสีสันทันและรูปทรงที่แตกต่างกัน เป็นวัสดุที่มีคุณสมบัติแข็งแรงทนทานต่อสภาพอากาศปกติ ทั้งนี้ด้วยวิธีการตัด เฝา หลอมละลาย ปรับเปลี่ยนรูปทรง แล้วนำมาประกอบกันเพื่อสร้างผลงานประติมากรรม ด้วยคุณสมบัติวัสดุที่ตอบโจทย์กับวัตถุประสงค์ และเนื้อหาเรื่องราวที่จะนำเสนอ ซึ่งพลาสติกเป็นวัสดุหลักที่ใช้ในการสร้างสรรค์ผลงานประติมากรรมชุดศิลปะนิพนธ์

การนำเอาขยะพลาสติกกลับมาใช้ใหม่ (upcycle) โดยวิธีการอบด้วยความร้อน หลอมละลายรวมกัน เพื่อแสดงให้เห็นปัญหาในสิ่งแวดล้อมที่ส่งผลกระทบต่อคนและสัตว์ที่อาศัยอยู่ในธรรมชาติโดยตรง ที่เกิดมาจากการทิ้งขยะลงสู่ธรรมชาติ ผ่านกระบวนการสร้างสรรค์ผลงานประติมากรรม โดยการขบเน้นผ่านตัวรูปแบบเทคนิควิธีการประกอบสร้างพื้นผิวลักษณะรายละเอียดที่แตกต่างกัน เพื่อต้องการให้รับรู้ และแสดงถึงปัญหาที่ซ่อนอยู่ในข้อเท็จจริงที่คนเราอาจจะมองไม่เห็นหรือมองข้ามในส่วนของสำคัญของปัญหาขยะพลาสติก ผ่านผลงานศิลปะนิพนธ์ชุดนี้

ขั้นตอนของการศึกษา

1. การศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูล
 - 1.1 ศึกษาคุณสมบัติขยะไมโครพลาสติก
 - 1.2 ศึกษาขยะไมโครพลาสติกที่สร้างมลภาวะด้านสิ่งแวดล้อมและสิ่งมีชีวิต
 - 1.3 ศึกษารูปแบบเป็นศิลปกรรมที่มีเนื้อหาที่เกี่ยวกับการทิ้ง ขยะไมโครพลาสติกที่ส่งผลทำให้เกิดปัญหาสิ่งแวดล้อมในธรรมชาติ
2. การสร้างสรรค์
 - 2.1 ทดลองศึกษาค้นหารูปทรง วัสดุ เทคนิควิธีการและรูปแบบในการนำเสนอผลงาน ที่จะนำมาสร้างสรรค์ผลงาน
 - 2.2 ทดลองร่างแบบ 2 มิติ เพื่อค้นหารูปแบบผลงานที่ตรงกับประเด็นในการศึกษาที่จะนำมาสร้างสรรค์เป็นผลงาน
 - 2.3 นำเสนอแบบร่าง 2 มิติ เพื่อทดลองหาข้อผิดพลาดในการทำงาน ที่จะนำมาปรับปรุงแก้ไขและพัฒนาต่อไปให้สมบูรณ์
 - 2.4 รวบรวมสรุปข้อมูลทั้งหมดในการศึกษาเพื่อนำมาจัดทำศิลปะนิพนธ์ในภาคเอกสาร

วิธีการศึกษา

1. รวบรวมข้อมูลของขยะพลาสติก เพื่อทำการศึกษาและวิเคราะห์
2. ค้นหา และออกแบบร่างผลงาน 2 มิติ เพื่อพัฒนาขยายแบบร่าง 3 มิติ
3. สร้างแบบจำลอง 3 มิติ เพื่อปรับปรุง และพัฒนาเพื่อที่จะนำมาสร้างสรรค์ผลงาน
4. วิเคราะห์ผลงานเพื่อสร้างขยายตามขนาดที่กำหนด และปรับปรุงแก้ไขและพัฒนาในผลงานจริงให้ได้ผลงานที่สมบูรณ์

แหล่งข้อมูล

1. สํารวจขยะพลาสติกที่อยู่ในสภาพแวดล้อมธรรมชาติและพฤติกรรมในวิถีชีวิตคนในบริเวณบ้านของข้าพเจ้า
2. ศึกษาค้นคว้าข้อมูลทฤษฎีทางวิชาการและบทความวิจัยที่เกี่ยวข้อง
 - 2.1 บทความวิชาการ ไมโครพลาสติก : จุดกำเนิด ผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม การปนเปื้อนในสิ่งแวดล้อมและ วิธีการจัดการ
 - 2.2 บทความ ไมโครพลาสติก: ปัญหาในระบบนิเวศแหล่งน้ำ

2.3 บทวิจัย การปนเปื้อนของไมโครพลาสติกในสัตว์ทะเลที่เป็นอาหาร

3. ศึกษาผลงานทางทัศนศิลป์และแนวความคิดของศิลปินต่างประเทศ

3.1 ศึกษาผลงานของศิลปิน Jana Cruder และ Matthew LaPenta ที่มีการจำลองขยะที่ผู้คนทิ้งอยู่ในสังคมเมืองเป็นการสร้างผลงานขนาดใหญ่โตมโหฬาร เป็นการใช้รูปทรงของบรรจุภัณฑ์พลาสติกที่ถูกทิ้งตามพื้นที่สาธารณะ โดยใช้วัสดุเป็นคล้ายผ้าใบพลาสติกใส โดยวิธีการสร้างสรรค์ผลงานทำเป็นลักษณะโป่งพองมีลมอยู่ด้านในผลงานสามารถมองได้รอบด้าน และหลักการในการสื่อสารแนวความคิดในผลงานของศิลปิน ตัวศิลปินจะนำผลงานไปวางตามสถานที่สาธารณะต่าง ๆ ในเมือง เป็นการทำให้ขนาดมีผลต่อการรับรู้ต่อความรู้สึกที่ทำให้ตระหนักรู้ในจิตใจได้สำนึกของผู้คนที่ทิ้งขยะพลาสติกตามที่สถานที่สาธารณะ

3.2 ศึกษาผลงานของศิลปิน Jacha Potgieter ศิลปินได้นำเอาวัสดุที่เป็นขยะพลาสติกที่เก็บได้จากทะเลตามธรรมชาติ นำเอาขยะพลาสติกที่เก็บมาได้ที่เป็นรูปทรงบรรจุภัณฑ์ต่าง ๆ นำมาตัดดัดแปรงเพื่อประกอบสร้างให้เป็นรูปทรงสัตว์ทะเลต่าง ๆ ด้วยวิธีประกอบสร้างนี้จึงทำให้พื้นผิวของผลงานนั้นดูขรุขระเหมือนเป็นเชือราบนผิวหนังสัตว์ และจัดทำทางในการติดตั้งผลงานให้เหมือนกับบรรยากาศในการอยู่อาศัยตามธรรมชาติของสัตว์ในทะเลที่ถูกประกอบสร้างมาจากขยะพลาสติก เป็นเทคนิคที่ทำให้เห็นภาพสิ่งมีชีวิตที่ถูกมลภาวะคุกคาม เป็นการสร้างผลงานเพื่อกระตุ้นให้คนเห็นถึงผลกระทบที่มาจากมลพิษทางทะเลที่เกิดจากพฤติกรรมทิ้งขยะพลาสติก ซึ่งมันเป็นภัยคุกคามที่อยู่อาศัยของสัตว์ทะเลและยังเป็นการทำลายระบบนิเวศทางทะเล

3.3 ศึกษาผลงานของศิลปิน JESSICA LEITMANIS ผลงานของศิลปินใช้วัสดุที่เป็นซากเชือกหรือเส้นเอ็นตกลาเส้นใยต่าง ๆ ที่เก็บมาได้ตามชายหาดในทะเล ศิลปินรวบรวมนำมาสร้างสรรค์ผลงานด้วยวิธีการถักทอและสานให้เกิดเป็นรูปทรงวัตถุทางโบราณ มีการไล่สีส้นในผลงานอย่างสวยงามรวมถึงเป็นการใช้กระบวนการทางวิทยาศาสตร์ในการสร้างสรรค์ผลงาน เป็นกระบวนการทำงานที่จะเชื่อมโยงโลกยุคเก่าสู่โลกยุคใหม่เป็นการใช้รูปทรงเพื่อเชื่อมโยงระหว่างโลกยุคเก่า เป็นการตั้งคำถามในจิตใจได้สำนึกของมนุษย์ที่ทำให้เกิดมลภาวะในทะเล ทั้งนี้สิ่งที่ศิลปินทำยังเป็นการช่วยรักษาสภาพแวดล้อมทางทะเลและสัตว์ทะเล

4. แหล่งข้อมูลที่ใช้ค้นคว้า เช่น บทความ เว็บไซต์ ห้องสมุดออนไลน์และโทรทัศน์

อุปกรณ์ที่ใช้ในการค้นคว้า

1. คอมพิวเตอร์และโทรศัพท์มือถือ ใช้ศึกษาค้นคว้าข้อมูลที่ศึกษาทั้งหมดเพื่อนำมาใช้ในผลงาน

2. iPad ใช้ในการร่างแบบ 2 มิติ

บทที่ 2

ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการสร้างสรรค์

ในปัจจุบันมนุษย์ส่วนใหญ่ทุก ๆ คน มีการใช้งานสิ่งของอุปโภคและบริโภคส่วนใหญ่เป็นวัสดุที่ทำมาจากพลาสติก อาจจะเป็นเพราะในยุคสมัยปัจจุบันพลาสติกเป็นวัสดุที่นิยมนำมาทำเป็นบรรจุภัณฑ์ เพราะมีราคาถูก ใช้งานง่ายและประหยัดเวลาในการผลิต ซึ่งแน่นอนว่าถ้าไม่มีการตอบรับที่ดีจากผู้บริโภคพลาสติกก็อาจจะไม่ใช่ปัจจัยหลักในการนำมาทำเป็นบรรจุภัณฑ์ต่าง ๆ ที่เราพบเจอได้ทั่วไป ในร้านสะดวกซื้อ ห้างสรรพสินค้า แม้กระทั่งร้านของชำ เป็นต้น ทั้งหมดที่กล่าวมามันแสดงให้เห็นว่าพลาสติกเป็นปัจจัยหลักที่อยู่ในชีวิตประจำวันของทุก ๆ คนในสังคม ดูจากง่าย ๆ คือพฤติกรรมการใช้ถุงพลาสติกของคนไทยในเวลาไปซื้อของหรือขายของ ล้วนแล้วใช้ถุงพลาสติกเป็นภาชนะเพื่อใส่ของ ทั้งของอุปโภคและบริโภคทั้งนั้น มันจึงเป็นที่มาของแนวความคิดของข้าพเจ้าที่ได้สังเกตและวิเคราะห์จากพฤติกรรมและปัญหาที่เกิดขึ้นกับสิ่งของที่เป็นพลาสติก นั่นคือปัญหาขยะพลาสติกที่คนชอบเรียกว่าปัญหาขยะล้นเมือง มันไม่ใช่แค่ปัญหาในประเทศไทยอย่างเดียวทั่วโลกก็พบเจอปัญหานี้เหมือนกัน

ธรรมดาของคนที่อาศัยอยู่ในสังคมเมือง แค่มุดถึงเรื่องแค่นี้มันก็แสดงให้เห็นถึงปัญหาได้แล้วว่าผู้คนเริ่มคุ้นชินกับปัญหาและกลายเป็นว่าผู้คนที่ต้องปรับตัว ให้อยู่ในสภาพแวดล้อมที่มีขยะพลาสติกได้จากที่จริงเรื่องแบบนี้มันควรเป็นตัวกระตุ้นให้ผู้คนที่เห็นถึงปัญหา เพื่อปลูกจิตใต้สำนึกที่ดีต่อเรื่องนี้มันอาจจะไม่ใช่เรื่องของผู้คนคนหนึ่งมาแก้ปัญหาละเนิ่น แต่เราทุกคนในสังคมควรตระหนักถึงปัญหาที่เป็นผลกระทบที่เกิดขึ้น เพราะปัญหาขยะพลาสติกมันส่งผลกระทบต่อทั้งสภาพแวดล้อมที่ผู้คนอยู่อาศัยหรือแม้กระทั่งสภาพแวดล้อมในธรรมชาติ มันเป็นมลภาวะทั้งทางน้ำ อากาศ ดินและแร่ธาตุ รวมถึงขยะที่เป็นชิ้นเล็ก ๆ ที่ไหลลงแม่น้ำไปสู่ทะเลจากการทิ้งขยะลงน้ำ เป็นเหตุให้สัตว์ทะเลได้รับผลกระทบจากไมโครพลาสติกเป็นการปนเปื้อนอยู่ในร่างกายของสัตว์ทะเล และก็ส่งผลกระทบต่อการดำรงชีวิต

ส่งผลถึงสุขภาพร่างกายของมนุษย์ด้วยที่บริโภคสัตว์ทะเลที่มีการปนเปื้อนของไมโครพลาสติกที่อาจจะมีไมโครพลาสติกถึงหนึ่งหมื่นชิ้นในร่างกายคนเราในปัจจุบัน มันจึงส่งผลย้อนกลับมาทำร้ายตัวมนุษย์เองที่เป็นคนเริ่มต้นปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น แต่ที่สำคัญคือปัญหาที่เกิดขึ้นทั้งหมด แน่แน่นอนว่า

มนุษย์เป็นผู้ผลิตและใช้งานและทิ้ง จึงทำให้เกิดปัญหาต่าง ๆ เหล่านี้ขึ้นมา จากเนื้อมือมนุษย์เองที่เป็นต้นเหตุของปัญหาทั้งหมดเพราะ เรื่องทั้งหมดที่กล่าวมาซ้ำๆ ต้องการสื่อสารออกมาเป็นแนวความคิด ให้ผู้คนทุก ๆ คนเห็นถึงปัญหาในพิษภัยอันตรายของขยะพลาสติกที่มนุษย์เป็นผู้สร้าง ที่ทุก ๆ คนอาจจะมองว่ามันไม่เป็นผลกระทบมาสู่ตัวเราหรอก เพราะก็คิดแค่ว่าทิ้ง ๆ ไปมันคงจะไม่เกิดอะไรขึ้นกับเราแต่สิ่งนั้นแหละคือปัญหาที่กลายเป็นพฤติกรรมที่คุ้นชินและทำตาม ซึ่งอยากให้ทุก ๆ คนในสังคมตระหนักถึงผลกระทบต่อเรื่องนี้ให้มาก ๆ เพราะที่พูดแล้วคนที่ได้รับผลกระทบมากที่สุดจากพฤติกรรมของมนุษย์ก็คือตัวของมนุษย์นั่นเอง

2.1 แรงบัลดาลใจในการสร้างสรรค์

จากประสบการณ์ส่วนตัวที่พบเจอและสังเกต สภาพแวดล้อมและการใช้ชีวิตประจำวัน เห็นได้เลยว่าการดำรงชีวิตของผู้คนในสังคม ส่วนใหญ่ทุก ๆ ต้องมีของใช้หรือของใช้แล้วทิ้งที่เป็นพลาสติก มันแสดงให้เห็นถึงบทบาทสำคัญของพลาสติก ที่มันแทรกซึมอยู่กับคนทุก ๆ คนทุก ๆ ระดับชั้นทางสังคมในสังคมในปัจจุบัน เป็นปัจจัยหลักในการดำรงชีวิตของผู้คน ที่ต้องอาศัยและใช้งานพลาสติกจากการสังเกตง่าย ๆ จากข้าวของเครื่องใช้ทั้งอุปโภคและบริโภคในบ้าน ล้วนแล้วแต่เป็นพลาสติกทั้งนั้น ที่มันค่อย ๆ แทรกซึมเข้าเป็นส่วนหนึ่งในชีวิตของมนุษย์ โดยที่มนุษย์นั้นแทบไม่รู้ตัว หรือรู้แต่คาดไม่ถึงว่ามันจะเป็นส่วนสำคัญในการดำรงชีวิตของมนุษย์ ซึ่งฟังดูแล้วมันดูมีประโยชน์มากจากการที่มีมันอยู่เพราะถ้าไม่มีประโยชน์มนุษย์คงไม่คิดค้นเพื่อนำมาใช้งาน แต่มองอีกมุมในด้านเมื่อมันหมดประโยชน์ลง นี่แหละคือปัญหาสำคัญที่ทุก ๆ คนยังแก้ปัญหานี้ไม่ได้ นั่นคือมันกลายเป็นขยะพลาสติกที่ย่อยสลายยากหรือแม้แต่การหาวิธีการกำจัดก็ยากเช่นกัน

หรืออาจจะหาวิธีกำจัดได้แต่ก็ส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและผู้คนสัตว์ที่อยู่อาศัยในธรรมชาติ เพียงแค่เราลองมองความเป็นจริงเกิดขึ้นในปัจจุบันจากการแค่สังเกตพฤติกรรมในการใช้พลาสติกของเราในแต่ละวันแต่พฤติกรรม เช่น การดูว่าการใช้ถุงพลาสติกใบใหญ่สำหรับใส่ของแทนการใช้ถุงพลาสติกใบเล็กหลาย ๆ ซึ่งจะพบว่าพฤติกรรมด้านการนำพลาสติกมาใช้ประโยชน์อยู่ในระดับที่พบมากที่สุด คือ มีการนำถุงพลาสติกที่ใช้แล้วมาใช้ซ้ำ สิ่งนี้ทำให้ซ้ำๆ ส่งสัยและตั้งมั่นขึ้นมาเป็นแรงบัลดาลใจในการสร้างสรรค์ ว่าชีวิตของมนุษย์มันมีความเชื่อมโยงกับพลาสติกอย่างไร เพราะถ้าเรามองให้ถี่ ๆ ว่าภายในหนึ่งวันถ้าสังเกตกับตัวเอง จะพบได้เลยว่าเราใช้พลาสติกเป็นจำนวนมากมาย และมันบ่อยมากแค่ไหนในหนึ่งวันที่อาศัยอยู่ในสังคมไทย

2.2 จากประสบการณ์

ในหนึ่งวันของชีวิตคนเราถ้าลองสังเกตกับตัวเองให้ดี ๆ เราจะพบว่ารอบ ๆ ตัวเรามีสิ่งของที่ทำมาจากพลาสติกที่เป็นของอุปโภคและบริโภค แม้แต่การที่เราออกไปจับจ่ายซื้อของทั้งในแบบร้านสะดวกซื้อใกล้บ้านหรือตามตลาดนัดล้วน แต่เจอพลาสติกที่เป็นบรรจุภัณฑ์และภาชนะสำหรับใส่บรรจุภัณฑ์ต่าง ๆ มันทำให้เห็นเลยว่าพลาสติกเป็นส่วนสำคัญในชีวิตของมนุษย์ในปัจจุบัน สำคัญถึงขั้นผู้คนต่างเรียกร้องขอการใช้งานถุงพลาสติก เราจะเห็นได้จากการรุดแดงตามร้านสะดวกซื้อต่าง ๆ แต่ต่อให้คงดั่งใจผู้คนที่ไปจับจ่ายซื้อของก็ยังจำเป็นต้องเสียเงินเพิ่มเพื่อซื้อถุงพลาสติกเพื่อใส่สิ่งของที่ตัวเองซื้อ มันทำให้เราเห็นเลยว่าคนเราในสังคมคุ้นชินกับการใช้ถุงพลาสติกมาเป็นเวลายาวนาน จนทำให้เป็นทัศนคติที่ฝังอยู่ในหัวสมองว่าจะใส่ของยังไงก็ต้องใช้ถุงพลาสติก เห็นเลยว่ามันได้แทรกซึมฝังตัวอยู่ในชีวิตประจำวันของคนในสังคมในทุก ๆ ระดับชั้นทางสังคม ยิ่งไงก็จำเป็นต้องใช้พลาสติกในชีวิตประจำวันและใช้ทุกวันด้วยซ้ำ การคุ้นเคยกับการใช้แบบนี้ก็สามารถทำให้คนเราหลงลืมถึง

ปัญหาที่จะเกิดขึ้นหลังจากการใช้งานสิ่งของที่เป็นพลาสติกทั้งสิ่งของแบบอุปโภคและบริโภค เพราะคนเรามักเห็นประโยชน์ก่อนปัญหาที่ตามมาเสมอ เพราะเลือกที่จะได้แก้ปัญหาปลายเหตุหรือแก้ปัญหาในจุดที่มันเกิดขึ้นเท่านั้น และมันสะท้อนให้เห็นถึงจิตใต้สำนึกในเรื่องขยะพลาสติกในสังคมไทยเลยว่า ไม่ใช่แค่คนในสังคมที่ไม่สนใจถึงปัญหานี้แต่รวมไปถึงภาครัฐและภาคเอกชน ที่จะมาจัดการกับปัญหาขยะพลาสติกในเมืองที่เราเรียกกันอยู่ในตอนนี้ให้ได้ แต่ความจริงมันกลับสวนทางกลับสิ่งที่มันควรจะเป็นตามนโยบายการลดขยะพลาสติกที่ภาครัฐกำหนด เพราะเราก็กังพบเห็นได้ทั่วไปตามถนนหรือตามพื้นที่สาธารณะต่าง ๆ ว่ามันยังมีขยะที่ล้นถึงบาง ขยะวางกองข้างถังเพราะถังขยะไม่เพียงพอ หรือเศษขยะขึ้นเล็กลงตามท้องถนนคนเดิน รวมถึงขยะที่ถูกทิ้งลงในสิ่งแวดล้อมทั้งทางน้ำ อากาศ ดิน ล้วนผูกอยู่ในระบบนิเวศทางธรรมชาติ และทั้งหมดนี้เป็นต้นเหตุให้เกิดปัญหา ที่เราพบเจอได้ประจำวันจาก กลิ่นขยะที่กองทิ้งไว้บ้าง น้ำขยะไหลลงแหล่งน้ำบ้าง ขยะอุดตันจนทำให้เกิด

น้ำท่วม หรือแม้แต่ขยะที่ถูกทิ้งลงแหล่งน้ำจนทำให้สัตว์น้ำลอยตาย เราจะเห็นได้ทั่วไปในชีวิตประจำวันของเราทุก ๆ คน แค่เราเพียงให้ความสำคัญและเอาใจใส่กับปัญหาที่มันเกิดขึ้น และแน่นอนว่าคนที่ทำให้มันเกิดนั้นก็คือตัวเราเอง ตัวเราเองที่เป็นมนุษย์ที่อาศัยและพึ่งพิงธรรมชาติ แต่ตอนนี้เรากลับทำร้ายมันเองด้วยมือเราเอง และทั้งหมดที่กล่าวมามันก็เป็นส่วนหนึ่งในการสังเกตปัญหาที่มัน

เกิดขึ้นในสังคมไทยจากประสบการณ์ของข้าพเจ้าเอง เราทุก ๆ คนจึงควรเริ่มตระหนักถึงปัญหาที่เรา
ก่อไว้ให้มาก ๆ ไม่เพื่อที่จะให้แก้ไขปัญหานี้ได้ แต่เราควรมีจิตใต้สำนึกและตระหนักเรื่องที่มีนัยเกิดขึ้นนี้
ให้ได้ว่ามันมีความสำคัญต่อการดำรงชีวิตของเราในสังคมและความเสี่ยงเกิดถึงสิ่งรอบ ๆ ตัวเราใน
ปัจจุบัน

2.3 แหล่งที่มาของแนวความคิดในการสร้างสรรค์

2.3.1 พฤติกรรมการอุปโภคและบริโภคจากวัสดุพลาสติกของคนไทย

พฤติกรรมการบริโภคของคนในสังคมเมืองส่วนใหญ่พบว่าจะใช้ถุงพลาสติกทั้งใบเล็กและ
ใหญ่นำมาใช้ใส่ของ และมีการคัดแยกทิ้งขยะตามถังขยะที่ภาครัฐจัดการไว้ให้แต่ก็ยังมีคนจำนวนมาก
ที่ทิ้งไม่ตรงตามประเภทที่กำหนดไว้ให้ทั้งขยะ ส่วนการเผาหรือการฝังกลบขยะอาจจะยังมีน้อยเพราะ
ด้วยพื้นที่ในสังคมอาจจะไม่สามารถทำได้เหมือนตามต่างจังหวัด แต่ถึงอย่างไรก็ทิ้งขยะตามสถานที่
สาธารณะในสังคมเมืองก็ยังมีพบเห็นอยู่บ่อยครั้งและพฤติกรรมดังกล่าวก็เกิดขึ้นจากทุกเพศทุกวัยทุก
สังคมทุกอาชีพ เพราะอาจจะเป็นการเห็นพฤติกรรมที่พบเจอและนำไปทำตามซึ่งมันทำให้เกิดปัญหาที่
พบเห็นขยะได้บ่อยมากตามข้างทางในสังคมเมือง แต่อย่างไรก็ตามในสังคมเราก็มียังมีบางครัวเรือนที่
รู้จักการคัดแยกขยะจัดการกำจัดขยะอย่างถูกต้องเพื่อไม่สร้างปัญหาส่งผลกระทบต่อคนและสังคม
และสิ่งสำคัญที่สุดในตัวแปรที่ส่งผลถึงพฤติกรรมก็คือ การทำให้ทุกคนในสังคมเมืองได้รับข่าวสารหรือ
ความรู้ที่ถูกต้องที่เกี่ยวกับพฤติกรรมในการจัดการกับขยะและการกำจัดอย่างถูกต้อง

เพื่อไม่ให้เกิดปัญหาในการจัดการและกำจัดกับขยะที่เกิดขึ้นภายในสังคมเมือง
ปัจจุบันบรรจุกฎต่าง ๆ ที่มีรูปแบบมากมายในปัจจุบันเป็นการผลิตมาเพื่อให้ใช้ครั้งเดียวแล้วทิ้ง
และจากรายงานอนุกรรมการบริหารจัดการขยะพลาสติกปี 2561 มีการใช้ถุงพลาสติกถึง 45,000
ล้านใบ ในปี2560 ปริมาณขยะถุงหิ้วมีถึง517,054ตัน แก้วน้ำพลาสติกอีก241,233ตัน หลอด
พลาสติกอีก3,873ตัน กล่องโฟมบรรจุอาหารอีก29,248ตัน และในช่วง10ปีที่ผ่านมาขยะพลาสติกใน
ประเทศไทยมีจำนวนร้อยละ12 ของปริมาณขยะทั้งหมด โดยประมาณ2ล้านตัน นำกลับมารีไซเคิลแค่
ปีละ0.5ล้านตันเอง คิดเป็นร้อยละ25ส่วน ที่เหลือ1.5ล้านตันถูกนำไปกำจัดด้วยเผาและฝังกลบ ซึ่ง
สังคมเมืองอย่าง

กรุงเทพมหานครเป็นสังคมเมืองที่ใหญ่ที่สุดในประเทศไทยในปัจจุบันและอดีต มันทำมีขยะมูลฝอยมากที่สุดในประเทศ ส่วนขยะอินทรีย์ ขยะรีไซเคิล ขยะอันตราย และขยะพลาสติก โดยเฉพาะกรุงเทพมหานครมีขยะมูลฝอยต่อวันถึง10,500ตันต่อวัน โยเป็นขยะพลาสติกเช่น หลอด ถ้วย รวมถึงพลาสติกประเภทอื่น ๆ ถึง1,400ตัน คิดเป็นร้อยละ13ของขยะที่เก็บได้ ซึ่งปริมาณขยะพลาสติกในกรุงเทพมหานคร (อาคมานนท์ และ ศรีสิงห์, 2563)

รูปภาพที่ 1 การเลือกซื้อของจากบรรจุภัณฑ์พลาสติก
ที่มา: (บริษัท เอสซีจี เคมิคอลส์ จำกัด, 2456)

จากข้อมูลข้างต้นเราจะเห็นได้จากจำนวนการใช้งานพลาสติกในสังคมเมืองว่า มีจำนวนมากมายมหาศาล แล้วมันเริ่มส่งผลกระทบต่อคุณภาพชีวิตของคนในสังคมเมืองมากขึ้น มันจึงส่งผลให้ผู้คนในสังคมเริ่มมีการจัดการกับขยะในครัวเรือนของตัวเอง ซึ่งจากการศึกษาข้อมูลประกอบกับประสบการณ์การสังเกตโดยส่วนตัวของข้าพเจ้าพบว่า พฤติกรรมของผู้คนในสังคมเมืองใช้พลาสติกทุกเพศทุกวัยทุกอาชีพทุกระดับชั้นในสังคม แต่พฤติกรรมการใช้อาจจะแตกต่างกัน แต่ในการจัดการในการกำจัดและการทิ้งแทบไม่แตกต่างกันเลยในแต่ละบุคคลแต่ละครัวเรือน และพฤติกรรมในการจัดการขยะพลาสติกของคนในสังคมเมืองใหญ่นั้น พบปัญหาในการจัดการกับปัญหาขยะพลาสติกที่เกิดขึ้น อาจจะรวมถึงปัญหาที่เราพบเจอง่าย ๆ เล่นในสังคมคือการทิ้งขยะไม่ลงถัง ก็เป็นหนึ่งปัญหาที่พบเจอบ่อยในสังคมไทยและในสังคมไทยยังมีการใช้ถุงหูหิ้วเป็นจำนวนมาก ใช้แทนการใส่ของทุก ๆ

ชนิดเลยก็ว่าได้ใช้ทั้งแบบเล็กและแบบใหญ่ แต่ก็ยังดีที่มีการนำกลับมาใช้ซ้ำแต่ก็เป็นส่วนน้อยที่นำกลับมาใช้ซ้ำและก็ยังมีการเก็บนำมาขายอยู่ด้วยในปัจจุบัน แต่สิ่งที่พบปัญหาในมลพิษทางอากาศและสิ่งแวดล้อมคือการเผาและฝังกลบที่มีจำนวนมากที่นำการกำจัดขยะพลาสติกแบบนี้มาใช้ แต่จะพบได้จากเป็นการใช้ในพื้นที่รอบนอกในเมือง สำหรับตัวแปรที่เกิดขึ้นกับพฤติกรรมของผู้คนในสังคมเมืองนั้นคือ ปัจจัยด้านความรู้ในการจัดการกับขยะพลาสติก และเรื่องการรับข้อมูลข่าวสารในการจัดการและการกำจัดอย่างถูกวิธี ดังนั้นในปัจจุบันเราจึงจะคงพบปัญหาในการจัดการกับขยะพลาสติกในสังคมเมืองที่ยังแก้ไขไม่หายอยู่ในปัจจุบัน

2.3.2 ขยะพลาสติกที่ส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม

พลาสติกที่อยู่คู่กับเราในสังคมเมืองในปัจจุบันนี้ก็มาตอนปี 2520 ได้เริ่มมีการใช้ถุงพลาสติกอย่างแพร่หลาย และใช้เพิ่มมากขึ้นในทุก ๆ วันหลังนับจากวันแรกในปี 2520 แล้วในปี 2530 ได้มีการใช้กล่องโฟมมากขึ้นในสังคมไทยตั้งนั้นภาครัฐจึงมีนโยบายในการจัดการขยะที่ตกค้างอยู่ในชุมชนเพราะจากการสะสมของขยะพลาสติกและโฟมนับวันมันยังมี การเผาขยะเกิดขึ้น ปัจจุบันทุก ๆ หน่วยงานจึงมีความสนใจในการจัดการกับขยะให้มีประสิทธิภาพแต่ละพื้นที่ การจัดการขยะมันก็ขึ้นอยู่กับยุคสมัยและรูปแบบการใช้พฤติกรรมในแต่ละยุคแต่ละสมัย ซึ่งเห็นได้จากวิถีชีวิตที่เปลี่ยนแปลงไปเพราะการบริโภคในปัจจุบันได้เปลี่ยนแปลงไปจากสมัยก่อน ทำให้เกิดปัญหาขยะใหม่ ๆ ที่เกิดขึ้นในสังคมโดยเฉพาะปัจจุบันคือขยะพลาสติกที่มีระบบการจัดการที่ยากต่อการจัดการและกำจัดอย่างให้ถูกวิธี ซึ่งมันมาจากทุกครัวเรือนทุกสังคมทุกเพศทุกวัยทุกอาชีพในสังคมปัจจุบันเลยมีการให้ความรู้ต่อชุมชนในการจัดการและการกำจัดขยะ เพื่อสร้างจิตสำนึกในการสร้างสังคมในสิ่งแวดล้อมที่ดี (ไชยวิมลสิริ, แข็งแรง, และ ธนศิลป์พิชิต, 2561)

รูปภาพที่ 2 พลาสติกที่ใช้จะกลับมาทำร้ายเรา

ที่มา: (วุฒิปิทยามงคล, 2559)

แต่อย่างไรก็ตามเราก็ต้องยอมรับว่า ในสังคมไทยนั้นพลาสติกมีบทบาทอยู่ในชีวิตประจำวันของพวกเราทุกคนในสังคม และมีจำนวนเพิ่มมากขึ้นประมาณปีละสองล้านตัน นำมารีไซเคิลแค่ปีละ 0.5 ล้านตัน อีก 1.5 ล้านตัน ตกค้างในสิ่งแวดล้อม ซึ่งส่วนใหญ่เป็นขยะที่ใช้ครั้งเดียวแล้วทิ้ง แน่นอนว่าประเทศไทยจัดอยู่ในอันดับ 6 ในการปล่อยขยะพลาสติกลงทะเล แถมยังเป็นขยะพลาสติกที่ถูกกำจัดอย่างไม่ถูกวิธีอีก เช่น เผากลางแจ้ง ที่ส่งผลกระทบต่อมลภาวะทางอากาศ โดยเฉพาะเผาขยะพลาสติกพีวีซีเป็นการสร้างสารไดออกซิน ก่อให้เกิดโรคมะเร็ง แพร่กระจายไปบนอากาศ ปนเปื้อนลงแหล่งน้ำ และดิน เมื่อทำการดมและดื่ม อาจจะทำให้เกิดเชื้อโรคที่มาจาก การปนเปื้อน ส่งผลเสียต่อสุขภาพ

ร่างกายและฮอร์โมน แต่ในปัจจุบันเราก็ยังเห็นกองขยะที่ถูกกองทิ้งไว้กลางแจ้ง เมื่อผ่านเวลาไปนาน ๆ พลาสติกโดนแดดจะทำให้แตกกลายเป็นชิ้นเล็ก ๆ ทำให้สารเคมีในพลาสติกซึมลงดินและแหล่งน้ำได้ ซึ่งมันจะกลายเป็นไมโครพลาสติกสะสมในห่วงโซ่อาหารในสัตว์ที่อยู่ในแหล่งน้ำจืดและน้ำเค็ม รวมถึงขยะที่ถูกฝังกลบที่ใช้ระยะเวลาในการย่อยสลายเป็นเวลานานมาก ๆ

ปัญหาต่าง ๆ ที่กล่าวไปข้างต้น มันล้วนแล้วส่งผลกระทบต่อสุขภาพร่างกายมนุษย์และสัตว์ รวมถึงสภาพแวดล้อมในธรรมชาติ (เสนาวงศ์, อินทร์สอน, ใบงาม, ทับทิมหิน, และ ลิมปิทีปราการ, 2564)

ดังนั้นจากข้อมูลทั้งหมดที่ข้าพเจ้ากล่าวไว้ข้างต้นทั้งหมดมันเกี่ยวกับขยะในสังคมไทยนั้น ทุกคนจะเห็นได้ว่าปัญหาขยะล้นเมืองที่เกิดขึ้นในปัจจุบันได้อยู่คู่กับสังคมไทยมาอย่างช้านานแถมยังส่งผลกระทบต่อมลพิษทางสิ่งแวดล้อมในสังคมอีกด้วย และในปัจจุบันก็ยังมีการผลิตสิ่งของอุปโภคบริโภคต่าง ๆ ก็ยังมีการผลิตอยู่ตลอดเวลา เพราะในแต่ละยุคละสมัยมันก็มีความต้องการที่แตกต่างกัน ส่วนหนึ่งก็เกิดจากพฤติกรรมของผู้คนในแต่ละสังคมในแต่ละยุคด้วย ว่ามีวิถีชีวิตที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างไรส่งผลต่อพฤติกรรมของเราอย่างไรบ้าง แน่นอนว่าในปัจจุบันเกิดการเปลี่ยนแปลงในวิถีชีวิตอย่างมากเพราะผู้คนส่วนใหญ่คิดที่จะพึ่งพาความสะดวกสบายมากขึ้น แคมกิจกรรมประจำวันยังแข่งขันกับเวลาในแต่ละวันมากขึ้นเป็นเท่าตัว มันจึงเกิดการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมในการอุปโภคบริโภคแล้วมันก็สามารถทำให้ขยะที่คนในสังคมใช้มันเกิดขึ้นในรูปแบบใหม่ได้เสมอและตลอดเวลา ซึ่งมันก็นำไปสู่สภาวะขยะล้นเมืองในปัจจุบันจากการใช้งานของผู้คนในสังคมเมืองในปัจจุบัน

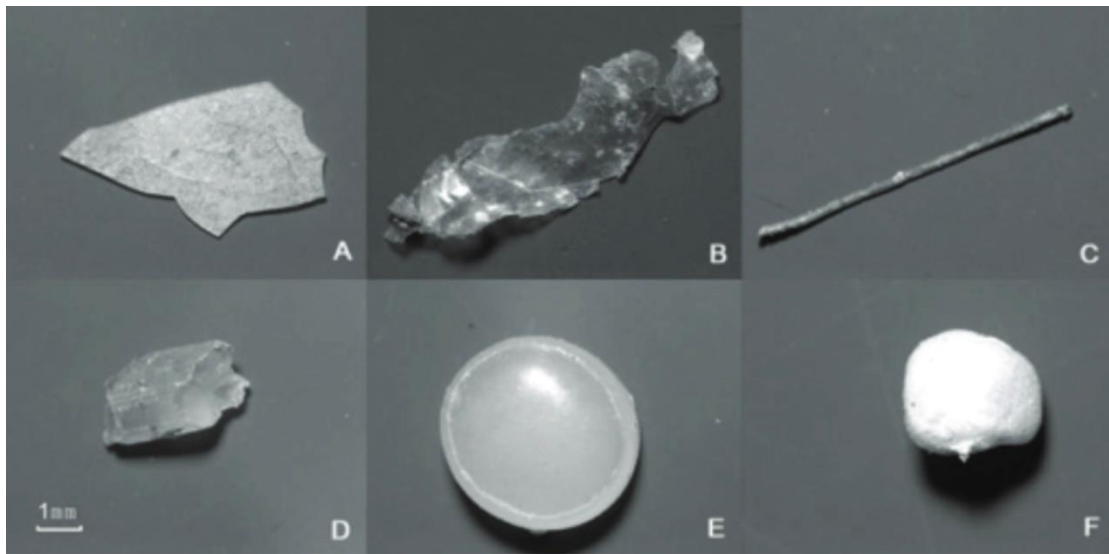
2.3.3 ผลกระทบจากไมโครพลาสติกที่ส่งผลต่อการดำรงชีวิตของสิ่งมีชีวิตในธรรมชาติ

ไมโครพลาสติก คือ พลาสติกที่มีขนาดเล็กกว่า 5 มิลลิเมตร มันมาจากกระบวนการผลิตเม็ดพลาสติกขนาดเล็ก มีอยู่สองประเภท คือ ประเภทเครื่องสำอางที่เป็นเม็ดสครับ ใยเสื้อผ้า หรือจากการผลิตจากอุตสาหกรรมพลาสติกเอง ซึ่งมันทำให้เกิดเป็นไมโครพลาสติกที่สามารถลงไปปนเปื้อนในสิ่งแวดล้อมได้ โดยการทิ้งของเสียลงสู่แหล่งน้ำและไหลลงสู่น้ำทะเล เช่น การใช้โฟมล้างหน้า หรือเส้นใยผ้าที่หลุดระหว่างซักผ้าในเครื่องซักล้าง เป็นต้น มันจะเกิดการฉีกขาดของเส้นใยพลาสติกและลงสู่ท่อน้ำทิ้งและลงไปยังแหล่งน้ำไปสู่น้ำทะเล ที่เป็นพลาสติกขนาดเล็กกว่า 5 มิลลิเมตร ที่เรียกว่าขยะไมโครพลาสติกนั่นเอง รวมถึงการทิ้งขยะลงแหล่งน้ำก็เป็นอีกสาเหตุที่ทำให้เกิด ขยะไมโครพลาสติกเพราะเกิดจากการย่อยสลายจากพลาสติกชิ้นใหญ่กลายเป็นชิ้นเล็ก ก่อให้เกิดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมเช่นกัน ยิ่งไมโครพลาสติกอยู่ในน้ำนานเท่าไร สารพิษที่ในตัวพลาสติกก็ยิ่งมีความอันตรายสูงมากยิ่งขึ้น และผลกระทบนี้ส่งผลไปถึงต้นทางของห่วงโซ่อาหารที่อาศัยอยู่ในทะเลเช่น แพลงตอนมีความเสี่ยงสูงที่ได้รับสารจากไมโครพลาสติก เพราะกินเป็นอาหารในการดำรงชีวิต ส่วนสิ่งมีชีวิตท้ายห่วงโซ่อาหารที่ได้รับผลกระทบเช่นกันคือมนุษย์ เพราะไมโครพลาสติกมีขนาดเล็กมากจึงสามารถสร้างมลภาวะใน

อากาศเช่นกัน อาจจะลอยในอากาศและสูดดมเข้าปอดของสิ่งมีชีวิตที่อาศัยอยู่ในธรรมชาติได้ด้วย เช่น นกที่อยู่ติดกับชายทะเลเพราะมันเป็นสารที่ติดไฟได้ง่ายมันได้แฝงตัวอยู่รอบ ๆ ตัวเรา ที่เรานึกไม่ถึงถึงผลกระทบต่อสิ่งมีชีวิตบนโลกรวมถึงมนุษย์ด้วยและในปัจจุบันการแพร่กระจายของไมโครพลาสติกสู่สิ่งแวดล้อม มันได้กลายเป็นการทำลายระบบนิเวศในธรรมชาติของสิ่งมีชีวิตเกิดผลกระทบต่อสุขภาพร่างกายและการดำรงชีวิตของสิ่งมีชีวิตในธรรมชาติ (บุญยอุพัทธ์ และ บุญยอุพัทธ์, 2562)

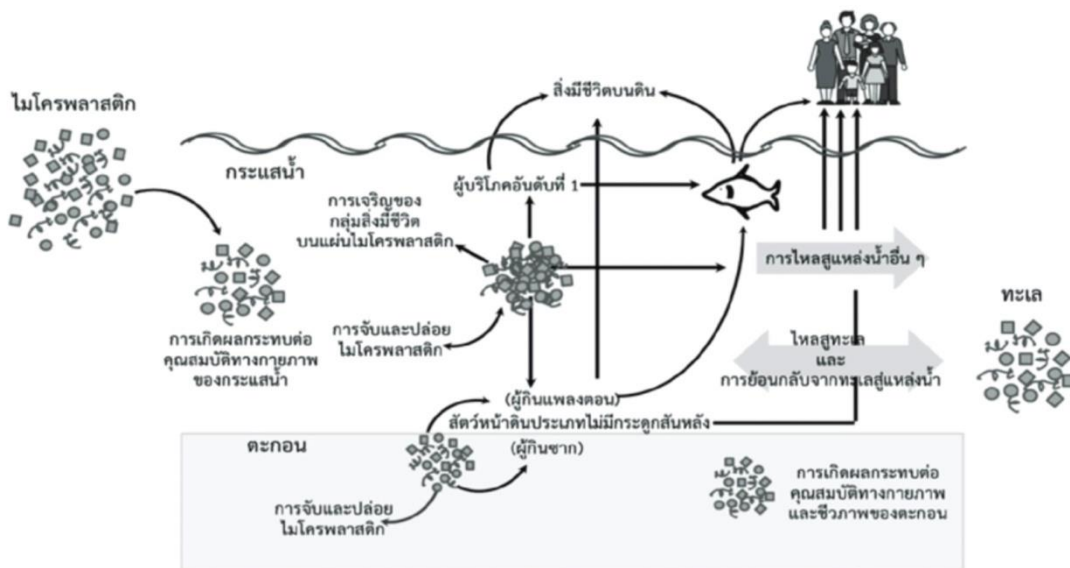

รูปภาพที่ 3 ไมโครพลาสติกชนิดปฐมภูมิที่ใช้ในผลิตภัณฑ์ทำความสะอาดร่างกาย
ที่มา: (บุญยอุพัทธ์ และ บุญยอุพัทธ์, 2562)

A = sheet, B = film, C = line/fiber, D = fragment, E = pellet/granule, F = foam

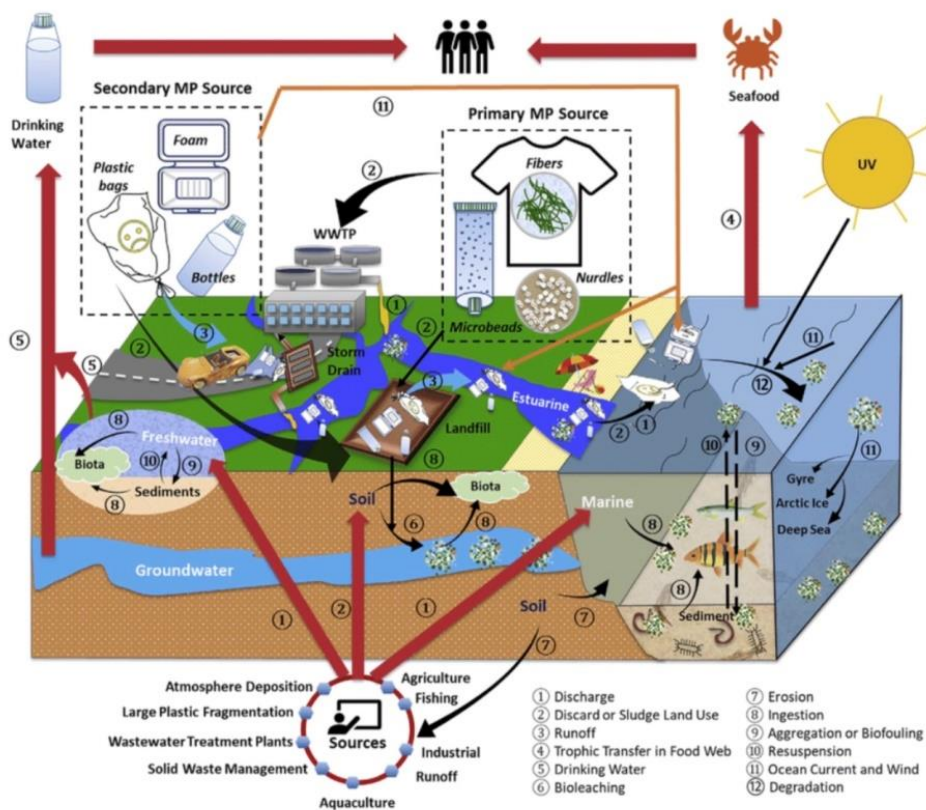
รูปภาพที่ 4 ไมโครพลาสติกชนิดทุติยภูมิ
ที่มา: (บุญยอุปพัทธ์ และ บุญยอุปพัทธ์, 2562)

รูปภาพที่ 5 เส้นทางการปนเปื้อนของไมโครพลาสติกในแหล่งน้ำ พืช สัตว์ และมนุษย์
ที่มา: (บุญยอุปพัทธ์ และ บุญยอุปพัทธ์, 2562)

ในปัจจุบันมีสัตว์หลากหลายชนิดที่กินไมโครพลาสติกเป็นอาหารในการดำรงชีวิต แต่มันก็ไม่ได้มาจากขยะพลาสติกเพียงอย่างเดียว มันรวมไปถึงอุปกรณ์ของชาวประมงที่เป็นพลาสติกด้วย เช่น อวน ตาข่าย เอ็น และเชือก ซึ่งทะเลไทยเราก็ได้รับผลกระทบจากไมโครพลาสติกที่ปนเปื้อนในสัตว์ทะเลเช่นกัน หากขยะพลาสติกถูกทิ้งลงทะเลจะทำให้สัตว์ทะเลหลากหลายชนิดที่ปนเปื้อนไมโครพลาสติก ก่อให้เกิดการเสียชีวิตของสัตว์ทะเลเป็นจำนวนมาก เราทุก ๆ คนจึงควรตระหนักให้ดีถึงปัญหาที่จะเกิดขึ้นตามมาจากพฤติกรรมที่เราคิดว่าทำดีเพียงอย่างเดียวไม่เป็นไรหรอกใคร ๆ ก็ทำกัน นั้นเป็นสาเหตุหลักสำคัญในความคิดที่จะสร้างปัญหาเหล่านี้ ที่เกิดขึ้นจากการทิ้งขยะลงสู่แหล่งน้ำในปัจจุบัน (จำปางาม, 2563)

การปนเปื้อนในปัญหาขยะไมโครพลาสติกลงสู่สิ่งแวดล้อมในธรรมชาติ

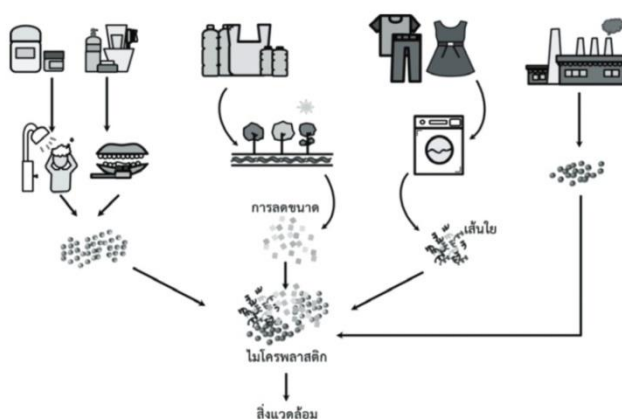

รูปภาพที่ 6 แหล่งกำเนิด, การเคลื่อนย้าย, การปนเปื้อน, และการเปลี่ยนรูปของไมโครพลาสติกในสิ่งแวดล้อม

ที่มา: (จำปางาม, 2563)

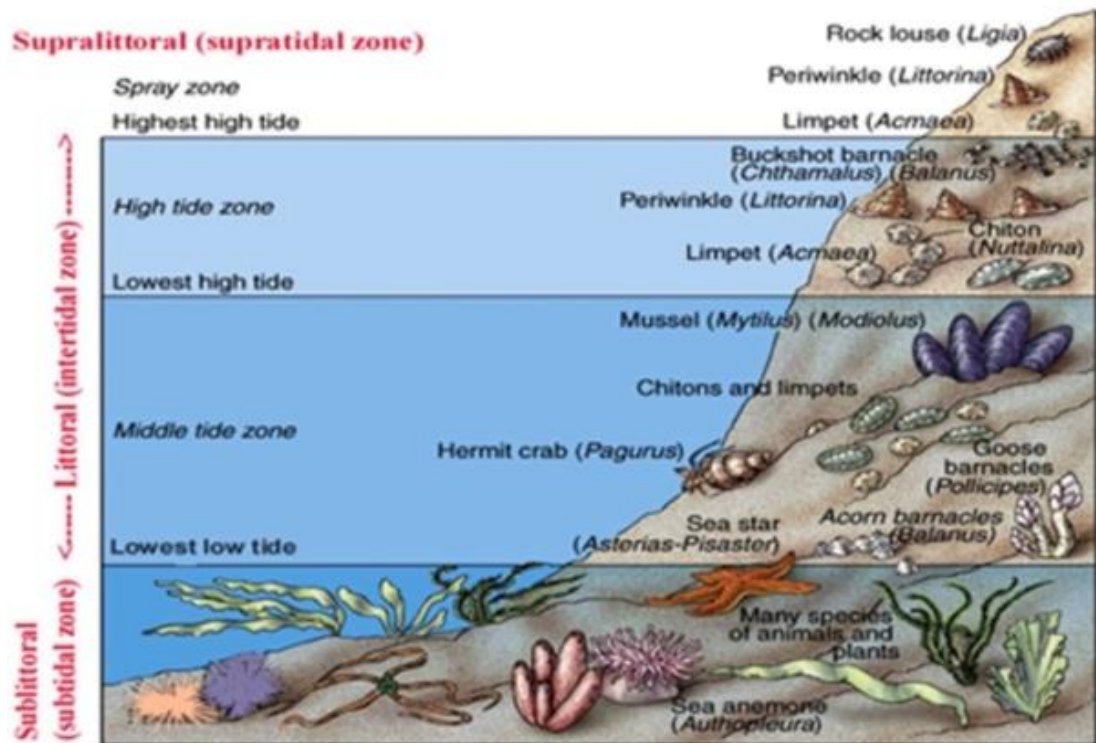
การปนเปื้อนของไมโครพลาสติกในธรรมชาติเป็นอันตรายต่อชีวิตมนุษย์และสัตว์ มันได้แพร่กระจายอยู่ในสิ่งแวดล้อมในธรรมชาติ การปนเปื้อนถูกพบมากสุดในมหาสมุทร และในน้ำดื่ม รวมถึงในสัตว์ทางทะเลอีกด้วย ซึ่งมันยังตรวจพบเจอในร่างกายของมนุษย์ด้วย เข้าสู่ร่างกายโดยการบริโภคสัตว์ทะเลที่ปนเปื้อนไมโครพลาสติกอยู่ จำนวนมากเกิดขึ้นกับปลาหูฉลามและกุ้งซึ่งสารพวกนี้มันสามารถลอยอยู่ในอากาศได้จึงเสี่ยงต่อสิ่งแวดล้อมและสุขภาพของผู้คน มันเป็นปัญหาระดับโลกเลยทีเดียว ที่ได้ที่รับผลกระทบจากไมโครพลาสติก มันแพร่กระจายลงสู่สิ่งแวดล้อมได้ง่ายมาก ๆ เช่น ที่ชายหาด ตะกอนดินในปากแม่น้ำ ชายฝั่งและในมวลน้ำ และในสัตว์ทะเล เช่น หอยแมลงภู่และไส้เดือนทะเล ปลิงทะเล เป็นต้น มันก็ไม่แปลกที่มีขยะไมโครพลาสติกจำนวนมากเพราะการผลิตพลาสติกในปัจจุบันถูกผลิตทั่วโลกมากกว่า 330,000,000 เมตริกตันในแต่ละปี การปนเปื้อนของไมโครพลาสติกก็เป็นผลกระทบต่อระบบนิเวศทางทะเลและชายฝั่ง สิ่งมีชีวิตและห่วงโซ่อาหาร

โดยประเทศไทยมีการทิ้งขยะพลาสติกลงสู่แหล่งน้ำเป็นจำนวนมากเพราะมีการจัดการที่ไม่ถูกต้อง และยังมีการทิ้งจากพฤติกรรมส่วนตัวในแต่ละบุคคลอีกมันก็ยิ่งสร้างปัญหาให้เกิดขยะไมโครพลาสติก เพราะยังทิ้งลงในสิ่งแวดล้อมมากเท่าไร ขยะไมโครพลาสติกมันก็ยิ่งมากเท่านั้น ซึ่งพลาสติกที่ก่อปัญหามากที่สุดคือ ถุงพลาสติก พลาสติกหุ้มฝาขวดน้ำดื่ม เป็นต้น รวมถึงในปัจจุบันยังมีความเสี่ยงที่ไมโครพลาสติกจะเกิดขึ้นในน้ำดื่มอีกด้วยเพราะมันทำมาจากพลาสติก (นันทวุฒิ จำปานาม 2563: 30-36)

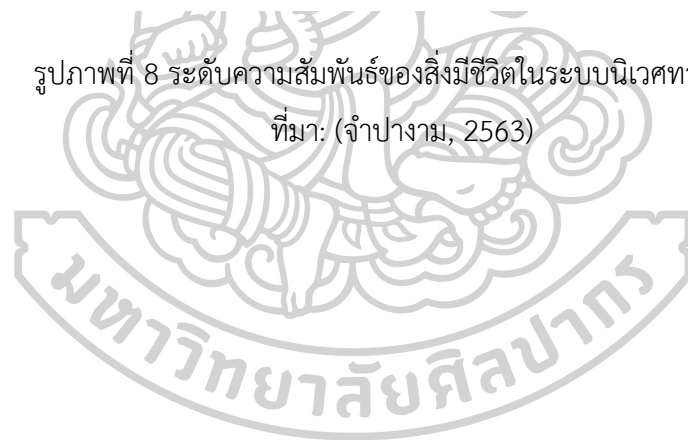
รูปภาพที่ 7 เส้นทางการปนเปื้อนในสิ่งแวดล้อมของไมโครพลาสติก

ที่มา: (บุญยอุพัทธ์ และ บุญยอุพัทธ์, 2562)

รูปภาพที่ 8 ระดับความสัมพันธ์ของสิ่งมีชีวิตในระบบนิเวศทางทะเล

ที่มา: (จำปานาม, 2563)

ภาพตารางปัญหาไมโครพลาสติกในไทย ซึ่งนำมาใช้ประกอบในการสำรวจขยะพลาสติก ดังนี้

สถานที่	ผลการศึกษา	อ้างอิง
ชายหาดเจ้าหลาว และชายหาดคู้งวิมาน จังหวัดจันทบุรี	<ul style="list-style-type: none"> - พบไมโครพลาสติกในหอยเสียบบริเวณชายหาดเจ้าหลาว และชายหาดคู้งวิมานจำนวน 3.13±2.75 ชิ้น/ตัว และ 2.98±3.12 ชิ้น/ตัว ตามลำดับ - พบไมโครพลาสติกในหอยกระปุกบริเวณชายหาดเจ้าหลาวจำนวน 11.31±2.03 ชิ้น/ตัว - พบไมโครพลาสติกรูปร่างเส้นใย (fiber) มากที่สุดโดยพบที่ 82.3% และ 78.9% บริเวณชายหาดเจ้าหลาว และ ชายหาดคู้งวิมาน ตามลำดับ - พบไมโครพลาสติกสีดำมากที่สุด (23.12%) ในชายหาดเจ้าหลาวและพบสีฟ้ามากที่สุด (25.29%) ในชายหาดคู้งวิมาน - ไมโครพลาสติกบริเวณชายหาดเจ้าหลาวมีค่าความกว้างและยาวเฉลี่ย 44.3±95.7 กับ 1809.1±1273.1 ไมโครเมตร ตามลำดับ ในขณะที่ชายหาดคู้งวิมานมีความกว้างและยาวเฉลี่ย 63.3±104.4 กับ 1513.7±1,045.0 ไมโครเมตร ตามลำดับ 	Tharamon et al. (2016)
ชายฝั่งทะเลด้านตะวันออกของประเทศไทย : อ่างศิลา บางแสน และเสมสาร	<ul style="list-style-type: none"> - พบไมโครพลาสติกในเพรียงบริเวณอ่างศิลา บางแสน และเสมสารเท่ากับ 0.43 ± 0.33 0.33 ± 0.04 และ 0.23 ± 0.10 (ชิ้น/กรัม) ตามลำดับ - พบไมโครพลาสติกหอยนางรมบริเวณอ่างศิลา บางแสน และเสมสารเท่ากับ 0.57 ± 0.22 0.37 ± 0.03 และ 0.43 ± 0.04 (ชิ้น/กรัม) ตามลำดับ - พบไมโครพลาสติกหอยฝาเดี่ยวอ่างศิลา บางแสน และเสมสาร เท่ากับ 0.23 ± 0.02 0 และ 0.17 ± 0.08 ตามลำดับ - พบไมโครพลาสติกรูปร่างและสีที่หลากหลาย มีทั้งเส้นใย แท่ง และรูปร่างไม่แน่นอน โดยมีสีแดง น้ำเงิน น้ำตาล และไม่มีสี - ผลการวิเคราะห์พบว่าไมโครพลาสติกที่พบเป็น PE PS และพอลิเอไมด์ (Polyamide : PA) 	Thushari et al. (2017)
สำรวจการปนเปื้อนของไมโครพลาสติกในกระเพาะปลาเศรษฐกิจ จำนวน165 ตัวในทะเลอ่าวไทยตอนล่าง บริเวณอำเภอสติงพระ จังหวัดสงขลา ช่วงเดือนสิงหาคมถึงเดือนพฤษภาคม ค.ศ. 2017	<ul style="list-style-type: none"> - พบไมโครพลาสติกจำนวน 258 ชิ้นในกระเพาะปลา 110 ตัวอย่าง หรือคิดเป็น 66.67% - พบว่า ปลาที่หากินบริเวณผิวน้ำมีไมโครพลาสติกสูงสุดจำนวนเฉลี่ย 1.75 ชิ้น/ กระเพาะ ในขณะที่ปลาที่หากินบริเวณแนวปะการังและ ปลาที่หากินบริเวณหน้าดินพบไมโครพลาสติก เฉลี่ย 1.24 และ 0.97 ชิ้น/กระเพาะ ตามลำดับ - พบไมโครพลาสติกขนาดเล็กกว่า 5 ไมโครเมตร จำนวน 79.52% และพบขนาด 5 - 25 ไมโครเมตรจำนวน 20.48% - พบไมโครพลาสติกมีสีแบ่งออกเป็น 7 สี และสามารถพบแบบไม่มีสีมากที่สุด - พบไมโครพลาสติกมีรูปร่างเส้นใยและรูปร่างไม่แน่นอน แต่สามารถพบประเภทเส้นใยมากที่สุด 	Azad et al. (2018a)

รูปภาพที่ 9 สรุปงานวิจัยเกี่ยวกับไมโครพลาสติกในประเทศไทย

ที่มา: (บุญยอุปพัทธ์ และ บุญยอุปพัทธ์, 2562)

<p>สำรวจการปนเปื้อนของไมโครพลาสติกในกระเพาะปลาเศรษฐกิจ 4 ชนิด ได้แก่ Panna croaker, Goatee croaker, Sharpnose croaker และ Weber's croaker จำนวน 105 ตัว ซึ่งสามารถแบ่งเป็นปลาที่หากินหน้าดิน 68 ตัว ปลาหากินบริเวณผิวน้ำ 37 ตัว ในทะเลอ่าวไทยตอนล่าง บริเวณอำเภอสงขลา จังหวัดสงขลา ช่วงเดือนมกราคมถึงเดือนเมษายน ค.ศ. 2018</p>	<ul style="list-style-type: none"> - พบไมโครพลาสติกในกระเพาะปลาจำนวน 57 ตัว หรือคิดเป็น 54.29% - พบว่าไมโครพลาสติกในปลาที่หากินบริเวณหน้าดิน 59.46% และในปลาที่หากินบริเวณผิวน้ำ 51.47% - พบว่า ปลาที่หากินบริเวณผิวน้ำและปลาที่หากินบริเวณหน้าดินมีไมโครพลาสติกสูงสุดจำนวนเฉลี่ย 4.67 ชิ้น/ กระเพาะ และ 5.41 ชิ้น/ กระเพาะ ตามลำดับ - พบไมโครพลาสติกขนาดเล็กกว่า 5 ไมโครเมตร จำนวน 27.27% และพบขนาด 5 - 25 ไมโครเมตรจำนวน 69.88% - พบไมโครพลาสติกมีรูปร่างเส้นใยและรูปร่างไม่แน่นอน แต่สามารถพบประเภทเส้นใยมากที่สุด 	<p>Azad et al. (2018b)</p>
<p>ชายหาดฝั่งตะวันตก จังหวัดภูเก็ต : หาดป่าตอง หาดกะหลิม และหาดไตรตรัง</p>	<ul style="list-style-type: none"> - พบไมโครพลาสติกหาดป่าตองมีจำนวนมากที่สุด 265 ชิ้น/ ตารางเมตร รองลงมาคือหาดไตรตรังจำนวน 116 ชิ้น/ตารางเมตร และหาดกะหลิมจำนวน 101 ชิ้น/ตารางเมตร - พบไมโครพลาสติกมีสีแบ่งออกเป็น 12 สี โดยมีสีขาวขุ่นและสีเงินวอมมากที่สุด- พบไมโครพลาสติกมีรูปร่างต่าง ๆ ได้แก่ เส้นใย รูปร่างไม่แน่นอน แผ่นฟิล์ม แผ่นแข็ง ทรงกลม และแท่ง แต่สำรวจพบประเภทเส้นใย มากที่สุด 	<p>Ekchit & Ruamkaew (2019)</p>
<p>ตะกอนดินชายหาดทะเลอันดามันจำนวน 6 หาด</p>	<ul style="list-style-type: none"> - พบไมโครพลาสติก 3 ขนาดได้แก่ ขนาดใหญ่ (5,000 - 1,000 ไมโครเมตร) ขนาดกลาง (1,000 - 300 ไมโครเมตร) และขนาดเล็ก (300 - 20 ไมโครเมตร) จำนวน 14 ชิ้น 178 ชิ้น และ 197 ชิ้น/1 ตารางเมตร ตามลำดับ - พบไมโครพลาสติกประเภทเส้นใยโพลีเอสเตอร์มากที่สุดในขนาดกลางและขนาดเล็ก และขนาดใหญ่พบ PS เป็นหลัก 	<p>Chetsukchai, Wongpanit & Kiatwongwong (2019)</p>
<p>ตะกอนดิน บริเวณอ่าวไทยตอนล่าง 5 สถานี ได้แก่ หาดบางดี จังหวัดนครศรีธรรมราช หาดแหลมสนอ่อน จังหวัดสงขลา หาดสมิหลา จังหวัดสงขลา หาดตะโกละกาโปร จังหวัดปัตตานี และหาดพระตำหนักก๊กชึนราชินีแคว้น จังหวัดนราธิวาส</p>	<ul style="list-style-type: none"> - พบไมโครพลาสติกในตะกอนดินทั้ง 5 สถานี - ในฤดูแล้ง พบไมโครพลาสติกบริเวณหาด ตะโกละกาโปร มากที่สุด 1,144 ชิ้น แหลมสมิหลา 587 ชิ้น หาดแหลมสนอ่อน 480 ชิ้น หาดบางดี 403 ชิ้น และหาดพระตำหนักก๊กชึนราชินีแคว้น 271 ชิ้น/1 ตารางเมตร - ในฤดูฝนพบไมโครพลาสติกมากที่สุดบริเวณหาดพระตำหนักก๊กชึนราชินีแคว้น 974 ชิ้น หาดตะโกละกาโปร 377 ชิ้น หาดแหลมสนอ่อน 263 ชิ้น หาดบางดี 148 ชิ้น และหาดสมิหลา 62 ชิ้น/1 ตารางเมตร - พบว่าประเภทไมโครพลาสติกมี 6 ชนิด ได้แก่ PET ซึ่งพบมากที่สุด รองลงมา PE PVC PP PS และ PA - พบไมโครพลาสติกมีขนาดในช่วง 300 - 1,000 ไมโครเมตร และเป็นเส้นใย - พบว่าไมโครพลาสติกส่วนใหญ่จะมีสีดำ และสีงาวใส 	<p>Kreekrinuch, Puttapreecha, Sukuwan, Tangjai & Saisahat (2019)</p>

รูปภาพที่ 10 สรุปงานวิจัยเกี่ยวกับไมโครพลาสติกในประเทศไทย (ต่อ)

ที่มา: (บุญยอุพัทธ์ และ บุญยอุพัทธ์, 2562)

จากปัญหาทั้งหมดที่กล่าวไว้ข้างต้น เกิดจากการทิ้งขยะพลาสติกลงสู่สิ่งแวดล้อม ส่งผลให้เกิดการเคลื่อนย้ายของสารที่ทำให้เกิดการปนเปื้อน เกิดการเปลี่ยนแปลงทำให้เกิดสารพิษในขยะไมโครพลาสติก ที่ไหลลงสู่ระบบนิเวศในน้ำและสิ่งแวดล้อม ซึ่งปัญหาการปนเปื้อนนี้เป็นปัญหาที่เชื่อมโยงกับทุก ๆ ระบบนิเวศในธรรมชาติ เป็นปัญหาสำคัญที่ได้รับผลกระทบต่อการดำรงชีวิตของสัตว์ที่อาศัยอยู่ในธรรมชาติ ประกอบไปด้วย แหล่งน้ำเค็ม น้ำจืด และน้ำกร่อยรวมถึงสิ่งมีชีวิต เช่น พืช น้ำ สัตว์น้ำ สัตว์หน้าดิน ดินตะกอนท้องน้ำ น้ำใต้ดิน จุลินทรีย์ ที่มีการปนเปื้อนของสารพิษในขยะไมโครพลาสติก ซึ่งมันก่อให้เกิดการสะสมของสารพิษที่ก่อตัวมาทำร้ายสิ่งมีชีวิตและสิ่งแวดล้อม

เพราะมีขนาดเล็กสามารถแทรกตัวปนเปื้อนอยู่ในสิ่งแวดล้อมบนผิวดินได้ มันเป็นสารตกค้างที่ย่อยสลายได้ยากใช้เวลายาวนานมาก ๆ ในการย่อยสลาย ถึงสลายก็เป็นชิ้นเล็ก ๆ ที่ตกมาเป็นอาหารของสัตว์หลากหลายชนิด ที่กินเป็นอาหารและทำให้บางตัวเสียชีวิตจากการกินขยะไมโครพลาสติกเป็นอาหารในการดำรงชีวิตในธรรมชาติ เพราะระบบนิเวศทางทะเลมันเชื่อมโยงกับหลากหลายระบบนิเวศในธรรมชาติ ปัญหาที่เกิดขึ้นกับสิ่งแวดล้อมทางทะเล มันจึงเป็นปัญหาที่ได้รับผลกระทบไปยังวงกว้าง ส่งผลให้วงจรชีวิตอื่น ๆ ที่อาศัยอยู่ในสิ่งแวดล้อมในปัจจุบันได้รับผลกระทบจากปัญหาขยะไมโครพลาสติก ทั้งนี้ก็รวมถึงมนุษย์ด้วยที่ได้รับผลกระทบจากปัญหาไมโครพลาสติกที่ยังพบเจอได้อยู่ในปัจจุบัน

2.3.4 การบริโภคสัตว์ที่อาศัยอยู่ในธรรมชาติที่ปนเปื้อนไมโครพลาสติก

การปนเปื้อนของไมโครพลาสติกในสิ่งแวดล้อมและในทะเล ในปัจจุบันมันสามารถถ่ายทอดผ่านห่วงโซ่อาหารไปยังมนุษย์ การบริโภคอาหารทะเลจึงเป็นต้นเหตุที่ได้รับสารปนเปื้อนจากไมโครพลาสติกโดยตรงสู่มนุษย์ จากการศึกษาทดลองสัตว์ทะเลในไทยที่ปนเปื้อนไมโครพลาสติกได้แก่ หอย กุ้ง ปู ปลาหมึก และปลากว่าอีก 25 ชนิด พบว่ามีการปนเปื้อนที่ในหอยเสียบมากที่สุดเป็นอันดับแรกและสัตว์อื่น ๆ เช่น กุ้งกุลาดำ ปูทะเล หมึกกระดอง และปลาทุ พบว่ามีจำนวนไมโครพลาสติกอยู่ในตัวเป็นจำนวนมาก และส่วนใหญ่จะเป็นไมโครพลาสติกแบบเส้นใย จะเห็นได้เลยว่าสัตว์ที่กินไมโครพลาสติกเป็นอาหาร ในปัจจุบันมนุษย์ก็นิยมชอบกินสัตว์พวกนี้เป็นอาหารอยู่เป็นประจำ และมีความเสี่ยงต่อสุขภาพร่างกายของมนุษย์ ที่กินสัตว์ที่ปนเปื้อนไมโครพลาสติก ซึ่งสารพิษในไมโครพลาสติกจะส่งต่อมาสู่มนุษย์โดยตรงจากการบริโภคสัตว์ทะเล (วิเศษพงษ์, ชาติทวีสุข, และ ใจงาม, 2563)

www.greenery.org

ห่วงโซ่ (ไมโครพลาสติก) อาหาร

น่าเป็นห่วง! เมื่อพลาสติกที่เราทิ้งไป วนกลับมาอยู่ในอาหารของเรา!

ห่วงโซ่ไมโครพลาสติกในอาหาร

มนุษย์ทิ้งพลาสติก
79% ของขยะพลาสติก
ไม่ถูกจัดการอย่างถูกต้อง

ขยะพลาสติกไหลลงมหาสมุทร
มากถึง **8** ล้านตันต่อปี

พลาสติก ถูกแสงแดด
คลื่น ลม แดงกระจ่าย
กลายเป็น
ไมโครพลาสติก

แพลงก์ตอมกับ
ไมโครพลาสติก
เพราะหน้าตาเหมือน
อาหารของมัน

สัตว์ทะเลกินแพลงก์ตอม
ที่มีไมโครพลาสติกปนเปื้อน
ปลา **1** ตัวมีเศษไมโครพลาสติก
ได้มากถึง **839** ชิ้น

มนุษย์กินสัตว์ทะเล
ที่มีไมโครพลาสติก

5 กรัม

คือ จำนวนไมโครพลาสติก
ที่เรากินเข้าไปใน 1 สัปดาห์
โดยไม่รู้ตัว

= **หนักเท่า
บัตรเครดิต
1 ใบ**

สถานการณ์น่าเป็นห่วง!

ยังไม่ชัดเจนสรุปแน่ชัดว่า
ส่งผลกระทบต่อมนุษย์อย่างไร
แต่ไมโครพลาสติกดูดซับ
สารเคมีอันตรายและโลหะหนักไว้
อาจส่งผลกระทบต่อร่างกายได้
หากสะสมไว้นานๆ

Source: <https://bit.ly/2OzHC23> | <https://bit.ly/2iCAX2s>
<https://bit.ly/323YZ10>

รูปภาพที่ 11 ห่วงโซ่ (ไมโครพลาสติก) อาหาร
ที่มา: (สมบูรณ์, 2560)

ประเทศไทยในปัจจุบันเป็นประเทศที่มีขยะพลาสติกในทะเลมากที่สุดเป็นอันดับ 6 ของโลก โดยพลาสติกเป็นขยะที่พบมากสุดในท้องทะเลไทยในปัจจุบัน ซึ่งแน่นอนว่ามันส่งผลกระทบต่อสัตว์ทะเลที่อาศัยอยู่ในทะเลที่ปนเปื้อนไมโครพลาสติก ทำให้ระบบทางเดินอาหารอุดตันไม่สามารถย่อยอาหารได้ส่งผลให้สัตว์ในทะเลตายไปในที่สุด มันส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและระบบนิเวศทางทะเล และมนุษย์ และจากปัญหาที่คนที่ได้รับผลกระทบมากที่สุดก็ไม่ใช้ใครที่เหนือนั้นคือมนุษย์นั่นเอง ที่เป็นคนทิ้งขยะพลาสติกลงทะเล จนกลายเป็นอาหารสัตว์ในทะเล และมันส่งผลย้อนกลับมาทำร้ายสุขภาพร่างกายตัวของมนุษย์เอง จะเห็นได้เลยว่าผลกระทบที่เกิดผลส่งผลเสียให้กับสัตว์ทะเลโดยตรง เพราะ

ขัดขวางทางเดินอาหาร ทำให้บริโภคอาหารได้น้อยลง ลดภูมิคุ้มกัน และส่งผลต่อการเจริญเติบโตและระบบสืบพันธุ์ ส่งผลกระทบต่อระบบนิเวศทางทะเลที่ถูกปรับเปลี่ยนโครงสร้างในการเจริญเติบโตของสัตว์ทะเลไทย รวมถึงกระทบต่อเศรษฐกิจและสังคมอีกด้วย ซึ่งผู้ที่ได้รับสารพิษไปเต็ม ๆ คือมนุษย์ที่สร้างสภาวะขยะพลาสติกในทะเล อาจส่งผลถึงสุขภาพร่างกายของมนุษย์ ที่ทำให้การย่อยอาหารมีปัญหา การหายใจ เป็นต้น อาหารทะเลจึงเป็นความเสี่ยงต่อสุขภาพร่างกายของมนุษย์ที่ได้รับสารพิษในขยะไมโครพลาสติกมากที่สุดจากการบริโภคสัตว์ทะเลที่มีการปนเปื้อนของขยะไมโครพลาสติก ที่ส่งผลต่อสุขภาพร่างกายของคนไทย (วิเศษพงษ์, ชาติทวีสุข, และ ใจงาม, 2563)

ข้อสรุปจากงานวิจัย ผู้วิจัยแสดงให้เห็นว่าไมโครพลาสติกในสัตว์ทะเลที่บริโภคไมโครพลาสติกเป็นอาหารนั้น พบว่ามีจำนวนถึง 25 ชนิด พบว่าสัตว์แต่ละชนิดมีจำนวนไมโครพลาสติกที่แตกต่างกัน โดยจะพบไมโครพลาสติกมากที่สุดในกลุ่มจำพวกหอยต่าง ๆ ในทะเล รองลงมาก็เป็นพวกกลุ่ม กุ้ง ปู และปลาตามลำดับ และปลาหมึกพบน้อยสุด ถ้าเทียบกับกลุ่มอื่นที่กล่าวไว้ข้างต้น แต่อย่างไร มันก็ทำให้เห็นว่าอาหารทะเลที่เรากินในปัจจุบันเริ่มมีความเสี่ยงสูงต่อสุขภาพร่างกายของมนุษย์ที่กินสัตว์ทะเลเป็นอาหาร (วิเศษพงษ์, ชาติทวีสุข, และ ใจงาม, 2563)

จากการวิจารณ์และทดลอง จะมีตารางที่แสดงให้เห็นถึงจำนวน ชนิดของสัตว์ และขนาดของไมโครพลาสติกในสัตว์ทะเล 25 ชนิด ที่มนุษย์กินเป็นอาหาร ดังนี้

Table 1 The number, type and size of microplastics in 25 marine animals used as seafood.

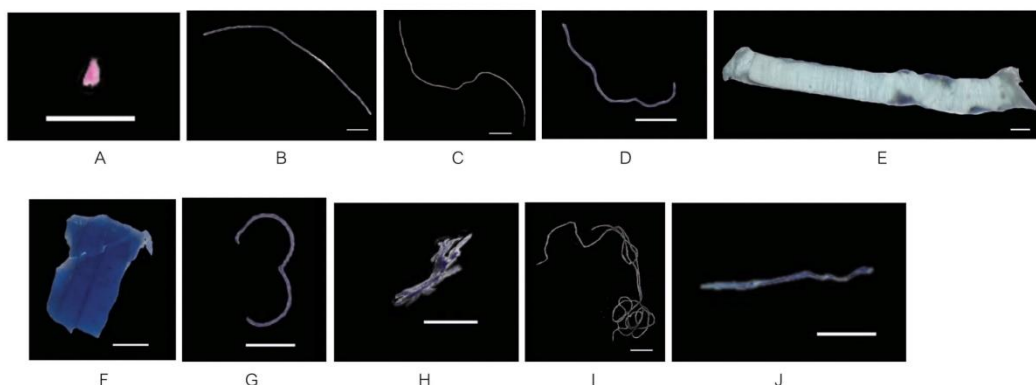
Groups	Thai name	Common name	Scientific name	Number of microplastic (particles/individual)				Size (microns)
				Fiber	Film	Fragment	Total	
Bivalve	หอยเสียบ	Wedge shell	<i>Donax faba</i>	2.8±0.84	0.2±0.44	3.6±2.30	6.6±2.61 ^a	28.5±27.13
	หอยแมลงภู่	Mussel	<i>Perna viridis</i>	2.8±0.84	0.2±0.45	2.2±1.64	4.8±2.17 ^{abc}	48.5±7.10
	หอยกะพง	Horse mussel	<i>Modiolus philippinarum</i>	2.4±1.14	0.2±0.45	1.0±0.71	3.6±0.90 ^{abc}	29.5±5.21
	หอยนางรม	Oyster	<i>Saccostrea</i> sp.	2.4±1.34	0.4±0.55	3.2±2.28	6.0±2.12 ^{ab}	55.83±39.71
	หอยมุก	Pearl oyster	<i>Pinctada</i> sp.	2.2±1.30	0.2±0.45	1.8±2.17	4.2±2.49 ^{abc}	35.1±27.04
Shrimp	กุ้งกุลาลาย	Green tiger shrimp	<i>Penaeus semisulcatus</i>	1.4±0.55	0.6±0.89	1.7±1.48	3.7±1.64 ^{abc}	52.2±45.96
	กุ้งกุลาดำ	Black-tiger shrimp	<i>Penaeus monodon</i>	2.0±0.71	0.4±0.55	1.4±1.95	3.8±2.49 ^{abc}	55.9±32.84
	กุ้งเหลือง	Blue tail shrimp	<i>Penaeus latisulcatus</i>	1.0±1.0	0.4±0.55	1.6±1.14	3.0±1.87 ^{abc}	97.5±40.31
	หางฟ้า							
	กุ้งขาว	Pacific White shrimp	<i>Litopenaeus vannamei</i>	1.6±1.14	0.4±0.55	1.6±1.52	3.6±2.60 ^{abc}	31.85±20.21
	กุ้งแชบ๊วย	Banana shrimp	<i>Fenneropenaeus merguensis</i>	2.4±2.07	0.2±0.45	0.8±1.10	3.4±1.14 ^{abc}	27.33±15.69
Crab	ปูม้า	Swimming crab	<i>Portunus pelagicus</i>	1.0±1.0	0.2±0.45	1.6±2.07	2.8±3.03 ^{abc}	91.66±80.98
	ปูขาว	Three-spot crab	<i>Portunus sanguinolentus</i>	1.0±0.71	0.4±0.89	1.0±1.22	2.4±2.07 ^{abc}	35.1±14.14
	ปูกางเขน	Crucifix crab	<i>Charybdis feriatius</i>	1.4±1.14	0	0.8±1.30	2.0±1.0 ^{bc}	31.5±10.61
	ปูกระดอຍສົມ	Yellowish brown crab	<i>Charybdis lucifera</i>	1.8±0.45	0.2±0.45	0.4±0.89	2.6±1.51 ^{abc}	33.2±20.49
	ปูทะเล	Mud crab	<i>Scylla olivacea</i>	2.0±0.71	0.2±0.45	1.2±1.30	3.4±1.14 ^{abc}	38.2±20.61

รูปภาพที่ 12 จำนวน ชนิด และขนาดไมโครพลาสติก ในสัตว์ทะเล 25 ชนิด ที่ใช้เป็นอาหาร
ที่มา: (วิเศษพงษ์ชัย, ชาตวิวิสุข, และ ใจงาม, 2563)

Table 1 (Continued)

Groups	Thai name	Common name	Scientific name	Number of microplastic (particles/individual)				Size (microns)
				Fiber	Film	Fragment	Total	
Cephalo	หมึกกล้วย	Squid	<i>Uroteuthis duvauceli</i>	1.0±1.41	0.2±0.45	0	1.20±1.30 ^c	42.5±10.61
pod	หมึกกระดอง	Cuttlefish	<i>Sepia aculeata</i>	1.2±1.10	0.2±0.45	1.6±1.52	3.0±2.35 ^{abc}	41.0±30.25
	หมึกหอม	Soft cuttlefish	<i>Sepioteuthis lessoniana</i>	0.4±0.55	0	0	0.4±0.44 ^c	31.0±21.21
	หมึกสาย	Octopus	<i>Amphioctopus</i> sp.	0.4±0.55	0	0.6±0.55	1.0±1.0 ^c	33.66±27.20
	หมึกลายขาว	Marble octopus	<i>Amphioctopus aegina</i>	0.6±1.34	0	0.6±0.55	1.2±1.09 ^c	56.1±28.39
Fish	ปลาหู	Short mackerel	<i>Rastrelliger brachysoma</i>	2.2±0.83	0	1.4±0.89	3.6±1.14 ^{abc}	83.33±52.04
	ปลาดอก	Whiplin	<i>Gerres filamentosus</i>	1.0±1.0	0	0	1.0±1.0 ^c	17.2±2.82
	หมาก	silver-biddy						
	ปลาร้าขาว	Red soldier	<i>Sargocentron rubrum</i>	0.4±0.55	0.2±0.45	0.8±0.34	1.4±1.14 ^c	19.0±13.52
	น้ำลึก							
	ปลานมสี	Pink ear emperor	<i>Lethrinus lentjan</i>	1.4±1.14	0.2±0.45	0.4±0.89	2.0±1.41 ^{bc}	20.0±21.21
	ปลาลิ้น	Streak	<i>Siganus javus</i>	1.0±1.0	0.2±0.45	0.6±0.89	1.8±2.16 ^{bc}	25.0±11.25
หินแขก	spinefoot							

รูปภาพที่ 13 จำนวน ชนิด และขนาดไมโครพลาสติก ในสัตว์ทะเล 25 ชนิด ที่ใช้เป็นอาหาร (ต่อ)
ที่มา: (วิเศษพงษ์ชัย, ชาตวิวิสุข, และ ใจงาม, 2563)

รูปภาพที่ 14 ชนิด ขนาดและสีของไมโครพลาสติกในสัตว์น้ำในทะเล
ที่มา: (วิเศษพงษ์, ชาตวิวิสุข, และ ใจงาม, 2563)

ไมโครพลาสติกที่ตรวจพบเจอในปัจจุบันส่วนใหญ่ พบเจอในสัตว์ทะเลที่มนุษย์นิยมกินอยู่เป็นประจำในสังคมไทย ไม่ว่าจะเป็นหอย กุ้ง ปู หมึก และปลา โดยหอยปนเปื้อนมากที่สุดเป็นความเสี่ยสูงมากต่อสุขภาพร่างกายของมนุษย์ เพราะเป็นอาหารที่ต้องกินทั้งตัว จึงมีความเสี่ยสูงที่จะบริโภคไมโครพลาสติกไปเต็ม ๆ จากการบริโภคเป็นอาหาร ซึ่งกุ้งกับปูก็เป็นลำดับรองลงมาจาก การตรวจพบไมโครพลาสติกและเป็นอาหารที่ต้องทานทั้งตัวเช่นกัน อาหารทะเลจึงเป็นหนึ่งในปัจจัยความเสี่ยต่อการรับสารพิษจากไมโครพลาสติก เสี่ยต่อสุขภาพร่างกายมนุษย์ที่บริโภคสัตว์ทะเลเป็นอาหารหลักในแต่ละมื้ออาหาร ที่คนไทยนิยมบริโภคอยู่ในปัจจุบัน

สรุปจากการวิเคราะห์ข้อมูลข้างต้น ส่วนใหญ่มนุษย์นิยมบริโภคอาหารทะเลอยู่เป็นจำนวนมากในปัจจุบัน แล้วผู้คนไม่ทราบและมองไม่เห็นพิษภัยจากการปนเปื้อนไมโครพลาสติกในสัตว์ทะเลจึงเป็นปัจจัยสำคัญให้มนุษย์รับการปนเปื้อนไมโครพลาสติกจากสัตว์มาสู่คน เกิดการสะสมไมโครพลาสติกในร่างกายเสี่ยต่อโรคร้ายที่จะเกิดขึ้นจากการสะสมไมโครพลาสติกในร่างกายเป็นภัยอันตรายที่มองไม่เห็นและอยู่ใกล้ตัวเราจึงเป็นที่มาของภัยเงียบจากการปนเปื้อนไมโครพลาสติกในปัจจุบัน

2.4 อิทธิพลและแรงบันดาลใจจากการสำรวจขยะชายทะเลและเขตเมืองพระนครศรีอยุธยา

จากการลงพื้นที่สำรวจสภาพแวดล้อมแถวที่อยู่อาศัยและชายทะเลพบว่า มีขยะพลาสติกที่ถูกทิ้งไว้ตามข้างทางอยู่เป็นจำนวนมากและพบขยะที่ฝังอยู่ตามหาดทรายริมชายทะเล ซึ่งขยะส่วนใหญ่ที่พบมักเป็นขวดพลาสติกที่ผู้คนกินแล้วยังทิ้งผู้อยู่อาศัยเเยะขยะในพื้นที่นั้น ๆ ก็จะมีจำนวนมากตามผู้อยู่อาศัย จึงเป็นเหตุให้พบกองขยะที่ถูกวางกองเป็นถุง ๆ ทิ้งไว้ตามข้างทางและตามข้างถังขยะที่ถูกวางไว้ตามข้างทาง ยังมีขยะที่พบตามหน้าร้านสะดวกซื้อที่ตกหล่นอยู่นอกถังขยะหน้าร้านสะดวกซื้อที่กระจายอยู่หน้าร้าน ทำให้พัดลงไปที่ท้องถนนทำให้ท้องถนนและริมทางดูสกปรกจากจำนวนขยะและขยะพลาสติกที่ถูกรถเหยียบติดอยู่ตามพื้นถนน จากการสำรวจรวบรวมข้อมูลขยะพลาสติกที่ถูกทิ้งอยู่ในสังคมเมืองและสิ่งแวดล้อมจึงนำเอาข้อมูลที่สำรวจมาเป็น อิทธิพลและแรงบันดาลใจในการสร้างสรรค์ศิลปนิพนธ์

รูปภาพที่ 15 ภาพการลงพื้นที่สำรวจขยะพลาสติกที่ชายหาดบางแสน

ที่มา: ผู้วิจัย

รูปภาพที่ 16 ภาพการลงพื้นที่สำรวจขยะพลาสติกที่ชายหาดบางแสน

ที่มา: ผู้วิจัย

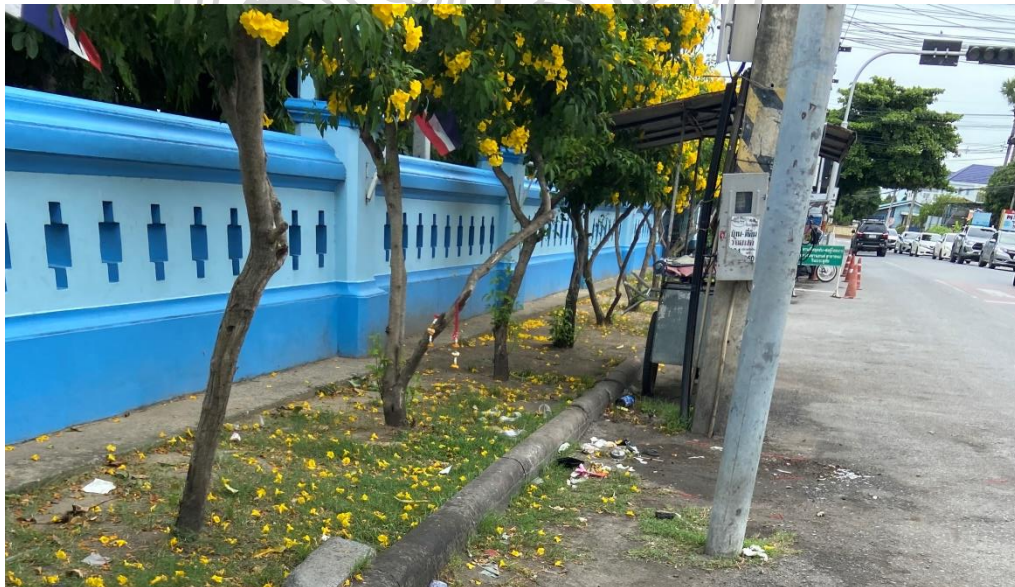
รูปภาพที่ 17 ภาพการลงพื้นที่สำรวจขยะพลาสติกที่ชายหาดชะอำ

ที่มา: ผู้วิจัย

รูปภาพที่ 18 ภาพการลงพื้นที่สำรวจขยะพลาสติกที่ชายหาดชะอำ

ที่มา: ผู้วิจัย

รูปภาพที่ 19 ภาพการลงพื้นที่สำรวจขยะพลาสติกที่เขตเมืองพระนครศรีอยุธยา

ที่มา: ผู้วิจัย

รูปภาพที่ 20 ภาพการลงพื้นที่สำรวจขยะพลาสติกที่เขตเมืองพระนครศรีอยุธยา
ที่มา: ผู้วิจัย

รูปภาพที่ 21 ภาพการลงพื้นที่สำรวจขยะพลาสติกที่เขตเมืองพระนครศรีอยุธยา
ที่มา: ผู้วิจัย

2.4 อิทธิพลและแรงบันดาลใจจากรูปแบบศิลปกรรม

การสร้างสรรค์ผลงานประติมากรรมของข้าพเจ้าในปัจจุบันนั้น ได้รับอิทธิพลและแรงบันดาลใจมาจากรูปแบบแนวความคิดในเรื่องของขยะพลาสติก ซึ่งเป็นปัญหาที่ทั่วโลกพบเจอปัญหานี้มาตลอดและยังหาวิธีการจัดการกับมันไม่ได้เต็มที่ ข้าพเจ้าจึงนำแนวคิดนี้มาเป็นสารตั้งต้นในการเริ่มศึกษาค้นคว้าข้อมูลในเชิงวิจัยและรูปแบบงานศิลปกรรมที่เกี่ยวข้อง กับขยะพลาสติกรวมถึงประสบการณ์ที่พบเห็นได้ส่วนตัว และศึกษาจากศิลปินไม่ว่าจะเป็น การสร้างรูปทรง องค์ประกอบในงานแนวความคิดในการสร้างสรรค์ ดังนั้น ข้าพเจ้าจึงได้หยิบยกศิลปินต่างประเทศทั้งสามคนมาเป็นอิทธิพลและแรงบันดาลใจ ในการสร้างสรรค์ผลงานของข้าพเจ้า

2.4.1 ศิลปิน จานา ครูเดอร์,แมทธิว ลาเพนตา (Jana Cruder,Matthew LaPenta)

ศิลปิน Jana Cruder และ Matthew LaPenta ทั้งสองคนเป็นศิลปินชาวอเมริกัน และอาศัยอยู่ในลอสแอนเจลิส ศิลปินทำงานที่เกี่ยวกับมลพิษเดียวศิลปินทั้งสองมีแนวคิดในรูปแบบใหม่ที่เป็นเอกลักษณ์เฉพาะตัวชอบทำงานร่วมกับชุมชน เพื่อถ่ายทอดความรู้สึกที่สะท้อนใจจากเหตุการณ์ที่เกิดจากผลกระทบที่มีต่อโลกผ่านสังคมในปัจจุบัน ศิลปินจึงได้ตั้งเป้าหมายที่จะแสดงให้เห็นถึงความจริงที่เกิดขึ้นในสิ่งแวดล้อม เทคโนโลยี การเมือง และสังคมในปัจจุบัน ศิลปินทั้งสองจึงร่วมมือกันสร้างสรรค์ผลงานในโครงการ Natural Plasticity ซึ่งเป็นโครงการที่จะนำเสนอแนวคิดที่พูดถึงผลกระทบที่เกิดขึ้นจากผู้บริโภคและพฤติกรรมขององค์กรที่เกี่ยวข้องกับพลาสติกแบบที่ใช้ครั้งเดียวแล้วทิ้ง เป็นการชักชวนให้ผู้ชมที่มาชมผลงานได้ประเมินพฤติกรรมของตนเองจากการบริโภคสิ่งของต่าง ๆ ที่ทำขึ้นจากพลาสติกเพื่อทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในสิ่งที่ผู้ผลิต ผลิตพลาสติกขึ้นมาออกวางขายซึ่งเป็นการสร้างแรงบันดาลใจในการทำให้ผู้คนในสังคมตระหนักรู้ถึงการเปลี่ยนแปลงในปัจจุบันบุคคลเพื่อให้เกิดผลในเชิงบวกต่อพฤติกรรมของผู้บริโภค

รูปภาพที่ 22 ศิลปิน จานา ครูเดอร์,แมทธิว ลาเพนตา

ที่มา: (Social movement organization, 2009)

ศิลปินจึงสร้างสรรค์ผลงานที่ได้รับแรงบันดาลใจมาจากการเห็นผู้คนที่ใช้พลาสติก และถูกทิ้งตามข้างทางเป็นพฤติกรรมที่ทำแบบซ้ำซาก แต่ผู้คนก็ยังคงที่จะเพิกเฉยต่อพลาสติกแบบใช้ครั้งเดียวแล้วทิ้งซึ่งถือว่าเป็นปัญหาสำคัญในการปล่อยคาร์บอนและทำให้เกิดความเสื่อมโทรมของสิ่งแวดล้อมสู่ภูมิภาคทั้งในระดับชาติ ดังนั้นศิลปินจึงมีแนวคิดที่จะปรับเปลี่ยนภูมิทัศน์ในท้องถิ่นด้วยการติดตั้งผลงานที่สร้างขึ้นจากพลาสติกเป็นการจำลองรูปทรงขวดพลาสติก ด้วยพลาสติกแบบที่ใช้แล้วทิ้ง หลอดพลาสติก และสร้างผลงานให้มีขนาดใหญ่และเป็นผลงานที่มีลักษณะพองตัวเหมือนมีลมอยู่ด้านในเป็นผลงานโปร่งใสสามารถมองเห็นได้รอบด้าน ซึ่งผลงานมีขนาดประมาณ 30 ฟุต เป็นการจำลองให้ใหญ่กว่าขวดพลาสติกที่ผู้คนบริโภคตามปกติในสังคม ศิลปินจึงวางผลงานไว้ในสถานที่ที่ไม่คุ้นเคยเช่น ตามห้างสรรพสินค้า สวนสาธารณะ ชายหาดหรือตามสถานที่ต่าง ๆ ในสังคมเมือง

เป็นการวางผลงานในลักษณะที่เหมือนกับขยะพลาสติกที่ถูกทิ้งตามข้างทาง ยกตัวอย่างเช่น ผลงานที่วางไว้ตรงล็อบบี้สำนักงานเป็นการวางผลงาน ที่สร้างจากพลาสติกที่จำลองรูปทรงแก้วน้ำดื่มในลักษณะใสและมีรูปร่างขนาดยักษ์ถูกหลอดสีเขียวเจาะไว้ด้านบน เป็นการจำลอง

เลียนแบบแก้วน้ำที่เราซื้อกันทั่วไปตามร้านกาแฟต่าง ๆ และผลงานถูกวางนอนไว้ตรงพื้นที่แผนกพนักงานต้อนรับซึ่งเป็นพื้นที่ที่ผู้คนในสังคมเมืองอาศัยและทำงานอยู่ทุก ๆ วัน เป็นการวางผลงานราวกับว่าเพิ่งทิ้งขยะลงไปกับพื้น เหมือนตอนที่ศิลปินพบเจอจากประสบการณ์ที่เห็นขยะทั่ว ในพื้นที่สาธารณะและพื้นที่ต่าง ๆ ในสังคมเมือง เป็นการวางตำแหน่งในพื้นที่ราว 330 ตารางฟุต มันใหญ่กว่ายูนิต์ในคอนโดเซอีก ราวกับว่าเป็นการเตือนผู้ที่ทิ้งขยะว่าพฤติกรรมที่คุณทำมันส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมจากพฤติกรรมทิ้งขยะของผู้คนในสังคม เป็นการสื่อสารให้คนในสังคมนั้นเข้าใจได้ง่าย ซึ่งผลงานของศิลปินเป็นการสื่อสารให้ผู้คนในสังคมตระหนักถึงปัญหาที่จะเกิดขึ้น จากพฤติกรรมการใช้แล้วทิ้งของผู้คนในสังคม

เป็นการสร้างผลงานให้ตรงกับสถานการณ์ที่ศิลปินพบเจอเพื่อให้เกิดการรับรู้ โดยการสร้างขนาดผลงานขนาดใหญ่มาก ๆ เพื่อให้เกิดปัญหาในการเดินของผู้คนในสถานที่ต่าง ๆ ที่วางผลงาน เพื่อเป็นการกระตุ้นจิตใต้สำนึก ในปัญหาที่จะเกิดขึ้นจากความคิดที่เพิกเฉย เพราะคิดว่าขยะชิ้นเล็ก ๆ เพียงใบเดียววางหรือทิ้งไว้คงไม่เป็นไรหรือจากความคิดเล็กมันก็สร้างปัญหาใหญ่ให้เกิดขึ้นกับสังคมได้ ศิลปินจึงจำเป็นต้องสร้างผลงานให้มีขนาดใหญ่ และวางในพื้นที่สาธารณะที่มีผู้คนอยู่จำนวนมาก เพื่อให้ผลงานและขนาดมีผลต่อการรับรู้ต่อผู้คนในสังคม

รูปภาพที่ 23 ผลงาน Natural Plasticity 2019

ที่มา: (Rodger และ Sgaramella, 1989)

จากการได้ศึกษาผลงานและแนวคิดของศิลปินเป็นรูปแบบและวิธีการที่สะท้อนให้ผู้คนในสังคมเห็นว่าขยะในปัจจุบัน ส่งผลทำให้ผู้คนในสังคมได้ผลกระทบไปในวงกว้าง ทั้งปัญหาในด้านมลพิษทางน้ำและอากาศรวมถึงปัญหาในระบบนิเวศอีกด้วย ซึ่งจากการศึกษาแนวคิดและผลงานของศิลปินข้าพเจ้าจึงได้สร้างกระบวนการและวิธีการประกอบสร้างในผลงานของข้าพเจ้า โดยใช้วิธีหลอมรวมพลาสติกให้เกิดรูปทรงและจัดวางด้วยวิธีการซ้อนทับ เป็นการจำลองจากรูปแบบต้นทาง (เสมือนเราอยู่ในโลกของขยะพลาสติกและ Qrer Scale) เพื่อบ่งบอกสังคมถึงจำนวนของขยะพลาสติกที่มีเพิ่มมากขึ้นอยู่ทุก ๆ วันในปัจจุบันโดยที่เราแทบไม่เคยรู้ตัวเลยด้วยซ้ำไป

2.4.2 ศิลปิน จาชา โปเกียเตอร์ (Jacha Potgieter)

Jacha Potgieter เป็นทั้งศิลปินและนักอนุรักษ์ในเมือง Betws-y-Coed ทางเหนือของเวลส์รวมถึงเป็นอาสาสมัครที่ Mefou ในปี 2010 ศิลปินเกิดในแอฟริกาใต้ และทำงานอยู่ที่สตูดิโอในนอร์ทเวลส์ ส่วนตัวศิลปินชอบสร้างผลงานที่มีการผสมผสานระหว่างภาพวาด ภาพถ่าย ประติมากรรม ซึ่งทั้งหมดนี้เป็นการบอกเล่าเรื่องราวและปลุกจิตสำนึกในประเด็นการอนุรักษ์ต่าง ๆ เป็นการสร้างความตระหนักรู้เกี่ยวกับภัยที่จะมาคุกคามสัตว์ที่อยู่ในป่า โดยนิทรรศการที่มีชื่อโครงการว่า Chester Cathedral โดยจัดขึ้นเป็นนิทรรศการที่ประกอบไปด้วยประติมากรรมสร้างมาจากพลาสติกกรีไซเคิล 12 ชิ้นเป็นการปลุกจิตสำนึกเกี่ยวกับสัตว์ทะเลที่ใกล้สูญพันธุ์ และเป็นการเน้นย้ำถึงปัญหามลพิษที่มาจากขยะพลาสติกที่อยู่ในมหาสมุทรของเรา เป็นการจัดแสดงงานที่ระเบียงของมหาวิทยาลัยเซสเตอร์ โดยจัดในงานแสดงเป็นธีมคลื่น ซึ่งศิลปินได้ไปลงพื้นที่สำรวจขยะในทะเลและชายหาดเพียงแค่สามครั้งเป็นการไปสำรวจชายหาดที่หาด Criccieth ซึ่งเป็นพื้นที่อยู่ในประเทศเวลส์ ทางตอนเหนือ

ขวดพลาสติกทั่วโลกขายได้ 1 ล้านขวดทุกนาที และคาดว่าในปี 2020 จะขายขวดพลาสติกมากกว่าครึ่งล้านขวด เป็นข้อมูลที่ศิลปินอ่านบทความ National Geographic ที่ระบุว่า 91% ของพลาสติกที่ไม่ได้ถูกรีไซเคิล การใช้พลาสติกแบบใช้ครั้งเดียวแล้วทิ้งมันส่งผลกระทบต่อสัตว์ทะเลไม่เพียงแต่เพิ่มสูงขึ้นเรื่อย ๆ เท่านั้น แต่ยังส่งผลกระทบต่อมนุษย์เมื่อเข้าสู่สัตว์ทะเลต่าง ๆ เข้าสู่แหล่งอาหารของมนุษย์ก็อาจจะส่งผลกระทบต่อสุขภาพของเราได้ ซึ่งมันก็ชี้ให้เห็นถึงปริมาณของขยะพลาสติกที่เพิ่มขึ้นทุก ๆ วัน แต่ส่วนตัวของศิลปินเป็นคนที่กินมังสวิรัต ซึ่งในปัจจุบันพบว่าคนที่กินอาหารทะเลเป็นประจำนั้น สัตว์ที่เรากินมักจะกินพลาสติกถึง 11,000 ชิ้นเพิ่มขึ้นเล็ก ๆ

ศิลปินจึงบอกไว้ว่าสิ่งที่ต้องคิดในครั้งต่อไปที่คุณต้องวางแผนที่จะทานอาหารทะเลให้ดี ๆ จากเรื่องราวที่ศิลปินพบเจอประกอบกับผลงานวิจัยต่าง ๆ ที่ศิลปินศึกษาเพื่อนำมาสร้างผลงานขนาดเท่าของจริง 12 ชิ้นโดยใช้ขยะที่เก็บมาจากชายหาด เพื่อนำมาจัดนิทรรศการแต่นอกจาก

งานประติมากรรมทั้ง 12 ชิ้นแล้วยังมีภาพพิมพ์สามภาพ ซึ่งเน้นสื่อสารให้เห็นถึงผลกระทบของพลาสติกที่ส่งผลกระทบต่อสัตว์ทะเล โดยแต่ละภาพจะแสดงภาพสัตว์น้ำที่ถูกขังอยู่ในขวดพลาสติก ซึ่งมันก็แสดงให้เห็นว่าขวดพลาสติก ที่เราใช้นั้นมันอาจจะใช้ได้เพียงครั้งเดียวก่อนทั้งแต่เมื่อเราทิ้งมันลงทะเลมันจะมีอายุในการใช้งานยาวนานและส่งผลเสียต่อสัตว์ในทะเล

รูปภาพที่ 24 ศิลปิน จาซา โปเกียเตอร์
ที่มา: (The Arts Society, 2008)

งานนิทรรศการของศิลปินมีผู้เข้าชมผลงานของศิลปินต้องเดินตามเข็มนาฬิกาไปรอบ ๆ นิทรรศการจะพบกับ ประติมากรรม Totoaba และ Vaquita ประติมากรรมแมวน้ำทะเล ภาพพิมพ์สามภาพที่บอกถึงผลกระทบของมลพิษพลาสติกต่อสัตว์ทะเล ประติมากรรมเต่าเหยี่ยว ประติมากรรมทูน่าครีบน้ำเงินแอตแลนติก ประติมากรรมอัมสเตอร์ดัมอัลบาทรอส ประติมากรรมโดมม้าน้ำและปะการัง ประติมากรรมKrill ประติมากรรมเพนกวิน ประติมากรรมพะยูน ประติมากรรมครีบน้ำเงิน ซึ่งผลงานทั้งหมดในนิทรรศการมีอยู่หนึ่งชิ้นที่ข้าพเจ้ามีความประทับใจในผลงานของศิลปิน ผลงานชิ้นนั้น คือผลงานที่มีชื่อว่า THREATENED MANATEES เป็นผลงานประติมากรรมที่จำลองรูปทรงของพะยูนเป็นการติดตั้งผลงานให้ลอยอยู่กลางอากาศ ศิลปินเลือกใช้รูปทรงของพะยูนเนื่องด้วยพะยูนเป็นสัตว์ทะเลที่สวยงามอย่างน่าประหลาดใจ ซึ่งพวกมันเป็นสัตว์กินพืชขนาดใหญ่และสามารถพบพวกมันได้ในพื้นที่ชายฝั่งทะเลที่ตื้นและแอ่งน้ำในทะเลรวมถึงในแนวปะการังอีกด้วย

ซึ่งพะยูนเป็นสัตว์ที่มีความอ่อนโยนจากการเรียนรู้ข้อมูลของศิลปินจากเว็บไซต์กองทุนสัตว์ป่าโลก (www.worldwildlife.org) พบว่าพะยูนกำลังเผชิญกับภัยคุกคามรอบด้าน ส่วนใหญ่จะพบว่าพะยูนจะถูกฆ่าโดยไม่ได้ตั้งใจก็ตามหรืออาจจะได้รับบาดเจ็บหลังจากถูกจับในอวนจับปลา ซึ่งแนวโน้มที่พะยูนจะว่ายน้ำเข้าไปชนเรือเมื่ออยู่ในพื้นที่ชายฝั่งทะเลตื้น นอกจากนั้นมันก็ถูกคุกคามในที่อยู่อาศัยของมันจากมลพิษทางสารอาหาร ซึ่งพื้นที่อยู่อาศัยได้รับผลกระทบจากสารเคมีที่ไหลออกมาจากพื้นที่เกษตรกรรมที่ติดกับทะเล เป็นการสร้างมลพิษต่อระบบนิเวศตามชายฝั่งและคุกคามแหล่งที่อยู่อาศัยของพะยูน ปัจจุบัน ตอนนี้มันได้ใกล้จะสูญพันธุ์ไปจากระบบนิเวศทางทะเลของเราจะเป็นอย่างไรหากเป็นเช่นนั้น เป็นสร้างสรรค์ผลงานให้เห็นถึงความสำคัญในตัวของพะยูนให้ช่วยกันอนุรักษ์พะยูนและลดการคุกคามในตัวพะยูนโดยเฉพาะขยะพลาสติกที่ถูกใช้แล้วทิ้งลงทะเล รวมถึงเป็นการสะท้อนให้เห็นถึงพฤติกรรมของมนุษย์ที่ทำให้เกิดผลกระทบต่อทั้งตัวพะยูนเองและระบบนิเวศต่าง ๆ ในทะเลและเป็นการบอกให้ทุกคนช่วยกันอนุรักษ์สัตว์ที่ใกล้จะสูญพันธุ์และยังเป็นการช่วยอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมทางทะเลอีกด้วย

รูปภาพที่ 25 ชื่อผลงาน THREATENED MANATEES 2019
ที่มา: (The Arts Society, 2008)

ผลงานชิ้นนี้ของศิลปินเป็นการสร้างความตระหนักรู้ถึงความสำคัญของสัตว์น้ำในทะเลที่มีความสำคัญต่อโลกของเรา ซึ่งเป็นการสร้างสรรค์ผลงานขึ้นจากการใช้ขยะพลาสติกที่ซัดขึ้นบนชายหาดที่ Criccieth ศิลปินจึงได้รวบรวมขยะพลาสติกทั้งหมดจากการลงไปสำรวจพื้นในชายหาดด้วยตัวเอง ดังนั้นผลงานของศิลปินทุกชิ้นจะถูกสื่อสารให้คนที่มาชมผลงานรู้ถึงผลกระทบที่เกิดขึ้นจากมลภาวะทางขยะพลาสติกและมันเป็นภัยคุกคามต่อสิ่งมีชีวิตทางทะเลในปัจจุบัน โดยใช้วิธีการประกอบสร้างผลงานจากขยะที่เก็บได้ตามชายหาดและในทะเล เป็นการประกอบสร้างผลงานให้เกิดรูปทรงของสัตว์ทะเลเท่าจริง และทำให้พื้นผิวดูขรุขระเหมือนเป็นเชื้อที่เกิดจากผลกระทบขยะทางทะเล รวมถึงเป็นการสร้างบรรยากาศและการติดตั้งผลงานให้เหมือนกับแหล่งที่อยู่อาศัยตามธรรมชาติของสัตว์ทะเล จึงทำให้เห็นภาพสะท้อนที่มีต่อสิ่งแวดล้อมในระบบนิเวศทางทะเลมาเกิดปัญหาขึ้นมาจากปัญหาขยะพลาสติกทางทะเลในปัจจุบัน

2.4.3 ศิลปิน เจสสิก้า ไลท์แมนิส (JESSICA LEITMANIS)

JESSICA ศิลปินสำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีด้านการออกแบบ (การออกแบบการสื่อสาร) จาก RMIT ในปี 2547 แล้วศิลปินยังเป็นนักวิทยาศาสตร์ทางทะเล ซึ่งศิลปินเป็นคนที่ทำงานประติมากรรม ที่จะพูดถึงความสัมพันธ์กับมหาสมุทร โดยนำเอาเศษซากจากเชือกที่ศิลปินเก็บได้จากชายฝั่งทะเลทั่วประเทศออสเตรเลีย ในการไปหาวัสดุเพื่อทำงานศิลปินได้เดินทางไปแถบทางตะวันตกเฉียงใต้โดยศิลปินเดินทางไปทางเรือกับ South West Marine Debris Cleanup รวมถึงที่อื่น ๆ อีกมากมาย แล้วจากการที่ศิลปินลงไปสำรวจในพื้นที่ศิลปินได้เก็บขยะจากทะเล และนำมารวบรวมจับคัดแยกเพื่อนับจำนวนของขยะแล้วทำการจัดบันทึกข้อมูลของจำนวนขยะ ซึ่งขยะทั้งหมดพร้อมกับเศษซากเชือกที่เก็บได้มีน้ำหนักรวมกว่า 700 กก. เลยกี่เดียวจากการลงไปเก็บด้วยตัวศิลปินเอง จากการลงพื้นที่ไปเก็บวัสดุในการทำงานแล้วศิลปินจึงกลับมาคิดว่าศิลปิน จะสื่อสารให้ผู้คนเห็นถึงเรื่องราวชีวิตในทะเลเป็นเรื่องราวของโลกและชีวิตมนุษย์

ที่ถูกซ่อนอยู่ในความเสื่อมโทรม จากแนวคิดที่ศิลปินจะนำเสนอศิลปินจึงนำเศษซากเชือกที่เก็บได้ที่มีลักษณะ ขาดหลุดลุ่ยพันกันบ้างและมีความเปราะบางจากตัวเส้นใย นำมาสร้างเป็นกระบวนการสร้างสรรค์ของศิลปิน แล้วเชือกที่ศิลปินนำมาสร้างผลงานนั้นจะเป็นตัวกำหนดรูปแบบของผลงานของศิลปินในที่สุด หลังจากได้วัสดุในการทำงานของศิลปินแล้วศิลปินก็ได้ทำการศึกษาข้อมูลเชิงลึกที่เกี่ยวข้องกับสิ่งแวดล้อม การออกแบบ วัฒนธรรม ความยั่งยืน สังคมวิทยา และปรัชญาเพื่อนำมาสร้างสรรค์ผลงานของศิลปิน ซึ่งเป็นการเชื่อมโยงระหว่างสิ่งแวดล้อมผ่านผลงานประติมากรรมของเขา เป็นการสร้างจากสิ่งของที่เราทิ้งลงไปในทะเลและในปัจจุบันศิลปินได้

ทำการค้นคว้าข้อมูลทางสังคมเพิ่มเติมเพื่อพัฒนาตัวแนวความคิดของศิลปิน เป็นการคิดเชิงวิเคราะห์ ในปัจจุบันตอนนี้ศิลปินอยู่ที่ Byron Bay ในรัฐ NSW และได้สร้างสรรค์ผลงานประติมากรรมจาก สตุดิโอที่บ้านของศิลปินเอง

รูปภาพที่ 26 ศิลปิน เจสสิก้า ไลท์แมนิส
ที่มา: (Schmidt และ Schmidt, 2009)

ในส่วนกระบวนการสร้างสรรค์ผลงานของศิลปินนั้นคือการนำเอาเชือกที่ศิลปินเก็บได้จากทางทะเลทั้งหมดนำมาสร้างผลงานโดยใช้เทคนิคการทอผ้าแบบเปิด เป็นวิธีการที่ไม่ซับซ้อนมากเพราะศิลปินอยากให้ตัววัสดุเป็นตัวสื่อสารผ่านแนวคิดของศิลปินมากกว่าตัวเทคนิคที่สร้างผลงาน โดยนำเสนอลักษณะของเศษซากเชือกที่เก็บมาได้แบบธรรมชาติ ซึ่งในแต่ละชิ้นก็มีลักษณะลักษณะที่แตกต่างกันเป็นการออกแบบรูปทรงจากตัวของศิลปินเองถึงแม้รูปทรงภาพรวมของผลงานอาจจะไม่มีความสมบูรณ์ แต่ตัวของศิลปินเองก็ยอมรับในความไม่สมบูรณ์นั้นเพราะมันเป็นการกำหนดรูปทรงตามธรรมชาติของตัววัสดุที่นำมาสร้างสรรค์ผลงาน ในส่วนของผลงานที่ข้าพเจ้าสนใจที่จะศึกษาเป็นพิเศษนั้นจากผลงานที่ชุดนี้มีชื่อว่า EXCAVATIONS OF THE DEEP เป็นผลงานประติมากรรมที่เย็บและถักทอที่สร้างขึ้นจากเศษเชือกที่ค้นพบจากทะเล เป็นการตั้งคำถามถึงความสัมพันธ์ระหว่างจิตใจกับโลกภายนอกเพราะในชีวิตของเรามีอิทธิพลต่อสภาพแวดล้อมบนโลกของเรา

และสภาพแวดล้อมของเรามีอิทธิพลต่อความคิดของเราแค่ไหน ศิลปินจึงสร้างรูปทรงโดยมองไปที่วัตถุในการทำงานเพื่อทำการหาข้อมูลในเชิงลึกเกี่ยวกับข้อมูลสังคมร่วมสมัย เป็นการสะท้อนถึงค่านิยมและความเชื่อของโลกในสมัยใหม่ เป็นแนวความคิดในแบบร่วมสมัยทั้งนี้ยังเป็น

การเชิญชวนให้ผู้คนที่มาชมผลงานของศิลปินดูผลงานแล้วทำการตั้งคำถามถึงรูปแบบความคิดในปัจจุบัน เป็นการปลุกฝังความรู้สึกภายใต้จิตสำนึกและจิตใต้สำนึกในการทิ้งขยะใต้ทะเลและพื้นผิวทะเล เป็นการตัดการเชื่อมโยงระหว่างสิ่งที่มองเห็นและมองไม่เห็น ซึ่งโดยภาพรวมของผลงานชุดนี้เป็นการสร้างสรรค์ผลงานในรูปแบบโบราณคดีร่วมสมัย แต่ทั้งนี้ศิลปินก็ยังมีผลงานที่น่าสนใจอีกสองชุดคือ TOMORROW'S NEST และ FUTURE SANDS

รูปภาพที่ 27 ผลงาน Excavations of the Deep Installation View 2018
ที่มา: (NSW, 2013)

ศิลปินได้ทำความเข้าใจกับขอบเขตของมลพิษพลาสติกในพื้นที่ทางมหาสมุทรแปซิฟิกทางตะวันตกเฉียงใต้ ซึ่งเป็นพื้นที่อยู่ห่างจากชายฝั่งหลายร้อยกิโลเมตรและห่างจากแม่น้ำและเมืองใหญ่ เพื่อสะท้อนถึงค่านิยมและความเชื่อของโลกสมัยใหม่ โดยใช้แนวคิดและรูปทรงในผลงานจากเรื่องราวโบราณคดีและยังเป็นการทดลองทางวิทยาศาสตร์ ซึ่งผลงานของศิลปินใช้วัสดุจากการเก็บขยะและเศษซากเชือกจากชายหาดและในทะเล ซึ่งทั้งนี้ยังเป็นรักษาสัตว์ในทะเลและสภาพแวดล้อมตามแนวชายฝั่งในประเทศออสเตรเลียอีกด้วย การสร้างผลงานด้วยวิธีการถักทอจากเส้นใยที่เก็บได้ตามชายหาดและในทะเล เป็นเศษซากเส้นเอ็นและเชือกจากอวนจับปลานำมาถักทอไล่สีสันให้เกิดรูปทรงจากวัตถุทางโบราณคดี และยังเป็นการเชื่อมโยงระหว่างโลกเก่าและโลกใหม่เป็นการพัฒนาจากโลกยุคเก่าสู่โลกยุคใหม่ เป็นการเชื่อมโยงความคิดโดยใช้รูปทรงที่ได้จากเรื่องราวในโบราณคดี มันทำให้เราเห็นถึงความสัมพันธ์ที่มันเกิดขึ้นกับอดีตและปัญหาที่เกิดขึ้นในปัจจุบัน

2.4.4 สรุปการวิเคราะห์ผลงานศิลปิน

ข้าพเจ้าได้นำจุดเด่นของศิลปินแต่ละท่านมาปรับใช้ในผลงานของข้าพเจ้า โดยเฉพาะผลงานของ Jana Cruder และ Matthew LaPenta ข้าพเจ้าได้ทำการศึกษาในเรื่องของการใช้ ขนาดของผลงานที่มีขนาดใหญ่กว่าคนจริงเพื่อทำให้ผู้ชมได้มีส่วนร่วมในผลงาน รวมไปถึงวิธีการนำเสนอผลงานจากวัสดุที่เป็นพลาสติกที่มีขนาดใหญ่ที่สุดอดแทรกอยู่ในพื้นที่สาธารณะต่าง ๆ รวมไปถึง Jacha Potgieter ที่มีจุดเด่นในการจัดวางท่าทางของผลงานให้เสมือนอยู่ในธรรมชาติ และใช้ขยะพลาสติกที่เก็บได้จากทะเล นำมาสร้างรูปทรงสัตว์น้ำในทะเล ให้เกิดรูปทรงและพื้นผิวที่เหมือนเชื้อรา เป็นการถ่ายทอดให้เห็นถึงผลกระทบที่มาจากขยะพลาสติก

เป็นการสร้างสรรค์ผลงานที่สะท้อนให้เห็นปัญหาในการทิ้งขยะลงทะเล รวมไปถึงผลงานของ JESSICA LEITMANIS ข้าพเจ้าได้ศึกษาเทคนิควิธีการ ในการลงพื้นที่ไปเก็บเศษซากเปลือกพลาสติกที่ฉีกขาดจากในทะเล มาแปรสภาพให้เกิดเป็นผลงานประติมากรรม เป็นการนำเสนอผ่านรูปทรงวัตถุโบราณที่ถูกค้นพบใต้ท้องทะเล เป็นการผสมผสานแนวคิดรวมสมัยเข้ากับวิถีคิดรูปทรงในรูปแบบโบราณคดี เป็นการเชื่อมโยงกันระหว่างวัสดุที่มาจากใหม่กับรูปทรงวัตถุโบราณของโลกเก่าเข้าด้วยกัน และยังเป็น การช่วยอนุรักษ์และฟื้นฟูธรรมชาติในทะเลให้กลับคืนมาดั้งเดิม จากการศึกษาผลงานจากศิลปินทั้ง 3 ท่าน ข้าพเจ้าได้ศึกษาจุดเด่นและได้นำเอาจุดเด่นต่าง ๆ เหล่านั้นมาใช้ในการสร้างสรรค์ผลงานวิทยานิพนธ์ของข้าพเจ้า

2.5 สรุปข้อมูลและกรอบแนวคิดของการสร้างสรรค์

รูปแบบ

การหยิบยกลักษณะของผิวน้ำมาสร้างให้เห็นถึงผลกระทบที่เกิดขึ้นกับสิ่งแวดล้อม โดยสร้างพื้นที่การรับรู้จากการมองเห็นด้วยตาเปล่า กลับให้มองเห็นโดยสร้างลักษณะรูปทรงไมโครพลาสติกแทรกตัวอยู่ในใต้น้ำทะเล แสดงให้เห็นภัยอันตรายที่อยู่ใกล้ตัวที่เรามองไม่เห็นให้กลับมามองเห็นได้ด้วยตาเปล่าโดยผ่านผลงานประติมากรรมขนาดใหญ่

อีกหนึ่งรูปแบบที่นำมาสร้างสรรค์คือรูปทรงปลาที่หยิบยืมมาจากบทวิจัยที่แสดงให้เห็นถึงการปนเปื้อนไมโครพลาสติก เป็นจำนวนมากและเป็นปลาที่บริโภคได้ทุกเพศทุกวัยทุกระดับชั้นสามารถรับประทานปลา และคุ้นเคยกับปลาเป็นอย่างดีจึงหยิบยืมมาสร้างสรรค์ผลงานให้เห็นถึงการปนเปื้อนไมโครพลาสติกภายในอวัยวะร่างกายของสัตว์ทะเล แสดงให้เห็นถึงพิษภัยที่ถูกซ่อนอยู่ภายในร่างกายที่ไม่สามารถมองเห็นได้จากภายนอก ทำให้เห็นผลกระทบภายในร่างกายของสัตว์ทะเลที่ปนเปื้อนไมโครพลาสติก

รูปแบบสุดท้ายที่หยิบยกมาใช้ในการสร้างสรรค์ผลงานคือ รูปทรงมนุษย์ที่สร้างลักษณะรูปทรงที่ ผอมแห้ง หน้าซีดดูไม่มีแรง กล้ามเนื้อดูอ่อนแรง เหมือนกับคนตายนอนราบกับพื้นอวัยวะขาเปิด ด้านหน้าร่างกายให้เห็นอวัยวะภายใน เพื่อแสดงให้เห็นถึงสภาวะการสะสมไมโครพลาสติกจากการ บริโภคสัตว์ที่ปนเปื้อนไมโครพลาสติก ส่งผ่านมายังการบริโภคของมนุษย์และส่งผลไปยังอวัยวะภายใน ร่างกายของมนุษย์ ทำให้มนุษย์เสียชีวิตจากโรคร้ายที่มาจากการสะสมไมโครพลาสติก

เนื้อหา

เนื้อหาแสดงให้เห็นถึงวงจรไมโครพลาสติกที่มีขนาดเล็กกว่า 5 มิลลิเมตร ที่แทรกตัวอยู่ในน้ำ ทะเลส่งผลกระทบต่อสิ่งมีชีวิตที่อาศัยอยู่ในน้ำทะเล และทำให้กระทบต่อสิ่งแวดล้อมต่อสัตว์น้ำและ มนุษย์ที่เป็นผู้บริโภคสารปนเปื้อนจากไมโครพลาสติก ซึ่งอาจจะทำให้สัตว์ทะเลและมนุษย์เสียชีวิต จากการสะสมขยะไมโครพลาสติกเข้าสู่ร่างกาย เป็นการสะท้อนให้เห็นถึงพิษภัยที่อยู่ใกล้ตัวที่ไม่ สามารถมองเห็นแต่สามารถรับรู้ได้ผ่านผลงานประติมากรรม

บริบท

บริบทที่ใช้ในการสร้างสรรค์ผลงานคือ บริบทพื้นที่ที่แสดงให้เห็นถึงสภาพแวดล้อมในทะเลและ ใต้ทะเลมีการหยิบยกบริบทของผิวน้ำทะเลเพื่อสื่อสารให้เห็นว่าผลกระทบที่เกิดขึ้นถูกซ่อนไว้อยู่ได้ ทะเลสะท้อนให้เห็นปัญหาที่เกิดขึ้นกับสิ่งแวดล้อมใต้ทะเล

บริบทที่สองที่นำมาใช้คือบริบทเชิงวิทยาในการสร้างตู้โชว์ที่คล้ายกับตู้โชว์ในพิพิธภัณฑ์ วิทยาศาสตร์สร้างให้ได้รับรู้ถึงสภาพแวดล้อม ที่สื่อสารให้เห็นในรูปแบบตู้โชว์ที่คล้ายคลึงกันการบ่ง บอกถึงเรื่องราวของไมโครพลาสติกที่อยู่ในแนวทางของวิทยาศาสตร์

บริบทสุดท้ายที่หยิบยกมาใช้คือ บริบทสังคมบริโภคในซูเปอร์มาเก็ตและร้านสะดวกซื้อที่เป็น สถานที่ซื้ออาหารพร้อมทาน นำมาเชื่อมโยงกับผลงานเพื่ออธิบายการบริโภคอาหารพร้อมทานใน ซูเปอร์มาเก็ตที่มีสัตว์ทะเลปนเปื้อนไมโครพลาสติกปรุงแต่งอยู่ในกล่องอาหารพร้อมทานจึงหยิบยก บริบทในร้านสะดวกซื้อให้เห็นถึงบริบทในการรับสารปนเปื้อนในไมโครพลาสติกจากการบริโภคอาหาร พร้อมทาน

สรุปวิธีการสร้างสรรค์ไปสู่แนวความคิด

วิธีการสร้างสรรค์ผลงานทั้ง 4 ชุด ได้นำเอารูปแบบจากสิ่งแวดล้อม สัตว์และมนุษย์ ที่ได้รับผล จากไมโครพลาสติก เนื้อหาที่พูดถึงผลกระทบที่มองไม่เห็นด้วยตาเปล่าจากสิ่งแวดล้อมมาสู่สัตว์และ มนุษย์ ซึ่งเป็นอันตรายใกล้ตัวในรูปแบบของอาหารหรือสัตว์น้ำส่งผ่านไปยังมนุษย์ที่เป็นผู้บริโภค ประติมากรรมชุด “พลาสติกและชีวิตในศตวรรษที่ 21” มีรูปแบบเนื้อหาที่สะท้อนให้เห็นถึงภัย อันตรายในพลาสติกให้มองเห็นและรับรู้ได้จากการสร้างสรรค์ผลงานประติมากรรม โดยหยิบยก

บริบทพื้นที่ที่เกี่ยวข้องกับเนื้อหาทางทะเลและบรรยากาศเสมือนพิพิธภัณฑน์โดยใช้รูปแบบของตู้โชว์รวมถึงบริบทพื้นที่ในซูเปอร์มาเก็ตแสดงให้เห็นพิษภัยไมโครพลาสติกที่ปนเปื้อนอยู่ในอาหารพร้อมทาน ซึ่งทั้งรูปแบบเนื้อหาและบริบทที่กล่าวสะท้อนให้เห็นปัญหาและภัยอันตรายที่แทรกตัวในสิ่งแวดล้อม ส่งผ่านการปนเปื้อนมาสู่สัตว์และมนุษย์ที่เป็นผู้บริโภคสัตว์ที่ปนเปื้อนไมโครพลาสติกเป็นการสะท้อนผ่านแนวคิดที่กล่าวได้ว่า “เราสามารถมองเห็นด้วยตาเปล่าได้ และสามารถรับรู้ได้ถึงอันตรายของไมโครพลาสติก” ผ่านผลงานประติมากรรมชุดนี้

บทที่ 3

กระบวนการพัฒนาผลงานวิทยานิพนธ์

3.1 แนวความคิดของการสร้างสรรค์

พฤติกรรมของคนไทยในปัจจุบันล้วนแล้วผูกติดกับการใช้ สิ่งของอุปโภคและบริโภคที่ทำมาจากพลาสติก มีความเชื่อมั่นในประสิทธิภาพของพลาสติกที่มีต้นทุนต่ำใช้ได้หลากหลายรูปแบบ มันเป็นความเชื่อและความเคยชินในการใช้งานจนเป็นส่วนหนึ่งในชีวิตประจำวัน เราหลีกเลี่ยงจากสิ่งของที่เป็นพลาสติกไม่ได้ในทุก ๆ วันนี่ และเป็นส่วนหนึ่งในการดำรงชีวิตของผู้คนในปัจจุบัน ฟังดูอาจจะมีประโยชน์มากมายในการใช้งานต่าง ๆ แต่อายุการใช้งานสั้นเพราะส่วนใหญ่เป็นการใช้ครั้งเดียวแล้วทิ้ง จึงทำให้พลาสติกเปลี่ยนสภาพเป็นขยะพลาสติกที่พบเห็นกันได้ตามพื้นที่สาธารณะต่าง ๆ หรือแม้แต่ในเขตพื้นที่ชุมชนทั้งเล็กและใหญ่ และแน่นอนปัญหาขยะก็ต้องมีตามเช่นกัน ไม่ว่าจะเรื่องขยะล้นถัง ขยะตามพื้นที่สาธารณะหรือพื้นที่ส่วนบุคคล ขยะที่ถูกทิ้งตามแหล่งธรรมชาติที่มีสัตว์อาศัยอยู่ และการกำจัดขยะที่ไม่สมบูรณ์ส่งผลให้เกิดมลภาวะในสิ่งแวดล้อมต่าง ๆ ทั้งหมดนี้เกิดจากการใช้งานพลาสติกของมนุษย์

ข้าพเจ้าจึงอยากที่จะนำเสนอปัญหาไมโครพลาสติกต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นเป็นการย้ำเตือนให้คนเห็นถึงผลกระทบที่ตามมา เพราะปัญหาที่เรากำลังเจออยู่ในปัจจุบันล้วนแต่เกิดจากตัวมนุษย์เองที่ทำให้เกิดมลภาวะเป็นพิษกับสัตว์และมาสู่คนที่บริโภคสัตว์เป็นอาหาร ข้าพเจ้าไม่อยากจะให้คนไทยเคยชินกับปัญหาเหล่านี้ และมองเป็นแค่ปัญหาที่ยังไงเราก็ต้องเจอในทุก ๆ วัน ซึ่งไม่ได้เป็นการบอกให้เราแก้ปัญหาแต่เป็นการแสดงให้เห็นถึงปัญหาจากขยะพลาสติกที่เกิดขึ้นในปัจจุบัน

3.2 เรื่องราวการนำเสนอในผลงาน

จากเรื่องราวที่กล่าวไว้ในแนวความคิดทำให้ข้าพเจ้าสามารถที่จะแตกแยกประเด็นในปัญหาขยะพลาสติกที่เกิดขึ้นในสังคมไทยที่เป็นปัญหาที่เชื่อมโยงสิ่งแวดล้อมสัตว์ที่อาศัยอยู่ในแหล่งน้ำธรรมชาติ ซึ่งมนุษย์เป็นผู้สร้างปัญหาและปัญหานั้นได้ย้อนกลับมาทำลายมนุษย์ จากหลายประเด็นจะถูกแยกไว้อยู่ในแต่ละชิ้นงานทั้งสี่ชิ้นเป็นการบอกเล่าเรื่องราวตั้งแต่ปัญหาสิ่งแวดล้อม ที่ระบบนิเวศทางธรรมชาติทำให้เกิดมลภาวะต่าง ๆ ซึ่งประเด็นในสิ่งแวดล้อมก็เชื่อมโยงมาสู่สัตว์ที่อาศัยอยู่ในสิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติที่ได้รับผลกระทบจากไมโครพลาสติกที่แตกตัวเป็นพลาสติกขนาดเล็กและไม่โครพลาสติก

ผลกระทบจากไมโครพลาสติกปนเปื้อนในแหล่งน้ำส่งผลต่อการดำรงชีวิตของสัตว์น้ำสืบเนื่องมาจากการทิ้งขยะของมนุษย์แม้ว่าจะทิ้งขยะขึ้นเดียวแต่ก็สามารถแตกตัวเป็นชิ้นเล็ก ๆ และส่งผลกระทบต่อสัตว์อีกหลายชีวิตที่อาศัยอยู่ในสิ่งแวดล้อมทางธรรมชาติ และปัญหาที่เกิดขึ้นที่มนุษย์เป็นผู้สร้างปัญหา มันก็ย้อนกลับมาทำลายสุขภาพร่างกายต่อตัวมนุษย์เองจากการบริโภคสัตว์ปนเปื้อนไมโครพลาสติกเป็นอาหาร ทำให้มนุษย์ก็ได้รับไมโครพลาสติกที่สัตว์กินเป็นอาหารเช่นกัน ข้าพเจ้าจึงมีความต้องการแสดงให้ทุกคนตระหนักถึงสิ่งที่จะเกิดกับตัวมนุษย์เราเอง และอยากให้รับรู้ถึงปัญหาย้อนกลับมาทำลายตัวเราได้เสมอจากการกระทำของตัวเอง

3.2 เรื่องราวของการสร้างสรรค์ผลงานประติมากรรมในชุดนี้

จากประสบการณ์และจากระบบของการศึกษาค้นคว้าข้อมูลต่าง ๆ ด้วยการพิจารณาวิเคราะห์และประเมินผลได้ถ่ายทอดเป็นผลงานในชุดวิทยานิพนธ์นี้

3.2.1 การสร้างสรรค์ผลงานโดยอาศัยรูปทรงจากบริบทในปัญหาจากขยะพลาสติกที่เกิดขึ้นกับสิ่งแวดล้อม สัตว์และคนโดยอาศัยจากข้อเท็จจริง เพื่อสร้างสรรค์ผลงานให้แสดงถึงปัญหาที่ซ่อนอยู่ในข้อเท็จจริงที่คนเราอาจจะมองไม่เห็นหรือมองข้ามในส่วนของปัญหาขยะพลาสติกเป็นการย้ำเตือนให้ตระหนักถึงปัญหาและอันตรายที่จะเกิดขึ้นจากขยะพลาสติกต่อมนุษย์ในยุคปัจจุบันและอนาคต

3.2.2 การเลือกใช้วัสดุคือพลาสติกเป็นวัสดุหลักแต่แตกต่างเทคนิควิธีการและวิธีการประกอบสร้างโดยให้เป็นไป ตามประเด็นที่อยู่ในผลงานแต่ละชิ้น เพื่อแสดงให้เห็นถึงปัญหาที่เกิดขึ้น โดยการขบขันผ่านตัวรูปแบบเทคนิควิธีการประกอบสร้างพื้นผิวที่แตกต่างกัน เพื่อสะท้อนให้เห็นถึงปัญหาที่มาจากขยะพลาสติกในรูปแบบผลงานประติมากรรม

3.3 การสร้างสรรค์ผลงานก่อนวิทยานิพนธ์

ผลงานก่อนหน้าชุดวิทยานิพนธ์นี้จะมีด้วยกันทั้งหมดสองชุด ในระยะแรกจะเป็นการพูดถึงประเด็น อาหารสะดวกซื้อในสังคมเมือง หลังจากนั้นจึงปรับปรุงพัฒนามาเป็นชุดผลงานก่อนชุดวิทยานิพนธ์ที่ว่าถึงประเด็นในการบริโภคอาหารสำเร็จรูปในสังคมเมือง และจากการสรุปผลรวบรวมความสำคัญของผลงานทั้งสองชุด ข้าพเจ้านำเอาแนวความคิดรูปแบบเทคนิควิธีการของผลงานทั้งสองชุด นำมาพัฒนาต่อยอดมาเป็นผลงานในชุดวิทยานิพนธ์นี้ ซึ่งข้าพเจ้าได้สรุปเนื้อหาในผลงานของทั้งสองชุดนี้เพื่อแสดงให้เห็นถึงการพัฒนาการมาสู่ผลงานในชุดวิทยานิพนธ์

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหาในผลงานระยะแรกข้าพเจ้า ได้มาจากประสบการณ์ของข้าพเจ้าที่มีต่ออาหารสำเร็จรูปนั้นเกิดมาจากการที่บ้านของข้าพเจ้าจะนิยมซื้ออาหารสำเร็จรูปหรือสินค้าที่เป็นอาหารสำเร็จรูปเพื่อมาปรุงเป็นอาหารภายในครอบครัวเป็นประจำอาจจะเนื่องเป็นสิ่งที่สะดวกสบายหาซื้อได้ง่ายและใกล้บ้าน และง่ายต่อการนำมาปรุงอาหาร ง่ายต่อการบริโภค จากเหตุนี้ ข้าพเจ้าเกิดข้อสงสัยทบทวนในการบริโภคของข้าพเจ้าในแต่ละวันนั้นได้บริโภคอาหารสำเร็จรูปแทบจะทุกวันเป็นประจำ และระยะที่2การได้ทำศึกษาสภาพชีวิตของคนในสังคมเมืองในปัจจุบันแสดงให้เห็นถึงการบริโภคที่เปลี่ยนแปลงไปคนในสังคมเมือง ซึ่งแต่เดิมนั้นอาหารไทยเป็นอาหารที่ใช้เวลาในการปรุงในการเตรียมวัตถุดิบอีกทั้งยังเป็นอาหารที่ต้องใช้ความประณีตในการปรุงอาหารแต่ละเมนู ปัจจุบันการเปลี่ยนแปลงมาเป็นอาหารสำเร็จรูป ทำให้ผู้คนในสังคมเคยชินกับการบริโภคอาหารสำเร็จรูปเพื่อความสะดวกรวดเร็วและประหยัดเวลาดังนั้น อาหารสำเร็จรูปที่มีอยู่ตามร้านสะดวกซื้อและซูเปอร์มาร์เก็ตต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นอย่างหนาแน่นในเมือง

ข้อดีข้อเสียของอาหารสำเร็จรูป ข้อดีคือสะดวกง่ายต่อการบริโภคดูแลสุขภาพน่ารับประทานมากยิ่งขึ้นจากรูปร่างหน้าตาของแพ็คเกจที่ถูกออกแบบมาเพื่อดึงดูดให้ผู้บริโภคนั้นตัดสินใจเลือกสินค้าเพื่อบริโภค อย่างไรก็ตามอาหารสำเร็จรูปคือเราแทบจะไม่วิตที่ไปที่มาของอาหารที่เราบริโภคอยู่กันเลยจะเห็นเพียงแต่หน้าตาของฉลากสินค้าที่เข้ามาเพื่อโฆษณาเพื่อการตัดสินใจซื้อสินค้านั้น ซึ่งจะไม่ทราบคุณภาพตรงกับฉลากหน้าสินค้าที่เขาโฆษณาไว้หรือไม่รสชาติดีไหมแต่สุดท้ายยังใครคนในสังคมเมืองก็ยังเลือกที่จะบริโภคอาหารสำเร็จรูปเป็นประจำในทุก ๆ วันเพราะง่ายและสะดวกรวดเร็วเหมาะกับคนที่อยู่ในสังคมเมืองที่มีเวลาอยู่อย่างจำกัดในการใช้ชีวิตประจำวัน และบ่อยครั้งมีการออกข่าวที่พูดถึงอาหารสำเร็จรูปที่นำมาขายแต่ไม่ได้คุณภาพตามที่ผู้ขายโฆษณาเอาไว้บนฉลากของสินค้านั้นรวมทั้งอาหารเกิดการเน่าเสียก่อนวันที่กำหนดบนฉลากสินค้านั้นจึงทำให้ความเชื่อมั่นจากผู้บริโภคที่มีต่ออาหารสำเร็จรูปนั้นลดลง

จากประสบการณ์ส่วนตัวของข้าพเจ้านั้นมองว่าอาหารสำเร็จรูปในปัจจุบันนั้นเริ่มค่อย ๆ ขยับเข้ามาใกล้ตัวเรามากยิ่งขึ้น และดูเหมือนปลูกฝังนิสัยในการบริโภคอาหารสำเร็จรูปให้กับคนรุ่นใหม่มาในยุคปัจจุบันนี้ และสร้างความเชื่อมั่นให้เกิดการยอมรับกับคนรุ่นใหม่ทั้ง ๆ ที่ผู้บริโภคไม่ทราบถึงวัสดุสารอาหารและที่มาที่ไปของอาหารที่อยู่ในแพ็คเกจที่เป็นอาหารสำเร็จรูปเลยด้วยซ้ำไป

วัตถุประสงค์ในการศึกษาผลงานระยะแรก ข้าพเจ้าได้ทำการศึกษาชีวิตการบริโภคอาหารสำเร็จรูปของคนในสังคมเมืองในปัจจุบัน รวมถึงระบบนิเวศของอาหารสำเร็จรูปในปัจจุบันเพื่อสะท้อนให้เห็นแนวคิดที่มีต่ออาหารสำเร็จรูปในปัจจุบัน และถ่ายทอดภาพการนำเสนอของอาหารสำเร็จรูปผ่านวัสดุและรูปลักษณะคุณภาพของอาหารผ่านผลงานประติมากรรม

3.3.1 วิเคราะห์ผลงานประติมากรรมก่อนผลงานวิทยานิพนธ์ ชุดที่ 1

ในการสร้างสรรค์ผลงานประติมากรรมก่อนวิทยานิพนธ์ แบ่งการพัฒนาออกเป็นสามลักษณะ คือ พัฒนาการด้านแนวความคิด ด้านเทคนิค และด้านรูปแบบ

ผลงานในระยะแรก “อาหารสะดวกซื้อในสังคมเมือง”

ประเด็นในผลงาน ชุดที่1 ภาพลักษณ์ที่ฝังอยู่ในความคิดของคนเมือง (ภาพที่ 28)

พัฒนาการด้านแนวความคิด

จากประสบการณ์ส่วนตัวของข้าพเจ้าที่มีต่ออาหารสำเร็จรูปที่อยู่ในร้านสะดวกซื้อแรงบันดาลใจมาจากการที่ข้าพเจ้าได้มองและวิเคราะห์อาหารต่าง ๆ ผ่านจากหน้าต่างที่อยู่ในแพ็คเกจอาหาร ข้าพเจ้าเลยเกิดข้อสงสัยในความเป็นมาของอาหารสำเร็จรูปที่อยู่ตรงหน้าของข้าพเจ้า จากนั้นข้าพเจ้าจึงได้เกิดแนวคิดในการนำเสนอความเป็นมาของภาพต้นทางของอาหารสำเร็จรูปเพื่อที่จะทำให้ผู้บริโภคตระหนักถึงความเป็นมาของวัตถุดิบในอาหารสำเร็จรูปเพื่อสะท้อนให้เห็นถึงความจริงที่ถูกปกปิดจากรูปแบบหน้าฉลากของอาหารสำเร็จรูปเพื่อให้ผู้บริโภคหันกลับมามองความเป็นจริงของแพ็คเกจที่โฆษณาความเป็นมา เป็นการสื่อสารผลงานผ่านความรู้สึกของผู้ชมผลงานเพื่อตีความจากสิ่งที่เห็น

พัฒนาการด้านเทคนิควิธีการ

ข้าพเจ้าได้นำโมเดลอาหารนำมาใส่ในแพ็คเกจกล่องใสและน้ำที่เป็นสีที่มาจากใช้เรซินฉีดเข้าไปไปในกล่องเพื่อเพิ่มความรู้สึกที่มีต่อคุณภาพอาหารที่เห็นผ่านสายตาและความรู้สึกของคนที่มองเห็นคุณภาพของอาหารต่าง ๆ ภายในผลงาน

พัฒนาการด้านรูปแบบ

รูปแบบการสร้างแพ็คเกจให้เป็นลักษณะกล่องใสเพื่อให้เห็นภาพ วัตถุดิบและคุณภาพของอาหารและจัดการรูปทรงด้วยการจัดเรียงในลักษณะที่เป็นรูปสี่เหลี่ยมที่ได้รูปทรงมาจากตู้แช่แข็งที่เก็บอาหารสำเร็จรูป ในร้านสะดวกซื้อต่าง ๆ และการจัดการวัสดุและจัดเรียงในรูปแบบตู้แช่แข็งและติดฉลากสินค้าเพื่อสื่อสารเอกลักษณ์ของอาหารสำเร็จรูป ที่นำมาผสมผสานกับการจัดการกับรูปทรงและวัสดุถ่ายทอดออกมาเป็นผลงานประติมากรรม

สรุปชุดที่ 1

ผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ชุดที่ 1 เป็นการนำเสนอภาพลักษณะหน้าต่างอาหารจากต้นทางวัตถุดิบก่อนนำมาผลิตเป็นอาหารสำเร็จรูป เป็นการสร้างภาพให้ผู้คนตระหนักถึงเรื่องต้นทางของอาหารให้ตั้งคำถามต่อข้อสงสัยที่มีต่ออาหารสำเร็จรูป เพื่อตัดภาพจากการมองโฆษณาจากฉลากสินค้าที่เชิญชวนให้เราซื้อจากภาพลักษณะหน้าต่างของอาหาร มองความเป็นจริงและสงสัยในสิ่งที่เรากำลังบริโภคในชีวิตประจำวัน และทั้งนี้ข้าพเจ้ามองเห็นข้อบกพร่องในผลงานชิ้นนี้ในการตอบโจทย์

แนวคิดที่มีต่อเรื่องราวของข้าพเจ้า ถึงจะมีการทดลองการนำเสนอในรูปแบบต่าง ๆ ถึงจะทำโมเดลอาหารให้เหมือนต้นทางแค่ไหน แต่ความรู้สึกที่ได้นั้นกลับไม่รู้สึกรู้สึตามแนวความคิดที่ตั้งเป้าหมายไว้ จึงนำไปสู่ผลงานวิทยานิพนธ์ ชุดที่2

รูปภาพที่ 28 ภาพลักษณ์ของอาหารสำเร็จรูป

ที่มารูปภาพ : ผู้วิจัย

ชื่อผลงาน ภาพลักษณ์ของอาหารสำเร็จรูป

ปี พ.ศ. 2563

เทคนิค สื่อผสม

ขนาด 30x100x180 cm.

3.3.2 วิเคราะห์ผลงานประติมากรรมก่อนผลงานวิทยานิพนธ์ ชุดที่ 2

ประเด็นในผลงาน ชุดที่ 2 คุณภาพอาหารพร้อมทานที่ตกต่ำ (ภาพที่ 29)

พัฒนาการด้านแนวความคิด

ผลงานชิ้นนี้ข้าพเจ้าได้แรงบันดาลใจมาจากข่าวสารและประสบการณ์ส่วนตัวที่พบเจออาหารสำเร็จรูปที่มีคุณภาพต่ำไม่ตรงปกตามฉลาก ข้าพเจ้าต้องการพูดถึงคุณภาพอาหารพร้อมทานที่ไม่มีคุณภาพไม่ได้มาตรฐานตามที่ฉลากสินค้าโฆษณาไว้บนหน้ากล่องพร้อมแพ็คเกจอาหารที่ปกปิดด้วยแพ็คเกจและฉลากสินค้าเพื่อดึงดูดสายตาของผู้บริโภคให้หันมาซื้อสินค้าและเพื่อสะท้อนให้เห็นถึงความเชื่อมั่นที่ผู้บริโภคโดนหลอกลวงจากรูปแบบการโฆษณาบนหน้าฉลากสินค้าที่ไม่มีคุณภาพและไม่ได้มาตรฐาน

พัฒนาการด้านเทคนิควิธีการ

ข้าพเจ้าจัดการกับวัสดุโดยนำเอาโมเดลอาหารนำมาสร้างบรรยากาศที่เป็นของเน่าเสียที่อยู่ภายในแพ็คเกจที่ปกปิดไว้ใต้แพ็คเกจของอาหาร ผสมกับเทคนิคและวัสดุที่เป็นโมเดลอาหารกับเรซินใสผสมสีสันท่าง ๆ ให้ดูเป็นน้ำในอาหารที่เน่าเสีย สร้างเป็นกล่องแพ็คเกจที่มีสีปิดทึบเห็นแต่เพียงฉลากสินค้าบนหน้าแพ็คเกจเท่านั้น เป็นการจัดวางผลงานที่ทำให้เห็นทั้งภายนอกภายในที่กลับกันสภาพภายในของแพ็คเกจเป็นอาหารที่เน่าเสียที่ถูกซ่อนอยู่ภายในแพ็คเกจอาหาร

พัฒนาการด้านรูปแบบ

ข้าพเจ้านำเสนอรูปแบบงานที่เป็นลักษณะของอาหารที่เน่าเสียไม่ได้คุณภาพตามแบบที่อาหารพร้อมทานควรจะเป็นและข้าพเจ้าก็ทำให้ลักษณะของแพ็คเกจนั้นเป็นลักษณะที่ขนาดใหญ่กว่าปริมาณของอาหารภายในแพ็คเกจสะท้อนให้เห็นปริมาณและขนาดของแพ็คเกจที่แตกต่างกันเพื่อสะท้อนให้เห็นถึงคุณภาพและปริมาณของอาหารที่ไม่มีคุณภาพและไม่ได้มาตรฐานตามที่โฆษณาไว้บนฉลากของกล่องแพ็คเกจสินค้า

สรุปชุดที่ 2

ผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ชุดที่ 2 เป็นการนำเสนอภาพลักษณะหน้าตาอาหารที่ถูกปกปิดจากรูปแบบอาหารสำเร็จรูปที่ไม่มีคุณภาพ แต่ถูกปิดบังด้วยภาพลักษณะหน้าตาที่ดูดีจากสีสันทึบ ฉลากสินค้าที่ระบุไว้เกินจริงหรือไม่ได้มาตรฐานที่กำหนดไว้เป็นการหลอกลวงปิดบังผู้บริโภคอาหารสำเร็จรูป เป็นผลงานที่ต่อยอดมาจากชุดที่ 1 ในเรื่องของการนำเสนออาหารสำเร็จรูปในอีกมุมมอง ที่มีต่ออาหารนำเสนอผ่านรูปแบบกล่องอาหาร แสดงให้เห็นความแตกต่างภายนอกและภายในผลงาน ที่แสดงให้เห็นถึงภาพลักษณะอาหารที่เน่าเสียก่อนวันหมดอายุที่ระบุไว้ในฉลากสินค้า ถ่ายทอดให้เห็นคุณภาพอาหารที่ไม่ได้มาตรฐานตามฉลากสินค้าที่ระบุไว้ ทำให้เห็นว่าฉลากสินค้าจริง ๆ แล้วบางที่เราอาจจะหลงเชื่อจนลืมนึกถึงคุณภาพอาหารที่ถูกซ่อนไว้ภายในแพ็คเกจที่สวยงาม แต่ถึงอย่างไรข้าพเจ้าก็ยัง

พบข้อผิดพลาดในการสร้างรูปแบบผลงานที่ยังไม่ตอบโจทย์กับแนวความคิด ทำให้ผลงานเป็นภาพประกอบแนวความคิดมากเกินไป จึงนำไปสู่ผลงานวิทยานิพนธ์ ชุดที่ 3

รูปภาพที่ 29 คุณภาพอาหารพร้อมทานของคนเมือง

ที่มารูปภาพ : ผู้วิจัย

ชื่อผลงาน คุณภาพอาหารพร้อมทานของคนเมือง

ปี พ.ศ. 2563

เทคนิค สื่อผสม

ขนาด 70x100x50 cm.

3.3.3 วิเคราะห์ผลงานประติมากรรมก่อนผลงานวิทยานิพนธ์ชุดที่ 3

ประเด็นในผลงาน ชุดที่ 3 ภาพสะท้อนของขยะที่เกิดจากอาหารสำเร็จรูป (ภาพที่ 30)

พัฒนาการด้านแนวความคิด

จากประสบการณ์ที่พบเจอกับตัวของข้าพเจ้าที่เห็นผู้คนที่ผู้บริโภคอาหารสำเร็จรูปเป็นจำนวนมากจึงทำให้ขยะที่มาจากอาหารสำเร็จรูปนั้นเป็นจำนวนมาก แพ็คเกจอาหารพร้อมทานต่าง ๆ ที่ผู้บริโภคทิ้งให้เป็นขยะทำให้ขยะที่เป็นพลาสติกเพิ่มจำนวนมากขึ้นมากกว่าในอดีตเพราะในปัจจุบันผู้นิยมจะบริโภคอาหารพร้อมทานเพราะง่ายและสะดวกรวดเร็วต่อการบริโภค ข้าพเจ้าจึงเกิดความคิดในประเด็นที่ว่าด้วยเรื่องของ การทำให้เกิดภาพสะท้อนกลับให้ผู้คนที่เห็นถึงภาพต้นทางของอาหารพร้อมทานในปัจจุบัน สะท้อนให้เห็นถึงภาพปลายทางของอาหารสำเร็จรูปในปัจจุบันเพื่อแสดงให้ทุกคนเห็นปลายทางของอาหารสำเร็จรูป เพื่อตระหนักให้เห็นถึงภาพปลายทางที่ส่งผลกระทบต่อมาจากภาพต้นทางของอาหาร

พัฒนาการด้านเทคนิควิธีการ

ข้าพเจ้าใช้เทคนิคหลอมละลายพลาสติกด้วยเตาอบไฟฟ้าโดยใช้ฝาขวดน้ำดื่มพลาสติกมาอบเพื่อสร้างรูปทรงขวดน้ำ นำมาแพ็คและวางซ้อนกันหลาย ๆ กล่องให้เป็นหนึ่งแพ็คและชีวิตด้วยพลาสติกให้เป็นหนึ่งแพ็คเกจใหญ่และนำแพ็คเกจใหญ่มาเรียงซ้อนทับกันอีกทีเป็นการ ผสานด้วยเทคนิคการหล่อพลาสติกและแพ็คแบบการขนส่งสินค้าขนาดใหญ่

พัฒนาการด้านรูปแบบ

ข้าพเจ้าใช้ลักษณะของรูปทรงของขวดน้ำที่นำเอาฝาขวดที่ใช้แล้วด้วยเทคนิคอบและหล่ออัดลงพิมพ์และใช้รูปแบบการแพ็คซ้อนแพ็ค เหมือนกับการขนส่งน้ำดื่มไปยังร้านสะดวกซื้อต่าง ๆ รวมถึงการมัดและแพ็คสินค้าให้เหมือนกับแพ็คเกจน้ำดื่มในร้านสะดวกซื้อ

สรุปชุดที่ 3

ผลงานชิ้นนี้เป็นผลงานที่ขยับแนวคิดและแรงบันดาลใจต่อมาจากผลงานก่อนหน้านี้ทั้ง 2 ชุด เป็นผลงานที่มุ่งเน้นถึงเรื่อง ขยะพลาสติกที่เกิดขึ้นจากการซื้อของในร้านสะดวกซื้อไม่ว่าจะของกินของใช้ต่าง ๆ ที่เป็นบรรจุภัณฑ์พลาสติก แต่ที่หยิบยกรูปแบบน้ำดื่มมาสร้างสรรค์ผลงานเพราะน้ำดื่มเป็นสิ่งที่ทุกคนทุกเพศทุกวัยจำเป็นต้องดื่มอยู่เป็นประจำ จึงเป็นเหตุให้ข้าพเจ้าเลือกรูปแบบแพ็คเกจน้ำดื่มมาสื่อสารให้เห็นถึงปัญหาที่เกิดขึ้นจากขยะพลาสติกที่ล้นเมือง จากการทิ้งขยะพลาสติกในพื้นที่สาธารณะต่าง ๆ การนำเสนอผ่านแนวคิดที่สะท้อนกลับให้ผู้คนที่เห็นถึงการภาพต้นทางของอาหารพร้อมทาน ทำให้เห็นถึงภาพความเป็นจริงที่เป็นภาพปลายทางเพื่อสะท้อนให้เห็นสิ่งที่ทุกคนเห็นสิ่งปลายทาง เพื่อตระหนักให้เห็นผลกระทบที่กำลังจะเกิดขึ้นจากภาพต้นทางของปัญหา จากการทำความเข้าใจในการขยับเรื่องราวเนื้อหาตามแนวความคิดนั้น ข้าพเจ้ามองว่า มีจุดบกพร่องที่ข้าพเจ้ายัง

สื่อสารแนวคิดออกมาไม่ชัดเจนตามวัตถุประสงค์ ทำให้รูปแบบเทคนิคในผลงานอาจจะไม่สอดคล้องกับแนวความคิดเท่าที่ตั้งใจเอาไว้ ข้าพเจ้าจึงนำปัญหาทั้งหมดกลับมาทบทวนและเปลี่ยนวิธีคิดรูปแบบเทคนิควิธีการในการสร้างสรรค์ผลงานในชุดที่ 4

รูปภาพที่ 30 ขยะจากแพ็คเกจอาหารสำเร็จรูป

ที่มารูปภาพ : ผู้วิจัย

ชื่อผลงาน ขยะจากแพ็คเกจอาหารสำเร็จรูป

ปี พ.ศ. 2563

เทคนิค หล่อพลาสติกด้วยการอบความร้อน

ขนาด 30x100x70 cm.

3.3.4 วิเคราะห์ผลงานประติมากรรมก่อนผลงานวิทยานิพนธ์ชุดที่4

ผลงานในระยะสอง “การบริโภคอาหารสำเร็จรูปในสังคมเมือง”

ประเด็นในผลงาน ชุดที่ 4 สารปนเปื้อนในอาหารพร้อมทาน (ภาพที่ 31)

พัฒนาการด้านแนวความคิด

อาหารสำเร็จรูปได้ผ่านกระบวนการกรรมวิธีการผลิต จนทำให้เกิดสภาพตามธรรมชาติที่เปลี่ยนไปเพื่อให้ง่ายต่อการเก็บรักษา ทำให้อาหารอยู่ได้นานมากขึ้น แล้วการที่ทำให้อาหารมีความสดได้นานมากขึ้นนั้นก็จะใช้สารเคมีเจือปนในอาหารสำเร็จรูป หรือ ที่เรียกว่าสารปรุงแต่งหรือสารเนื้อแดงที่ซ่อนอยู่ในเนื้อสัตว์ที่ทำให้ดูน่ากินมากยิ่งขึ้น แต่เพื่อไม่ให้เกิดอันตรายต่อสุขภาพร่างกายของผู้บริโภคผู้ผลิตจึงใช้สารเคมีในปริมาณที่น้อยเพื่อไม่ให้มีผลกระทบต่อร่างกายมนุษย์ ซึ่งข้าพเจ้ามองเรื่องนี้เป็นผลเสียมากกว่าผลดีเพราะการที่เราบริโภคสะสมสารปรุงแต่งหรือสารเนื้อแดงที่อยู่ในเนื้อสัตว์ เข้าไปเป็นจำนวนมากก็อาจจะทำให้เกิดผลกระทบต่อสุขภาพร่างกายแม้จะใส่ในปริมาณที่น้อยก็ตาม

จากประเด็นนี้ที่เกิดขึ้นข้าพเจ้าเลยมีแนวความคิดต่อเรื่องนี้ว่า ข้าพเจ้าต้องการนำเสนอแนวคิดที่ทำให้ผู้คนเห็นถึงความจริงที่ถูกปกปิดอยู่ในอาหารสำเร็จรูปเพื่อสะท้อนให้เห็นถึงปัญหาที่เกิดขึ้น ซึ่งหลายคนอาจจะมองข้ามเพราะทุก ๆ คนคิดว่ามันเป็นสิ่งที่ถูกต้องแต่ความจริงแล้วเรากำลังโดนหลอกลวงปิดบังจากผู้ผลิตที่ใช้สารเคมีต่าง ๆ ภายในอาหาร ถึงแม้จะใช้ในปริมาณที่น้อยหรือใช้เพื่อให้ดูน่าบริโภคก็ตาม ถึงยังไขมันก็ยังส่งผลกระทบต่อผู้บริโภค เพราะผู้บริโภคนั้นยังนิยมที่จะบริโภคกันอยู่เป็นประจำเกิดการสะสมของสารเคมี จนทำให้ได้รับสารในปริมาณที่มากจนเกินไปจนทำให้เกิดผลกระทบต่อสุขภาพร่างกายของผู้บริโภคได้

พัฒนาการด้านเทคนิควิธีการ

ข้าพเจ้าใช้เทคนิควิธีการหล่อใสเพื่อให้สามารถมองเห็นภาพภายในของเนื้อหมูได้ แล้วภายในเนื้อหมูจะมีก้อนสีที่บ่งบอกถึงสารเคมีที่อยู่ในเนื้อหมู ซึ่งเป็นรูปทรงที่คล้ายกับก้อนไขมันที่เปลี่ยนสีจากสีแดงตามธรรมชาติเพราะ ข้าพเจ้าอยากที่จะจับเน้นสีของสารเคมีที่อยู่ในเนื้อหมูเปรียบเสมือนกับการบ่มของสารเคมีที่สะสมภายในเนื้อหมูที่ทำให้เกิดการเปลี่ยนสีของสารเคมี และจะมีส่วนของเม็ดเลือดตามจุดต่าง ๆ ที่อยู่ภายในเนื้อหมู ส่วนกระดูกจะใช้อาหารหมูผสมอยู่ในรูปทรงกระดูกเพื่อให้การเจริญเติบโตจากสารเคมี ในอาหารเม็ดที่มีส่วนผสมของเคมีเร่งการเจริญเติบโต

พัฒนาการด้านรูปแบบ

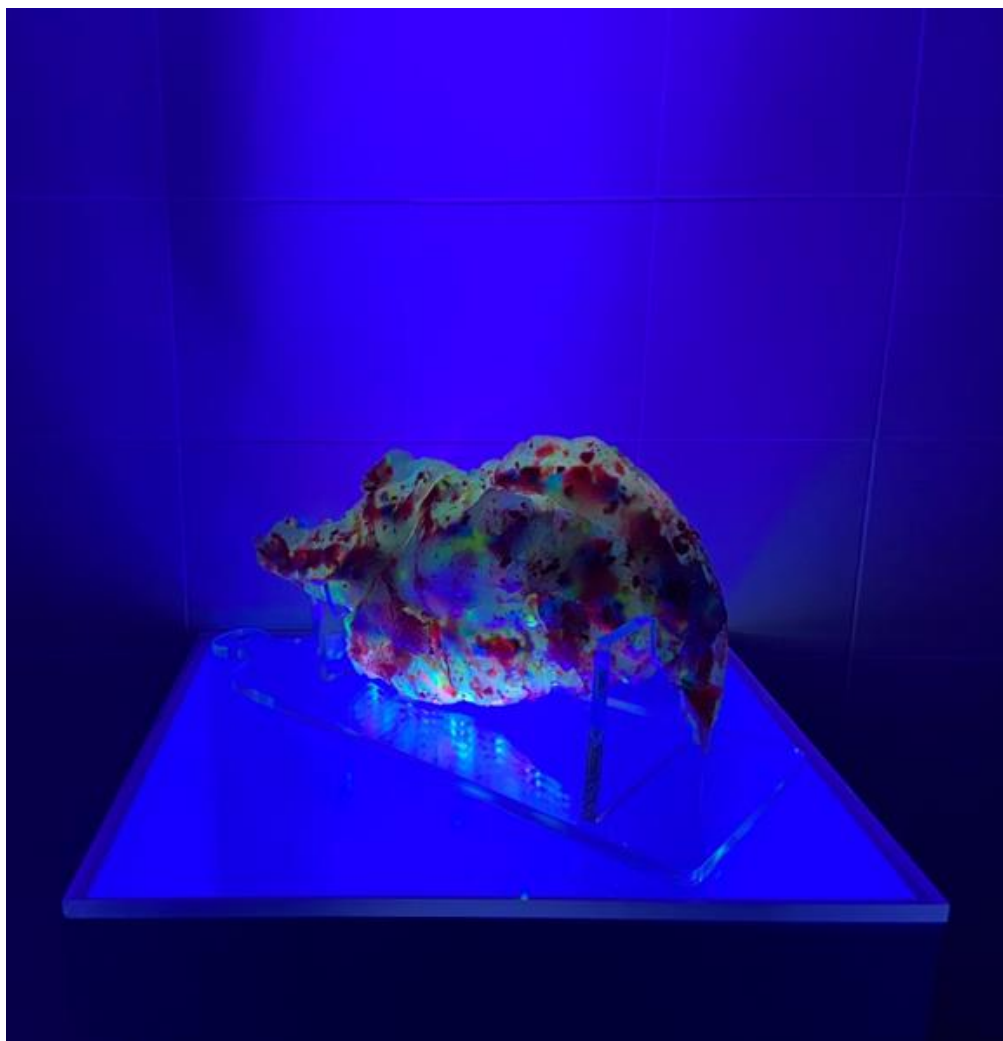
ในส่วนรูปแบบข้าพเจ้าใช้ รูปทรงซี่โครงหมูเพื่อบ่งบอกภาพต้นทางของวัตถุดิบในอาหารที่ได้รับผลจากการถูกฉีดสารเนื้อแดงซึ่งเป็นสารเร่งสีที่ทำให้เนื้อหมูดูน่ารับประทาน เมื่อนำไปปรุงในอาหารพร้อมทาน ข้าพเจ้าอยากให้เห็นถึงการเติบโตของหมูที่ได้รับจากอาหารเม็ดที่เป็นอาหารที่

สังเคราะห์ที่ไม่ได้ทำมาจากอาหารทางธรรมชาติ และใช้น้ำมันหมูส่วนซีโครงเป็นตัวสื่อสาร และมีการซ้อนทับกันระหว่างรูปทรงภายนอกกับภายใน รวมถึงใช้สีสันท่าง ๆ ในการขับเน้นเนื้อหา

สรุปชุดที่4

ข้าพเจ้าต้องการสะท้อนให้ผู้คนที่นิยมบริโภคอาหารสำเร็จรูปในปัจจุบันให้ผู้ชมเห็นถึงผลกระทบที่เกิดขึ้นจากสารเคมีที่อยู่ในอาหารสำเร็จรูปในปัจจุบัน ซึ่งมันเป็นผลกระทบวงกว้างในสังคมเมืองเพราะอาหารสำเร็จรูปได้ถูกผลิตและอยู่ในทุก ๆ ที่ตามซูเปอร์มาเก็ตและห้างสรรพสินค้าต่าง ๆ ในสังคมเมืองในปัจจุบัน ประเด็นในผลงานของข้าพเจ้าจึงอยากที่จะนำเสนอ ภาพสารเคมีที่สะสมแฝงอยู่ในเนื้อสัตว์ที่เป็นที่มาต้นทางของอาหารเป็นการย้ำเตือนเพื่อสะท้อนให้ผลกระทบที่จะเกิดต่อผู้บริโภคเพื่อให้ผู้ชมมองเห็นถึงปัญหาที่จะส่งผลไปสู่สุขภาพร่างกาย ซึ่งผู้คนส่วนใหญ่อาจจะมองข้ามหรือไม่สนใจจึงไม่ตระหนักในผลกระทบที่จะเกิดขึ้นกับผู้บริโภคในปัจจุบัน จากผลงานทั้งหมดทั้ง4ชุดที่ผ่านมา ทำให้ข้าพเจ้าสรุปใจความสำคัญที่ว่าด้วยเรื่องขยะพลาสติกและบรรจุภัณฑ์พลาสติกในร้านสะดวกซื้อ ทำให้ข้าพเจ้ายกขยะพลาสติกและปัญหาผลกระทบที่เกิดขึ้นจากขยะพลาสติกมาพัฒนาต่อยอดไปสู่ผลงานวิทยานิพนธ์

รูปภาพที่ 31 พืชภัยในอาหารสำเร็จรูป
ที่มารูปภาพ : ผู้วิจัย

ชื่อผลงาน พืชภัยในอาหารสำเร็จรูป

ปี พ.ศ. 2564

เทคนิค หล่อเรซินใสผสมกับผงสีเรืองแสง/ฉายไฟแบล็คไลท์

ขนาด 30x80x70 cm.

3.4 สรุปการประมวลผลงานก่อนวิทยานิพนธ์นำไปพัฒนาสู่ผลงานวิทยานิพนธ์

จากการประมวลผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ พบว่าผลงานการสร้างสรรค์บางส่วนไม่ได้มีความสมบูรณ์รอบด้าน ยังพบข้อบกพร่องจุดผิดพลาดหลายประการในผลงานทั้ง 4 ชุด

3.4.1 รูปแบบ

การนำวิธีการทดลองหารูปแบบ เทคนิควิธีการต่าง ๆ ในการสร้าง ที่หลากหลายก็ไม่สามารถทำให้ผลลัพธ์ทางความรู้สึกคล้อยตามแนวความคิด และพบข้อผิดพลาดในการสร้างรูปแบบผลงาน เพราะผลงานส่วนใหญ่มักจะมุ่งไปที่การบริโศคและการคัดลอกรูปเหมือนวัสดุจริงมากเกินไปจนทำให้ผลงานเป็นภาพประกอบข้อมูลและทำให้รูปแบบเทคนิคในผลงานอาจจะยังไม่สอดคล้องกัน

3.4.2 เนื้อหา

สิ่งสำคัญที่จำเป็นอย่างมากที่ต้องปรับปรุงด้านภาษาทางทัศนศิลป์ประติมากรรมที่ต้องสอดคล้องเทคนิค รูปแบบ วิธีการและวัสดุ ในการสร้างสรรค์ผลงาน การที่หยิบยกขยะพลาสติกและปัญหาผลกระทบที่เกิดขึ้นจากขยะพลาสติกมาพัฒนาต่อยอด และสามารถพัฒนาให้ตอบได้ตรงประเด็นของปัญหาซึ่งสามารถแก้ไขและนำไปสู่ผลงานวิทยานิพนธ์ได้

3.4.3 บริบท

ผลของการสร้างสรรค์ก่อนวิทยานิพนธ์มีผลสรุปที่ควรปรับปรุงแก้ไขและข้อดีที่ควรพัฒนาเป็นส่วนของวิทยานิพนธ์ดังพอสรุปสั้น ๆ ดังนี้ ข้อบกพร่องในการสื่อสารแนวคิดและบริบทไม่ชัดเจนตามวัตถุประสงค์ และบทส่วนของวัสดุวิธีการจัดการ (แปลงสภาพ) ที่ยังไม่สมบูรณ์การกำหนดขอบเขตการศึกษา ไม่ชัดเจนและข้อควรพัฒนาที่ผ่านมาข้าพเจ้ามองเห็นข้อดีของผลงานก่อนวิทยานิพนธ์ พบเห็นว่าข้อดีในบางประการที่สามารถนำมาปรับใช้ในผลงานวิทยานิพนธ์ได้ และสามารถพัฒนาต่อยอดต่อไปสู่ผลงานวิทยานิพนธ์ได้ เช่น พฤติกรรมการบริโศคของผู้คนในสังคมเมืองพลาสติก

บทที่ 4

กระบวนการสร้างสรรค์ผลงานและการวิเคราะห์ผลงาน

ผลงานโครงการวิทยานิพนธ์ “พลาสติกและชีวิตในศตวรรษที่ 21” มีความมุ่งหมายในการนำเสนอสะท้อนให้เห็นถึงปัญหาที่เกิดขึ้น จากผลกระทบขยะไมโครพลาสติกที่หลุดรอดลงสู่แหล่งน้ำตามธรรมชาติและไหลลงสู่ทะเล ทำให้ปนเปื้อนอยู่ในสัตว์น้ำได้ทะเลและทำให้ระบบทางเดินอาหารของสัตว์นั้นได้รับผลกระทบและตายในที่สุด แต่สิ่งที่น่าอันตรายที่สุดคือการที่มนุษย์นำสัตว์ทะเลเหล่านั้นมาบริโภคเป็นอาหาร ทำให้ไมโครพลาสติกที่อยู่ในตัวสัตว์ทะเลส่งผ่านเข้าสู่มนุษย์ได้รับผลกระทบภายในร่างกายระบบทางเดินอาหาร และทุกๆอวัยวะในร่างกายที่มีไมโครพลาสติกเข้าไปสะสมเป็นจำนวนมากจะทำให้สุขภาพร่างกายของมนุษย์ นั้นมีปัญหาและอาจจะทำให้เกิดโรคร้ายในอนาคตได้

การสร้างสรรค์ผลงานวิทยานิพนธ์ชุดนี้ ในแต่ละผลงานมีขั้นตอนการสร้าง รูปแบบ เทคนิควิธีการและการนำเสนอที่แตกต่างกันออกไป เพื่อถ่ายทอดให้ตรงตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ในแต่ละชุดผลงาน ผู้สร้างสรรค์ใช้การลงพื้นที่สำรวจขยะพลาสติกที่อยู่ในแหล่งน้ำตามธรรมชาติ ในพื้นที่อยู่อาศัยของผู้สร้างสรรค์ รวมไปถึงการลงพื้นที่สำรวจสถานที่ท่องเที่ยวที่มีขยะพลาสติกตามชายหาดแหล่งน้ำทะเล และขยะพลาสติกที่ถูกทิ้งไว้บนเกาะที่มีผู้คนอาศัยเป็นจำนวนมาก ทั้งนี้ก่อนการลงพื้นที่ผู้วิจัยได้มีการค้นหาข้อมูลเบื้องต้นจากอินเทอร์เน็ตในการเลือกพื้นที่สำรวจ เพื่อให้แน่ใจได้ว่าเป็นแหล่งที่มีขยะพลาสติกถูกทิ้งเป็นจำนวนมาก และเพื่อเป็นการทำความเข้าใจกับเหตุผลที่ทำให้เกิดขยะเป็นจำนวนมากในพื้นที่

จากการศึกษารวบรวมข้อมูลในการสร้างสรรค์ นำมาวิเคราะห์ ประมวลผล แบ่งออกเป็น 3 ประเด็น ดังนี้

ประเด็นที่ 1 ไมโครพลาสติกที่แทรกตัวอยู่ในน้ำทะเล

นำเสนอภัยอันตรายที่อยู่ใกล้ตัว จากขยะไมโครพลาสติกมีรูปร่างขนาดเล็กไม่สามารถมองด้วยตาเปล่าได้ โดยการสร้างให้มองเห็นและสามารถรับรู้ได้ถึงการปนเปื้อน

ประเด็นที่ 2 ผลกระทบจากไมโครพลาสติกสู่สัตว์ทะเล

นำเสนอการปนเปื้อนไมโครพลาสติกในสัตว์ทะเล เป็นการสร้างความแตกต่างระหว่างจินตนาการที่เกินจริงเป็นวิธีการกระตุ้นโน้มน้าวให้เกิดการรับรู้ของมนุษย์ (ขนาดที่ไม่เป็นจริง และการแทนค่าความหมายวัสดุ) ภัยอันตรายจากขยะไมโครพลาสติกที่มีผลกระทบต่อสิ่งมีชีวิต

ประเด็นที่ 3 อาหารทะเลปนเปื้อน

นำเสนอปลาทะเลที่มีการปนเปื้อนไมโครพลาสติกในรูปแบบอาหารสำเร็จรูป ที่จัดจำหน่ายตามท้องตลาดในบรรจุภัณฑ์ ที่สวยดูสะอาดน่ารับประทาน ที่ไม่สามารถมองเห็นด้วยตาเป็นการถ่ายทอดให้เห็นถึงปัญหาของไมโครพลาสติกที่ส่งผ่านจากผลิตภัณฑ์อาหารสำเร็จรูป ที่เป็นอันตรายใกล้ตัวเราในปัจจุบัน ที่มนุษย์ควรให้ความสำคัญในการใช้ชีวิตประจำวันในปัจจุบันนี้

ประเด็นที่ 4 ไมโครพลาสติกในอาหารสู่มนุษย์

นำเสนอไมโครพลาสติกที่ส่งผ่านจากสัตว์มาสู่มนุษย์ โดยการใช้การแทนที่หรือการกลืนกินของวัสดุ เป็นการบ่งบอกการกล่าวเกินจริงและการหลอกลวง เป็นการนำเสนอแบบจำลองอิทธิพลที่พิจารณาถึงระดับการโกหกที่ทำให้เกิดความคลุมเครือที่เกินความเป็นจริงที่เกิดขึ้นกับมนุษย์

เมื่อได้ประเด็นในการสร้างสรรค์ทั้ง 3 ประเด็น นำมาทดลองหาแบบร่าง 2 มิติ ที่สมบูรณ์เพื่อขยายผลงานจริง โดยใช้หลักการและวิธีการทางทัศนศิลป์ที่ได้เลือกใช้ในงานการสร้างสรรค์ เพื่อให้เนื้อหาและรูปแบบสอดคล้องกัน

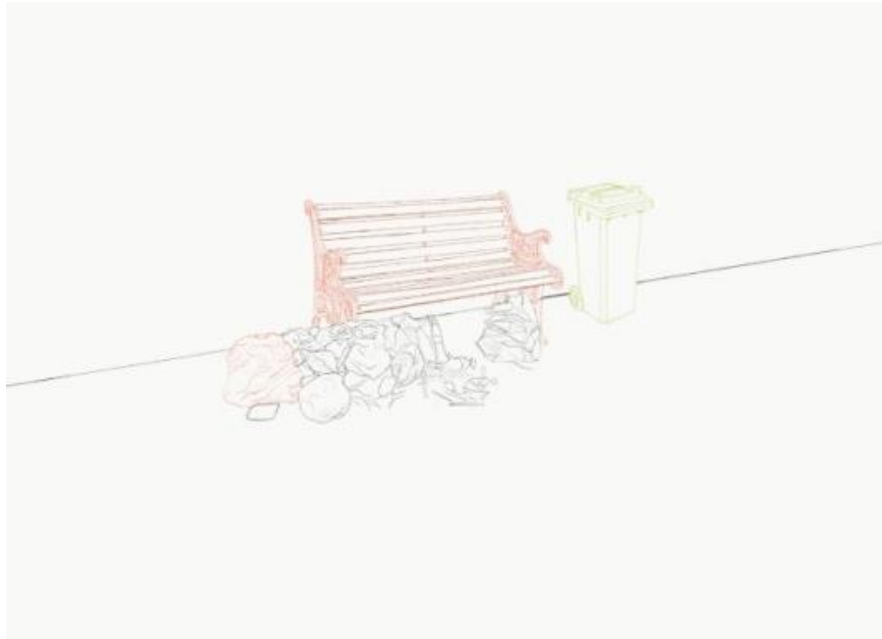
4.1 การทดลองหาแบบในการสร้างสรรค์

การศึกษาค้นคว้าข้อมูลต่างๆที่ใช้ประกอบในการทำแบบร่าง 2 มิติ ในระยะแรกผู้วิจัยได้ทำการทดลองหาความเป็นไปได้ในการสร้างสรรค์ผลงานให้ตรงในแต่ละประเด็น เริ่มด้วยการหาต้นแบบในผลงานจริงที่สมบูรณ์ จึงมีการทดลองร่างแบบในการสร้างสรรค์หลากหลายเทคนิค ก่อนจะมาเป็นแบบร่าง 2 มิติของผลงานจริงนั้นผ่านการร่างแบบประกอบกับประเด็นและข้อมูล (อ้างอิงจากผลงานวิจัยทางวิทยาศาสตร์สิ่งแวดล้อมข้างต้น บทที่2) ที่ให้หาผลลัพธ์แบบร่างผลงานที่สมบูรณ์แบบที่สุด

รูปภาพที่ 32 ภาพร่าง 2 มิติ ระยะทดลอง (ลักษณะตู้แช่แข็งสำหรับอาหาร)

ที่มารูปภาพ : ผู้วิจัย

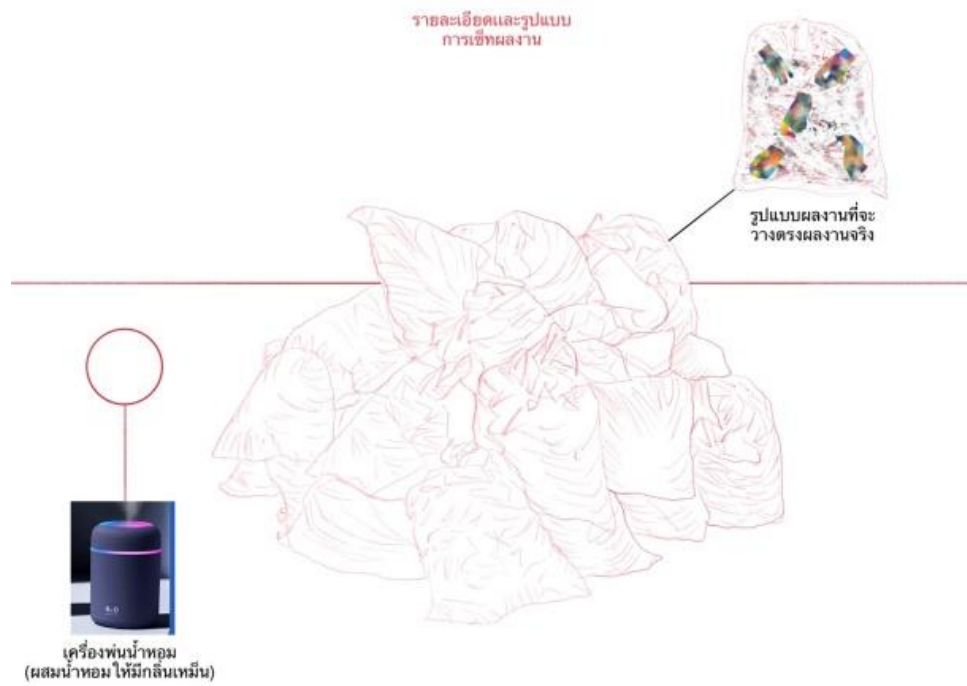
รูปภาพที่ 33 ภาพร่าง 2 มิติ ระยะทดลอง (เก้าอี้นอกอาคารในพื้นที่สาธารณะ)

ที่มารูปภาพ : ผู้วิจัย

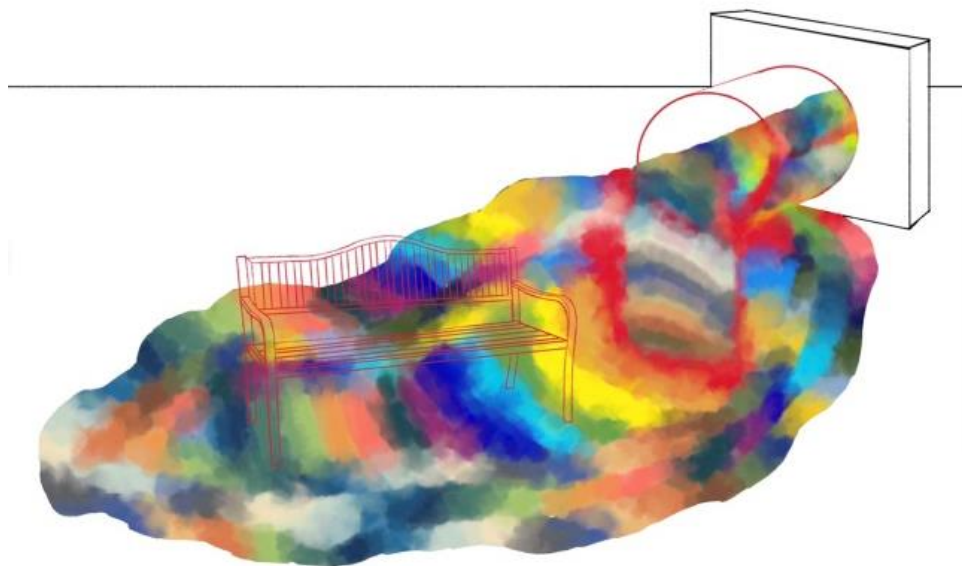
รูปภาพที่ 34 ภาพร่าง 2 มิติ ระยะทดลอง (ถุงบรรจุพลาสติก)

ที่มารูปภาพ : ผู้วิจัย

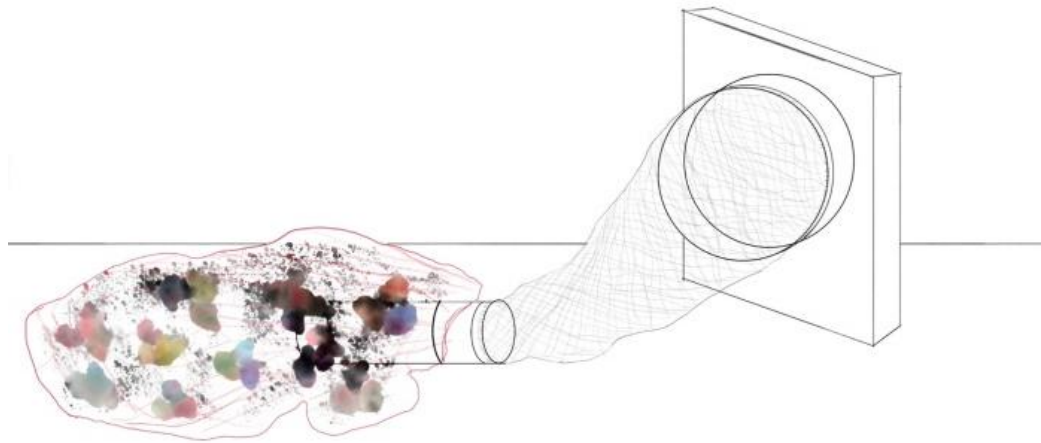
รูปภาพที่ 35 ภาพร่าง 2 มิติ ก่อนจะมาเป็นผลงานชุดที่ 1 (ถุงขยะพลาสติก)

ที่มารูปภาพ : ผู้วิจัย

รูปภาพที่ 36 ภาพร่าง 2 มิติ ก่อนจะมาเป็นผลงานชุดที่ 1 (พลาสติกปนเปื้อนในแหล่งน้ำ)

ที่มารูปภาพ : ผู้วิจัย

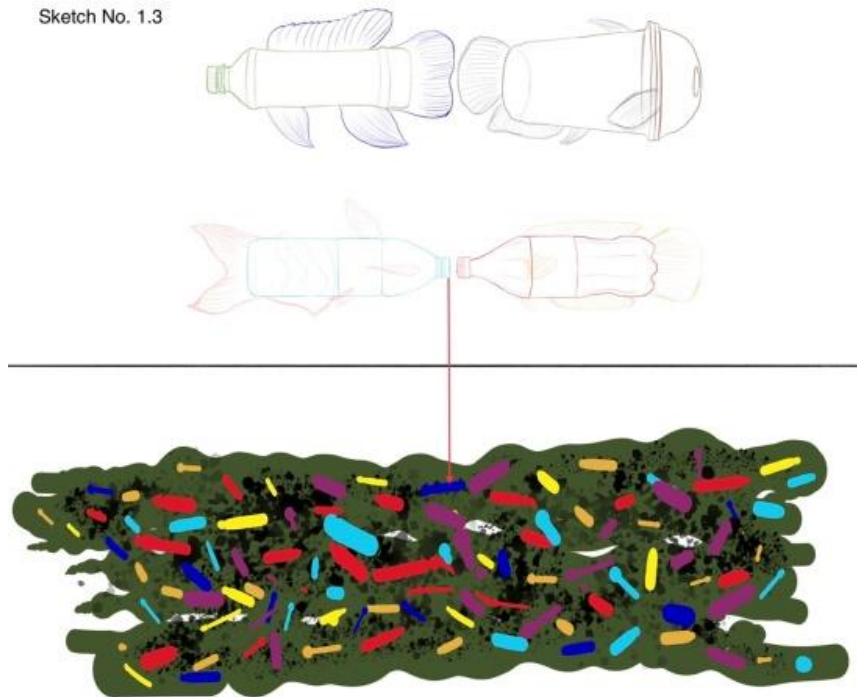

รูปภาพที่ 37 ภาพร่าง 2 มิติ ก่อนจะมาเป็นผลงานชุดที่ 1 (ภาพแสดงพลาสติกติดในแหล่งน้ำ)
ที่มารูปภาพ : ผู้วิจัย

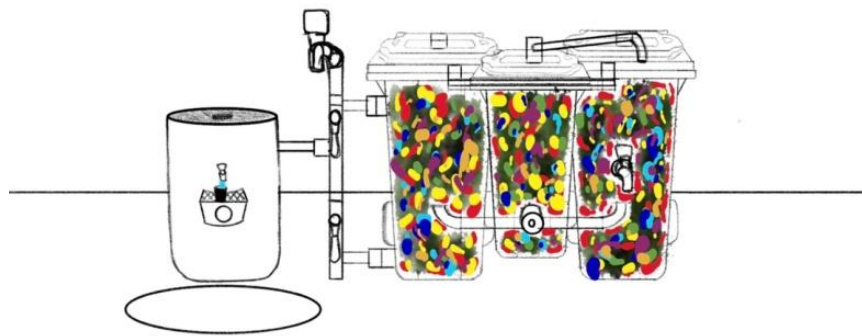
รูปภาพที่ 38 ภาพร่าง 2 มิติ ก่อนจะมาเป็นผลงานชุดที่ 1 (พลาสติกในบริบท พื้นที่สาธารณะ)
ที่มารูปภาพ : ผู้วิจัย

Sketch No. 1.3

รูปภาพที่ 39 ภาพร่าง 2 มิติ ก่อนจะมาเป็นผลงานชุดที่ 1 (การค้นหารูปทรงด้วยวิธีการซ้อนทับ)

ที่มารูปภาพ : ผู้วิจัย

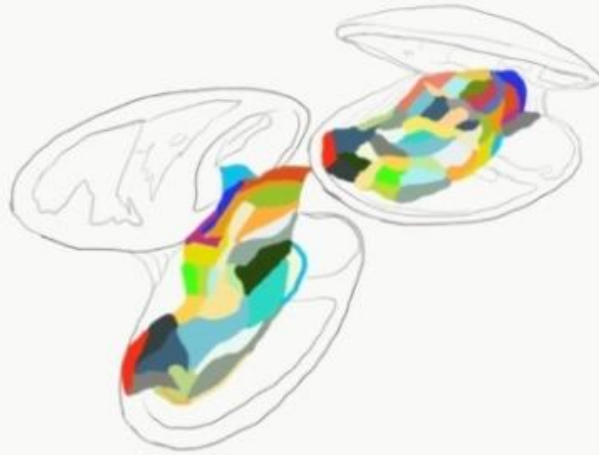

รูปภาพที่ 40 ภาพร่าง 2 มิติ ก่อนจะมาเป็นผลงานชุดที่ 1 (ภาพถึงขยะกับการกรองน้ำ)

ที่มารูปภาพ : ผู้วิจัย

Sketch No. 1.1

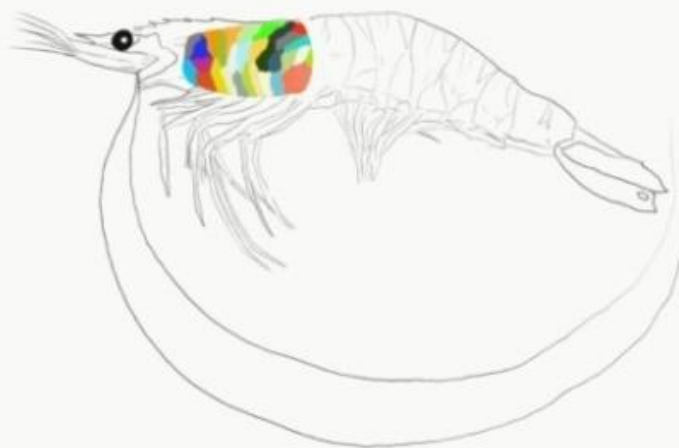
หอยเลียบ

รูปภาพที่ 41 ภาพร่าง 2 มิติ ก่อนจะมาเป็นผลงานชุดที่ 2-3 (ชุดสัตว์น้ำ)
ที่มารูปภาพ : ผู้วิจัย

Sketch No. 1.2

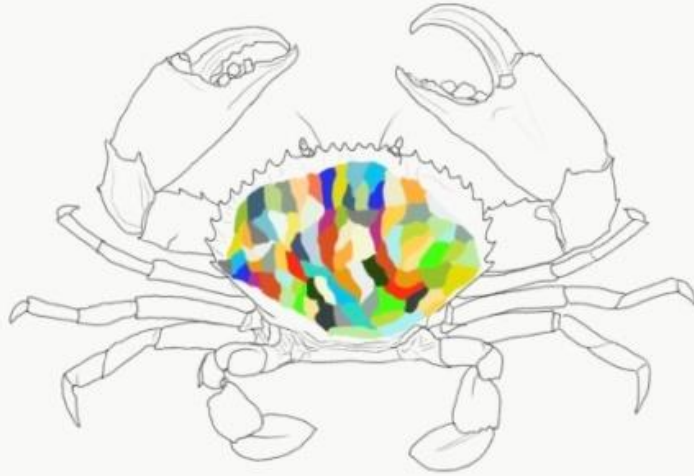
กุ้งกุลาดำ

รูปภาพที่ 42 ภาพร่าง 2 มิติ ก่อนจะมาเป็นผลงานชุดที่ 2-3 (ชุดสัตว์น้ำ)
ที่มารูปภาพ : ผู้วิจัย

Sketch No. 1.3

ปูทะเล

รูปภาพที่ 43 ภาพร่าง 2 มิติ ก่อนจะมาเป็นผลงานชุดที่ 2-3 (ชุดสัตว์น้ำ)
ที่มารูปภาพ : ผู้วิจัย

Sketch No. 1.4

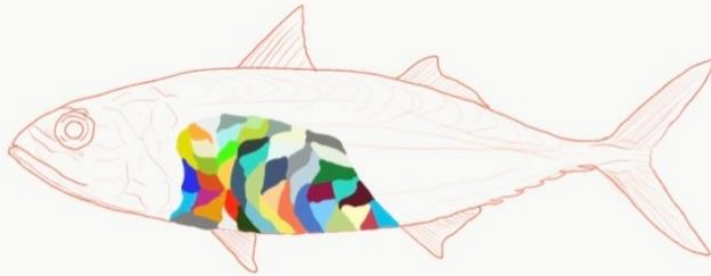
หมึกกระตอง

รูปภาพที่ 44 ภาพร่าง 2 มิติ ก่อนจะมาเป็นผลงานชุดที่ 2-3 (ชุดสัตว์น้ำ)
ที่มารูปภาพ : ผู้วิจัย

Sketch No. 1.5

ปลาทุ

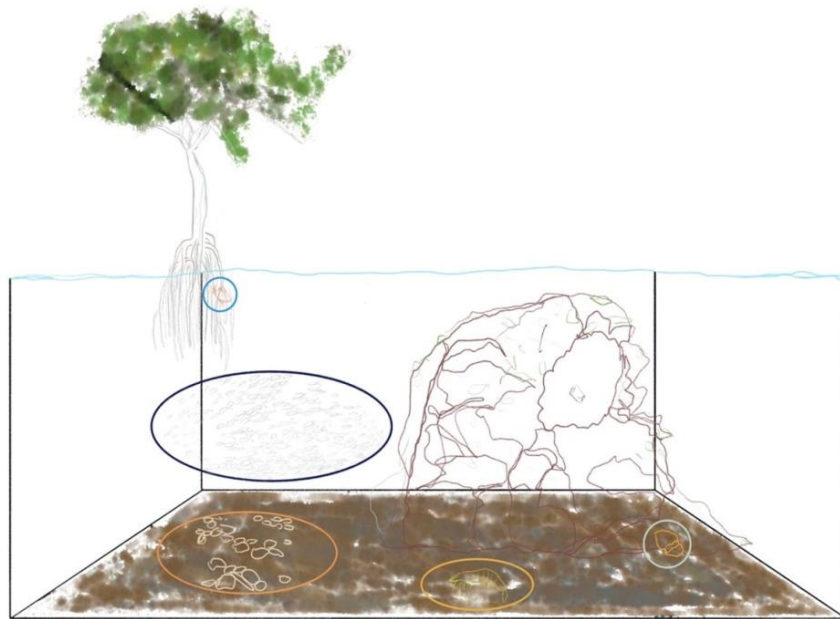

รูปภาพที่ 45 ภาพร่าง 2 มิติ ก่อนจะมาเป็นผลงานชุดที่ 2-3 (ชุดสัตว์น้ำ)
ที่มารูปภาพ : ผู้วิจัย

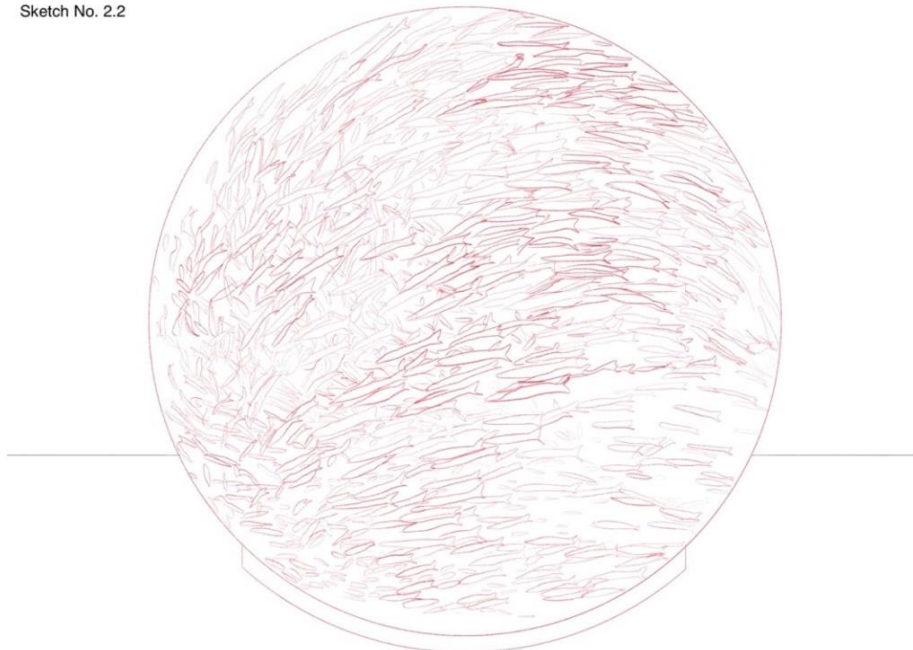
รูปภาพที่ 46 ภาพร่าง 2 มิติ ก่อนจะมาเป็นผลงานชุดที่ 2-3 (ชุดสัตว์น้ำ)
ที่มารูปภาพ : ผู้วิจัย

Sketch No. 2.1

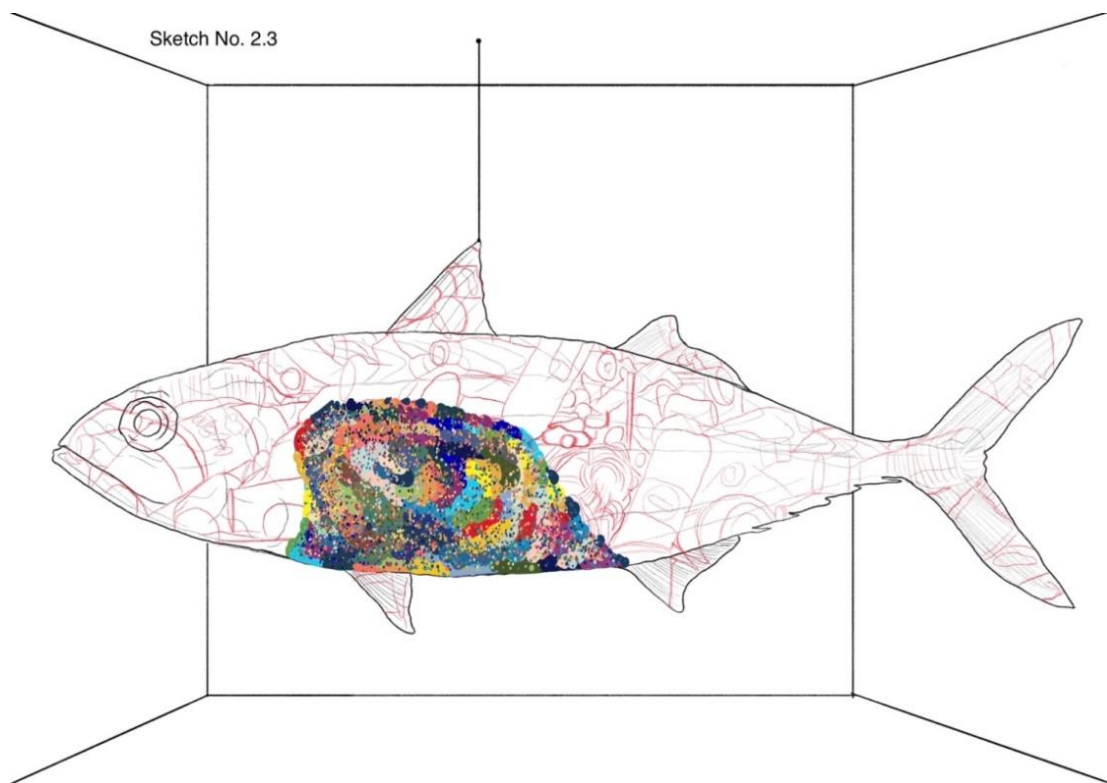

รูปภาพที่ 47 ภาพร่าง 2 มิติ ก่อนจะมาเป็นผลงานชุดที่ 2-3 (ชุดสัตว์น้ำ)
ที่มารูปภาพ : ผู้วิจัย

Sketch No. 2.2

รูปภาพที่ 48 ภาพร่าง 2 มิติ ก่อนจะมาเป็นผลงานชุดที่ 2-3 (ภาพฝูงปลาทะเล)
ที่มารูปภาพ : ผู้วิจัย

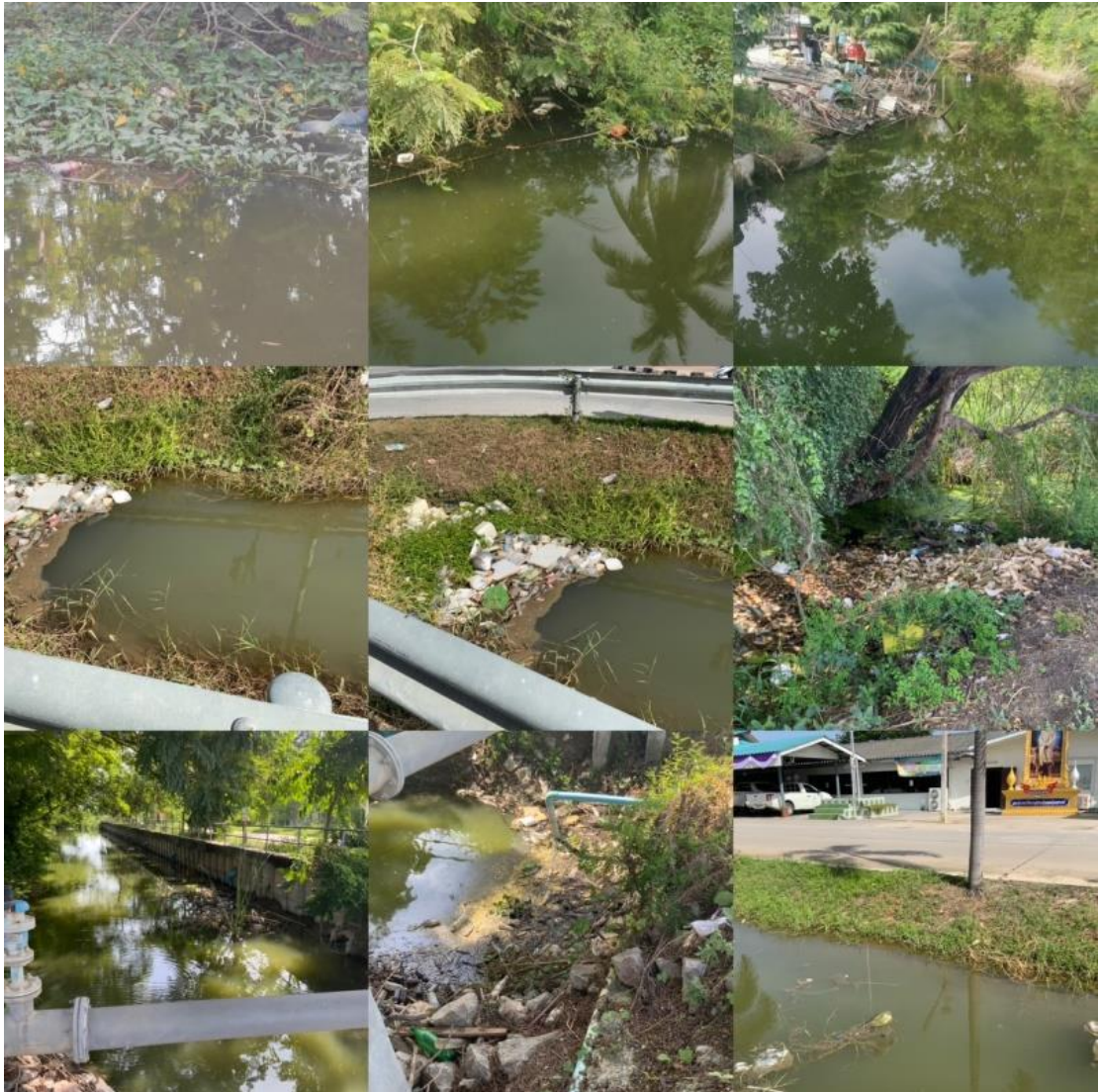

รูปภาพที่ 49 ภาพร่าง 2 มิติ ก่อนจะมาเป็นผลงานชุดที่ 2-3
(ภาพการค้นหารูปทรงปลาทูกับขยะพลาสติก)
ที่มารูปภาพ : ผู้วิจัย

4.2 ข้อมูลภาคสนาม

4.2.1 การศึกษาและการบันทึกข้อมูลเพื่อการสร้างสรรค์ จากการลงพื้นที่สำรวจขยะในแหล่งน้ำพื้นที่ในตัวเมืองนครปฐม

การศึกษาด้วยการลงพื้นที่เพื่อสำรวจขยะพลาสติกในแหล่งน้ำลำคลองตามธรรมชาติเป็นการเดินทางเพื่อสำรวจรอบๆตัวเมืองนครปฐม ผู้วิจัยใช้วิธีการบันทึกภาพนิ่งด้วยกล้องถ่ายภาพ digital ตามสถานที่ที่พบเห็นขยะพลาสติกในแหล่งน้ำต่างๆ ในระหว่างการเดินทางสำรวจได้ก็พบเห็นขยะพลาสติกเป็นจำนวนมากไม่ใช่เพียงแคในแหล่งน้ำ โดยเฉพาะบริเวณพื้นที่สาธารณะพบเห็นขยะพลาสติกอยู่จำนวนมากโดยเฉพาะพื้นที่ที่มีผู้คนอยู่อาศัยเป็นจำนวนมาก สังเกตได้เลยว่าเมื่อผู้คนจำนวนขยะจะจำนวนมากตามการใช้งานของพื้นที่นั้นๆ ผู้วิจัยได้บันทึกเป็นภาพนิ่งเป็นข้อมูลใช้ในการสร้างสรรค์และนำเสนอผลงาน

รูปภาพที่ 50 ภาพการลงพื้นที่สำรวจระยะในแหล่งน้ำภายในอำเภอเมืองนครปฐม
ที่มารูปภาพ : ผู้วิจัย

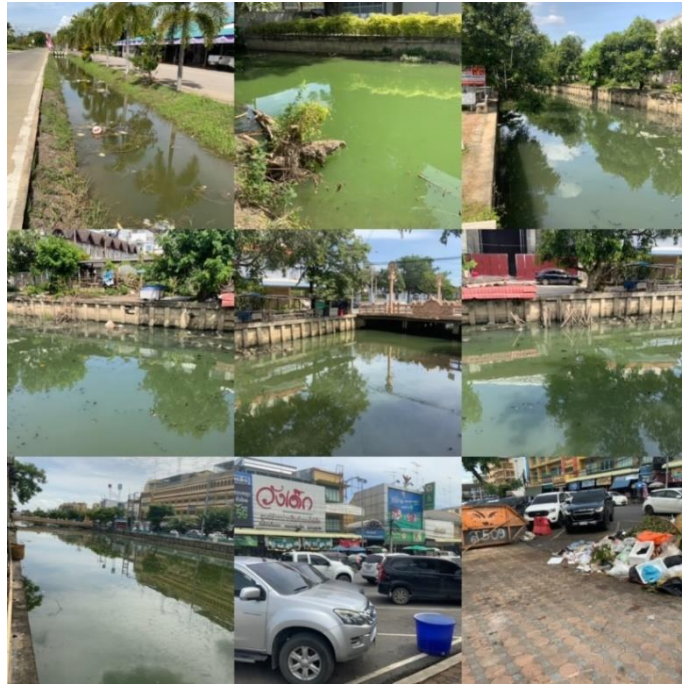
ผู้วิจัยโดยมุ่งเน้นเริ่มบันทึกภาพหนึ่งตั้งแต่ออกจากบ้านเดินทางด้วยมอเตอร์ไซค์สำรวจบริเวณพื้นที่สาธารณะตัวเมืองนครปฐมแหล่งน้ำ ซึ่งส่วนใหญ่จะพบและทำการบันทึกภาพที่มีขยะจะลงพื้นไปบันทึกภาพนิ่งทันที และสิ่งที่พบเห็นคือแหล่งน้ำที่มีขยะพลาสติกจำนวนมากจะทำให้แหล่งน้ำนั้นเกิดสถานะน้ำเน่าเสีย และทำให้สิ่งมีชีวิตอาศัยในแหล่งน้ำนั้นมีจำนวนน้อย รวมถึงขยะที่พบเห็นตามพื้นที่ในเมืองตามตลาดที่มีผู้คนทิ้งไว้ตามสถานที่สาธารณะต่างๆ เกิดกลิ่นเน่าเหม็นรบกวนผู้ที่เดินผ่านไปผ่านมาและทำให้น้ำขยะไหลลงสู่แหล่งน้ำผ่านท่อน้ำสาธารณะ เกิดจากการที่ไม่มีระบบที่รองรับการทิ้งขยะจำนวนมากจากผู้คนที่นำขยะมาทิ้งจนทำให้เกิดเศษขยะตามท้องถนน หรือตามข้างถังขยะที่ล้นถัง ทั้งนี้ยังพบเห็นผู้คนทิ้งขยะตามแหล่งน้ำส่วนใหญ่จะเป็นขยะพลาสติกจำพวกแก้วน้ำขวดน้ำ

เครื่องดื่มน้ำต่างๆ และพบเห็นเศษซากการเผ่าขยะตามข้างถนนและหนึ่งในนั้นก็มีซากขยะพลาสติกเผาไหม้จากสภาพและข้อมูลการสำรวจ ผู้วิจัยจึงสรุปได้เบื้องต้นว่าปัญหามลภาวะสิ่งแวดล้อมระบบนิเวศเสียส้วนจะเกิดขึ้นเกิดจากหลายปัจจัย คือทิ้งขยะลงแหล่งน้ำ การทิ้งขยะตามสถานที่สาธารณะ หรือปัญหาขยะล้นถังจนทำให้เกิดปัญหาการทับถมขยะทำให้เกิดกลิ่นเน่าเหม็น ทั้งหมดล้วนเป็นปัญหาที่ผู้คนในสังคมพบเห็นได้ทั่วไป จากความต้องการและความมั่งง่ายของมนุษย์ที่เป็นต้นเหตุของปัญหาทั้งหมดที่เกิดขึ้นในสังคมและในสิ่งแวดล้อม

รูปภาพที่ 51 ภาพการลงพื้นที่สำรวจขยะในแหล่งน้ำภายในอำเภอเมืองนครปฐม

ที่มารูปภาพ : ผู้วิจัย

รูปภาพที่ 52 ภาพการลงพื้นที่สำรวจขยะในแหล่งน้ำภายในอำเภอเมืองนครปฐม
ที่มารูปภาพ : ผู้วิจัย

รูปภาพที่ 53 ภาพการลงพื้นที่สำรวจขยะในแหล่งน้ำภายในอำเภอเมืองนครปฐม
ที่มารูปภาพ : ผู้วิจัย

4.2.2 การศึกษาและการบันทึกข้อมูลเพื่อการสร้างสรรค์ จากการลงพื้นที่สำรวจขยะพลาสติกตามชายหาดบนเกาะล้าน จังหวัดชลบุรี

การลงพื้นที่สำรวจในภาคทะเลนั้นมีความสำคัญ ต่อวิทยานิพนธ์ชุดนี้เพราะมีใจความสำคัญที่เกี่ยวข้องกับทะเล และการลงพื้นที่สำรวจในครั้งนี้เป็นการสำรวจโดยใช้กล้องถ่ายภาพ digital ไปเก็บภาพนิ่งขยะพลาสติกตามชายหาดบนเกาะ ในสถานที่ท่องเที่ยวที่มีผู้คนทั้งไทยและต่างชาตินิยมเที่ยวและพักผ่อนอยู่เป็นจำนวนมาก จึงเป็นเหตุผลสำคัญในการศึกษาลงพื้นที่สำรวจเพราะด้วยมีคนมากเท่าไรจำนวนการใช้งานและการใช้พลาสติกก็มีมากขึ้นตามจำนวน ปัจจัยสำคัญที่ผู้วิจัยเลือกมาสำรวจขยะพลาสติกที่เกาะล้านจังหวัดชลบุรี เพื่อที่จะนำข้อมูลใช้เป็นสื่อในการสร้างสรรค์ผลงาน

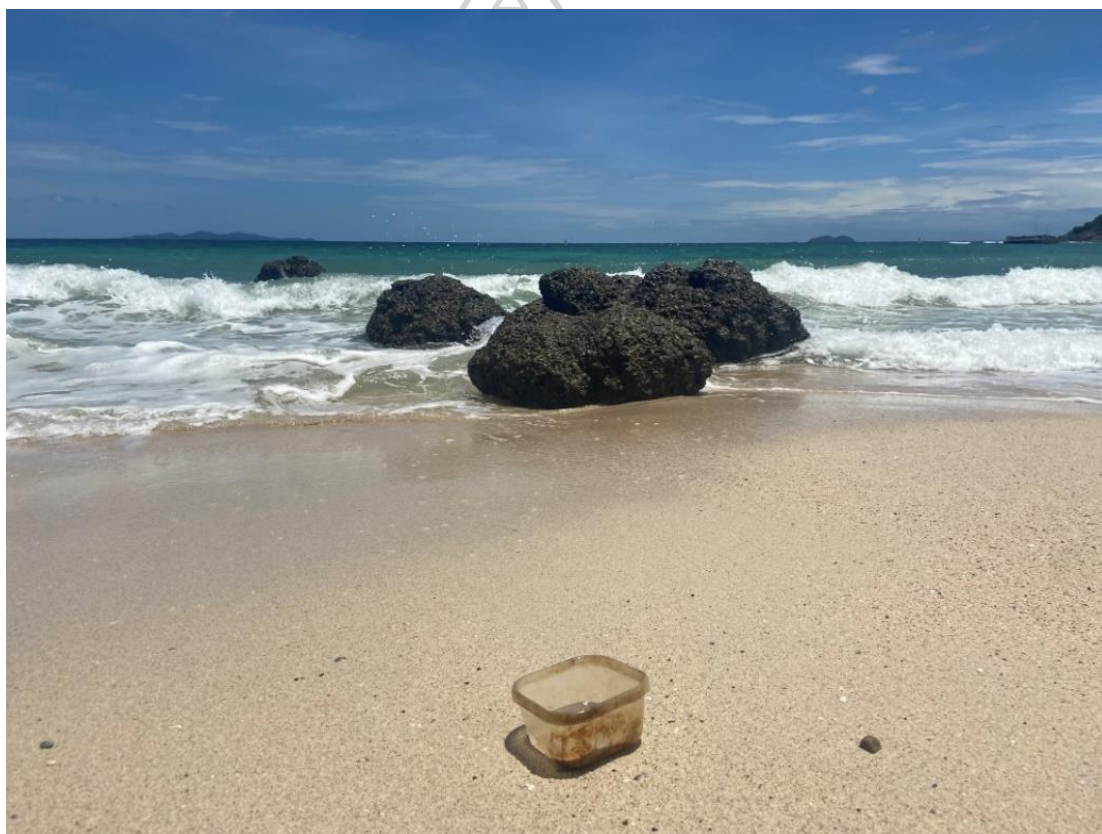

รูปภาพที่ 54 ภาพการลงพื้นที่สำรวจขยะพลาสติกบนเกาะล้านจังหวัดชลบุรี

ที่มารูปภาพ : ผู้วิจัย

ผู้วิจัยเริ่มขับมอเตอร์ไซค์สำรวจชายหาดบนเกาะ ไปที่ละหาดจนครบทั้งเกาะเป็นการบันทึกภาพนิ่งที่พบเห็นขยะพลาสติกในแต่ละหาดบนเกาะ ซึ่งในแต่ละหาดก็จะพบเห็นขยะพลาสติกเป็นจำนวนมาก แต่ในบางหาดก็อาจจะมียขยะที่น้อยลงตามผู้คนที่พักผ่อนอยู่ในแต่ละหาด ส่วนใหญ่

จะพบขยะพลาสติกปนอยู่กับพื้นทรายบนชายหาด และตามร้านค้าบนชายหาด บางบริเวณพื้นที่จะพบเห็นขยะที่ลอยอยู่ในทะเลและพัดเข้ามาบนฝั่ง รวมถึงขยะที่อยู่ใต้ทรายในทะเลยังพบเห็นเศษพลาสติกจำนวนมากเช่น เชือกจากเรือประมงหาปลาที่พัดเข้าฝั่งบนชายหาด ขยะบางชิ้นที่พบบนชายหาดจะเป็นขยะที่อยู่ในน้ำทะเลมาก่อนเป็นเวลานานจนทำให้สีเปลี่ยนไปและถูกพัดขึ้นมาอยู่บนฝั่ง แต่สิ่งที่ผู้วิจัยพบเห็นและทำให้แปลกใจเป็นอย่างมากคือ การฝังกลบขยะพบเห็นผู้อาศัยบนเกาะนำขยะที่เก็บจากถังขยะบนเกาะทำการฝังไว้ใต้ดินบนเกาะ โดยผู้วิจัยขุดมอไซค์ผ่านแล้วเห็นด้วยความบังเอิญจึงบันทึกภาพหนึ่งเก็บไว้ ซึ่งข้อมูลที่ผู้วิจัยได้พบเจอจากการสำรวจทั้งหมดจะนำมาใช้เป็นส่วนหนึ่งในการวิเคราะห์และเป็นแรงบันดาลใจประกอบวิทยานิพนธ์ในชุดนี้

รูปภาพที่ 55 ภาพการลงพื้นที่สำรวจขยะพลาสติกบนเกาะล้านจังหวัดชลบุรี

ที่มารูปภาพ : ผู้วิจัย

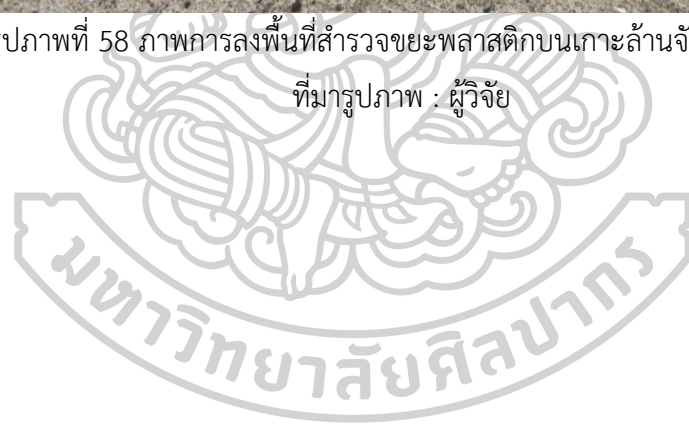
รูปภาพที่ 56 ภาพการลงพื้นที่สำรวจขยะพลาสติกบนเกาะล้านจังหวัดชลบุรี
ที่มารูปภาพ : ผู้วิจัย

รูปภาพที่ 57 ภาพการลงพื้นที่สำรวจขยะพลาสติกบนเกาะล้านจังหวัดชลบุรี
ที่มารูปภาพ : ผู้วิจัย

รูปภาพที่ 58 ภาพการลงพื้นที่สำรวจขยะพลาสติกบนเกาะล้านจังหวัดชลบุรี
ที่มารูปภาพ : ผู้วิจัย

4.3 ผลงานวิทยานิพนธ์

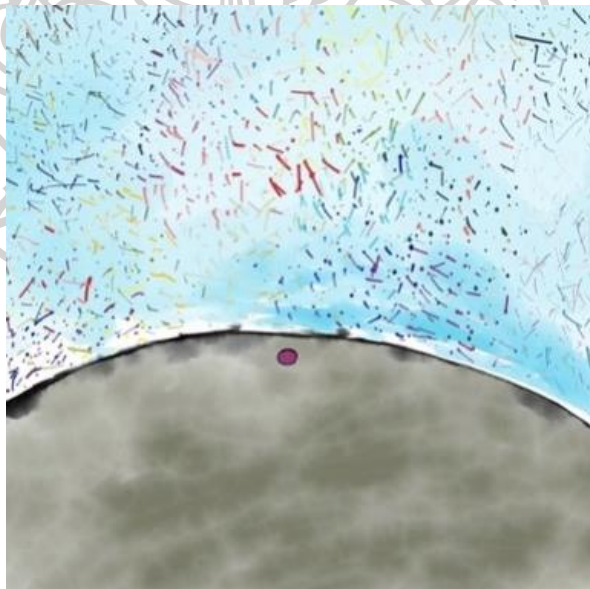
4.3.1 การสร้างสรรค์ผลงานวิทยานิพนธ์ชุดที่ 1

ประเด็นในผลงาน ชุดที่1 (ไมโครพลาสติกที่แทรกตัวอยู่ในน้ำทะเล)

รูปภาพที่ 59 ภาพแบบร่าง 2 มิติ ภายนอกผลงานวิทยานิพนธ์ชุดที่ 1

ที่มารูปภาพ : ผู้วิจัย

รูปภาพที่ 60 ภาพแบบร่าง 2 มิติ ภายในผลงานวิทยานิพนธ์ชุดที่ 1

ที่มารูปภาพ : ผู้วิจัย

แนวความคิดในการสร้างสรรค์ผลงาน

สะท้อนให้เห็นถึงปัญหาของขยะไมโครพลาสติกที่มีขนาดเล็กที่แทรกตัวอยู่ในน้ำทะเล ซึ่งเราไม่สามารถมองเห็นด้วยตาเปล่าโดยใช้หลักการกำหนดให้มีขนาดใหญ่ (Over Scale) เพื่อแสดงให้เห็นถึงบริบทที่อ้างอิงกับพื้นที่ใต้ทะเลที่มนุษย์ไม่สามารถมองเห็นปัญหาการปนเปื้อนไมโครพลาสติกในทะเลได้ จากสาระสำคัญในจุดนี้มา สะท้อนให้ผู้คนเห็นถึงปัญหาในสิ่งแวดล้อมทางทะเลที่เรามองไม่เห็น แสดงภาพที่ถูกซ่อนไว้ในธรรมชาติเพื่อให้ผู้รับรู้ถึงปัญหาที่มันเกิดขึ้นในปัจจุบันและส่งผลกระทบต่อสิ่งมีชีวิต

วิธีการในการสร้างสรรค์ผลงาน

รูปแบบโดมทรงกลมโดยสร้างพื้นผิวชั้นนอกของโดมให้เป็นผิวน้ำทะเลการกำหนดขนาดผลงานสามารถรองรับให้ผู้ชมเข้าไปภายในโดม ซึ่งภายในโดมจะมีผนังที่เป็นลักษณะใสที่ทำมาจากการหลอมละลายขึ้นรูปทรงจากเม็ดพลาสติกใส และจะมีรูปทรงของไมโครพลาสติกขนาดเล็กๆ แทรกตัวอยู่ในผนังชั้นในของโดม และใช้เทคนิคผสมผงเรืองแสงในตัวไมโครพลาสติก ซึ่งไมโครพลาสติกจะสร้างมาจากขยะพลาสติกใสอบความร้อนเพื่อทำการละลายพลาสติกขึ้นรูปทรงของไมโครพลาสติกที่มีขนาดเล็ก และติดตั้งไฟแบล็คไลท์ (Black light) เพื่อส่องแสงอัลตราไวโอเล็ตเข้าไปที่ผนังภายในโดม เพื่อทำให้เกิดสีที่เรืองแสงที่ตัวไมโครพลาสติกที่ซ่อนตัวอยู่ในผนังชั้นในโดม

การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อแปลงเป็นผลงานศิลปกรรมชุดที่ 1

ใช้รูปทรงนามธรรมและสร้างรูปทรงขนาดใหญ่เพื่อให้ผู้คนมีส่วนร่วมเข้าไปดูผลงานด้านในได้สัมผัสการรับรู้เพื่อเชื่อมโยงกับผลกระทบการปนเปื้อนใต้ทะเล เป็นการสร้างบริบทใต้ทะเล การแทนค่าพื้นผิวน้ำทะเลนำมาสร้างเป็นพื้นผิวด้านนอกของโดมผลงานเชื่อมโยงกับบริบททางทะเลเช่นเดียวกัน ส่วนด้านในผลงานสร้างรูปทรงไมโครพลาสติกให้มีขนาดใหญ่กว่าความจริงเพื่อเน้นให้เห็นไมโครพลาสติกด้วยตาเปล่าได้เพื่อให้ผู้คนเห็นปัญหาการปนเปื้อนไมโครพลาสติกในทะเล รวมถึงมีการฉายแสงไฟแบล็คไลท์ (Black light) สะท้อนให้เห็นการปนเปื้อนไมโครพลาสติกให้ชัดเจนจากบริบทพื้นที่จริงดูราวกับอยู่ใต้ท้องทะเลที่เต็มไปด้วยเศษขยะไมโครพลาสติก เพื่อเพิ่มจินตนาการในการรับรู้ในรูปแบบใหม่ในผลงานชุดที่ 1

ขั้นตอนสร้างสรรค์ผลงานชุดที่ 1

ขั้นตอนที่ 1 การร่างแบบ 2 มิติ

จากการรวบรวมสรุปข้อมูลประกอบการทำแบบร่าง โดยใช้หลักการกำหนดให้มีขนาดใหญ่ (Over Scale) ที่รองรับคนเข้าชม 2-3 คนพร้อมกัน (หรือความสูงของโดม 2 เมตร) ขนาดที่ไม่เป็นจริงและการแทนค่าความหมายวัสดุ ทำให้ผู้ชมผลงานมีพื้นที่เข้าไปชมผลงานด้านในเพื่อรับรู้ถึงการปนเปื้อนไมโรพลาสติกที่มองไม่เห็นด้วยตาเปล่า และมีการดำเนินการร่างแบบพร้อมคิดหาวิธีการทดลองและสร้างสรรค์ผลงานทั้งด้านกระบวนการวัสดุและวิธีแก้ปัญหาในการทำงานชุดที่ 1

ขั้นตอนที่ 2 การทดลองการใช้ความร้อนละลายขยะพลาสติกเพื่อขึ้นรูปทรง

กระบวนการนี้เป็นกระบวนการทดลองขึ้นรูปทรง จากการหลอมละลายจากขยะพลาสติกที่คัดเอาแต่ฝ้าน้ำดื่มพลาสติกด้วยการอบความร้อนจากเตาอบไฟฟ้า เริ่มจากการอบพลาสติกให้ละลายตัวและนำพลาสติกที่ละลายตัวมาอัดเข้าในแม่พิมพ์เรซิน เพื่อสร้างรูปทรง ผลที่ได้คือได้รูปทรงตามแม่พิมพ์แต่พื้นผิวของรูปทรงจะมีสีสนิมที่ซับซ้อนเกิดจากการรวมตัวของสีพลาสติก และพื้นผิวที่ขรุขระเล็กน้อยมีรอยไหม้จุดเล็กๆตามพื้นผิวที่เกิดจากความร้อน และมีความแข็งแรงเป็นอย่างมาก

รูปภาพที่ 61 ภาพการทดลองขึ้นรูปทรงพลาสติก

ที่มารูปภาพ : ผู้วิจัย

ขั้นตอนที่ 3 การขึ้นรูปทรงไมโครพลาสติก

เป็นขั้นตอนการใช้เตาอบไฟฟ้าขนาดใหญ่อบพลาสติกน้ำดื่มพลาสติก ด้วยอุณหภูมิ 250 องศา เป็นเวลา 15 นาที ต่อการอบ 1 ครั้ง เมื่ออบครั้งแรกเสร็จจะนำถาดอบออกมาโรยผงเรืองแสงและนวดพลาสติกกับผงเรืองแสงให้เข้ากัน และนำกลับเข้าอบอีก 1 เป็นเวลา 15 นาที หลังจากนั้นนำถาดอบออกในขณะอ่อนตัวทำการปั้นให้เป็น รูปทรงไมโครพลาสติก เมื่อปั้นเสร็จก็จะนำไปแช่น้ำพอให้แข็งตัวแล้วนำขึ้นมาตากลมให้แห้งก็เป็นอันเสร็จขั้นตอนขึ้นรูปทรง

รูปภาพที่ 62 ภาพขั้นตอนการสร้างสรรค์ผลงานชุดที่ 1 (นำเอาขยะพลาสติกใส่ถาดอบ)

ที่มารูปภาพ : ผู้วิจัย

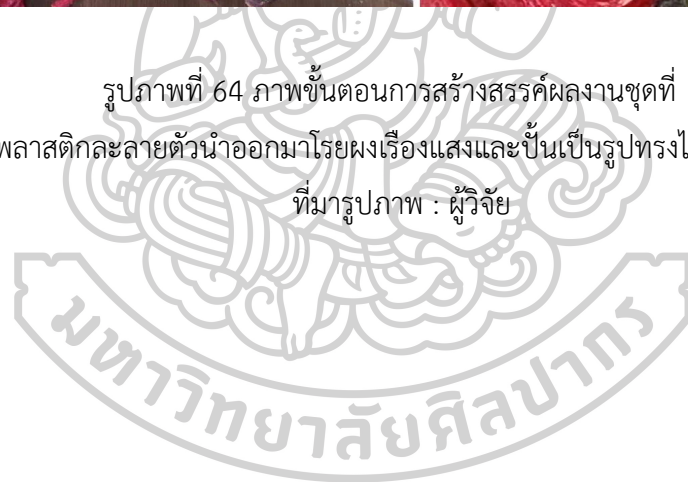

รูปภาพที่ 63 ภาพขั้นตอนการสร้างสรรค์ผลงานชุดที่ 1 (อบขยะพลาสติกในเตาอบไฟฟ้า)

ที่มารูปภาพ : ผู้วิจัย

รูปภาพที่ 64 ภาพขั้นตอนการสร้างสรรค์ผลงานชุดที่ 1
(พอลาสติกละลายตัวนำออกมาโรยผงเรืองแสงและปั้นเป็นรูปทรงไมโครพลาสติก)
ที่มารูปภาพ : ผู้วิจัย

รูปภาพที่ 65 ภาพขั้นตอนการสร้างสรค์ผลงานชุดที่1
(พอปั้นได้รูปทรงที่ต้องการแล้วนำมาแช่น้ำให้แข็งตัว)

ที่มารูปภาพ : ผู้วิจัย

ขั้นตอนที่ 4 การขึ้นรูปทรงขยะพลาสติกที่ติดอยู่กับเม็ดไมโครพลาสติก

หลังจากขึ้นรูปไมโครพลาสติกเสร็จแล้ว ก็นำขยะพลาสติกที่มีรูปทรงที่แตกต่างกัน ทำการเป่าด้วยความร้อนอีกครั้งเพื่อให้เกิดรูปทรงขยะพลาสติกที่กำลังย่อยสลายตามกาลเวลา เมื่อได้รูปทรงตามที่ต้องการแล้วก็นำมาพักให้หายร้อน และนำเอาเม็ดพลาสติกมาโรยให้ทั่วและเป่าด้วยความร้อนอีกทีเพื่อให้เม็ดพลาสติกที่ปั้นไว้ติดบนผิวรูปทรงพลาสติกที่เป่าร้อนไว้ในตอนแรก หลังจากติดทั่วทุกเม็ดแล้วก็นำมาพักให้เย็นสนิทเป็นอันเสร็จ

รูปภาพที่ 66 ภาพขั้นตอนการสร้างสรรค์ผลงานชุดที่ 1
 (นำเม็ดพลาสติกที่ปั่นเสร็จมาโรยบนขยะพลาสติกและใช้ความร้อนเป่าให้เกิดรูปทรง)
 ที่มารูปภาพ : ผู้วิจัย

ขั้นตอนที่ 5 การขึ้นโครงสร้างโดม

นำเอาชิ้นส่วนเหล็กมาประกอบกันให้เกิดรูปทรงโดม เพื่อเป็นโครงสร้างในการยึดเกาะแผ่นพลาสติกที่จะประกอบออกมาเป็นรูปทรงโดมที่ทำมาจากพลาสติก

รูปภาพที่ 67 ภาพขั้นตอนการสร้างสรรค์ผลงานชุดที่ 1 (ขึ้นโครงสร้างโดม)

ที่มารูปภาพ : ผู้วิจัย

ขั้นตอนที่ 6 การขึ้นรูปทรงแผ่นพลาสติกที่ทำมาจากเม็ดพลาสติกที่ใช้ทำบรรจุภัณฑ์และติดตั้งแผ่นพลาสติกเข้ากับโครงสร้างโดม

นำเอาเม็ดพลาสติกใสอบด้วยเตาอบไฟฟ้า ด้วยอุณหภูมิ 250 องศา เป็นเวลา 15 นาที ต่อการอบ 1 ครั้ง หลังจากอบเสร็จจะได้แผ่นพลาสติกใส หลังจากนั้นนำเอาถาดอบออกมาพักให้แข็งตัวสักพัก แล้วนำเอาแผ่นพลาสติกมาทับด้วยแผ่นไม้ เพื่อตัดรูปทรงให้เรียบเนียนทิ้งไว้ 10 นาที แล้วนำเอาแผ่นไม้ออกแล้วทิ้งระยะให้เย็นตัว แล้วนำแผ่นพลาสติกมายึดด้วยการเจาะรัศด้วยหวดกึ่งเชื่อมต่อกันจนทั่วโดม และใช้ความร้อนเป่าให้แผ่นพลาสติกเชื่อมเข้าหากันเป่าจนทั่วโดมให้เป็นลักษณะผิวน้ำทะเล หลังจากแผ่นพลาสติกเชื่อมต่อเป็นเนื้อเดียวกันทั่วโดมและแข็งแรงในตัวเองแล้วได้นำเอาโครงสร้างเหล็กออก จนเหลือแต่เพียงพลาสติกที่สร้างเป็นรูปทรงโดมที่มีพื้นผิวภายนอกเป็นผิวน้ำทะเล

รูปภาพที่ 68 ภาพขั้นตอนการสร้างสรรค์ผลงานชุดที่ 1
(นำเอาเม็ดพลาสติกที่ใช้ทำบรรจุภัณฑ์ต่างๆมาเข้าเตาอบ)
ที่มารูปภาพ : ผู้วิจัย

รูปภาพที่ 69 ภาพขั้นตอนการสร้างสรรค์ผลงานชุดที่ 1
(นำเอาเม็ดพลาสติกที่เข้าเตาอบออกมาประกอบกับตัวโครงสร้างของโดม)
ที่มารูปภาพ : ผู้วิจัย

ขั้นตอนที่ 7 การทำสีภายนอกพื้นผิวโดม

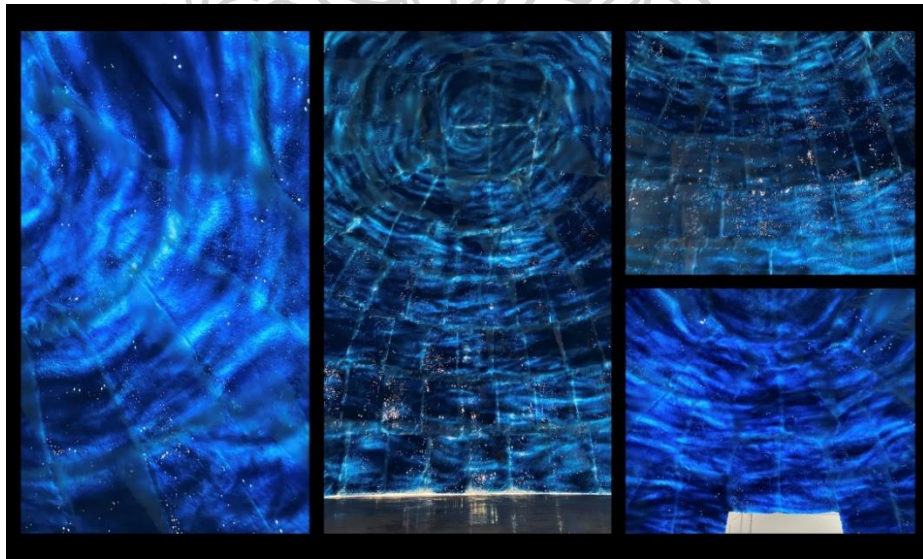
ทำสีโดยใช้สีสเปรย์พื้นจันทวีโดมโดยทำสีให้เหมือนกับพื้นผิวน้ำทะเลที่กระทบ

แสงแดด

รูปภาพที่ 70 ภาพขั้นตอนการสร้างสรรค์ผลงานชุดที่ 1
(ทำสีพื้นผิวด้านนอกโดมให้เป็นลักษณะผิวน้ำทะเล)

ที่มารูปภาพ : ผู้วิจัย

รูปภาพที่ 71 ภาพขั้นตอนการสร้างสรรค์ผลงานชุดที่ 1
(ภาพจากด้านในตัวโดมหลังจากทำสีเสร็จ)

ที่มารูปภาพ : ผู้วิจัย

ขั้นตอนที่ 8 การติดพลาสติกในกระบวนการที่ 1.3 ภายในพื้นผิวโดม

นำเอาพลาสติกในกระบวนการที่ 1.3 มาติดด้วยปืนกาวแห้งโดยติดให้ทั่วผนังภายใน

โดม

รูปภาพที่ 72 ภาพขั้นตอนการสร้างสรรค์ผลงานชุดที่ 1

(นำเอาพลาสติกที่โรยด้วยเม็ดพลาสติกมาติดที่ผนังด้านในตัวโดม)

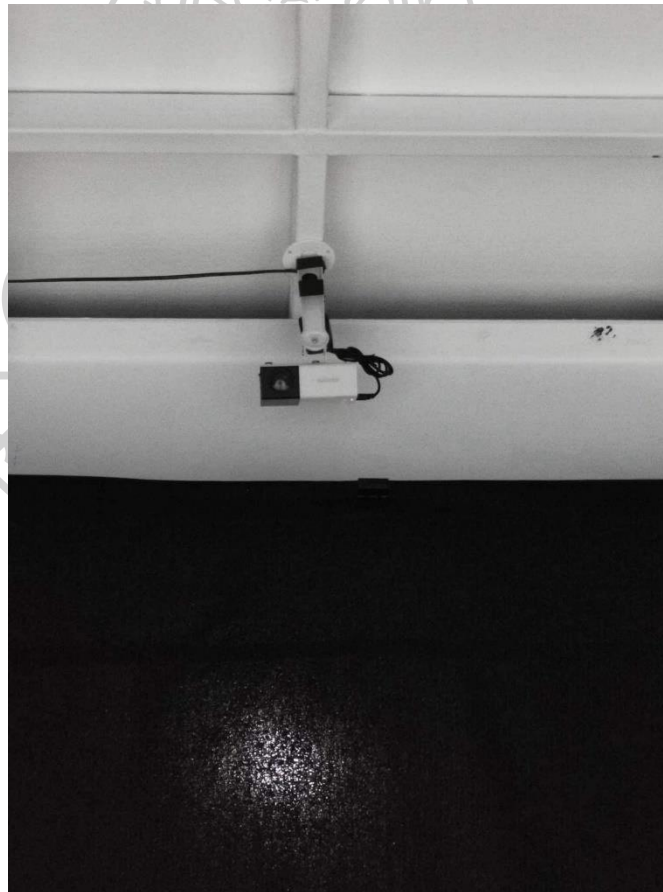
ที่มารูปภาพ : ผู้วิจัย

ขั้นตอนที่ 9 การติดตั้งไฟแบล็คไลท์และติดตั้งโปรเจคเตอร์

นำไฟแบล็คไลท์ (Black light) มาติดตั้งตามขอบฐานไม้ผลงานภายในโดมเพื่อให้แสงไฟสะท้อนกับผนังของแสงที่อยู่ในตัวไมโครพลาสติกที่จำลองและติดไว้บนผนังภายในผลงาน และติดตั้งโปรเจคเตอร์เหนือมุมบนผลงานทั้งสี่ด้านฉาย (Mapping) ลงผิวด้านนอกของผลงานเป็นวิดีโอผิวน้ำเคลื่อนไหวเพื่อแสดงให้เห็นบริบทที่อ้างอิงถึงใต้ทะเลจากบนพื้นผิวงาน

รูปภาพที่ 73 ภาพขั้นตอนการสร้างสรรค์ผลงานชุดที่ 1 (การติดตั้งไฟแบล็คไลท์)
ที่มารูปภาพ : ผู้วิจัย

รูปภาพที่ 74 ภาพขั้นตอนการสร้างสรรค์ผลงานชุดที่1 (การติดตั้งโปรเจคเตอร์)
ที่มารูปภาพ : ผู้วิจัย

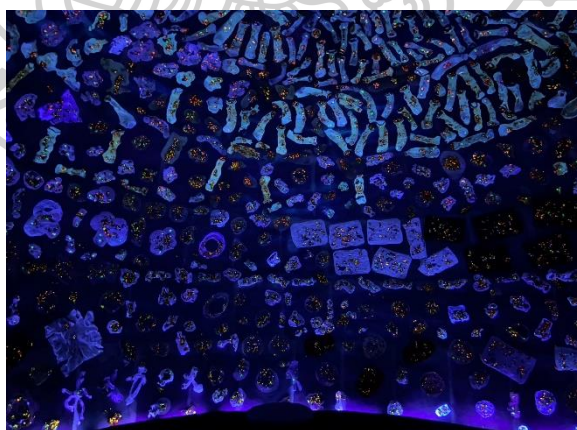
ขั้นตอนที่10 การติดตั้งจัดวางผลงาน

การติดตั้งผลงานโดยการครอบผลงานโดมขนาดเส้นผ่าศูนย์กลาง 4 เมตร สูง 2 เมตร กับฐานไฟแบล็คไลท์และจัดวางให้ตรงกับจุดติดตั้ง 45 องศาโปรเจคเตอร์เพื่อฉายบนพื้นผิวด้านนอกเขตโดม

รูปภาพที่ 75 ภาพขั้นตอนการสร้างสรรค์ผลงานชุดที่1 (กระบวนการติดตั้งจัดวางผลงาน)

ที่มารูปภาพ : ผู้วิจัย

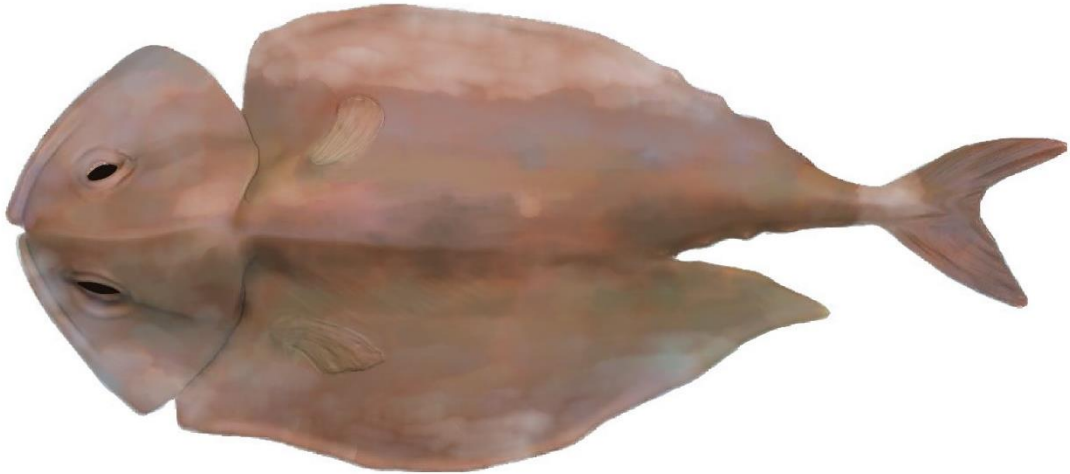

รูปภาพที่ 76 ภาพขั้นตอนการสร้างสรรค์ผลงานชุดที่1 (กระบวนการติดตั้งจัดวางผลงาน)

ที่มารูปภาพ : ผู้วิจัย

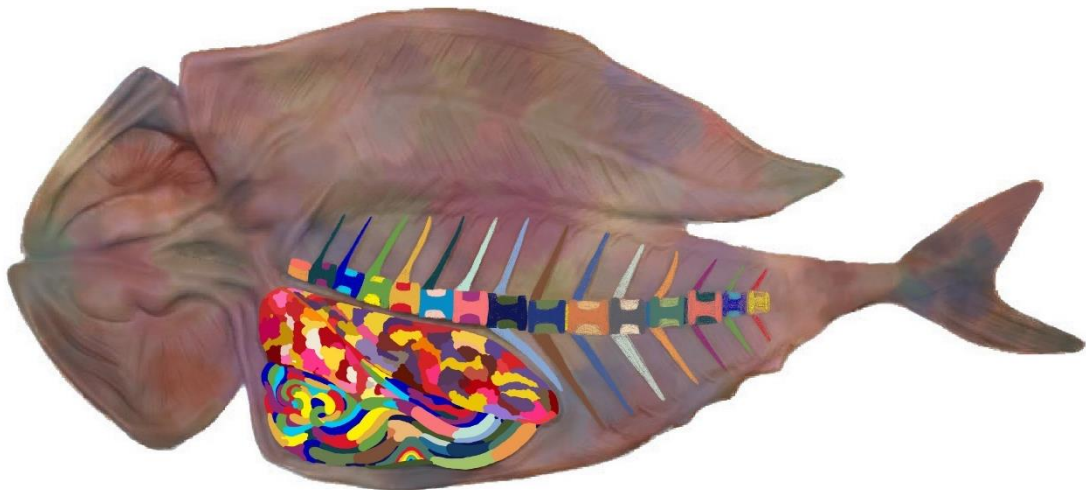
4.3.2 การสร้างสรรค์ผลงานวิทยานิพนธ์ชุดที่ 2

ประเด็นในผลงาน ชุดที่ 2 (ผลกระทบจากไมโครพลาสติกสู่สัตว์ทะเล)

รูปภาพที่ 77 ภาพแบบร่าง 2 มิติ ด้านหน้าผลงานวิทยานิพนธ์ชุดที่ 2
(ปลาทะเลผ่าเปิดแสดงภายนอก)

ที่มารูปภาพ : ผู้วิจัย

รูปภาพที่ 78 ภาพแบบร่าง 2 มิติ ด้านหลังผลงานวิทยานิพนธ์ชุดที่ 2
(ปลาทะเลผ่าเปิดแสดงภายใน)

ที่มารูปภาพ : ผู้วิจัย

แนวความคิดในการสร้างสรรค์ผลงาน

จากการที่ปลาทะเลปนเปื้อนไมโครพลาสติก จึงก่อให้เกิดปัญหาการปนเปื้อนไมโครพลาสติกในระบบทางเดินอาหารของสัตว์ ทำให้สัตว์น้ำมีไมโครพลาสติกในอวัยวะภายในร่างกายเป็นภาพสะท้อนให้ผู้ชมตระหนักถึงปัญหาของไมโครพลาสติกโดยใช้หลักการ Replacement มาอธิบายการส่งผ่านการปนเปื้อนไมโครพลาสติกจากสัตว์ทะเล สู่มนุษย์ที่นำมาบริโภคเป็นอาหารในชีวิตประจำวัน เป็นการบ่งบอกถึงอันตรายต่อสุขภาพ ที่มนุษย์ควรให้ความสำคัญและความกังวลในการทิ้งขยะพลาสติกลงแหล่งน้ำที่ส่งผลไปยังการดำรงชีวิตของสัตว์ทะเล

วิธีการในการสร้างสรรค์ผลงาน

นำเอารูปร่างของปลาทะเลที่ปนเปื้อนไมโครพลาสติก เป็นการหยิบรูปร่างของสัตว์มาสร้างสรรค์ในลักษณะที่แสดงให้เห็นถึงผลกระทบจากไมโครพลาสติก โดยสร้างรูปร่างปลาและผ่าครึ่งตัวให้เห็นอวัยวะภายในวัสดุพลาสติก ลักษณะสีของเนื้อปลาเน้นให้เห็นถึงพิษภัยในไมโครพลาสติก เพื่อแสดงให้เห็นผลกระทบที่เกิดขึ้นกับสัตว์ทะเลที่กินไมโครพลาสติกเป็นอาหาร

การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อแปลงเป็นผลงานศิลปกรรมชุดที่ 2

การใช้รูปร่างปลาเพื่อนำเสนอให้เห็นถึงการปนเปื้อนไมโครพลาสติกภายในระบบทางเดินอาหารของสัตว์ เนื่องด้วยปลาเป็นปลาที่ปนเปื้อนไมโครพลาสติกเยอะที่สุดในไทย (อ้างอิงจากผลงานวิจัยทางวิทยาศาสตร์ข้างต้น บทที่2) ปลายังเป็นสัตว์ที่ทุกเพศทุกวัยทุกครีวเรือนทุกระดับชั้นของคนในสังคมรู้จัก และบริโภคเป็นอาหารอยู่เป็นประจำในครีวเรือนดังนั้น จึงนำปลามาเสนอในผลงานโดยลักษณะรูปร่างของปลาเป็นลักษณะผ่าครึ่งตัวเพื่อเผยให้เห็นการปนเปื้อนในอวัยวะทางเดินอาหาร โดยแทนค่ารูปร่างไมโครพลาสติกจากขยะพลาสติกผสมกับผงเรืองแสงทำเป็นอวัยวะของปลา สะท้อนให้เห็นการปนเปื้อนในทางเดินอาหารของสัตว์การขบเคี้ยว (ทางวิทยาศาสตร์) โดยการใช้แสงไฟ (Black light) ขบเคี้ยวให้เห็นผลกระทบที่ซ่อนอยู่ภายในร่างกายของปลา และใช้รูปแบบการนำเสนอผลงานโดยสร้างใช้ตู้โชว์ที่คล้ายกับตู้โชว์ในพิพิธภัณฑ์ทางวิทยาศาสตร์เป็นการแสดงให้เห็นถึงบริบทในเชิงวิทยาศาสตร์ที่เชื่อมโยงระหว่างไมโครพลาสติกที่เป็นข้อมูลผลการวิจัยทางวิทยาศาสตร์ มาประกอบการนำเสนอในผลงานในชุดที่ 2

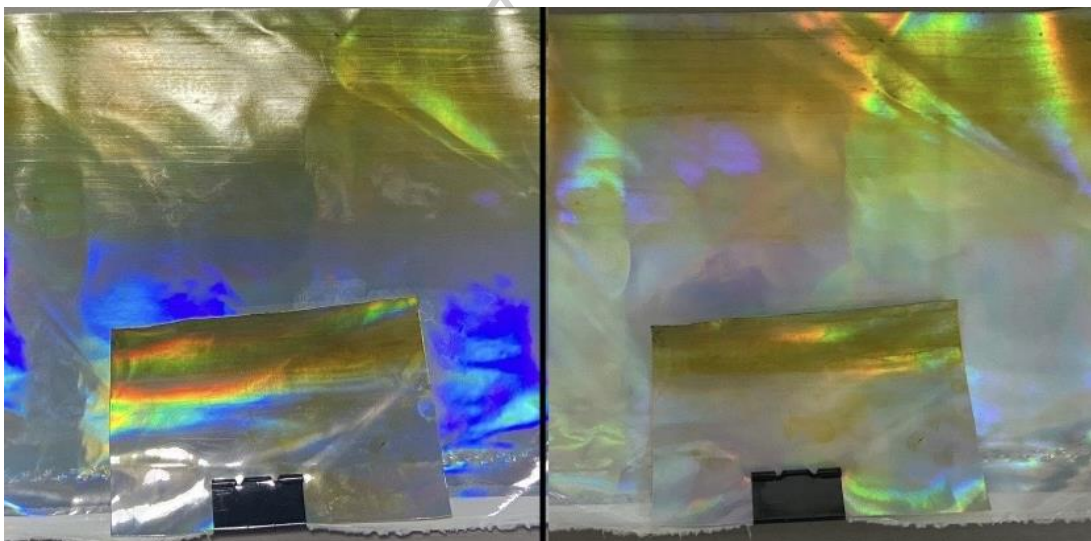
ขั้นตอนสร้างสรรค์ผลงานชุดที่ 2

ขั้นตอนที่ 1 การทดลองหาผ้าหนังพลาสติกที่จะนำมาประกอบพื้นผิวผลงาน

ผ้าหนังพลาสติกทาสีเคมีสำหรับทาผ้าหนังโดยเฉพาะ สีที่จะใช้ทาบนพื้นผิวผลงาน แล้วลองนำแสงส่องกระทบเพื่อให้เกิดสีที่แตกต่างกันตอนไม่กระทบแสง ผลลัพธ์ที่ได้คือสีที่เกิดจากแสงมีความแตกต่างกันขณะสีกระทบกับแสงไฟความเข้มแสงต่างกัน เป็นผลลัพธ์ที่น่าสนใจและสามารถนำมาสร้างสรรค์ผลงานเป็นอย่างดี

แบบกระทบแสง

แบบไม่กระทบแสง

รูปภาพที่ 79 ภาพการทดลองทำผิวหนังปลาทุทะเลจากผ้าหนังเคลือบพลาสติก (ผลงานชุดที่2)

ที่มารูปภาพ : ผู้วิจัย

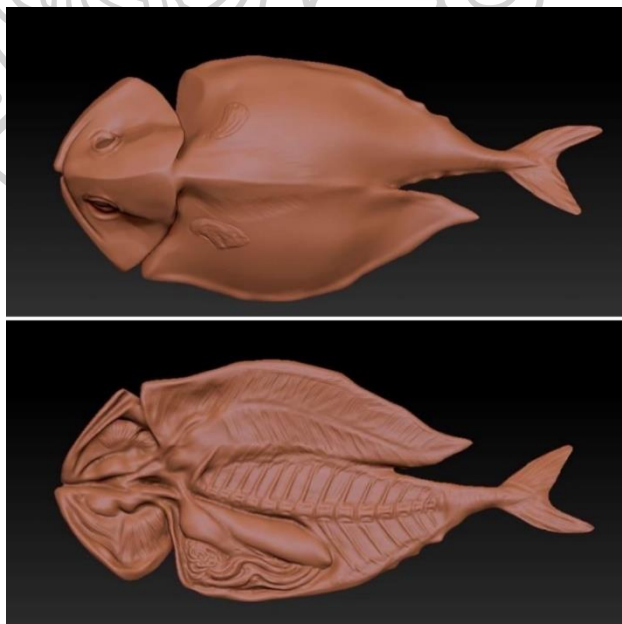
ขั้นตอนที่ 2 การร่างแบบ 3 มิติและ 2 มิติ ในคอมพิวเตอร์

เริ่มด้วยการผ่าเปิดดูอวัยวะภายในของปลา เพื่อศึกษาและเป็นต้นแบบร่างแบบ 3 มิติ เพื่อการขยายสร้างผลงานที่ต้องการในรูปของประติมากรรมและร่างแบบ 2 มิติ เพื่อหารูปแบบในการนำเสนอผลงาน

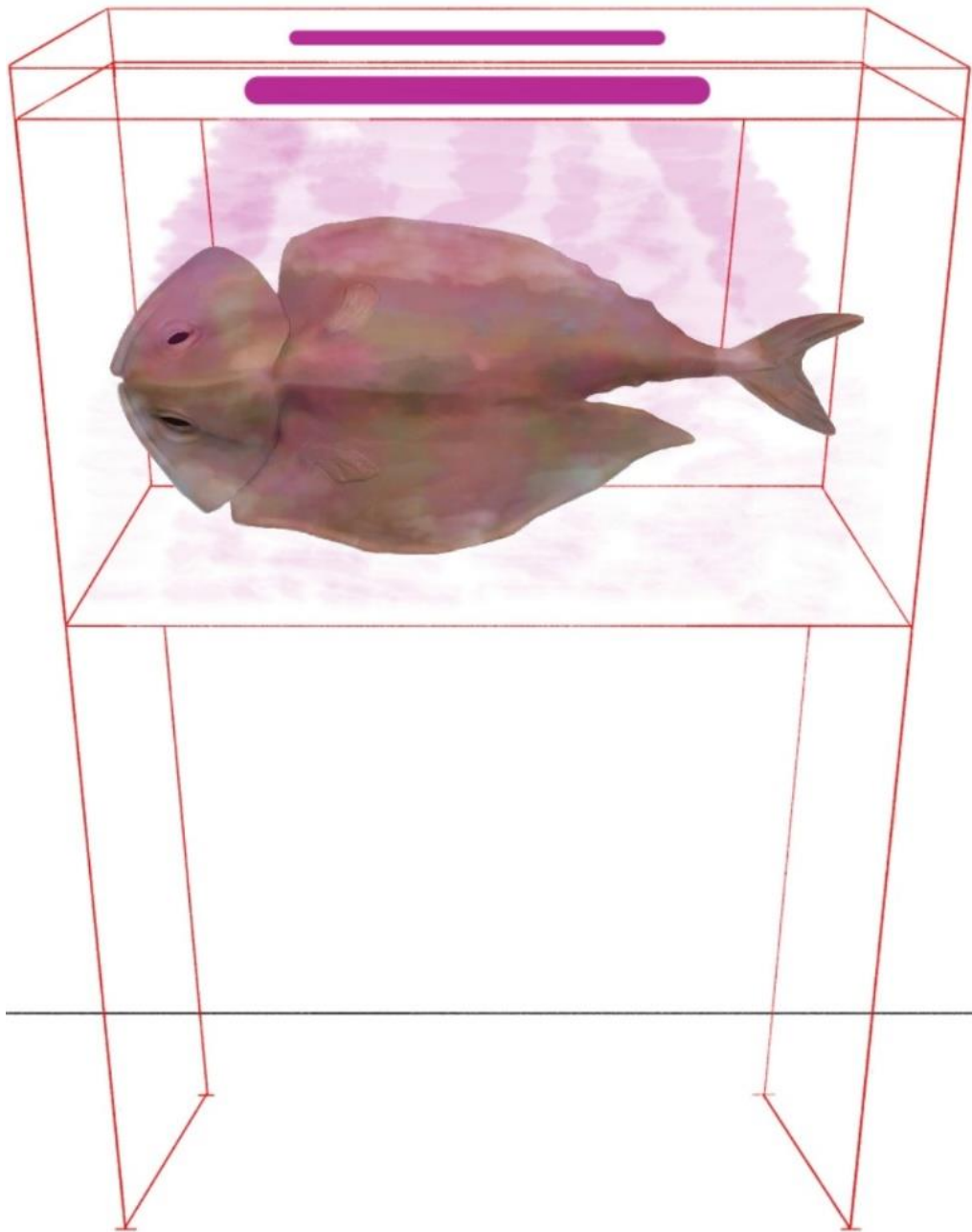
รูปภาพที่ 80 ภาพขั้นตอนการสร้างสรรค์ผลงานชุดที่ 2 (ภาพภายในปลาเพื่อศึกษากายวิภาค)

ที่มารูปภาพ : ผู้วิจัย

รูปภาพที่ 81 ภาพขั้นตอนการสร้างสรรค์ผลงานชุดที่ 2 (แบบร่างสามมิติใช้มาขยายแบบในขนาดงานจริง)

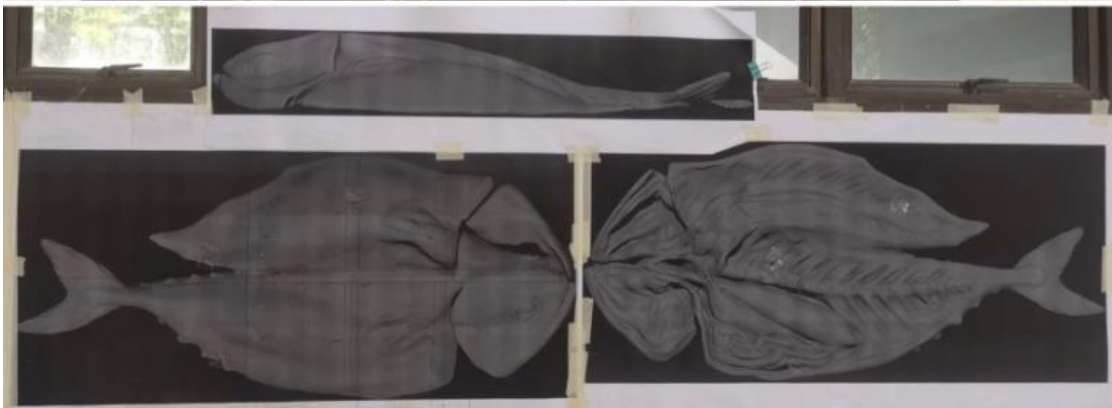
ที่มารูปภาพ : ผู้วิจัย

รูปภาพที่ 82 ภาพขั้นตอนการสร้างสรรค์ผลงานชุดที่ 2 (แบบร่างการนำเสนอผลงานสองมิติ)
ที่มารูปภาพ : ผู้วิจัย

ขั้นตอนที่ 3 การขึ้นโครงสร้างเหล็กและขึ้นดินเหนียวเพื่อปั้นต้นแบบ

นำแบบร่าง 3 มิติ มาขยายให้เท่าผลงานจริงเพื่อเชื่อมเหล็กขึ้นโครงสร้างสำหรับการปั้นต้นแบบ หลังจากนั้นเริ่มหุ้มดินปั้นต้นแบบ และปั้นรายละเอียดผลงานและพื้นผิวตามแบบร่างที่กำหนดไว้ตามที่ต้องการ

รูปภาพที่ 83 ภาพขั้นตอนการปั้นต้นแบบผลงานชุดที่ 2 (โครงสร้างเหล็ก)

ที่มารูปภาพ : ผู้วิจัย

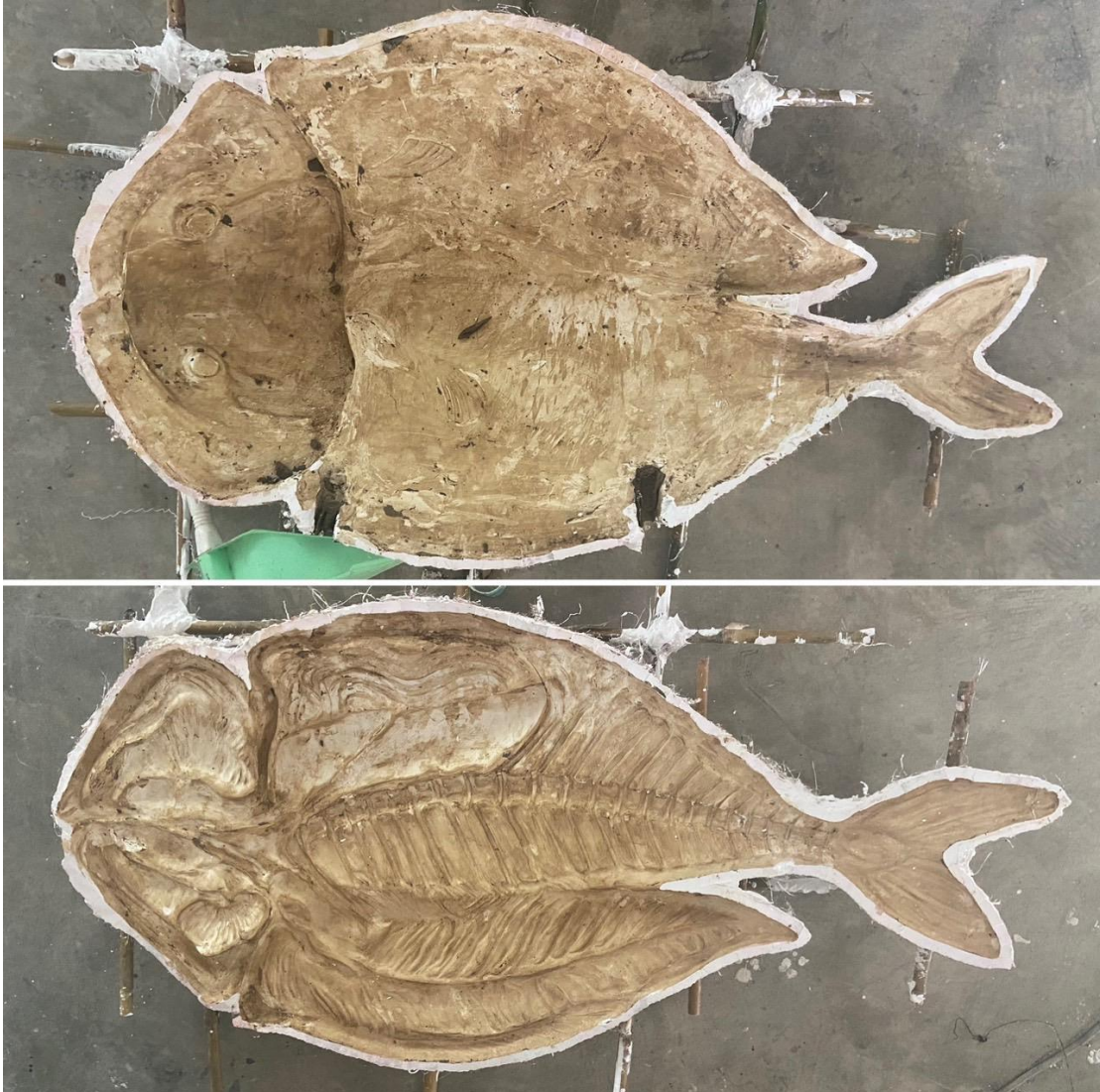

รูปภาพที่ 84 ภาพขั้นตอนการสร้างสรรค์ผลงานชุดที่2 (ปั้นต้นแบบ)

ที่มารูปภาพ : ผู้วิจัย

ขั้นตอนที่ 4 การทำแม่พิมพ์ปูนปลาสเตอร์

เมื่อปั้นต้นแบบด้วยดินเหนียวเสร็จสมบูรณ์แล้วเป็นขั้นตอนการทำแม่พิมพ์ปูนปลาสเตอร์ ด้วยการหุ้มปูนปลาสเตอร์ครอบพิมพ์ชิ้นงานทั้งหมดพอทำเสร็จก็แกะแม่พิมพ์และทำการทำความสะอาดแม่พิมพ์ หลังจากนั้นประกบแม่พิมพ์ทิ้งไว้ให้แห้งสนิทก่อนจะนำไปใช้หล่อในขั้นตอนการหล่อเรซิน, ยางซิลิโคนต่อไป

รูปภาพที่ 85 ภาพขั้นตอนการสร้างสรรค์ผลงานชุดที่ 2 (ทำแม่พิมพ์ปูนปลาสเตอร์)

ที่มารูปภาพ : ผู้วิจัย

ขั้นตอนที่5 การหล่ออย่างซิลิโคนเรซินและหล่อพลาสติก

การล้างทำความสะอาดแม่พิมพ์ปูนปาสเตอร์เรียบร้อยแล้วขั้นตอนการหล่อเริ่มด้วยผสมสีกับยางซิลิโคนเพื่อทำผิวหนังหลังจากนั้น แล้วทาทับด้วยเรซินผสมตัวเร่งแห้งแม่พิมพ์ครอบหนาเสมอกันแล้วเสริมด้วยใยแก้วชั้นพิมพ์บนแม่พิมพ์ปูนปาสเตอร์ เมื่อทำการหล่อทั้งด้านหน้าและหลังของรูปทรงแล้วนำเศษพลาสติกผสมซิลิโคนใส่หล่อบนแม่พิมพ์ในส่วนอวัยวะภายในของปลา

รูปภาพที่ 86 ภาพขั้นตอนการสร้างสรรค์ผลงานชุดที่ 2 (หล่อเรซิน)

ที่มารูปภาพ : ผู้วิจัย

รูปภาพที่ 87 ภาพขั้นตอนการสร้างสรรค์ผลงานชุดที่ 2 (หล่ออย่างซิลิโคน)

ที่มารูปภาพ : ผู้วิจัย

ขั้นตอนที่ 6 การขัดแต่งทำสีติดหนังเทียมและเก็บรายละเอียดผลงาน

การไปขัดแต่งผิวหนัง (ภายนอกของปลา) ก่อนนำผ้าหนังเทียมพลาสติกมาหุ้มทับลงบนผิวหนังปลาและใช้สีน้ำมันทาบนผิวทั้งด้านเนื้อและด้านหนัง (ของปลา) ส่วนด้านหนังทำให้เป็นลักษณะเหมือนจริง โดยเน้นด้านเนื้อเหมือนปลาตายที่เน่าเสียจากการปนเปื้อนไมโครพลาสติก และใช้ผ้าหนังเทียมขนาดเล็กปิดทับรายละเอียดตะเข็บขอบผลงาน

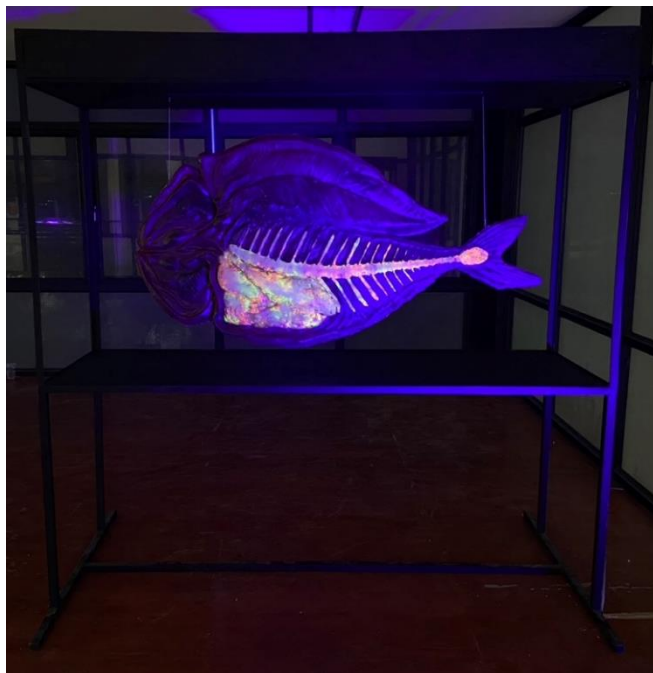
รูปภาพที่ 88 ภาพขั้นตอนการสร้างสรรค์ผลงานชุดที่ 2 (หุ้มหนังพลาสติกและทำสี)

ที่มารูปภาพ : ผู้วิจัย

ขั้นตอนที่ 7 การติดตั้งจัดวางผลงาน

จัดวางผลงานในตัวโชว์นำผลงานแขวนลอยในโครงสร้างตู้โชว์และใช้ไฟแบล็คไลท์ (Black light) ตั้งพื้นส่องไฟไปยังจุดผลงานโดยพื้นผิวชั้นนอกเรืองแสงเกิดสีอ่อนแก่บนผิวตัวผลงาน ตามความเข้มและอ่อนของแสงที่ส่องกระทบผิวชั้นนอก

รูปภาพที่ 89 ภาพขั้นตอนการสร้างสรรค์ผลงานชุดที่ 2 (กระบวนการติดตั้งจัดวางผลงาน)

ที่มารูปภาพ : ผู้วิจัย

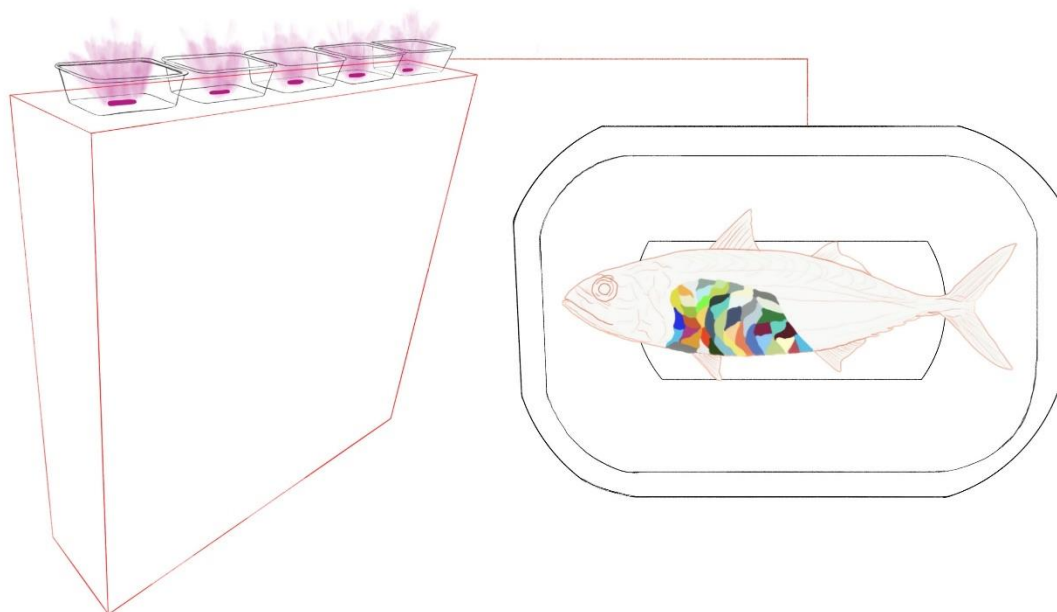

รูปภาพที่ 90 ภาพขั้นตอนการสร้างสรรค์ผลงานชุดที่2 (กระบวนการติดตั้งจัดวางผลงาน)

ที่มารูปภาพ : ผู้วิจัย

4.3.3 การสร้างสรรค์ผลงานวิทยานิพนธ์ชุดที่3

ประเด็นในผลงาน ชุดที่3 (อาหารทะเลปนเปื้อน)

รูปภาพที่ 91 ภาพแบบร่าง 2 มิติ ผลงานวิทยานิพนธ์ชุดที่ 3

ที่มารูปภาพ : ผู้วิจัย

แนวความคิดในการสร้างสรรค์ผลงาน

ปัจจุบันเราไม่ทราบว่ามีการปนเปื้อนของสารพลาสติกปนเปื้อนมากเท่าไรที่จัดอยู่ในรูปแบบ ผลิตภัณฑ์อาหารทะเลจำหน่ายตามท้องตลาดในบรรจุภัณฑ์ (Packaging) ที่สวยงามสะอาดน่ารับประทาน ซึ่งในความเป็นจริงเราไม่สามารถมองเห็นด้วยตาเปล่าได้จากสิ่งที่ปนเปื้อนในตัวปลาทะเลเหล่านั้น “อาหารทะเลปนเปื้อน” ต้องการแสดงให้เห็นให้ผู้คนตระหนักถึงปัญหาของไมโครพลาสติกที่ส่งผ่านโดยใช้หลักการ Replacement มาอธิบายการส่งผ่านการปนเปื้อนไมโครพลาสติกจากสัตว์ทะเลมาสู่อาหารพร้อมทานที่เป็นผลิตภัณฑ์อาหารที่ทำมาจากสัตว์ทะเลที่ปนเปื้อนไมโครพลาสติกที่เป็นภัยอันตรายใกล้ตัวเราในปัจจุบัน ที่มนุษย์ควรให้ความสำคัญและความกังวลในการลดจำนวนพลาสติกที่จะส่งผลกระทบต่อวงจรชีวิตของสัตว์ทะเล

วิธีการในการสร้างสรรค์ผลงาน

การสร้างรูปทรงของปลาทุทะเลขนาดเท่าจริงนำเสนอในกล่องบรรจุภัณฑ์อาหาร เป็นการหยิบรูปทรงจากผลิตภัณฑ์อาหารชนิดปลาทะเล มาสร้างสรรค์ในลักษณะที่แสดงให้เห็นถึงผลกระทบจากไมโครพลาสติก โดยสร้างรูปทรงปลาทุขนาดเท่าจริงที่มีลักษณะของส่วนประกอบบางอวัยวะด้วยวัสดุพลาสติก เพื่อแสดงให้เห็นอันตรายจากพลาสติกในรูปแบบผลิตภัณฑ์อาหารในท้องตลาดปัจจุบัน

การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อแปลงเป็นผลงานศิลปกรรมชุดที่ 3

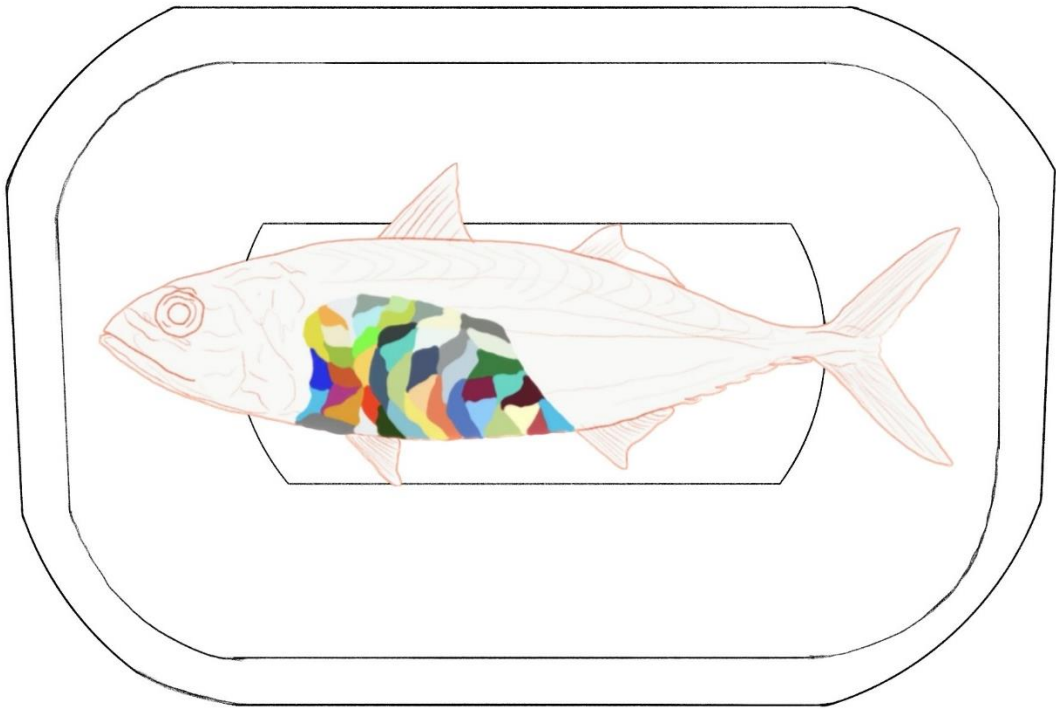
ในด้านรูปลักษณะผลงานที่หยิบยกปลาทุมาเป็นเหตุผลเกี่ยวกับผลงานชุดที่ 2 แต่ผลงานในชุดที่ 3 ใช้รูปแบบการแพ็คแบบอาหารพร้อมทานที่เห็นกันได้ทั่วไปตามซูเปอร์มาเก็ต เป็นการสะท้อนให้เห็นถึงการปนเปื้อนไมโครพลาสติกในอาหารพร้อมทาน เป็นปัญหาที่ใกล้ตัวเราแต่เราไม่สามารถมองเห็นปัญหาที่แทรกอยู่ในอาหารได้ ซึ่งตัวปลาใช้ขยะพลาสติกสร้างรูปทรงปลาขึ้นมาเป็นการใช้วัสดุให้สอดคล้องกับที่มาของปัญหาในไมโครพลาสติก และมีการใช้สีเรืองแสงทาทัບไปที่ส่วนต่างๆในร่างกายของปลาแสดงให้เห็นถึงปฏิกิริยาการปนเปื้อนจากไมโครพลาสติก ซึ่งใช้แสงไฟแบบลีโกลท์ในผลงานแสดงให้เห็นถึงปฏิกิริยาการสะท้อนแสงที่ซ่อนไว้เมื่อไม่เปิดไฟ เหมือนกับความจริงที่ไมโครพลาสติกไม่สามารถมองเห็นได้ด้วยตาเปล่า นำเสนอในการจัดวางผลงานแบบ (Display) ดิสเพลย์เหมือนการจัดวางสินค้าอาหารพร้อมทานที่วางขายอยู่ตามซูเปอร์มาเก็ตทั่วไปในปัจจุบัน

ขั้นตอนสร้างสรรค์ผลงานชุดที่ 3

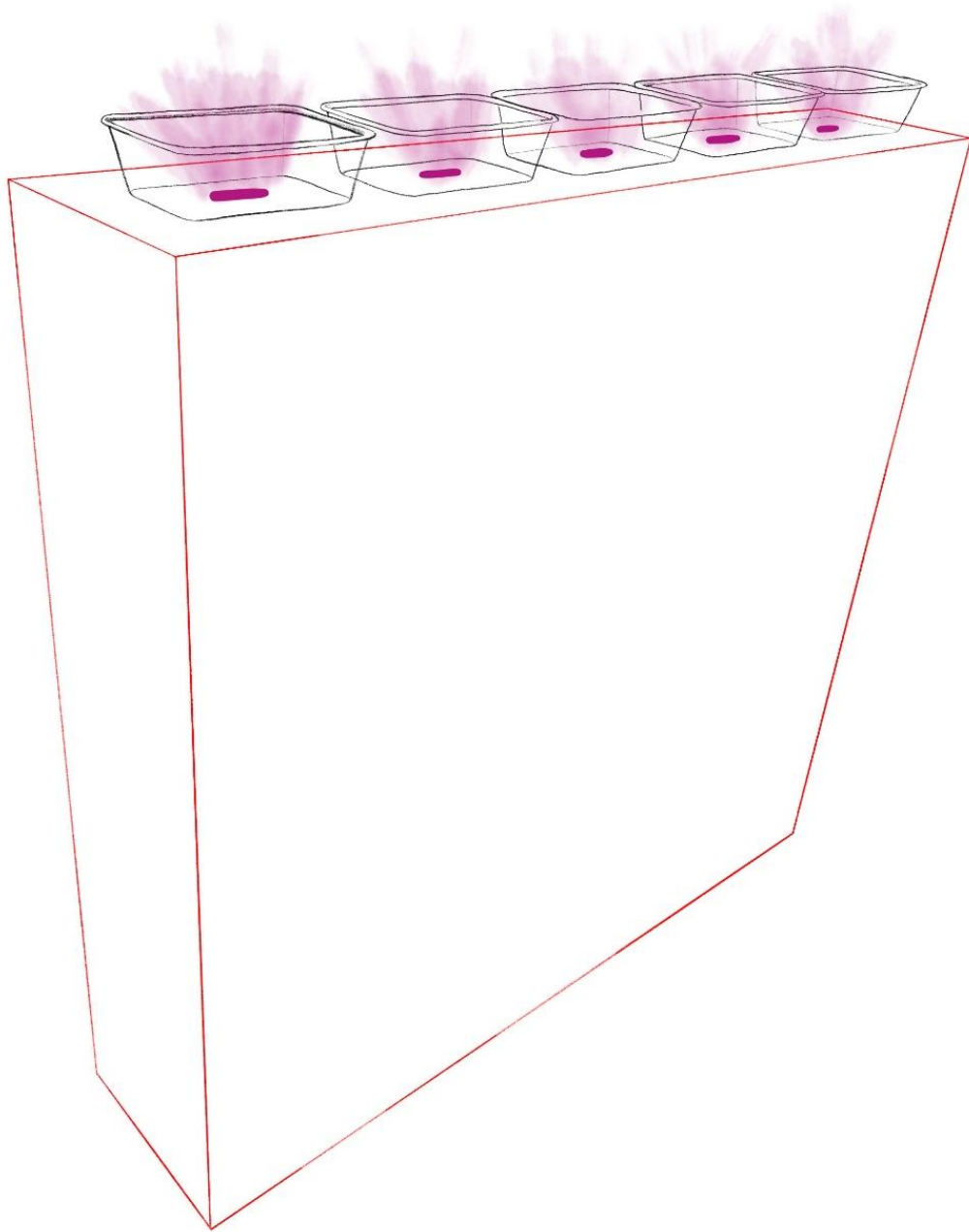
ขั้นตอนที่ 1 การร่างแบบ 2 มิติ

เป็นแบบร่างที่ต่อยอดจากผลงานชุดที่ 2 ทำให้เกิดผลงานชุดนี้เป็นการพัฒนาจากแบบร่างผลงานและแบบร่างการนำเสนอผลงาน

รูปภาพที่ 92 ภาพขั้นตอนการสร้างสรรค์ผลงานชุดที่ 3
(แบบร่างสองมิติที่นำมาขยายแบบในขนาดงานจริง)

ที่มารูปภาพ : ผู้วิจัย

รูปภาพที่ 93 ภาพขั้นตอนการสร้างสรรค์ผลงานชุดที่ 2 (แบบร่างการนำเสนอผลงานสองมิติ)

ที่มารูปภาพ : ผู้วิจัย

ขั้นตอนที่ 2 การทำแม่พิมพ์ปูนปลาสเตอร์

การสร้างแม่พิมพ์จากปลา (จริง) โดยใช้บล็อกพิมพ์กล่องพลาสติกแล้วเทพูนปลาสเตอร์ลงไปบนบล็อกพิมพ์จากนั้นทิ้งระยะเวลาให้ปูนเซตตัวของปูนปลาสเตอร์ตัวเล็กน้อยแล้วแล้วนำมาปลาทุทะเลมากดลงบนผิวปูนปลาสเตอร์หลังจากนั้นสร้างแม่พิมพ์อีกด้านด้วยวิธีการเททับแม่พิมพ์ชั้นแรกหลังแข็งตัว

รูปภาพที่ 94 ภาพขั้นตอนการสร้างสรรคผลงานชุดที่ 3 (ทำแม่พิมพ์ปูนปลาสเตอร์)

ที่มารูปภาพ : ผู้วิจัย

ขั้นตอนที่ 3 การขึ้นรูปทรงไม้โครพลาสติก

นำเอาขยะพลาสติกตัดเป็นชิ้นเล็กๆผสมกับเม็ดพลาสติกและพลาสติกที่ขึ้นรูปทรงไม้โครพลาสติกไว้ผสมลงในบล็อกพิมพ์และทำการใช้ความร้อน (dry ความร้อน) เป่าลงพิมพ์เพื่อขึ้นรูปทรงปลา

รูปภาพที่ 95 ภาพขั้นตอนการสร้างสรรค์ผลงานชุดที่ 3 (การขึ้นรูปทรงด้วยพลาสติก)

ที่มารูปภาพ : ผู้วิจัย

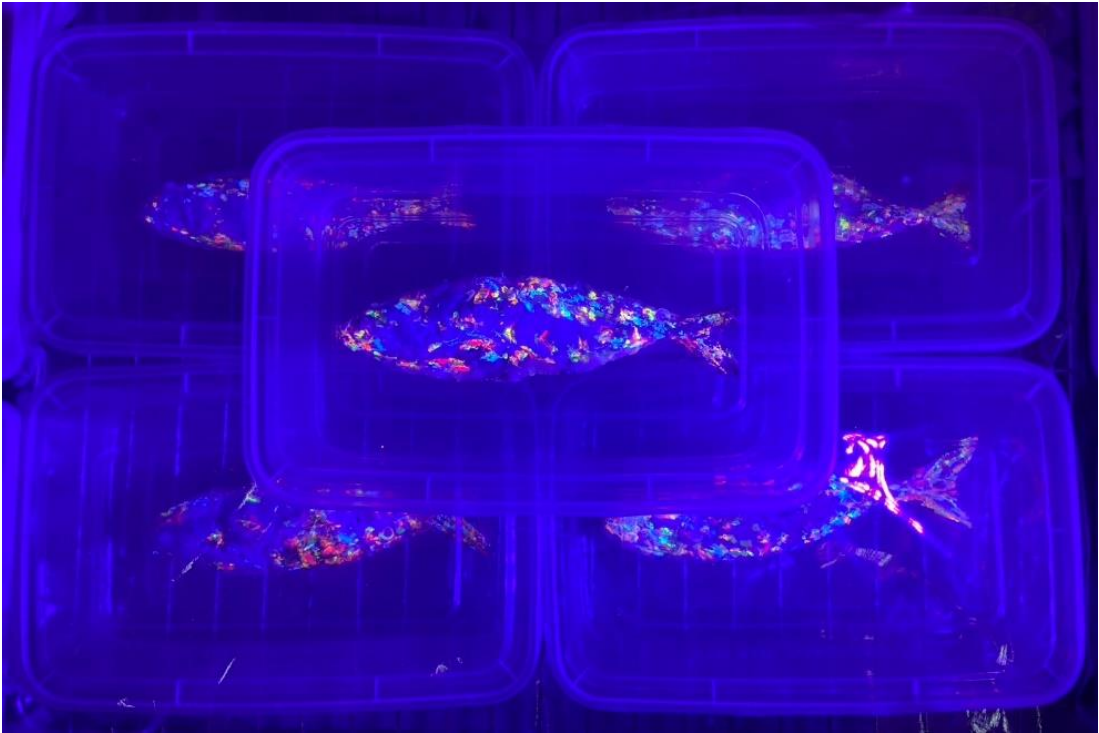
ขั้นตอนที่4 การทำสีและทดลองฉายไฟแบล็คไลท์

ใช้สีเรืองแสงทาบนตัวปลาที่เป็นลักษณะเม็ดไมโครพลาสติกเพื่อเพิ่มสีสันในผลงานให้เห็น (การรับรู้พลาสติกปนเปื้อน) รูปทรงไมโครพลาสติกชัดเจนมากยิ่งขึ้นและนำแพคเกจกล่องอาหารพลาสติกใสแล้วนำแสงแบล็คไลท์ (Black light) มาทดลองฉายเพื่อให้เห็นผลลัพธ์การสะท้อนแสงในผลงาน

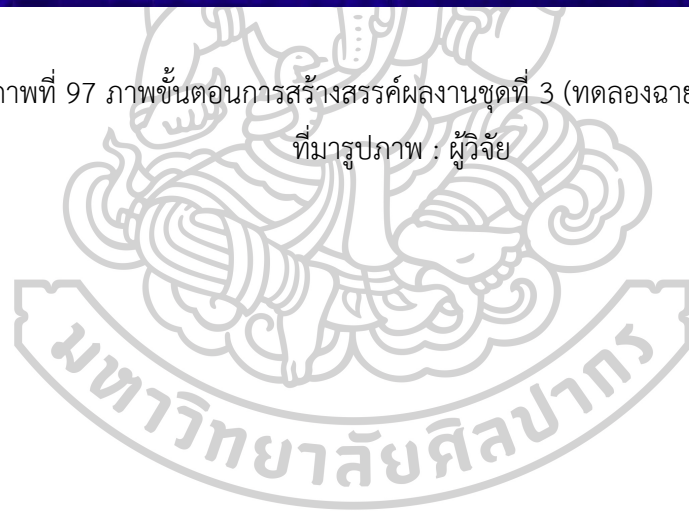
รูปภาพที่ 96 ภาพขั้นตอนการสร้างสรรค์ผลงานชุดที่ 3 (การทำสีเรืองแสง)

ที่มารูปภาพ : ผู้วิจัย

รูปภาพที่ 97 ภาพขั้นตอนการสร้างสรรค์ผลงานชุดที่ 3 (ทดลองฉายไฟแบล็คไลท์)

ที่มารูปภาพ : ผู้วิจัย

ขั้นตอนที่ 5 การติดตั้งจัดวางผลงาน

นำเอาผลงานที่แพ็คเกจสมบูรณ์ทำการจัดวางบนฐานไม้โดยจัดวางแบบ (Display) ดิสเพลย์ เรียงยาวต่อกันแบบการจัดวางสินค้าในซูเปอร์มาเก็ต และใช้แสงไฟแบล็คไลท์ (Black light) ส่องขึ้นมาจากด้านล่างในกล่องแทนฐานมายังบนชิ้นงานด้านบนให้เกิดการเรืองแสงกระทบผลงาน

รูปภาพที่ 98 ภาพขั้นตอนการสร้างสรรค์ผลงานชุดที่ 3 (กระบวนการติดตั้งจัดวางผลงาน)

ที่มารูปภาพ : ผู้วิจัย

4.3.4 การสร้างสรรค์ผลงานวิทยานิพนธ์ชุดที่ 4

ประเด็นในผลงาน ชุดที่4 (ไมโครพลาสติกในอาหารสู่มนุษย์)

รูปภาพที่ 99 ภาพแบบร่าง 2 มิติ ผลงานวิทยานิพนธ์ชุดที่ 4

ที่มารูปภาพ : ผู้วิจัย

แนวความคิดในการสร้างสรรค์ผลงาน

เป็นการจินตนาการภาพผลกระทบจากการบริโภคสัตว์ทะเลที่กินไมโครพลาสติกเป็นอาหาร ที่ในรูปแบบของระบบการทำงานของร่างกายมนุษย์แสดงให้เห็นอวัยวะภายใน โดยการกล่าวด้วยหลักการการกิน, การดูดกลืน (Ingestion) หรือ “ส่วนประกอบ” (Components) ที่เกิดขึ้นจากการที่มนุษย์บริโภคสัตว์ทะเลที่ปนเปื้อนไมโครพลาสติก จากเหตุที่มนุษย์เป็นผู้สร้างขยะพลาสติกที่ทำให้การปนเปื้อนย้อนกลับมาทำร้ายสุขภาพร่างกายของมนุษย์เอง เป็นการนำเสนอผลงานที่กระตุ้นในจิตสำนึกของผู้ชมผลงาน ให้เห็นถึงความสำคัญในพิษภัยอันตรายจากไมโครพลาสติกสู่มนุษย์ที่เป็นผู้สร้างจากผลของการเป็นผู้ทิ้งขยะลงสิ่งแวดล้อมในปัจจุบัน เป็นการจินตนาการภาพที่เกินจริงเพื่อกระตุ้นให้เห็นถึงผลกระทบจากไมโครพลาสติกสู่มนุษย์

วิธีการในการสร้างสรรค์ผลงาน

เป็นการนำเสนอรูปร่างมนุษย์ที่สัดส่วนเหมือนคนจริงแต่สร้างสภาพผิวหนังด้วยยางซิลิโคนและทำสีให้ดูเหมือนคนที่เป็นโรคร้ายผิวหนังแห้งเหี่ยวสีคล้ำ และเปิดผิวหนังช่วงลำตัวให้เห็นอวัยวะภายในมนุษย์ที่สร้างมาจากการอบละลายความร้อนขยะพลาสติกเพื่อขึ้นรูปทรงอวัยวะมนุษย์หล่อ ออกมาให้มีรอยไหม้ดำเห็นถึงพิษภัยจากไมโครพลาสติก (เป็นส่วนประกอบของร่างกาย) มาสู่มนุษย์ ที่ได้รับผลกระทบจากการกินสัตว์ที่ปนเปื้อนไมโครพลาสติกเป็นอาหารที่ส่งผลกระทบต่อสุขภาพ เป็นการนำเอารูปทรงคนมาสร้างสภาวะที่ทำให้เห็นถึงผลกระทบจากไมโครพลาสติก ที่เป็นส่วนประกอบของมนุษย์เป็นการสะท้อนให้เห็นปัญหาที่มนุษย์เป็นผู้สร้างและผลย้อนกลับมาทำร้ายมนุษย์

การวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อแปลงเป็นผลงานศิลปกรรมชุดที่ 4

จากการนำเสนอผลงานด้วยการใช้มนุษย์ที่มีร่างกายผอมบางและกล้ามเนื้อที่ดูไม่แข็งแรงสื่อสารให้เห็นถึงภัยอันตรายจากไมโครพลาสติกส่งผ่านมาจากอาหารทะเลปนเปื้อนมาสู่มนุษย์ด้วยรูปแบบการผ่าเปิดแสดงอวัยวะภายในด้านหน้าที่มีลักษณะที่ผิวหนังบางมีรอยไหม้บางส่วนขับเน้นให้เห็นถึงการปนเปื้อนจากไมโครพลาสติก เป็นส่วนประกอบของร่างกาย (Components) คนโดยใช้พลาสติกเป็นตัวขึ้นรูปทรงอวัยวะมนุษย์ จัดวางผลงานแบบให้เสมือนลักษณะคล้ายคนตายจากการที่ได้รับการปนเปื้อนไมโครพลาสติกในอาหารสะสมจนมากเกินไป ตามข้อมูลที่บ่งบอกถึงการสะสมไมโครพลาสติกในร่างกายแสดงให้เห็นการเกิดโรคร้ายและตายได้ในที่สุด วิธีการนำเสนอโดยใช้แสงแบล็คไลท์ (Black light) ส่องบนผิวหนังรูปทรงอวัยวะภายในที่ถูกผ่าเปิดเพื่อให้เห็นถึงสาเหตุที่ก่อให้เกิดปัญหาต่อร่างกายมนุษย์

ขั้นตอนสร้างสรรค์ผลงานชุดที่4

ขั้นตอนที่1 การร่างแบบ 2 มิติ

จากการตกผลึกในแนวคิดรูปแบบผลงานและข้อมูลทั้งหมดที่ผ่านมา ทำให้เกิดรูปแบบการนำเสนอและวิธีคิดในการร่างแบบผลงานชุดที่ 4 ตามภาพข้างต้น

ขั้นตอนที่2 การทดลองหาเทคนิควิธีการหล่อยางซิลิโคนให้เหมือนผิวหนังมนุษย์

การใช้ซิลิโคนผสมสีซิลิโคนให้เสมือนจริง โดยจากขั้นตอนการปั้นต้นแบบด้วยดินน้ำมันและทำแม่พิมพ์ปูนปลาสเตอร์เพื่อใช้หล่อซิลิโคน หลังจากได้แม่พิมพ์แล้วทำการหล่อซิลิโคนและทิ้งระยะเวลาให้ซิลิโคนแข็งตัว และแกะชิ้นงานออกมาทำสีให้มีลักษณะเหมือนผิวหนังคนมากขึ้น หลังจากหล่อซิลิโคนเสร็จแล้วผลลัพธ์ที่ได้คือ ผิวหนังที่นุ่มเหมือนกับผิวหนังคนที่อาจจะดูไม่เหมือนคนจริงมากนักแต่เป็นการทดลองที่ได้ผลลัพธ์ตามที่คาดคิดไว้

รูปภาพที่ 100 ภาพการทดลองทำผิวหนังมนุษย์จากยางซิลิโคน Premium Grade (ผลงานชุดที่4)

ที่มารูปภาพ : ผู้วิจัย

ขั้นตอนที่ 3 การสร้างโครงสร้างเหล็กและหุ้มดินปั้นต้นแบบ

การขยายแบบจากแบบร่าง 2 มิติ และทำการเชื่อมเหล็กสร้างโครงสร้างเหล็กขนาดเท่าคนจริงและทำการหุ้มดินและปั้นปรับโครงสร้างกล้ามเนื้อให้ถูกต้องตามแบบกล้ามเนื้อคนจริง ภายวิภาค (Anatomy)

รูปภาพที่ 101 ภาพการปั้นขึ้นดินโครงสร้างมนุษย์ ชุดที่ 4

ที่มารูปภาพ : ผู้วิจัย

ขั้นตอนที่3 การปั้นพื้นผิวรายละเอียดของร่างกาย

เป็นการปั้นรายละเอียดของกล้ามเนื้อส่วนประกอบของร่างกายให้มีความสมบูรณ์
แบบตามข้อมูลกายวิภาคของมนุษย์เพื่อความสมจริงให้ได้มากที่สุด

รูปภาพที่ 102 ภาพปั้นเก็บรายละเอียด ชุดที่ 4

ที่มารูปภาพ : ผู้วิจัย

รูปภาพที่ 103 ภาพปั้นรายละเอียดพื้นผิวร่างกาย ชุดที่ 4 (เสร็จสมบูรณ์)

ที่มารูปภาพ : ผู้วิจัย

รูปภาพที่ 104 ภาพปั้นรายละเอียดพื้นผิวร่างกาย ชุดที่4 (เสร็จสมบูรณ์)

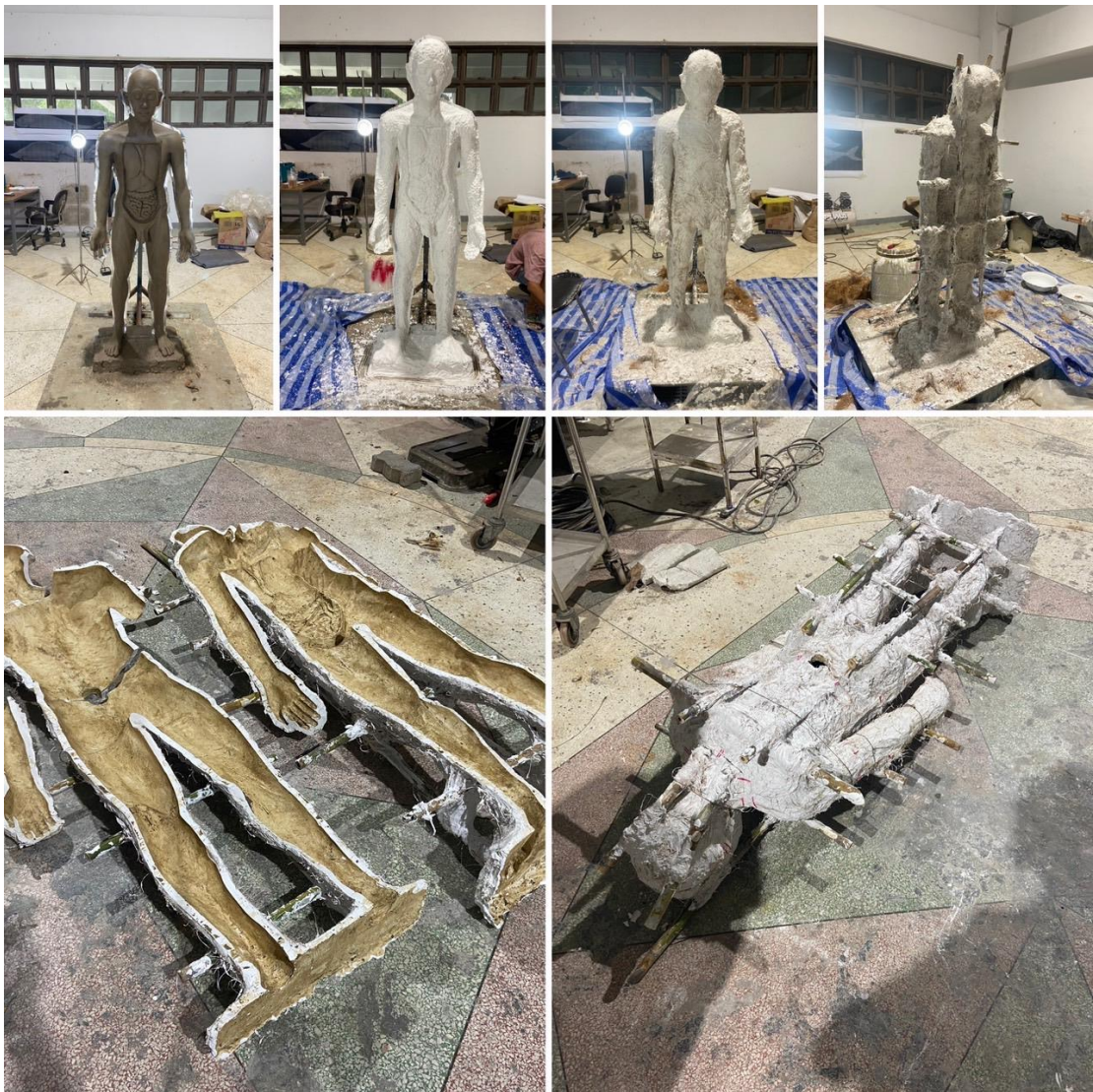
ที่มารูปภาพ : ผู้วิจัย

รูปภาพที่ 105 ภาพปั้นรายละเอียดพื้นผิวร่างกาย ชุดที่ 4 (เสร็จสมบูรณ์)
ที่มารูปภาพ : ผู้วิจัย

ขั้นตอนที่4 การทำแม่พิมพ์ปูนปลาสเตอร์

เมื่อปั้นต้นแบบแล้วเสร็จสมบูรณ์จึงทำการสร้างแม่พิมพ์ปูนปลาสเตอร์ ด้วยการหุ้มด้วยปูนปลาสเตอร์ทั่วบริเวณของรูปทรงทั้งหมด แกะแม่พิมพ์ออกจากต้นแบบ (ดินเหนียว) และหลังจากนั้นทำความสะอาดแม่พิมพ์และนำประกบแม่พิมพ์ทิ้งไว้ให้แห้งสนิทก่อนจะนำไปใช้หล่อในขั้นตอนต่อไป

รูปภาพที่ 106 ภาพขั้นตอนการทำแม่พิมพ์ปูนปลาสเตอร์ผลงาน ชุดที่4

ที่มารูปภาพ : ผู้วิจัย

ขั้นตอนที่5 การหล่อยางซิลิโคนกับเรซินและหล่อพลาสติก

เมื่อล้างทำความสะอาดพิมพ์เรียบร้อยแล้วผสมสีกับยางซิลิโคนทาลงบนแม่พิมพ์ทิ้งระยะเวลาให้เซ็ดตัว แล้วผสมสารตัวเร่งกับเรซินทาทับซิลิโคนชั้นแรกที่เซ็ดตัวแล้ว แล้วเสริมด้วยใยแก้วตัดเป็นแผ่นเล็กๆวางทับลงบนแม่พิมพ์ปูนปาสเตอร์ ทำการหล่อแบบดังกล่าวทั้งสองด้านหน้าและหลังแล้วนำเอาพลาสติกที่อบด้วยความร้อนมากกลงในแม่พิมพ์ในส่วนอวัยวะคนที่เว้นช่องว่างไว้ก่อนการหล่อยางซิลิโคนกับเรซินในขั้นตอนแรก

รูปภาพที่ 107 ภาพขั้นตอนการทำหล่อผลงาน ชุดที่ 4

ที่มารูปภาพ : ผู้วิจัย

รูปภาพที่ 108 ภาพขั้นตอนการทำหล่อผลงาน ชุดที่ 4
ที่มารูปภาพ : ผู้วิจัย

ขั้นตอนที่ 6 การขัดแต่งทำสีเก็บรายละเอียดผลงาน

หลังจากหล่อผลงานเสร็จสมบูรณ์ขั้นตอนนี้เป็นการขัดแต่งลบตะเข็บและเก็บรายละเอียดตามรูตามร่างกาย แล้วนำมาพ่นสีให้เหมือนคนจริง และนำขนเทียมมาปลูกเพื่อสร้างเก็บรายละเอียดผลงานตามร่างกาย

รูปภาพที่ 109 ภาพขั้นตอนการสร้างสรรค์ผลงานชุดที่ 4 (ขัดแต่งทำสีเก็บรายละเอียดผลงาน)

ที่มารูปภาพ : ผู้วิจัย

ขั้นตอนที่7 การติดตั้งจัดวางผลงาน

จัดวางผลงานในลักษณะนอนราบลอยเหนือพื้นให้เป็นลักษณะเหมือนคนนอนสิ้นชีวิตจากสภาวะการปนเปื้อนจากไมโครพลาสติก วิธีการนำเสนอเน้นรายละเอียดสำคัญโดยใช้ไฟแบล็คไลท์ (Black light) ส่องบนอวัยวะภายในให้เห็นถึงผลกระทบที่ส่งผลต่อระบบภายในอวัยวะในร่างกายของมนุษย์

รูปภาพที่ 110 ภาพขั้นตอนการสร้างสรรค์ผลงานชุดที่4 (กระบวนการติดตั้งจัดวางผลงาน)

ที่มารูปภาพ : ผู้วิจัย

ผลงานวิทยานิพนธ์ พลาสติกและชีวิตในศตวรรษที่ 21 (Plastics and Life in the 21th)

ผลงานวิทยานิพนธ์ชุด “พลาสติกและชีวิตในศตวรรษที่ 21” เป็นผลงานที่ถูกพัฒนาต่อยอดมาจากผลงานในระยะก่อนวิทยานิพนธ์ โดยผู้วิจัยได้ทำความเข้าใจกับเนื้อหาและแนวความคิดให้เห็นชัดเจนมากยิ่งขึ้น และมีการพัฒนาจากเนื้อหาข้อมูลที่ผู้วิจัยได้ศึกษาเพิ่มเติม ด้วยการลงพื้นที่จริงเพื่อสำรวจหาข้อมูลและภาพถ่ายประกอบข้อมูล (อ้างอิงจากผลงานวิจัยทางวิทยาศาสตร์สิ่งแวดล้อม ช้างต้น บทที่ 2) ด้านเอกสารผลการวิจัยทางวิทยาศาสตร์และการศึกษาข้อมูลผลงานสร้างสรรค์ทางศิลปกรรมต่างๆ วิเคราะห์และผลความรู้ข้อมูลมาพัฒนาต่อยอดในผลวิทยานิพนธ์ให้สมบูรณ์ ซึ่งการสร้างสรรค์ผลงานวิทยานิพนธ์ชุดนี้มีจำนวน 4 ชุด ได้แก่ ไมโครพลาสติกในน้ำทะเล, ผลกระทบจากไมโครพลาสติกสู่สัตว์น้ำ, อาหารทะเลปนเปื้อน, ไมโครพลาสติกในอาหารสุนัข

การวิเคราะห์ทัศนธาตุในผลงานวิทยานิพนธ์

การสร้างผลงานประติมากรรมมีการสร้างสรรค์ (Creation) ทั้งเนื้อหาและรูปทรง เพื่อให้สอดคล้องกันโดยใช้หลักองค์ประกอบศิลป์เป็นแนวทางในการสร้างสรรค์ผลงาน และการใช้ทัศนธาตุต่างๆ มาประกอบรวมกันให้เป็นผลงาน ที่แตกต่างหลายรูปแบบและวิธีการโดยผลการรับรู้ทางอารมณ์จากการเห็นเพื่อตอบสนองกับเป้าหมายและวัตถุประสงค์ในประเด็นของการนำเสนอผลงาน

การสร้างสรรค์ผลงานศิลปนิพนธ์ในชุดนี้เป็นการสร้างตามรูปแบบที่กำหนดจากแบบร่างสองมิติที่ได้ทำการทดลองเพื่อค้นหารูปแบบ และเทคนิควิธีการที่สอดคล้องกับเรื่องราวที่ต้องการนำเสนอผลงาน ในแต่ละผลงานรูปทรงและเทคนิควิธีการประกอบสร้างจะมีลักษณะที่แตกต่างกัน แต่ก็ยังมีวัสดุหลักในผลงานที่เชื่อมโยงเข้าหากันผลงานชุดนี้ และทั้งหมดที่เกิดขึ้นในผลงานก็จะแสดงให้เห็นทัศนธาตุที่อยู่ในแต่ละชิ้นงาน ซึ่งเป็นการกำหนดรูปทรงให้ได้ตามเป้าหมายที่ข้าพเจ้าตั้งใจไว้ ซึ่งทัศนธาตุในผลงานประติมากรรมในชุดนี้ของข้าพเจ้านั้น เกิดขึ้นจากการประกอบสร้างจากวัสดุที่ต่างกันอย่างมีวัสดุหลักที่ใช้สร้างสรรค์ผลงานทุกชิ้นในชุดนี้ ซึ่งมันมีหลากหลายวิธีในการประกอบสร้างผลงานประติมากรรมในชุดนี้

รูปทรง

การเปลี่ยนถ่าย,เปลี่ยนแปลงรูปทรงและเลียนแบบรูปทรงทั้งคนและสัตว์ เป็นสิ่งที่มองเห็นได้ในทัศนศิลป์สร้างขึ้นด้วยการผสมกันอย่างมีเอกภาพของทัศนธาตุ ได้แก่ วัสดุ เส้น ที่วาง ปริมาตร มวล เป็นการประสานกันก่อให้เกิดรูปทรงที่สามารถตอบสนองต่อความรู้สึกดังเช่นที่ปรากฏในผลงานของข้าพเจ้า ลักษณะรูปทรงเหนือจริงเสมือนจริงลอกเลียนแบบจริงรูปทรงจึงเป็นสิ่งแรกที่สามารถสื่ออารมณ์กับผู้ชมได้มากที่สุดด้วยการแสดงออกเนื้อหาของรูปทรง มุ่งเน้นการแสดงออกของรูปทรงที่

แสดงสภาวะปัญหาขยะพลาสติกในสิ่งแวดล้อมที่ส่งผลกระทบต่อสัตว์และคน ด้วยลักษณะของรูปทรงที่บ่งบอกถึงปัญหาขยะพลาสติกที่ส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมที่ทำให้แหล่งน้ำเน่าเสีย ทำให้สัตว์น้ำที่อาศัยอยู่ได้รับผลกระทบกินขยะพลาสติกเป็นอาหารจนทำให้เสียชีวิต รวมถึงปัญหาที่ส่งผลไปถึงคนที่บริโภคสัตว์น้ำเป็นอาหารที่จะส่งผลกระทบต่อสุขภาพร่างกายเพราะ กินสัตว์น้ำที่กินขยะพลาสติกเป็นอาหารทั้งหมดเป็นการแสดงให้เห็นถึงความสอดคล้องกับเนื้อหาและเป้าหมายของหัวข้อศิลปนิพนธ์ “พลาสติกและชีวิตในศตวรรษที่ 21” ของผลงาน

วัสดุ

วัสดุ คือการแสดงออกด้วยการแทนค่าความหมายวัสดุ นำเสนอให้เกิดความคลุมเครือที่เกินความเป็นจริง บ่งบอกถึงภัยอันตรายจากขยะไมโครพลาสติกที่มีผลกระทบต่อสิ่งมีชีวิต ผ่านการสร้างสรรคโดยใช้วัสดุ ขยะพลาสติกเพื่อให้ตอบสนองต่อแนวความคิดและความรู้สึกของผู้ชมที่ใช้วัสดุเป็นตัวบ่งบอกถึงปัญหาขยะพลาสติกที่แทรกซึมอยู่ในชีวิตประจำวันของทุกคนในปัจจุบัน ที่ส่งผลกระทบต่อคนสัตว์และสิ่งแวดล้อมเป็นการเลือกใช้วัสดุเพื่อให้สอดคล้องต่อแนวความคิดของข้าพเจ้า

ที่ว่าง

ที่ว่าง คือคู่ของรูปทรงที่ขัดแย้งกันอย่างตรงข้าม ที่มีบทบาทในการสร้างและเสริมรูปทรงไม่น้อยกว่าทัศนธาตุทั้งหลายที่ว่างในงานของข้าพเจ้านั้นเป็นที่ว่างที่กำหนดจากเส้นรอบนอกของผลงานของข้าพเจ้ามีความสำคัญที่ช่วยพื้นที่ว่างภายในผลงานนั้นมีระยะที่ใกล้กัน ที่ว่างภายในเป็นที่ว่างแบบที่รู้สึกถึงการเคลื่อนไหว และพื้นที่ปิดเกิดจากการประกอบกันในรูปทรงที่ใช้ในผลงาน ซึ่งตัวผลงานที่แสดงให้เห็นพื้นที่ปิดในงานของข้าพเจ้า เป็นการกำหนดขอบเขตการมองเห็นการรับรู้ทางอารมณ์และเนื้อหาตีความจากพื้นที่ว่าง เช่นผลงานชิ้นที่1 โลกใต้ท้องทะเล

มวล

มวล คือการรวมกลุ่มของความหนาแน่นที่มีลักษณะมีน้ำหนักเช่นเดียวกับผลงานของข้าพเจ้าที่มีมวลเป็นรูปทรงกลมที่นำเอารูปทรงมาจากอวัยวะจากสัตว์และคนรวมถึงมวลของรูปทรงขยะพลาสติกที่แสดงให้เห็นถึงปัญหาขยะพลาสติกที่อยู่ในสิ่งแวดล้อมที่ส่งผลกระทบต่อชีวิตคนและสัตว์ในปัจจุบัน (ศตวรรษที่ 21)

พื้นผิว

พื้นผิวในผลงานของข้าพเจ้าใช้เทคนิคการสร้างสรรค แบบเหมือนจริงเป็นการลอกเลียนแบบพื้นผิวจริงจากพื้นผิวธรรมชาติ แต่ละพื้นผิวก็จะมีแตกต่างกันในแต่ละชิ้นงาน ซึ่งพื้นผิวก็เกิดจาก

การประกอบสร้างจากวัสดุต่างๆที่นำมาประกอบสร้างเป็นผลงานประติมากรรม โดยแต่ละชิ้นงานจะมีลักษณะพื้นผิว ดังนี้

1. พื้นผิวที่เกิดจากการหลอมรวมของขยะพลาสติกที่เกิดการละลายตัวทำให้เกิดพื้นผิวที่ทับซ้อนกันจนเป็นเนื้อเดียวกัน
2. พื้นผิวที่เกิดจากการนำเอาผ้าหนังสือตัวมาสร้างเลียนแบบหนังปลาในธรรมชาติเพื่อให้ความคล้ายคลึงกับธรรมชาติ
3. พื้นผิวที่นุ่มยืดหยุ่นสร้างขึ้นมาเลียนแบบผิวหนังของมนุษย์ที่ใช้ยางซิลิโคนและทำสีจนทำให้มันเหมือนกับผิวหนังของมนุษย์ให้ได้เหมือนมากที่สุด

วัสดุที่ใช้ในการสร้างสรรค์

ขั้นตอนการสร้างสรรคผลงานประติมากรรมจำเป็นต้องสร้างสรรค์ตามเป้าหมายตามแบบร่างทั้งสองและสามมิติที่เราตั้งเป้าหมายเอาไว้ ซึ่งในผลงานทุกๆชิ้นต้องมีวัสดุที่สำคัญที่ทุกๆชิ้นต้องมีเหมือนกันเพื่อเชื่อมโยงกับเนื้อหาที่เราต้องการที่จะนำเสนอ ข้าพเจ้าจึงเลือกวัสดุที่เป็นขยะพลาสติกทั้งหมดซึ่งมีหลากหลายชนิด เป็นการเลือกใช้เพื่อสร้างสรรค์รูปทรงในแบบใหม่ซึ่งส่วนใหญ่เป็นวัสดุสำเร็จรูปที่นำมาย่อยสลายเพื่อสร้างสรรค์รูปทรงในรูปแบบใหม่

วัสดุขยะพลาสติกที่ข้าพเจ้าเลือกใช้เนื่องด้วย ตรงกับเนื้อหาเรื่องราวที่ข้าพเจ้าต้องการนำเสนอในผลงานประติมากรรม เพื่อสร้างสรรค์รูปแบบใหม่ขึ้นมาจากขยะพลาสติกที่มีทั้งสีสันและรูปทรงที่แตกต่างกัน เป็นวัสดุที่จะตัด ประกอบ เผา หลอมละลาย เพื่อขึ้นรูปทรง ซึ่งนำมาประกอบกันเพื่อสร้างสรรค์ผลงานประติมากรรมในชุดนี้ของข้าพเจ้า เป็นวัสดุที่ตอบโจทย์กับวัตถุประสงค์ในเป้าหมายในการทำงานและเนื้อหาเรื่องราวที่จะนำเสนอ ซึ่งเป็นวัสดุหลักที่ใช้ในการสร้างสรรค์ผลงานประติมากรรมในชุดนี้ของข้าพเจ้า

ขวดน้ำดื่มพลาสติก เป็นหนึ่งในขยะพลาสติกที่มีผู้คนทิ้งเยอะเป็นจำนวนมากพลาสติกมีความสำคัญเหมาะสมที่จะนำมาเป็นวัสดุที่เชื่อมเนื้อหาและรับรู้ถึงความเป็นขยะพลาสติกได้เป็นอย่างดีใช้ในการสร้างสรรค์ผลงานเป็นวัสดุที่ โดยวิธีการหลอมละลายเพื่อขึ้นรูปทรง เป็นวัสดุที่สามารถปรับใช้ได้หลากหลายรูปแบบในการประกอบสร้างผลงาน

เศษขยะพลาสติก เศษขยะพลาสติกพวกนี้เป็นวัสดุที่เราหาได้ในชีวิตประจำวันจากการใช้งานหรือบริโภคเป็นการเก็บวัสดุในชีวิตประจำวันที่มีการใช้งานพลาสติกในรูปแบบต่างๆ เป็นการเก็บเพื่อนำเอามาสร้างสรรค์ผลงานประติมากรรม

ผลงานวิทยานิพนธ์ชุดที่ 1 ประเด็น “ไมโครพลาสติกที่แทรกตัวอยู่ในน้ำทะเล”

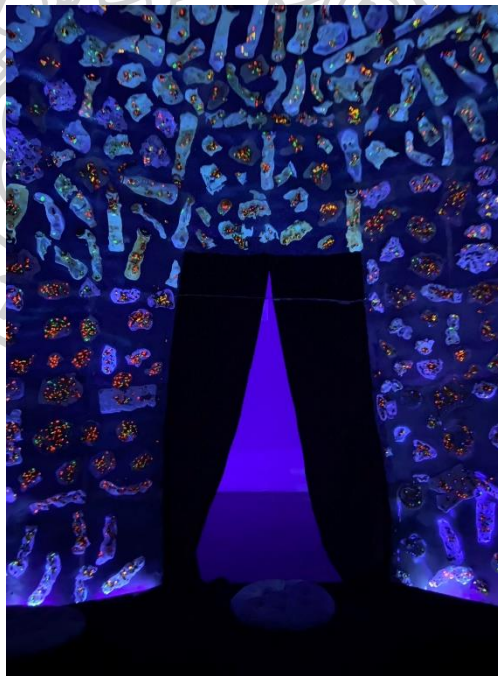
รูปภาพที่ 111 ภาพผลงานวิทยานิพนธ์ ชุดที่ 1

ที่มารูปภาพ : ผู้วิจัย

ชื่อผลงาน	ทะเลพลาสติก
ขนาด	320 x 320 x 300 ซม.
เทคนิค	อบพลาสติก
ปีที่สร้าง	2566

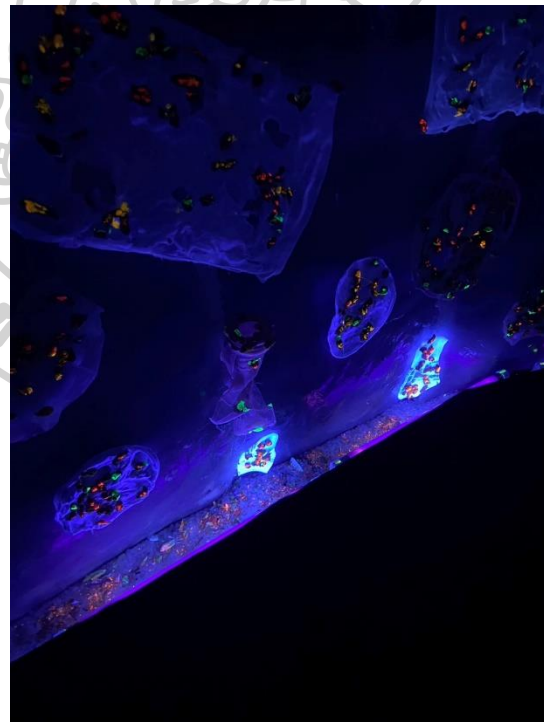
รูปภาพที่ 112 ภาพผลงานวิทยานิพนธ์ ชุดที่ 1
ที่มารูปภาพ : ผู้วิจัย

รูปภาพที่ 113 ภาพรายละเอียดผลงานวิทยานิพนธ์ ชุดที่ 1
ที่มารูปภาพ : ผู้วิจัย

รูปภาพที่ 114 ภาพรายละเอียดผลงานวิทยานิพนธ์ ชุดที่ 1
ที่มารูปภาพ : ผู้วิจัย

รูปภาพที่ 115 ภาพรายละเอียดผลงานวิทยานิพนธ์ ชุดที่ 1
ที่มารูปภาพ : ผู้วิจัย

ผลงานวิทยานิพนธ์ ชุดที่ 1

วิเคราะห์แนวความคิดและวัตถุประสงค์

แนวคิดในผลงานชุดนี้นำเสนอการวางจรรยาของขยะไมโครพลาสติกที่แสดงให้เห็นถึงภัยอันตรายที่อยู่ใกล้ตัว จากขยะไมโครพลาสติกมีรูปทรงขนาดเล็กไม่สามารถมองด้วยตาเปล่าได้ โดยการสร้างให้มองเห็นและสามารถรับรู้ได้ถึงการปนเปื้อนจากจรรยาของขยะพลาสติก ที่ก่อเกิดมลภาวะสิ่งแวดล้อมระบบนิเวศทางธรรมชาติ ให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ที่สะท้อนให้เห็นจรรยาของขยะพลาสติก ที่ก่อเกิดมลภาวะและส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมระบบนิเวศในธรรมชาติ

วิเคราะห์กายภาพ

ผลงานชุดนี้เป็นผลงานศิลปะจัดวางที่จัดแสดงในห้องมืดทึบแสงและให้ผู้ชมมีส่วนร่วมในผลงาน เป็นการนำเสนอประติกรรมในรูปทรงโดมที่มีขนาดใหญ่ ที่สามารถเดินเข้าไปดูผลงานในส่วนด้านในได้ ในส่วนด้านผิวนอกผลงานจะมีลักษณะเป็นผิวน้ำทะเล และมีภาพวิดีโอผิวน้ำทะเลที่มีการเคลื่อนไหวฉายใส่ลงไปในพื้นผิวของผลงาน ส่วนด้านในผลงานจะมีเม็ดพลาสติกที่ผสมสีเรืองแสงที่ติดอยู่กับขยะพลาสติกที่ถูกจัดการรูปทรงให้คล้ายกับขยะพลาสติกที่กำลังย่อยสลายในธรรมชาติติดอยู่ผนังด้านในผลงาน และมีแสงไฟแบล็คไลท์สีม่วงซ่อนอยู่ที่พื้นผลงานฉายจากพื้นขึ้นมาที่ผนังผลงาน การพื้นด้วยพรมและมีเบาะหมอนสำหรับผู้ชมผลงานเข้ามานั่งชมผลงาน เวลานั้นชมผลงานด้านในผู้ชมผลงานจะเห็นแสงแบล็คไลท์สีม่วง (Black light) และจะเห็นการเรืองจากเม็ดพลาสติกที่ติดอยู่บนผิวผนังด้านในผลงาน

ภาษาทางศิลปะและกลยุทธ์

การกำหนดให้มีขนาดใหญ่ (Over Scale) เป็นการนำเสนอวัตถุเรืองแสงที่สามารถสร้างบรรยากาศและสื่อสารให้เห็นถึงภัยอันตรายจากไมโครพลาสติกที่มองไม่เห็น ให้สามารถมองและสัมผัสได้ และมีการใช้ภาษาการแทนที่ (Replacment) โดยใช้วัสดุที่อ้างอิงถึงไมโครพลาสติกเป็นการสวมแทนที่ของวัตถุที่มีความเกี่ยวข้องกันในเนื้อหาและแนวคิด

วิเคราะห์ด้านรูปแบบการนำเสนอ

รูปแบบของผลงานในชุดนี้ ใช้รูปทรงโดมที่มีขนาดใหญ่เป็นรูปทรงนามธรรม ที่คนสามารถเดินเข้าไปด้านในได้ ลักษณะของรูปทรงจะมีพื้นผิวที่ถูกสร้างให้เหมือนผิวน้ำในทะเล มีทิศทางของพื้นผิวที่คล้ายกับน้ำกระเพื่อมผิวมีลักษณะหยาบๆเหมือนเม็ดข้าวเรียงตัวกันเป็นเหมือนผืนแผ่นดินเดียวกันประกอบเป็นรูปทรงโดม ที่มีรูปทรงด้านนอกดูเหมือนกรอบคลุมวัตถุด้านในเส้นรอบนอกโดยรวมดูโค้งมนเหมือนครึ่งวงกลม มีทิศทางที่ดูแข็งแรงมั่นคงในรูปทรง

วิเคราะห์แสงภายในผลงานในรูปทรงผลงาน

ลักษณะการกำหนดทิศทางของแสงด้านในผลงาน จะกำหนดให้ลำแสงฉายรอบรูปทรงผลงานด้านในแสงจะพุ่งขึ้นมาจากพื้นให้ตกกระทบพื้นผิวด้านในผลงาน ใช้แสงที่ไม่แรงจัดเป็นแสงอ่อนๆเป็นแสงสีม่วงเน้นให้แสงตกกระทบกับวัตถุที่ติดอยู่กับผนังในผลงานเพื่อให้เกิดการเรืองแสงจากวัตถุในผลงานที่มีลักษณะในการเรืองแสงเป็นจุดสี แสงที่ตกกระทบกับวัตถุจะซึ่งลำแสงไปทั่วผลงานด้านใน โดยจัดแสดงผลงานในห้องมืดทึบแสงเพื่อให้แสงทำงานได้อย่างเต็มประสิทธิภาพ เป็นการเน้นจุดเด่นในผลงานด้านในที่ถูกแสงตกกระทบ และด้านนอกที่มีการฉายวิดีโอเคลื่อนไหวเพื่อเพิ่มการรับรู้ในผลงานให้มากยิ่งขึ้น เพื่อตอบสนองต่อแนวความคิดที่กล่าวไว้ในข้างต้น

สรุปผลงานวิทยานิพนธ์ชุดที่ 1

ผลงานให้ผลทางด้านความรู้สึก

จากผลงานชุดที่1 เป็นผลงานอินสตอลเลชัน (Installation) ที่มีผู้ชมเป็นส่วนหนึ่งในผลงาน เป็นการแสดงออกให้เห็นถึงปัญหาที่อยู่ใกล้ตัวรอบๆตัวเราในสังคม สื่อสารโดยการใช้ประติมากรรมที่แสดงให้เห็นถึงพิษภัยอันตรายจากไมโครพลาสติกที่เราไม่สามารถมองเห็นได้ด้วยตาเปล่า แต่กลับกันผลงานแสดงให้เห็นถึงพิษภัยที่ถูกซ่อนไว้ในแหล่งน้ำทะเล ซึ่งใช้กลยุทธ์ทางประติมากรรมที่แสดงให้เห็นไมโครพลาสติกที่พิษภัยที่เป็นเหตุให้เกิดปัญหาที่ทำลายระบบนิเวศทางธรรมชาติ และใช้วิธีการจัดการพื้นผิวให้เป็นลักษณะผิวน้ำในทะเล และใช้วิดีโอฉายพื้นผิวผลงานด้านนอกเพื่อเพิ่มอารมณ์ความรู้สึกในพื้นที่ที่ถูกจำลองขึ้นมาเป็นการเพิ่มบรรยากาศการรับรู้ในพื้นที่ที่เกิดผลกระทบในปัญหาไมโครพลาสติกในปัจจุบัน

ผลงานให้ผลลัพธ์ตอบโจทย์ปัญหา

ผลงานแสดงให้เห็นถึงปัญหาไมโครพลาสติกที่มีขนาดเล็ก ที่หลุดรอดมากจากการใช้ผลิตภัณฑ์ที่ใช้บรรจุภัณฑ์มาจากพลาสติก และการทิ้งขยะพลาสติกลงสู่แหล่งน้ำแล้วถูกย่อยสลายให้กลายเป็นไมโครพลาสติกขนาดเล็ก ที่เกิดขึ้นในแหล่งน้ำทางทะเลแสดงให้เห็นถึงปัญหาที่ถูกซ่อนตัวอยู่ในแหล่งน้ำทะเลเป็นการทำลายระบบนิเวศทางธรรมชาติ เผยให้เห็นถึงปัญหาที่เราไม่สามารถมองเห็นด้วยตาเปล่าได้ ทำให้เกิดการรับรู้พิษภัยที่อยู่ใกล้ตัวเราแต่แค่เราไม่สามารถมองเห็นได้แต่ในผลงานมีการกระตุ้นการรับรู้จากไมโครพลาสติก เป็นการเผยให้เห็นไมโครพลาสติกชัดเจนมากยิ่งขึ้น เป็นผลลัพธ์ที่แสดงให้เห็นถึงปัญหาที่ไม่สามารถมองเห็นได้ เป็นการสะท้อนให้เห็นถึงภัยอันตรายที่มองเห็นได้ และเรารับรู้ถึงพิษภัยอันตรายได้

ผลงานวิทยานิพนธ์ชุดที่ 2 ประเด็น “ผลกระทบจากไมโครพลาสติกสู่สัตว์ทะเล”

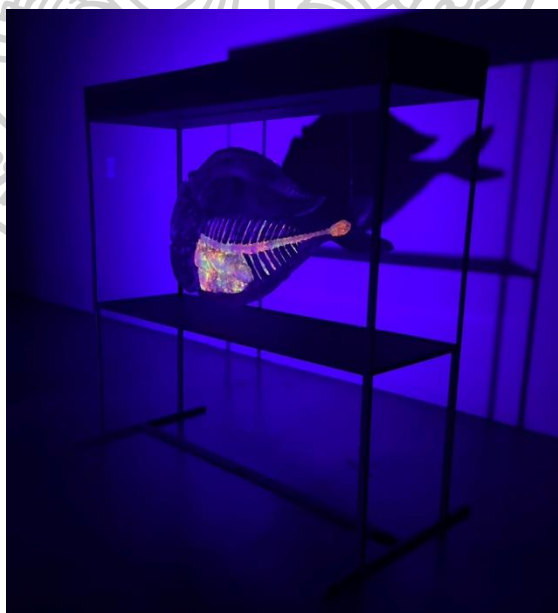
รูปภาพที่ 116 ภาพผลงานวิทยานิพนธ์ ชุดที่ 2
ที่มารูปภาพ : ผู้วิจัย

ชื่อผลงาน	ปลาพลาสติก
ขนาด	200 x 105 x 200 ซม.
เทคนิค	หล่อซิลิโคน,อบพลาสติก
ปีที่สร้าง	2566

รูปภาพที่ 117 ภาพผลงานวิทยานิพนธ์ ชุดที่ 2

ที่มารูปภาพ : ผู้วิจัย

รูปภาพที่ 118 ภาพรายละเอียดผลงานวิทยานิพนธ์ ชุดที่ 2

ที่มารูปภาพ : ผู้วิจัย

รูปภาพที่ 119 ภาพรายละเอียดผลงานวิทยานิพนธ์ ชุดที่ 2

ที่มารูปภาพ : ผู้วิจัย

ผลงานวิทยานิพนธ์ ชุดที่ 2

วิเคราะห์แนวความคิดและวัตถุประสงค์

เป็นการบ่งบอกถึงผลกระทบจากไมโครพลาสติกที่ปนเปื้อนอยู่ในสัตว์ทะเล มีผลต่อการดำรงชีวิตต่อสัตว์ทะเลที่ปนเปื้อนไมโครพลาสติก ทำให้ไมโครพลาสติกแทรกตัวอยู่ในระบบทางเดินอาหารของสัตว์น้ำในทะเล และอาจจะส่งผลทำให้สัตว์เสียชีวิตได้จากพิษภัยในไมโครพลาสติก เป็นการสร้างความตระหนักรู้ให้ผู้คนที่บริโภคสัตว์น้ำและทิ้งขยะลงแหล่งน้ำตามธรรมชาติ เป็นการสะท้อนให้เห็นถึงผลกระทบที่เกิดขึ้นกับสัตว์ทะเลจากการทิ้งขยะลงแหล่งน้ำ เป็นการสร้างมลภาวะในสิ่งแวดล้อมระบบนิเวศ และให้ผลกระทบย้อนกลับมาสู่สัตว์ทะเล

วิเคราะห์กายภาพ

ผลงานชุดนี้ประกอบไปด้วย ประติมากรรมสัตว์น้ำทะเล (ปลาหู) ที่มีขนาดใหญ่เกินความจริงไป 10 เท่าและมีลักษณะผ่าเปิดครึ่งตัวทำให้เห็นเนื้อหนังอวัยวะภายในปลา แล้วตัวเนื้อปลามีลักษณะที่นุ่มจากการหล่อซิลิโคนแล้วทำสีให้เหมือนกับเนื้อปลาเน่า ส่วนอวัยวะและก้างจะหล่นมาจากขยะพลาสติกที่จะมีสีสันทากหลายปะปนกันไปในส่วนอวัยวะภายในและก้างปลา ในส่วนด้านผิวหนังปลา ใช้หนังผ้าพลาสติกและทำสีเคมีให้เหมือนกับหนังปลาหูจริงและนำไปหุ้มในส่วนผิวหนังปลา ในส่วน

รายละเอียดเล็ก ๆ น้อยอย่างอื่นจะใช้การพันสีเก็บตามจุดรายละเอียดต่าง ๆ ในส่วนด้านการติดตั้งผลงานใช้วิธีการเจาะติดท่วงติดกับผลงานและเจาะแขวนในตัวโชว์ที่มีลักษณะแบบโครงเหล็กและใช้สลิงแขวนลอยในระดับสายตาเดินมองได้รอบด้าน จัดวางผลงานในห้องมีดฉายไฟแบล็คไลท์ไปที่ตัวปลา เพื่อให้เกิดการเรืองแสงของอวัยวะภายในปลาเป็นการนำเสนอแบบ (Display) ดิสเพลย์ ให้อารมณ์บรรยายภาคคล้ายพิพิธภัณฑ์วิทยาศาสตร์

ภาษาทางศิลปะและกลยุทธ์

ใช้การแทนที่หรือการกลืนกิน(Replacement /Ingestion) เป็นการสร้างความแตกต่างระหว่างจินตนาการที่เกินจริง คือ การกล่าวเกินจริงและการหลอกลวง เป็นวิธีการกระตุ้นโน้มน้าวให้เกิดการรับรู้ของมนุษย์ (ขนาดที่ไม่เป็นจริง และการแทนค่าความหมายวัสดุ) เป็นการสร้างความแตกต่างของวัสดุ โดยกลยุทธ์การสวมแทนวัตถุเดิม

วิเคราะห์ด้านรูปแบบการนำเสนอ

ผลงานชุดนี้ใช้รูปทรงของปลาทุทะเลซึ่งเป็นสัตว์ทะเลที่ปนเปื้อนไมโครพลาสติกจากการกรองน้ำเอาออกซิเจนในน้ำเพื่อหายใจทำให้ไมโครพลาสติกหลุดเข้าไปในการหายใจของปลา จากเหตุผลกระทบที่เกิดขึ้นนี้จึงหยิบยกเอารูปทรงของปลาทุมาสร้างสรรค์ในลักษณะที่แสดงให้เห็นถึงผลกระทบจากไมโครพลาสติกเข้าสู่สัตว์ โดยสร้างรูปทรงปลาทุและผ่าครึ่งตัวให้เห็นอวัยวะภายในที่เหมือนจริง ส่วนเนื้อภายในขับเน้นให้เห็นถึงพิษภัยในไมโครพลาสติกที่ส่งผลมายังสัตว์ทะเล และส่วนหนึ่งที่ทำให้เหมือนจริงจัดวางในรูปแบบ(Display) ดิสเพลย์ เพื่อแสดงให้เห็นผลกระทบที่เกิดขึ้นกับสัตว์ทะเลที่มองภายนอกไม่เห็น จึงนำเสนอรูปแบบที่ทำให้เห็นทั้งภายในเพื่อให้เห็นพิษภัยที่ถูกซ่อนไว้ในอวัยวะของปลาจากการปนเปื้อนไมโครพลาสติกในการหายใจ

สรุปผลงานวิทยานิพนธ์ชุดที่ 2

ผลงานให้ผลทางด้านความรู้สึกรู้สึก

ผลงานแสดงให้เห็นถึงพิษภัยอันตรายที่ถูกซ่อนไว้อยู่ภายในร่างกายสัตว์ทะเล ที่ปนเปื้อนไมโครพลาสติกในการหายใจแสดงให้เห็นถึงผลกระทบ ที่ส่งผลสู่ระบบทางเดินอาหารของสัตว์ทำให้เนื้อภายในเน่าเสียอวัยวะภายในที่เต็มไปด้วยขยะไมโครพลาสติก เป็นการเผยให้เห็นผลกระทบไมโครพลาสติกที่ส่งผ่านเข้าสู่สัตว์น้ำในทะเลทำให้สัตว์น้ำเสียชีวิตได้ เป็นการแสดงออกเชิงเผยให้เห็นผลกระทบที่เกิดขึ้นกับสัตว์ที่เราไม่สามารถมองเห็นได้จากภายนอก จึงมีใช้รูปแบบการนำเสนอที่ทำให้เราผลกระทบที่ก่อตัวเป็นพิษภัยที่ทำลายสัตว์น้ำในทะเล

ผลงานให้ผลลัพธ์ตอบโจทย์ปัญหา

ผลงานแสดงให้เห็นถึงผลกระทบที่เกิดขึ้นจากไมโครพลาสติกส่งผ่านจากธรรมชาติมาสู่สัตว์ทะเลที่อาศัยอยู่ในทะเล เกิดจากการหลุดรอดไมโครพลาสติกลงสู่แหล่งน้ำจนกลายเป็นอาหารของสัตว์ทะเล จนทำให้เกิดการปนเปื้อนไมโครพลาสติกในสัตว์เกิดการสะสมไมโครพลาสติกในสัตว์เป็นเวลานานจนทำให้เกิดผลกระทบต่อระบบภายในร่างกายของสัตว์ และสิ่งที่น่ากลัวเราไม่สามารถรับรู้ได้จากภายนอกเพราะปัญหาที่เกิดขึ้นมันถูกซ่อนอยู่ภายในอวัยวะในร่างกายของสัตว์จึงทำให้เราไม่สามารถมองเห็นได้ และอาจจะส่งผลกระทบมาสู่มนุษย์ที่บริโภคสัตว์ทะเลเป็นอาหาร จากการที่เราไม่สามารถรับรู้ถึงพิษภัยที่ถูกซ่อนไว้ภายในสัตว์ทะเลที่ปนเปื้อนไมโครพลาสติกเป็นอาหาร

ผลงานวิทยานิพนธ์ชุดที่ 3 ประเด็น “อาหารทะเลปนเปื้อน”

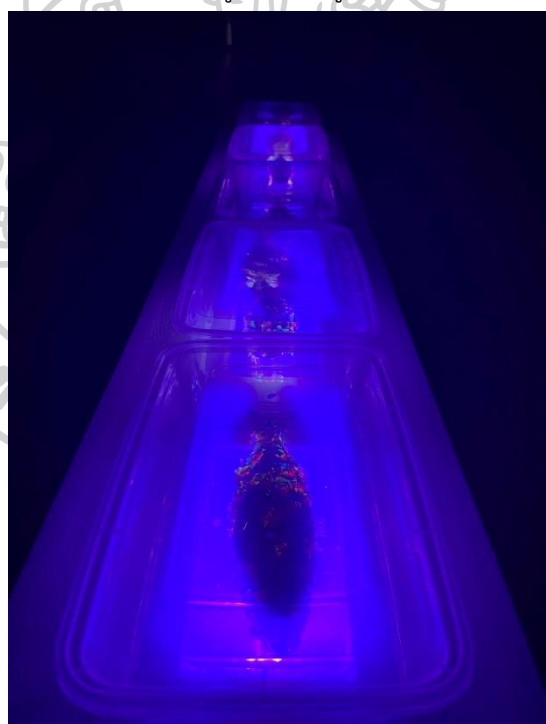

รูปภาพที่ 120 ภาพผลงานวิทยานิพนธ์ ชุดที่ 3
ที่มารูปภาพ : ผู้วิจัย

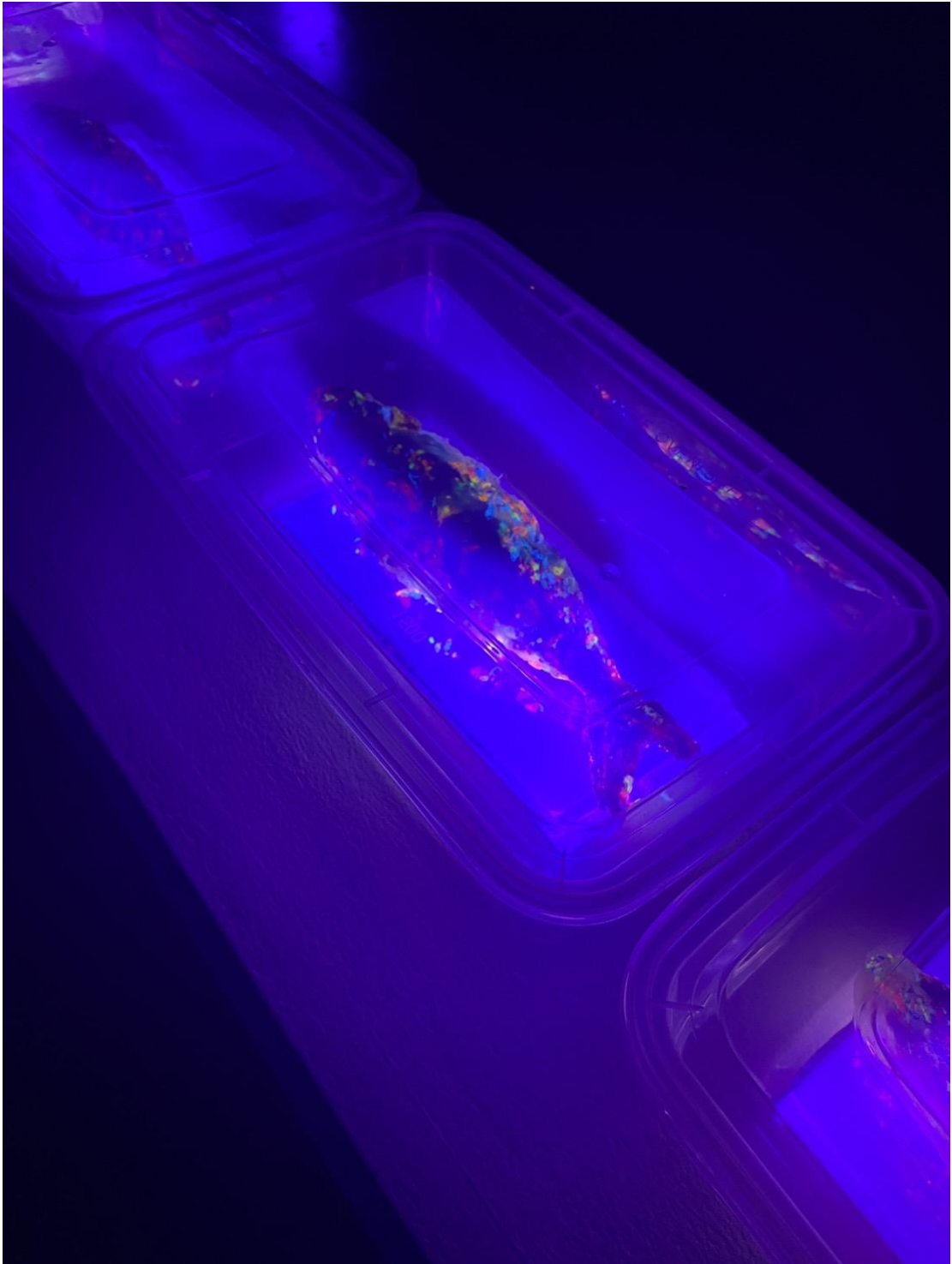
ชื่อผลงาน	ปลาพร้อมทานพลาสติก
ขนาด	20 x 15 x 10 ซม.
เทคนิค	อบพลาสติก
ปีที่สร้าง	2566

รูปภาพที่ 121 ภาพรายละเอียดผลงานวิทยานิพนธ์ ชุดที่ 3
ที่มารูปภาพ : ผู้วิจัย

รูปภาพที่ 122 ภาพรายละเอียดผลงานวิทยานิพนธ์ ชุดที่ 3
ที่มารูปภาพ : ผู้วิจัย

รูปภาพที่ 123 ภาพรายละเอียดผลงานวิทยานิพนธ์ ชุดที่ 3
ที่มารูปภาพ : ผู้วิจัย

ผลงานวิทยานิพนธ์ ชุดที่ 3

วิเคราะห์แนวความคิดและวัตถุประสงค์

การนำเสนออาหารทะเลบนแป้นลักษณะรูปทรงบรรจุภัณฑ์ในรูปแบบ (Display) ดิสเพลย์ เพลเฉพาะตัวกล่องที่บรรจุปลาหูซึ่งไม่สามารถที่จะเข้าถึงบริบทของอาหารสะดวกซื้อในซูเปอร์มาเก็ต เนื่องด้วยข้อจำกัดสภาพแวดล้อมของร้านซูเปอร์มาเก็ตเหล่านั้นได้ หากแต่สร้างบรรยากาศหรือบริบทของซูเปอร์มาเก็ตอาจจะเป็นปัญหาประเด็นเป้าหมายของแนวความคิดเปลี่ยนแปลงไปจากวัตถุประสงค์ ซึ่งตัววัตถุประสงค์ต้องการผลิตผลิตภัณฑ์อาหารบนแป้นในกล่องบรรจุภัณฑ์ หากสร้างนำบริบทของซูเปอร์มาเก็ตด้วยวิธีการสร้างสิ่งแวดล้อมอาจจะทำให้ประเด็นในวัตถุประสงค์เปลี่ยนไป

วิเคราะห์กายภาพ

ผลงานชุดนี้มีการนำเสนอโดยการสร้างสรรค์ผลงานที่มีขนาดปลาเท่าจริงใส่อยู่ในกล่องข้าวพลาสติกแบบใสตัวปลาสร้างมาจากขยะพลาสติกมีสีสนที่ปะปนกันไปเหมือนสีกองขยะข้างทาง มีการนำเสนอในการจัดวางผลงานแบบ (Display) ดิสเพลย์ จัดแสดงในห้องมืดเพื่อขับเน้นแสงที่ฉายบนผลงานซึ่งใส่ไฟไว้ใต้ฐานผลงานเจาะพื้นฐานด้านบนเพื่อให้แสงลอดผ่านไปทั่วปลาที่มีพลาสติกที่สร้างมารูปทรงไม่โครพลาสติก ใส่ไว้ในตัวปลาแสดงให้เห็นไม่โครพลาสติกแทรกตัวอยู่ในตัวปลา

ภาษาทางศิลปะและกลยุทธ์

เป็นการใช้ปลาที่มีขนาดเท่าจริงเป็นตัวสื่อสาร และมีการซ้อนทับกันระหว่างรูปทรงภายนอกกับภายใน มีการใช้สีสนแสดงให้เห็นไม่โครพลาสติกเพื่อขับเน้นเนื้อหา ประเด็นอาหารทะเลบนแป้น

วิเคราะห์ด้านรูปแบบการนำเสนอ

ขนาดรูปทรงที่เท่าจริงเข้าถึงการรับรู้เนื้อหาและสามารถสร้างจินตนาการได้ระดับหนึ่งด้วยการแสดง (Display) ดิสเพลย์ ที่มีผลงานที่แพ็คอยู่ในบรรจุภัณฑ์ (Packaging) ใสดูขาวสะอาดเป็นการนำเสนอภัยอันตรายที่มองไม่เห็นที่ปนเปื้อนอยู่ในตัวปลา แสดงให้เห็นถึงปัญหาไม่โครพลาสติกที่มาจากอาหารทะเลพร้อมทาน ที่เป็นพิษภัยอันตรายที่อยู่รอบตัวเราในสังคมจึงนำเสนอปลาที่มีขนาดเท่าจริงจัดแสดงในแบบดิสเพลย์ในห้องมืดฉายไฟแบล็คไลท์เพื่อสะท้อนการปนเปื้อนไม่โครพลาสติกในอาหารพร้อมทานในปัจจุบัน

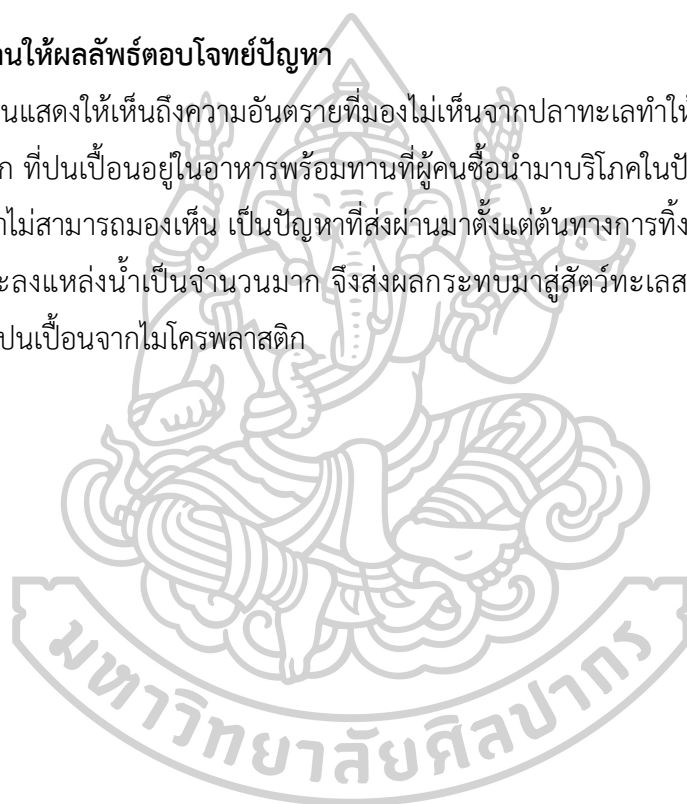
สรุปผลงานวิทยานิพนธ์ชุดที่ 3

ผลงานให้ผลทางด้านความรู้ลึก

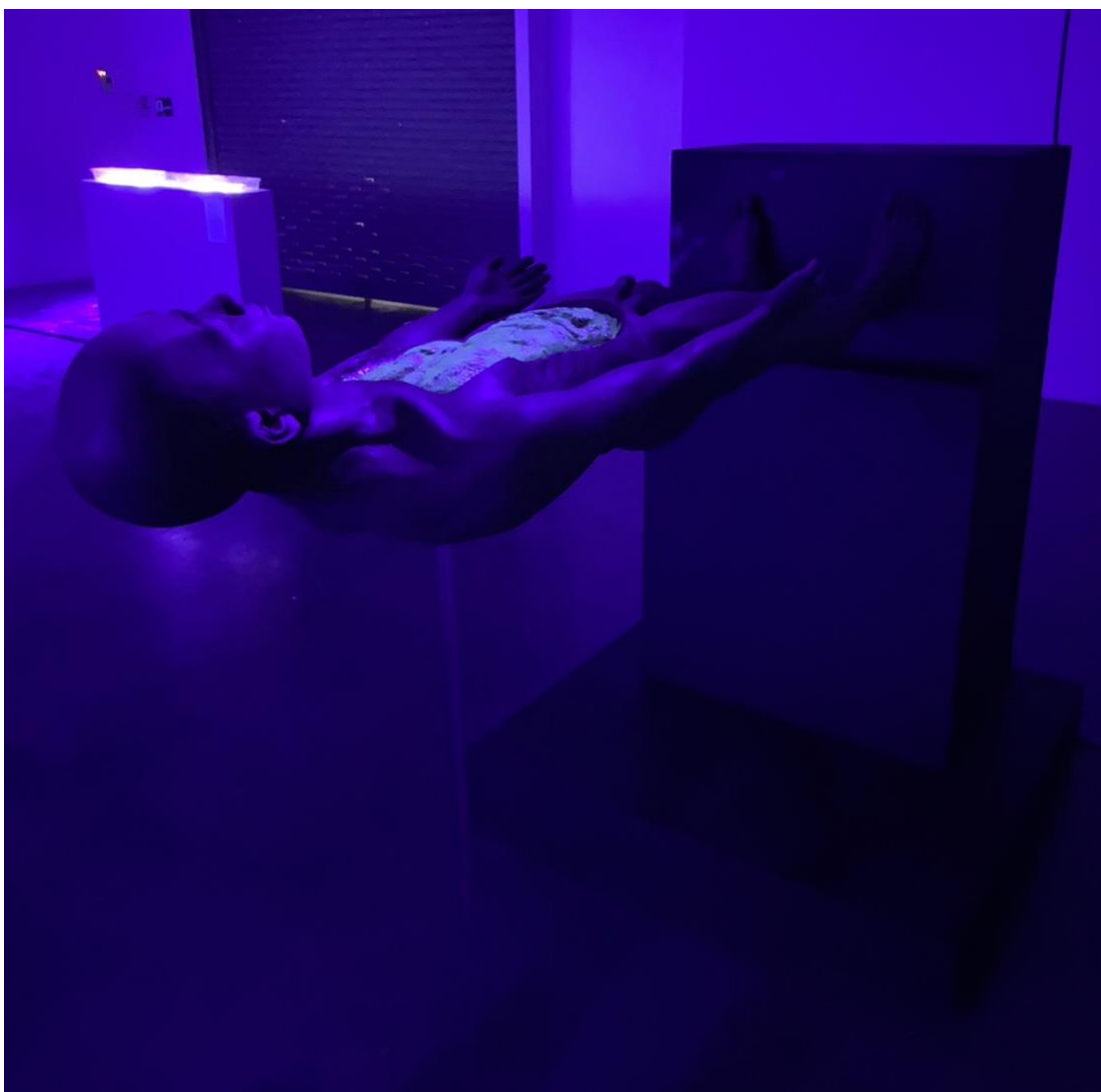
พิษภัยที่เราไม่สามารถมองเห็นด้วยตาเปล่าได้จากสิ่งที่ปนเปื้อนในตัวปลาทะเลเป็นการแสดงให้เห็นผู้คนตระหนักถึงปัญหาของไมโครพลาสติกที่ส่งผ่านจากผลิตภัณฑ์อาหารจากสัตว์ทะเล ที่เป็นอันตรายใกล้ตัวเราในปัจจุบัน ที่มนุษย์ควรให้ความสำคัญและความกังวลในการลดจำนวนพลาสติกที่จะส่งผลไปยังการดำรงชีวิตของสัตว์ทะเล แสดงให้เห็นถึงผลกระทบจากไมโครพลาสติกเพื่อแสดงให้เห็นอันตรายจากพลาสติกในรูปแบบผลิตภัณฑ์อาหารในท้องตลาดปัจจุบัน

ผลงานให้ผลลัพธ์ตอบโจทย์ปัญหา

ผลงานแสดงให้เห็นถึงความอันตรายที่มองไม่เห็นจากปลาทะเลทำให้รับรู้ถึงปัญหาที่เกิดจากไมโครพลาสติก ที่ปนเปื้อนอยู่ในอาหารพร้อมทานที่ผู้คนซื้อนำมาบริโภคในปัจจุบันเป็นภัยอันตรายที่อยู่ใกล้ตัวที่เราไม่สามารถมองเห็น เป็นปัญหาที่ส่งผ่านมาตั้งแต่ต้นทางการทิ้งขยะพลาสติกของมนุษย์ที่มีการทิ้งขยะลงแหล่งน้ำเป็นจำนวนมาก จึงส่งผลกระทบมาสู่สัตว์ทะเลสะท้อนผลลัพธ์ในปัญหาอาหารทะเลที่ปนเปื้อนจากไมโครพลาสติก

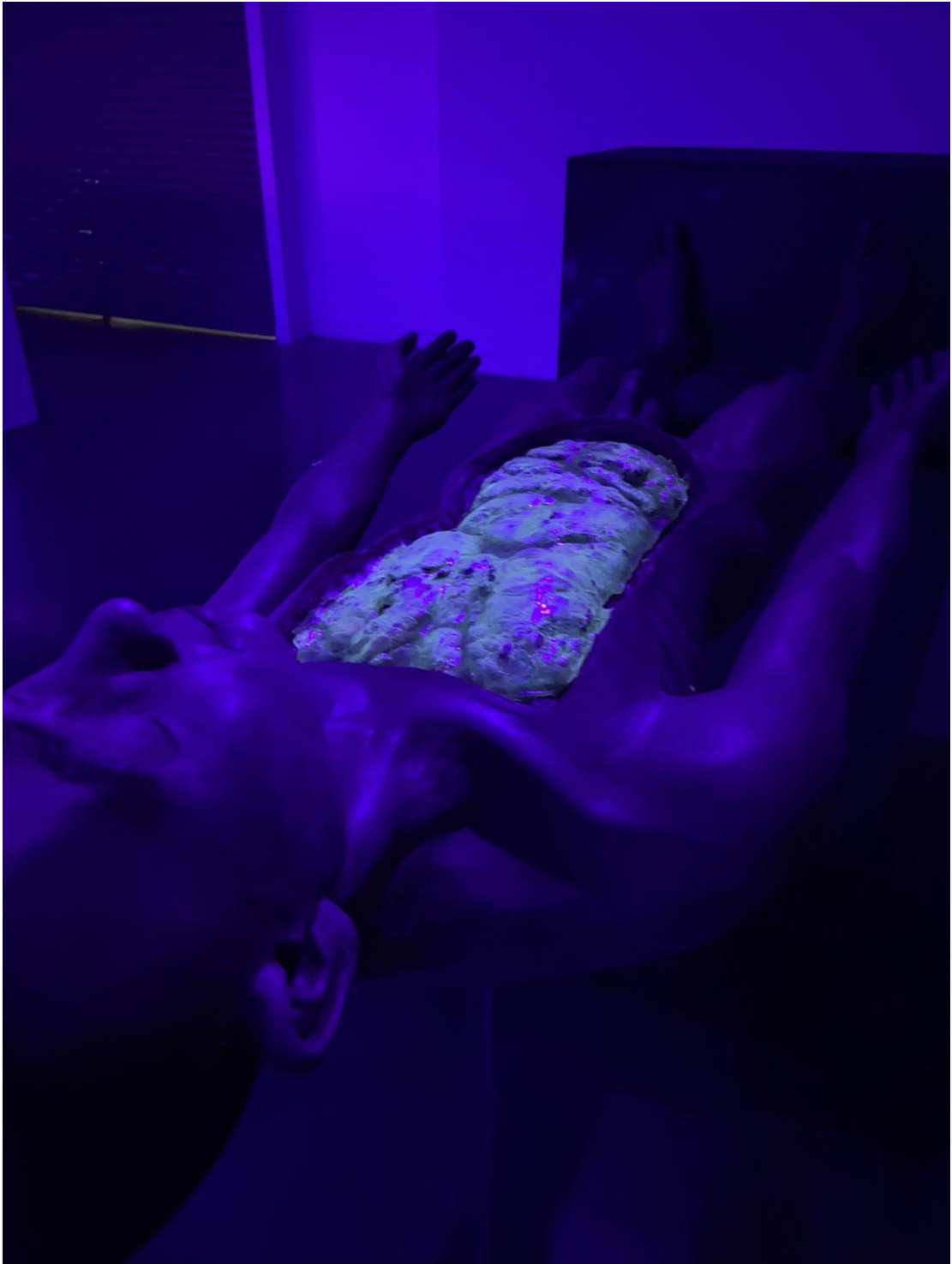

ผลงานวิทยานิพนธ์ชุดที่ 4 ประเด็น “ไมโครพลาสติกในอาหารสู่มนุษย์”

รูปภาพที่ 124 ภาพผลงานวิทยานิพนธ์ ชุดที่ 4
ที่มารูปภาพ : ผู้วิจัย

ชื่อผลงาน	มนุษย์ไมโครพลาสติก
ขนาด	176 x 50 x 120 ซม.
เทคนิค	หล่อซิลิโคน, ออบพลาสติก
ปีที่สร้าง	2566

รูปภาพที่ 125 ภาพผลงานวิทยานิพนธ์ ชุดที่ 4
ที่มารูปภาพ : ผู้วิจัย

รูปภาพที่ 126 ภาพรายละเอียดผลงานวิทยานิพนธ์ ชุดที่ 4
ที่มารูปภาพ : ผู้วิจัย

รูปภาพที่ 127 ภาพรายละเอียดผลงานวิทยานิพนธ์ ชุดที่ 4
ที่มารูปภาพ : ผู้วิจัย

ผลงานวิทยานิพนธ์ ชุดที่4

วิเคราะห์แนวความคิดและวัตถุประสงค์

เป็นการสร้างให้เห็นถึงสภาวะในร่างกายของมนุษย์ที่ได้รับผลกระทบจากการบริโภคอาหารทะเลที่กินไมโครพลาสติกเป็นอาหาร และเข้าสู่ระบบการทำงานของร่างกายมนุษย์ เป็นผลกระทบที่ย้อนกลับมาทำร้ายสุขภาพร่างกายของมนุษย์เอง แสดงให้เห็นถึงพิษภัยอันตรายจากไมโครพลาสติกที่ส่งผ่านจากสัตว์ทะเลมาสู่คนที่เป็นผู้บริโภคสัตว์ทะเลเป็นอาหาร เป็นการจินตนาการภาพผลกระทบที่เกิดขึ้นภายในอวัยวะในร่างกายมนุษย์ ที่สามารถอธิบายวัตถุประสงค์และแนวคิด ภัยอันตรายจากขยะไมโครพลาสติกที่มีผลกระทบต่อมนุษย์

วิเคราะห์กายภาพ

ผลงานชุดนี้เป็นผลงานที่ใช้รูปทรงมนุษย์เปลือยนอนราบลอยไม่ติดพื้นแสดงในห้องมืดไม่มีผม มีรูปร่างบางรูปแบ้มตอบคูดิโรยหลังคาตัวไม่มีแรงผิวหนังแห้งเล็กน้อยหัวก้มลงเล็กน้อย ไหล่ห่อหลังค่อมเล็กน้อยมีกล้ามเนื้อทุกส่วนในร่างกายดูไม่แข็งแรง กางแขนห่างจากลำตัวเล็กน้อยและหงายมือออกทั้งสองข้างแต่นิ้วยังเรียงติดกันและมีลักษณะฝ่าเปิดอวัยวะภายในด้านหน้าให้เห็นอวัยวะภายในร่างกายมนุษย์ มีการฉายแสงไฟแบล็คไลท์ (Black light) ไปที่อวัยวะภายในจะมีสีส้มที่ปะปนกันจากการรวมตัวของการหลอมละลายขยะพลาสติก และมีรอยไหม้บางส่วนตามจุดต่างๆภายในอวัยวะภายในร่างกาย

ภาษาทางศิลปะและกลยุทธ์

จำลองรูปทรงมนุษย์และสร้างจินตนาการเกินความจริงผ่านการใช้หลัก การกิน,การดูดกลืน (Ingestion) และส่วนประกอบ (Components) จากการกินอาหารทะเลปนเปื้อนไมโครพลาสติกเป็นผลกระทบที่เราสามารถมองเห็นด้วยตาเปล่าได้ และสามารถรับรู้ได้ถึงอันตรายของไมโครพลาสติก โดย เป็นวิธีการกระตุ้นโน้มน้าวให้เกิดการรับรู้ของมนุษย์ เพื่อนำเสนอให้เห็นถึงพิษภัยอันตรายของขยะพลาสติกที่ส่งผลกระทบต่อสุขภาพร่างกายของมนุษย์

วิเคราะห์ด้านรูปแบบการนำเสนอ

นำเสนอผลงานในห้องมืดโดยใช้รูปทรงมนุษย์ที่มีรายละเอียดแบบคนจริงการกำหนดรูปแบบมีลักษณะท่าทางหรือนอนและกล้ามเนื้อผิวหนังที่ดูแห้งไม่มีเรียวแรงเหมือนคนป่วย เป็นการสร้างและการทำสีให้ดูเหมือนคนที่เป็โรคร้าย ผิวหนังแห้งเหี่ยวสีค้ำ เปิดผิวหนังให้เห็นอวัยวะภายในที่มีสีส้มและรอยเผาไหม้จากการขึ้นรูปขยะพลาสติกจากความร้อน เพื่อนำเสนอให้เห็นถึงพิษภัยจากไมโครพลาสติกที่ส่งผลกระทบต่อระบบการทำงานของอวัยวะภายในร่างกายของมนุษย์

สรุปผลงานวิทยานิพนธ์ชุดที่ 4

ผลงานให้ผลทางด้านความรู้ลึก

ผลงานแสดงถึงผลกระทบที่เกิดขึ้นจากไมโครพลาสติกส่งผ่านจากสัตว์มาสู่คนที่บริโภคสัตว์ทะเลเป็นอาหารเป็นผลกระทบที่ส่งผ่านเข้าสู่ร่างกายมนุษย์ แล้วแสดงผลลัพธ์ให้เห็นจากภายในสู่ภายนอกเป็นการนำเสนอให้เห็นถึงความน่ากลัวของพิษภัยจากไมโครพลาสติก ที่สามารถทำลายสุขภาพร่างกายมนุษย์ได้จากการสะสมสารพิษจากไมโครพลาสติก เข้าสู่ร่างกายเป็นจำนวนมากเป็นผลพวงในวงจรชีวิตของไมโครพลาสติกที่ส่งกระทบเป็นลูกโซ่จากมนุษย์สู่แหล่งน้ำสัตว์น้ำและสุดท้ายย้อนกลับมาทำลายมนุษย์ที่ เป็นผู้เริ่มต้นของปัญหาเป็นวัฏจักรที่ย้อนกลับมาทำลายมนุษย์เองซึ่งเป็นผู้สร้างและเริ่มต้นปัจจัยที่ทำให้เกิดปัญหาขยะไมโครพลาสติกในปัจจุบัน ที่ยังหาข้อแก้ไขปรับปรุงสิ่งที่เกิดขึ้นไม่ได้ และท้ายสุดมนุษย์เองเป็นผู้ที่ได้รับผลกระทบร้ายแรงที่สุดในครั้งนี้จะเกิดขึ้นกับสุขภาพร่างกายของมนุษย์ที่รับสารพิษจากขยะไมโครพลาสติกในปัจจุบัน

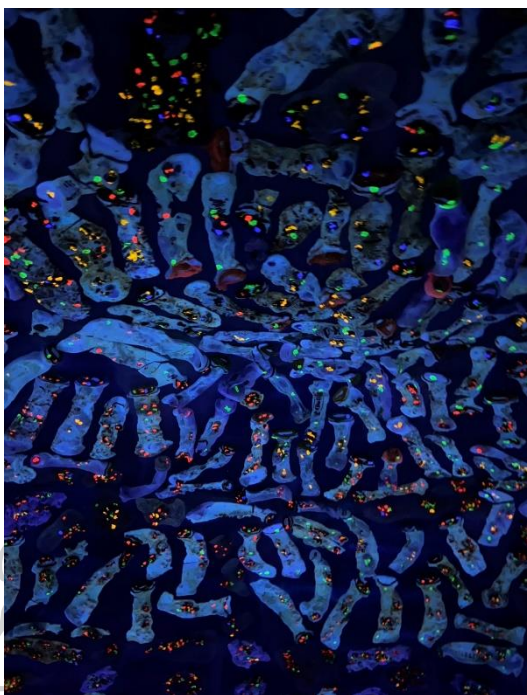
ผลงานให้ผลลัพธ์ตอบโจทย์ปัญหา

ผลงานแสดงให้เห็นถึงรูปแบบผลงานที่บ่งบอกถึงพิษภัยที่ส่งผลมาสู่มนุษย์ที่เป็นผู้รับพิษภัยจากไมโครพลาสติก ที่แสดงผลกระทบจากระบบการทำงานของร่างกายในอวัยวะภายในออกมาสู่สีหน้าแววตาท่าทางผิวกายของมนุษย์ แสดงให้เห็นได้อย่างชัดเจนเลยว่าผลกระทบที่ได้มาจากไมโครพลาสติกที่เป็นตัวทำลายสุขภาพร่างกายของมนุษย์ เป็นการถ่ายทอดปัญหาที่เกิดขึ้นภายในและจับเน้นรูปแบบจากภายในออกมาสู่ภายนอกให้เห็นถึงผลกระทบจากไมโครพลาสติกได้ชัดเจน และนำไปสู่การตอบปัญหาที่สามารถนำมาอธิบายในผลกระทบที่มีต่อสุขภาพร่างกายของมนุษย์

ผลงานโครงการวิทยานิพนธ์ทั้ง 4 ชุด

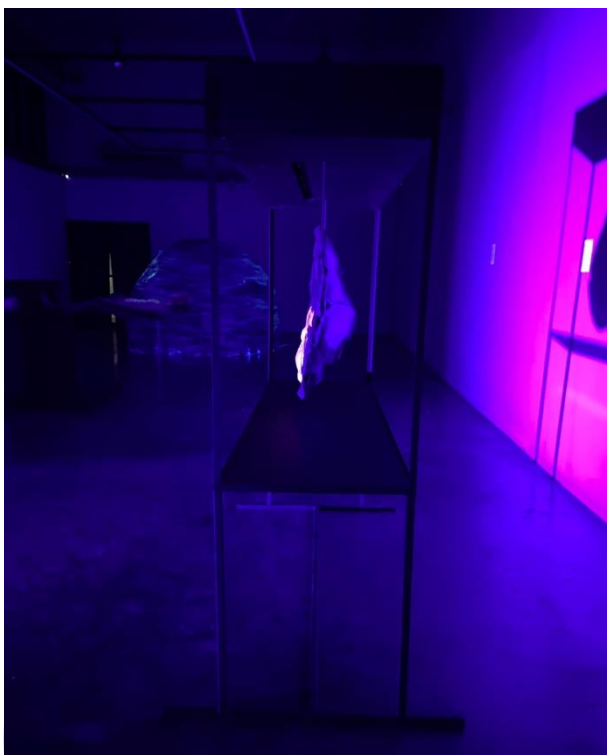
รูปภาพที่ 128 ภาพรายละเอียดผลงานวิทยานิพนธ์ชุดที่ 1 ในห้องนิทรรศการ
ที่มารูปภาพ : ผู้วิจัย

รูปภาพที่ 129 ภาพรายละเอียดผลงานวิทยานิพนธ์ชุดที่ 1 ในห้องนิทรรศการ
ที่มารูปภาพ : ผู้วิจัย

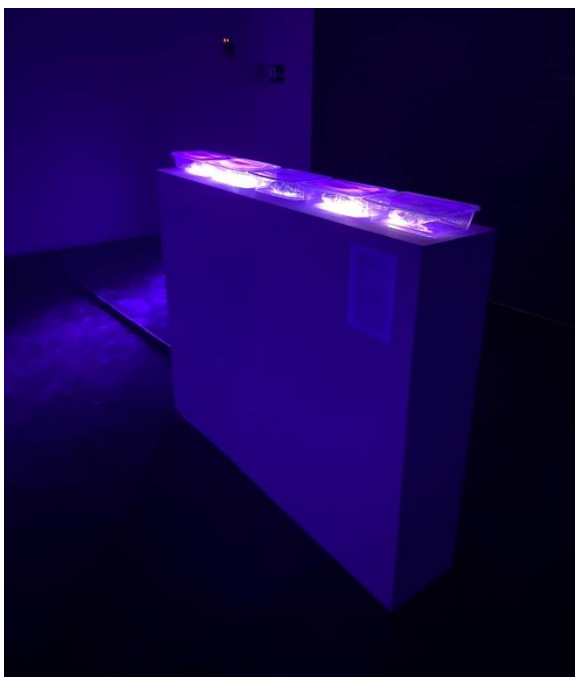
รูปภาพที่ 130 ภาพรายละเอียดผลงานวิทยานิพนธ์ชุดที่ 2 ในห้องนิทรรศการ
ที่มารูปภาพ : ผู้วิจัย

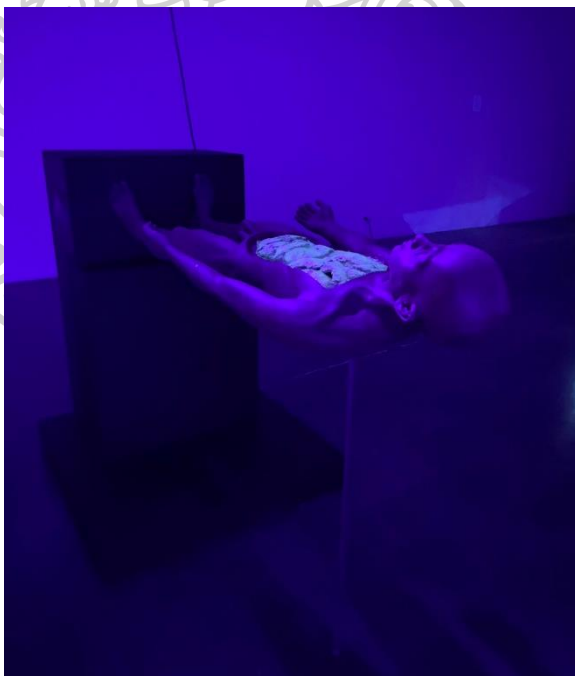
รูปภาพที่ 131 ภาพรายละเอียดผลงานวิทยานิพนธ์ชุดที่ 2 ในห้องนิทรรศการ
ที่มารูปภาพ : ผู้วิจัย

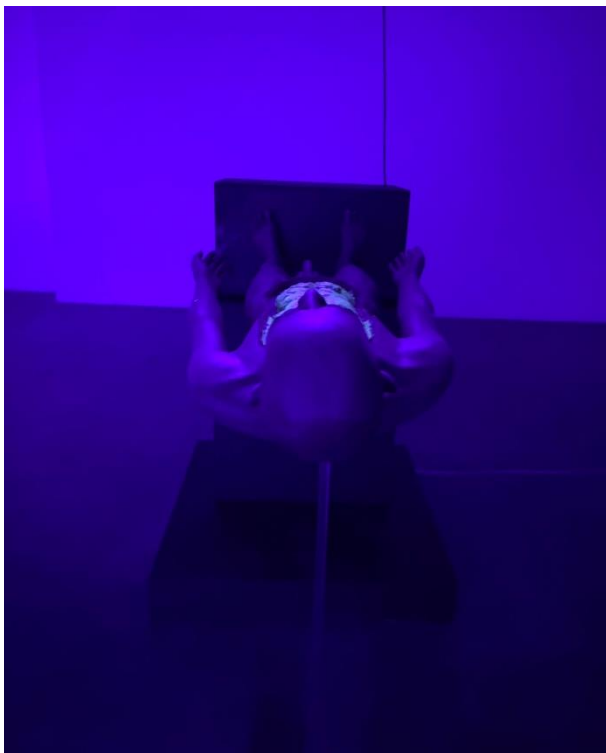
รูปภาพที่ 132 ภาพรายละเอียดผลงานวิทยานิพนธ์ชุดที่ 3 ในห้องนิทรรศการ
ที่มารูปภาพ : ผู้วิจัย

รูปภาพที่ 133 ภาพรายละเอียดผลงานวิทยานิพนธ์ชุดที่ 3 ในห้องนิทรรศการ
ที่มารูปภาพ : ผู้วิจัย

รูปภาพที่ 134 ภาพรายละเอียดผลงานวิทยานิพนธ์ชุดที่ 4 ในห้องนิทรรศการ
ที่มารูปภาพ : ผู้วิจัย

รูปภาพที่ 135 ภาพรายละเอียดผลงานวิทยานิพนธ์ชุดที่ 4 ในห้องนิทรรศการ

ที่มารูปภาพ : ผู้วิจัย

สรุปผลงานโครงการวิทยานิพนธ์ทั้ง 4 ชุด

โครงการวิทยานิพนธ์ “พลาสติกและชีวิตในศตวรรษที่21” มีผลงานการสร้างสรรค์ทั้งหมด 4 ประเด็น คือ ไมโครพลาสติกที่แทรกตัวอยู่ในน้ำทะเล, ผลกระทบจากไมโครพลาสติกสู่สัตว์ทะเล, อาหารทะเลปนเปื้อน, ไมโครพลาสติกในอาหารสู่มนุษย์ นำเสนอผลงานประติมากรรมและศิลปะจัดวาง ซึ่งในแต่ละชุดผลงานมีการใช้วัสดุ รูปแบบ เทคนิค และวิธีการในการนำเสนอที่แตกต่างหลากหลายกันออกไป ดังวัตถุประสงค์ในการสร้างสรรค์ผลงานในแต่ละชุด และโดยผลงานทั้ง 4 ชุด มีประเด็นและรูปแบบวิธีการสร้างที่แตกต่างกันซึ่งเป็นจุดแข็งของการสร้างความสนใจ แต่คงความมีเนื้อหาเรื่องราวที่สอดคล้องต่อเนื่องกัน

จากประเด็นที่กล่าวไว้ข้างต้น ผู้วิจัยนำเสนอผลงานประติมากรรมและผลงานประติมากรรมที่มีรูปแบบอินสตอลเลชัน (Installation) ซึ่งผลงานถูกจัดแสดงในหอศิลป์เพื่อให้ผู้ชมมีส่วนร่วมในผลงาน จัดแสดงห้องมีดทั้ง 4 ชุด ใน 1 ห้องแสดงโดย ชุดที่ 1 กล่าวประเด็นไมโครพลาสติกที่แทรกตัวอยู่ในน้ำทะเล ผลงานชุดที่ 2 กล่าวถึงประเด็นผลกระทบจากไมโครพลาสติกสู่สัตว์ทะเล ผลงานชุดที่ 3 อาหารทะเลปนเปื้อนและผลงานชุดที่ 4 ไมโครพลาสติกในอาหารสู่มนุษย์ เมื่อผู้ชมเดินเข้าไปชมผลงานในพื้นที่หอศิลป์จะพบผลงานทั้ง 4 ชุด จัดวางเรียงต่อกัน 4 ชุด จะเห็นผลงานชุดที่ 1 วางอยู่

ด้านหน้าห้องแสดงและผลงานทุกชุดจะถูกจัดแสดงในห้องมืดแล้วใช้แสงไฟแบล็คไลท์ในการส่องไปที่ผลงานในแต่ละชิ้นเพื่อให้เกิดการสะท้อนแสงในจุดที่มีสาระสำคัญในผลงาน ผลงานชุดที่ 1 และจะมีการฉายภาพวิดีโอผิวน้ำทะเลที่มีการเคลื่อนไหวของผิวน้ำ ซึ่งผู้ชมสามารถเดินเข้าไปชมผลงานภายในผลงานชุดที่ 1 ได้โดยภายในจะมีการฉายแสงแบล็คไลท์สีม่วงภายในผลงานซึ่งผลงานจะมีการเรืองแสงจากการฉายไฟแบล็คไลท์ใล้วัตถุในงานที่สร้างขยาย (Over scale) รูปทรงไมโครพลาสติกที่ติดอยู่กับขยะพลาสติกที่ถูกการจัดการรูปทรงให้เหมือนขยะที่ฉีกขาดขยะที่กำลังย่อยสลายในธรรมชาติ สะท้อนให้เห็นถึงขยะไมโครพลาสติกที่แทรกตัวอยู่ในน้ำทะเล เป็นการแสดงให้เห็นถึงพิษภัยไมโครพลาสติกที่อยู่ใกล้ตัวเราแต่เราไม่สามารถมองเห็นได้ด้วยตาเปล่า ด้วยหลักการทางทัศนศิลป์สามารถกำหนดเทคนิควิธีการ การนำเสนอไมโครพลาสติกให้คนรับรู้ได้เห็นได้และได้รับรู้ถึงภัยอันตรายในตัวไมโครพลาสติกที่อยู่รอบๆตัวเราที่ซ่อนตัวอยู่ในแหล่งน้ำตามธรรมชาติ

การจัดแสดงผลงานชุดที่ 2 เป็นผลงานที่ถูกจัดวางหลังห้องด้านซ้ายข้างผลงานชุดที่ 4 อยู่ตรงข้ามผลงานชุดที่ 3 ซึ่งผลงานชุดที่ 2 มีการจัดวางในรูปแบบแขวนสลิงลอยตัวอยู่บนตู้โชว์โครงเหล็กเหมือนตู้โชว์ในพิพิธภัณฑ์วิทยาศาสตร์แขวนอยู่ในระดับสายตา และมีการฉายไฟแบล็คไลท์ไปที่อวัยวะภายในของปลา เพื่อสะท้อนประเด็นผลกระทบจากไมโครพลาสติกสู่สัตว์ทะเล ผลงานเป็นการจัดแสดงรูปทรงปลาทุทะเลที่มีลักษณะผ่าครึ่งตัวให้เห็นอวัยวะและเนื้อหนังภายในปลาทุทะเลที่มีส่วนเนื้อที่นุ่มและมีสีสันที่เน่าเปื่อยเหมือนปลาที่เน่าตายมีส่วนอวัยวะและก้างปลาที่สร้างรูปทรงขึ้นมาจากขยะพลาสติก ส่วนด้านหน้าจะหุ้มด้วยหนังพลาสติกทำสีให้เหมือนผิวหนังปลาทุจริง ผลงานสามารถมองได้รอบด้าน เป็นการสะท้อนให้เห็นถึงพิษภัยจากการที่สัตว์ทะเลที่มีการปนเปื้อนไมโครพลาสติก ทำให้ส่งผลต่ออวัยวะภายในร่างกายสัตว์ไม่สามารถมองเห็นได้อาศัยหลักการทางทัศนศิลป์ได้วิธีการ จากภายนอกจึงมีการใช้รูปทรงที่ผ่าเปิดออกให้เห็นถึงผลกระทบที่เกิดขึ้นกับสัตว์ทะเลที่ปนเปื้อนไมโครพลาสติก เป็นการสะท้อนให้มนุษย์เห็นถึงพิษภัยอันตรายในไมโครพลาสติกที่เข้าไปทำลายการทำงานในร่างกายของสัตว์ทะเล ที่ผู้คนไม่เคยรับรู้หรือรู้แต่ก็ไม่สามารถมองเห็นถึงความอันตรายนั้นได้

ผลงานชุดที่ 3 กำหนดตำแหน่งการจัดแสดงหลังห้องด้านขวาตรงข้ามผลงานชุดที่ 2 โดยกำหนดประเด็นอาหารทะเลปนเปื้อน ผลงานสร้างสรรค์จากปลาทุขนาดเท่าจริงที่บรรจุอยู่ในกล่องพลาสติกใสมีรูปทรงไมโครพลาสติกที่สร้างจากขยะพลาสติก แทนที่หรือสวมแทนที่ (Replacment) รูปทรงของไมโครพลาสติกอยู่ในตัวปลามีการเจาะเผยให้เห็นไมโครพลาสติกที่แทรกตัวอยู่ในตัวปลา มีการจัดวางในรูปแบบดิสเพลย์และมีการกำหนดแสงไฟ (Lighting) กระทบจากด้านล่างฐานผลงานเพื่อแสดงให้เห็นพลาสติกปนเปื้อน (การเรืองแสง) ในตัวปลา เป็นการสะท้อนให้เห็นพิษภัยในไมโครพลาสติกที่แทรกตัวอยู่ในตัวปลาและแสดงให้เห็นถึงผลกระทบจากไมโครพลาสติก

เพื่อแสดงให้เห็นอันตรายจากพลาสติกในรูปแบบผลิตภัณฑ์อาหารที่มีจำหน่ายในท้องตลาดปัจจุบัน เป็นการนำเสนอพิษภัยในไมโครพลาสติกจากสัตว์มาสู่อาหารพร้อมทานในปัจจุบัน

ในส่วนผลงานชุดที่ 4 จะถูกจัดแสดงวางอยู่ตรงกลางห้องนิทรรศการ (โดยมีผลงานชุดอื่นวางอยู่หน้าห้องและหลังห้อง) ประเด็นไมโครพลาสติกในอาหารสู่มนุษย์ เป็นผลงานที่ใช้รูปทรงมนุษย์ขนาดเท่าคนจริง ความสูง 165 เซนติเมตร เป็นส่วนสูงที่พบเห็นได้ทั่วไปสำหรับคนไทย ผลงานมีลักษณะนอนราบกับพื้นลอยอยู่กลางอากาศ หลังคอมไหล่ห่อและก้นหน้า (ยกท้ายทอย) เล็กน้อยมีกล้ามเนื้อที่ดูอ่อนแรง มีผิวที่นุ่มจากการหล่อซิลิโคนและทำสีให้ดูผิวแห้งคล้ำหน้าแก้มตบอัดโรยมีผิวหนังแห้งเหมือนคนตาย แขนสองข้างกางเล็กน้อยมือทั้งสองหงายขึ้นนิ้วเรียงชิดกัน และมีส่วนด้านหน้าที่ถูกเปิดออกให้เห็นอวัยวะภายในร่างกายที่กำหนดวัสดุสร้างรูปทรงมาจากขยะพลาสติก มีรอยไหม้เล็กน้อยตามจุดต่างๆภายในอวัยวะและมีการใช้แสงไฟแบล็คไลท์ (Black light) ส่องไปที่อวัยวะของมนุษย์โดยกำหนดมุมมองที่สามารถเดินดูผลงานได้รอบด้าน เป็นการสื่อสารให้เห็นถึงพิษภัยที่ได้รับจากการบริโภคสัตว์ทะเลที่ปนเปื้อนไมโครพลาสติก ส่งผ่านมาสู่คนลงมาสู่ระบบทางเดินอาหารภายในร่างกายมนุษย์ทำลายสุขภาพร่างกาย สะท้อนผ่านท่าทางกล้ามเนื้อผิวหนัง ในผลงานเป็นการสร้างการตระหนักรู้ให้ผู้คนในสังคมเห็นถึงพิษภัยที่มองไม่เห็น ที่แสดงให้เห็นภาพการย้อนกลับมาทำลายตัวเราเองได้จากมนุษย์ที่เป็นต้นเหตุของปัญหาในการทิ้งขยะลงแหล่งน้ำ จากการใช้งานพลาสติกต่างๆสู่ทะเลปนเปื้อนในสัตว์ และคนนำสัตว์น้ำมาบริโภคเป็นอาหารทำให้เกิดการสะสมของสารพิษจากไมโครพลาสติก ส่งผลกระทบต่อสุขภาพร่างกายของมนุษย์ในปัจจุบัน โดยการรับรู้และเข้าใจถึงจุดเริ่มต้นและจุดจบที่ส่งผลกระทบต่อมนุษย์

บทที่ 5

สรุปการสร้างสรรค์ผลงานวิทยานิพนธ์

การสร้างสรรคผลงานทัศนศิลป์โครงการวิทยานิพนธ์ “พลาสติกและชีวิตในศตวรรษที่ 21” ผู้สร้างสรรค์เก็บรวบรวมข้อมูลจากการลงพื้นที่สำรวจขยะในแหล่งน้ำตามพื้นที่ในตัวเมือง พระนครศรีอยุธยา, นครปฐมและการลงพื้นที่สำรวจขยะพลาสติกตามชายหาดบนเกาะล้าน จังหวัดชลบุรี โดยใช้วิธีการเก็บข้อมูลจากการสังเกตและเก็บภาพเพื่อการวิเคราะห์และใช้ประกอบภาคเอกสารวิทยานิพนธ์ เป็นการสร้างประสบการณ์เรียนรู้การรับรู้จริงจากการลงพื้นที่ที่พบเห็นประเด็นในปัญหาขยะพลาสติกที่ถูกทิ้งลงในแหล่งน้ำตามธรรมชาติทั้งน้ำจืดและน้ำเค็ม รวมถึงพบเห็นขยะพลาสติกตามสถานที่สาธารณะต่างๆ พบกลิ่นเน่าเหม็นทำให้น้ำขุ่นไหลลงสู่แหล่งน้ำพบเห็นขยะล้นถังจนทำให้ขยะถูกทิ้งและวางกองทับกันอยู่ข้างถังขยะที่รองรับขยะไม่เพียงพอต่อจำนวนขยะที่มีจำนวนมาก พบเห็นเศษซากขยะที่ถูกเผาตามข้างทางและเห็นการเผาขยะตามทุ่งกว้าง ทุ่งข้างถนนที่ลงพื้นที่ไปสำรวจและการกำจัดขยะด้วยวิธีฝังกลบดินในพื้นที่บนเกาะ ขยะพลาสติกตามชายหาดภายในเกาะจากการทิ้งพื้นที่ทำให้ผู้วิจัยพบสาเหตุผลของปัญหาที่ทำให้ขยะล้นเมือง และส่งผลกระทบต่อแหล่งน้ำตามธรรมชาตินั้นเกิดจากสาเหตุปัจจัยหลักๆ ของปัญหาคือพฤติกรรมของมนุษย์ที่เป็นผู้สร้างปัญหาในจุดเริ่มต้นของปัญหาต่างๆ ที่พบเห็นจากการลงพื้นที่สำรวจ

จากข้อมูลที่เป็นที่มาของปัญหาที่กล่าวไว้ข้างต้น กลายมาเป็นแรงบันดาลใจสำคัญในการนำมาสู่กระบวนการสร้างสรรค์สร้างงานศิลปะของศิลปินนิพนธ์ชุดนี้ ยกวงจรของขยะไมโครพลาสติกดังกล่าวที่แสดงให้เห็นถึงภัยอันตรายที่อยู่ใกล้ตัว จากขยะไมโครพลาสติกมีรูปทรงขนาดเล็กไม่สามารถมองด้วยตาเปล่า โดยการสร้างให้มองเห็นและสามารถรับรู้ได้ถึงการปนเปื้อนในสัตว์และมนุษย์ที่ได้บริโภคสัตว์ทะเลเป็นอาหาร ผ่านหลักการการสร้างรูปทรง 2 แนวทางคือ การกำหนดให้มีขนาดใหญ่ (Over Scale) และการสวมแทนที่ (Replacment) และส่วนประกอบ (Components) การสร้างสรรค์ผลงานศิลปกรรม นำเสนอโดยการสะท้อนให้เห็นถึงพิษภัยจากไมโครพลาสติกที่เราไม่สามารถมองเห็นได้ด้วยตาเปล่า ซึ่งไมโครพลาสติกเกิดจากการใช้งานบรรจุภัณฑ์พลาสติกการผลิตพลาสติกส่งผลให้ไมโครพลาสติกหลุดรอดลงสู่แหล่งน้ำได้ คือการทิ้งขยะพลาสติกลงสู่แหล่งน้ำจนกลายเป็นไมโครพลาสติก ที่แทรกตัวอยู่ในแหล่งน้ำทะเลทำให้สัตว์น้ำในทะเลบริโภคไมโครพลาสติกเป็นอาหาร เพราะมีขนาดเล็กมากกว่า 5 มิลลิเมตร เสมือนเป็นแพลงก์ตอนและบริโภคเป็นอาหารจึงเกิดการสะสมของไมโครพลาสติกในอวัยวะภายในของสัตว์ทะเล สารสำคัญคือการที่มนุษย์จับสัตว์ทะเลมาบริโภคเป็นอาหารจึงเป็นการส่งผ่านไมโครพลาสติกจากสัตว์มาสู่มนุษย์

ทำให้การสะสมไมโครพลาสติกปนเปื้อนอยู่ในส่วนประกอบอวัยวะภายในของมนุษย์ที่บริโภคสัตว์น้ำที่กินไมโครพลาสติกเป็นอาหาร ส่งผลกระทบต่อสุขภาพร่างกายของมนุษย์จากการสะสมไมโครพลาสติกเป็นจำนวนมาก ทำให้เกิดโรคร้ายต่อร่างกายมนุษย์ได้ เป็นผลกระทบที่วนกลับมาหามนุษย์ จากข้อมูลผลกระทบและปัญหาที่เกิดขึ้นทำให้ผู้สร้างสรรค์อยากที่จะสะท้อนปัญหาที่เกิดขึ้นผ่านผลงานประติมากรรม เพื่อนำเสนอภัยอันตรายจากขยะไมโครพลาสติกที่มีผลกระทบต่อสิ่งมีชีวิต กล่าวได้ว่า “เราสามารถมองเห็นด้วยตาเปล่าได้ และสามารถรับรู้ได้ถึงอันตรายของไมโครพลาสติก” ผ่านผลงานประติมากรรม

การศึกษารวบรวมข้อมูลทั้งหมดของผู้วิจัยมุ่งหวังจะให้การศึกษาวิจัยเชิงการสร้างสรรค์ผลงานประติมากรรมชุดนี้เกิดเป็นประโยชน์ต่อสังคมเมืองเป็นวงกว้าง ช่วยส่งเสริมความรู้ความเข้าใจต่อปัญหาที่เกิดขึ้นกับคนในสังคมและสิ่งแวดล้อมตามธรรมชาติ สร้างการรับรู้ที่หลากหลายแง่มุมมองนำไปสู่ประเด็นภัยอันตรายจากไมโครพลาสติก นำข้อเท็จจริงที่มองไม่เห็นมาเปิดเผยให้เห็นปัญหาผ่านผลงานประติมากรรม และทำให้ผู้คนเกิดการตระหนักรู้ในปัญหาที่อยู่ใกล้ตัวเราแต่เพียงแค่มองไม่เห็นจึงทำให้เราไม่สามารถรับรู้ เพื่อนำไปสู่การหาวิธีป้องกันปรับปรุงแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นได้จากการเริ่มต้นปัญหาจากมนุษย์ นอกจากนี้ผู้วิจัยมุ่งหวังเอาไว้อย่างยิ่งว่าการจัดแสดงนิทรรศการเผยแพร่ผลงานศิลปกรรมสู่ผู้คนในสาธารณชน ผู้ที่เข้าชมผลงานนิทรรศการได้ตั้งคำถามต่อปัญหาแลกเปลี่ยนความรู้ซึ่งกันและกันผ่านการมองผลงานประติมากรรมให้เกิดมุมมองที่แปลกใหม่ แนวคิดและทัศนคติที่สามารถ นำผลงานวิจัยเชิงสร้างสรรค์นำไปใช้ต่อยอดทำให้เกิดประโยชน์ในเชิงวิชาการและสามารถนำไปปฏิบัติได้จริง เพื่อเป็นการส่งผ่านองค์ความรู้ด้านการศึกษาจากกลุ่มนักวิทยาศาสตร์ และนักอนุรักษ์ธรรมชาติที่มองเห็นปัญหาด้านนักอนุรักษ์วิทยาในวงกว้างมากยิ่งขึ้นไป

รายการอ้างอิง

ภาษาไทย

- จอมขวัญ อาคมานนท์, และ นาวาอากาศเอก ปัญญา ศรีสิงห์. (2563). ความรู้และการรับรู้ที่มีต่อพฤติกรรมในการจัดการขยะพลาสติกของคนกรุงเทพมหานคร. **วารสารสมาคมนักวิจัย**, 171-181.
- ณัฐมลกานต์ ไชยวิมลศิริ, คงฤทธิ์ แข็งแรง, และ สุเนตร ธนศิลป์พิชิต. (2561). ปัญหาขยะกับแนวทางการบริหารจัดการ. **วารสารชัยภูมิปริทรรศน์**, 28-34.
- ทีปกร วุฒิพิทยามงคล. (15 กรกฎาคม 2559). **พลาสติกที่ใช้ จะกลับมาทำร้ายเราได้อย่างไรบ้าง?**. เรียกใช้เมื่อ 4 พฤษภาคม 2565 จาก <https://thematter.co/quick-bite/how-plastic-waste-come-back-to-harm-you/83233>
- ธนบูรณ์ สมบูรณ์. (2560). **Greenery**. เรียกใช้เมื่อ 13 พฤษภาคม 2565 จาก www.greenery.org: <https://www.greenery.org/articles/microplastic/>
- ธาริตา เสนาวงษ์, นริสา อินทร์สอน, พงษ์เพชร ใบงาม, สง่า ทับทิมหิน, และ ปวีณา ลิ้มปิที่ปราการ. (2564). การรับรู้นโยบายการจัดการขยะพลาสติกและพฤติกรรมการจัดการขยะพลาสติกของผู้ค้าในตลาดเจริญศรี อำเภอวารินชำราบ จังหวัดอุบลราชธานี. **วารสารศูนย์อนามัยที่ 9**, 212-213, 216-222.
- นันทวุฒิ จำปานาม. (2563). **ไมโคร: ปัญหาในระบบบนิเวศแหล่งน้ำ**. **วารสารวิชาการมหาวิทยาลัยอีสเทิร์นเอเชียฉบับวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี**, 29-30.
- บริษัท กรุงเทพธุรกิจ มีเดีย จำกัด. (2566). **'ขยะ' ล้นคลอง! หน่วยงานผู้ว่าฯ ขอช่วยกันเป็นหูเป็นตา**. เรียกใช้เมื่อ 1 พฤษภาคม 2565 จาก <https://www.bangkokbiznews.com/politics/883022>
- บริษัท เอสซีจี เคมิคอลส์ จำกัด. (14 มิถุนายน 2456). **ALL AROUND PLASTICS**. เรียกใช้เมื่อ 2 พฤษภาคม 2565 จาก www.allaroundplastics.com: <https://www.allaroundplastics.com/article/sustainability/3077>
- ผศ.สุพิศ เสียงก้อน. (2562). ชีวิตที่สองของบรรจุภัณฑ์. **วารสารศิลปกรรมบูรพา**, 66-68.
- พันธุ์ทิพย์ วิเศษพงษ์, อภิญา ซาติทวีสุข, และ วชิระ ใจงาม. (2563). **การปนเปื้อนของไมโครพลาสติกในสัตว์ทะเลที่เป็นอาหาร**. กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
- ศุภิพร แสงกระจ่าง, ปัทมา พลอยสว่าง, และ ปริณดา พรหมพิตร. (2556). ผลกระทบของพลาสติกต่อสุขภาพและสิ่งแวดล้อม. **วารสารพิษวิทยาไทย**, 39.
- สุกฤตา ปุณยอุปพัทธ์, และ ประสงค์สม ปุณยอุปพัทธ์. (2562). **ไมโครพลาสติก : จุดกำเนิด ผลกระทบ**

ต่อสิ่งแวดล้อม การปนเปื้อนในสิ่งแวดล้อม และ วิธีการจัดการ. **วารสารการจัดการสิ่งแวดล้อม**, 91-92.

องค์การสหประชาชาติ. (2558). **SDG Move**. เรียกใช้เมื่อ 1 ตุลาคม 2565 จาก [sdgmovement.com](https://www.sdgmovement.com/aboutsdgs/):
<https://www.sdgmovement.com/aboutsdgs/> Sustainable Development Goals
 อามีนะ สิงสาหัส. (2555). ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อกระบวนการจัดการขยะมูลฝอยของเขตบางกะปิ.
วารสารโครงการทวีปปัญญาทางรัฐประศาสนศาสตร์และบริหาร, 1-2.

ภาษาอังกฤษ

Eric Schmidt, และ Wendy Schmidt. (March 2009). **schmidtoceaninstitute**. เรียกใช้เมื่อ 21 May 2022 จาก [schmidtocean.org](https://schmidtocean.org/person/jessica-leitmanis/): <https://schmidtocean.org/person/jessica-leitmanis/>

Nelda Rodger, และ Sergio Sgaramella. (1989). **AZURE**. เรียกใช้เมื่อ 18 May 2022 จาก <https://www.azuremagazine.com/article/natural-plasticity-installation-expresses-scope-of-disposable-culture/>

NSW. (2013). **Lone Goat Gallery**. เรียกใช้เมื่อ 22 May 2022 จาก <https://www.lonegoatgallery.com/exhibitions/jess-leitmanis/installation-views?view=slider>

Social movement organization. (October 2009). **plasticpollutioncoalition**. เรียกใช้เมื่อ 17 May 2022 จาก <https://www.plasticpollutioncoalition.org/blog/2017/5/2/10-inspiring-works-of-art-about-plastic-pollution>

The Arts Society. (2008). **The Arts Society Connected**. เรียกใช้เมื่อ 18 May 2022 จาก <https://theartsociety.org/arts-news-features/artist-making-art-plastic-pollution>

Varongsiri Kemsawasd. (2016). Microplastics: From Cosmetics to Food Contaminants. **วารสารพิษวิทยาไทย**, 59.

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ-สกุล	ภูมิธรรม ป้อมแก้ว
วุฒิการศึกษา	2544 - โรงเรียนประชาศึกษา พระนครศรีอยุธยา 2545 - โรงเรียนอนุบาลพระนครศรีอยุธยา 2548 - โรงเรียนประตู่ชัย พระนครศรีอยุธยา 2554 - โรงเรียนอยุธยาวิทยาลัย 2557 - วิทยาลัยช่างศิลป์สุพรรณบุรี 2560 - ศิลปบัณฑิต วิทยาลัยเพาะช่าง มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคล รัตนโกสินทร์ สาขาวิชาประติมากรรม ภาค วิชาศิลป กรุงเทพฯ 2564 - ศิลปมหาบัณฑิต สาขาวิชาประติมากรรม ภาควิชาประติมากรรม คณะจิตรกรรม ประติมากรรมและภาพพิมพ์ มหาวิทยาลัยศิลปากร นครปฐม
ผลงานตีพิมพ์	2562 - นิทรรศการกลุ่ม ดินปั้นหมึก ตอน รวมมิกซ์ท-Mixed

